

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) Author(s):	Oehlenschläger, Adam.; udg. af F. L. Liebenberg.
Titel Title:	<u>Oehlenschlägers Poetiske Skrifter</u>
Bindbetegnelse Volume Statement:	Vol. 3
Udgivet år og sted Publication time and place:	Kjøbenhavn : Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter, 1857-1862
Fysiske størrelse Physical extent:	32 bd.

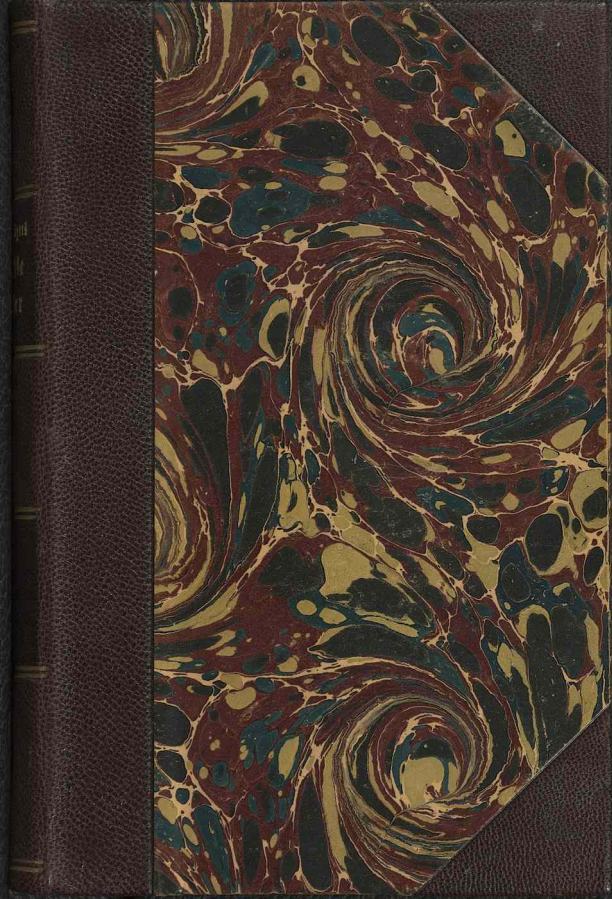
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

52, - 120

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 52 8°

1 1 52 0 8 05737 5

+ Rex

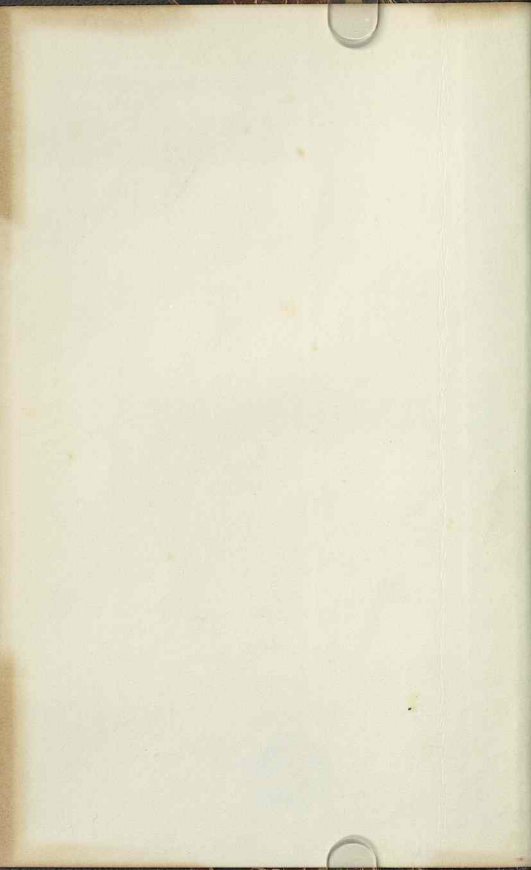

THE KONGOLI DEPARTMENT
NO. 1 2 3 4

1912 2 1 2 3 4

2. udg. 1850
ste udg.

Dehlenschlägers Poetiske Skrifter.

Udgivne af F. B. Viebenberg.

21de Levering.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Dehlenschlägers Skrifter.

Hovedkommissionær: Rudolph Klein.

Trykt hos J. P. Schults.

Oehlenschlägers
Tragiske Dramaer.

Udgivne

af

H. L. Liebenberg.

Første Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

Hovedcommissiønaire: Th. Lind, Store Kjøbmagergade Nr. 6.

1858.

Printed by J. P. Schults.

Indhold.

	Side.
Hakon Jarl	1.
Baldur hiin Gode..	159.

Suppl.

Salon 2nd
Salon 1st
1771

Dramatiske Digte.

Tragiske Dramaer.

Første Deel.

Grammatische Regeln

der deutschen Sprache

von J. G. Müller

Hakon Jarl hin Rige.

Et Sorgespil.

London and New York

1854

Personerne.

Olaf Trygvesøn, Konge i Dublin.

Hakon Glade-Jarl, hiin Rige kaldet, Norges Behersker.

Erling, hans Son.

Thorer Klake, Riobmand.

Carlshoved, } Olafs Brænder.
Jostein, }

Einar Tambeskiælver, en ung Bueskytte.

Bergthor, Smed, Trøndernes Laugmand.

Gudrun, } hans Døttre.
Astrid, }

Orm, } deres Fæstemænd.
Thorvald, }

Thora, Jarlens Kiæreste.

Tangbrand, Præst.

Auden, en gammel, eenoiet Mand.

Grib, Thoreris Træl.

Karker, } Jarlens Trælle.
Stein, }
Leif, }

Et Bud.

Inger, Thoras Pige.

Præster, Kæmper, Bønder og Trælle.

Appendix

The following table shows the results of the experiments conducted on the effect of the various factors on the rate of reaction. The results are given in the form of a table, the columns of which are headed by the names of the factors, and the rows by the names of the experiments. The numbers in the cells of the table represent the rate of reaction, as determined by the method described in the text.

Experiment	Factor 1	Factor 2	Factor 3	Factor 4	Factor 5
1	0.1	0.2	0.3	0.4	0.5
2	0.2	0.3	0.4	0.5	0.6
3	0.3	0.4	0.5	0.6	0.7
4	0.4	0.5	0.6	0.7	0.8
5	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9
6	0.6	0.7	0.8	0.9	1.0
7	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1
8	0.8	0.9	1.0	1.1	1.2
9	0.9	1.0	1.1	1.2	1.3
10	1.0	1.1	1.2	1.3	1.4

The results of the experiments show that the rate of reaction increases with the increase of the factors. The rate of reaction is highest when all the factors are present, and lowest when none of them are present.

Forste Act.

Plads.

En Plads med Træer, uden for Hakon Jarls Gaard, hvortil en Deel af Bygningen vender ud med aabne Vinduer. Karler og Grib sidde under et Træ ved et Madfad og et Elbæger. Man horer Larm og Lystighed inde i Høisalen.

Karler.

Hør, hvor de støie! hvilken Lystighed!
Jeg horer Thorer Alafes Røst, din Herre,
Han taler om sin udenlandske Reise.

Grib.

Det gjør han vel i; den er værd at høre,
Hvordan han snildt har tusket sine Varer
Rundtom paa hver en Kyst, i alle Stæder,
Og faaet Guld og Sølv derfor i Mængde.
Et listigt, klogtigt Hoved er min Husbond,
Han burde levet under Harald Graafeld.

Karler.

Hvorfor just under ham?

Grib.

Det var en Konning,
Som hialp paa Kiøbmandskab og Landets Opkomst;

En Konning, som til Rytte for sit Land
 Aflagde Purpurkaaben med dens Guld,
 Og svøbte sig i ydmygt Jaarestind.

Karfer.

Og derfor har man kaldt ham Harald Graafeld?

Grib.

Til evig Ere; ja, naturligviis.
 En Høfer-Konning! al hans hele Flaade
 Bar Bærestuder, Sceptret var en Alen.
 En herlig Helt!

Karfer.

Men tag dig vel i Agt,
 At ei du roser ham just alt for meget;
 Nu raader Jarlen, og han lider ei,
 At man for meget taler om de Andre.

Grib.

Tak for dit Raad, min snilde Ven!

Karfer.

Selv Tak!

Men hør, fortæl mig ogsaa Noget nu!
 Vi hører Jüngenting; her maae vi sidde
 Og kuffelure i vor Gensomhed.

Grib.

Ha, hvo der turde nu gaae ind og sætte
 Bed Bordet sig, og med ulænket Haand
 Guldhornet gribe blandt de andre Grimænd!

Karfer.

Bevares! hvilke høist forvorpne Ord!
 Tag dig kun Vare, find dig i din Skiebne;
 Vi er nu eengang født i Trællestand.

Grib.

Dg dermed dysser du din Siæl i Dvale?

Karfer.

Hvorfor ei det? Det, som man ei kan ændre,
Det faaer at blive, som det er.

Grib.

Ja vist!

Karfer.

Hvad mangler os? har vi ei bragt det vidt?

Dig lider Thorer Klæde, Hakon mig.

Nu, det forstaaer sig selv, jeg har det bedre,

End du: din Husbond er en Kiøbmand kun,

Min derimod er meer, han er en Jarl,

Dg den fornemste Jarl i hele Landet,

Har hele sexten andre under sig,

Saa han er færdig ved at være Konge.

Nu, er min Skiebne ikke god? Tilforn

Jeg maatte fiøre Plougen, stange Møg,

Dg sove mangan Nat i Svinestien;

Nu har jeg gode Klæder, herlig Mad,

Vidt at bestille, Vinterstuen luun,

Faaer fielden Prygl.

Grib.

Du fødtes til din Stand.

Karfer.

Det samme har min Herre Hakon sagt.

Han ledte længe, før hun fandt en Svend,

Som jeg. Han har sit eget Lune, seer du!

Han siger, som er sandt, en Træl maa lyde,

Maa være tro, men uden Stoltthed selv,

Maa være stærk og værge for sin Herre.

Grib.

Kort Alt, hvad man forlanger af en Hund.

Karfer.

Saa snart Jarl Hakon saae mig første Gang,
 fandt han mig saadan, som jeg burde være;
 Han saae min brede, lave Bænde, saae
 Paa mine korte, tykke Fingre, paa
 Min platte Næse, paa mit satte Bæsen,
 Og Alt var netop, som han onskte det.
 Nu er jeg daglig om ham; der er Jaa,
 Der veed saa god Bæfæd, som jeg, om Alting,
 Hvad han forretter mellem Aar og Dag.

Grib.

Tys! stille! tys! Nu tale de derinde
 Igien om Olaf Trygvæson.

Karfer.

Hvad er

Det for en Olaf?

Grib.

Alt, en herlig Helt!

Har været Træl, som jeg; nu er han Svoger
 Til Kongen i Dublin, ja Konning selv.

Karfer.

En født og baaren Træl?

Grib sukker.

Født var han ei,

Han var en Kongesøn.

Karfer.

Ja, paa det Lav!

Saa er det ingen Sag at blive Konge.

Grib.

Som Olaf blev det, var det ingen let Sag;
Thi baaret under Moderhietet var
Ham Skiebuen allerede fiendtlig findet.

Karfer.

De reise sig. Staa op! der kommer Jarlen
Fra Davrebordet alt med sine Mænd.

Hakon Jarl og hans Kæmper gaae over Skuepladsen.

Grib.

En herlig gammel Helt er Hakon Jarl,
Han kneiser vældigt, som en knudret Teg
Blandt alt det andet Smaafrat.

Karfer.

See, nu gaaer han

Nok sin sædvanlige Spadseregang.
Nu maa jeg ind at rødde Bordene,
Og have Opfigt med de andre Trælle.
Vil du gaae med?

Grib.

Nei, jeg vil blive her,
Her i den store Høisal, som er bygget
Saa vel for mig, som for den bedste Helt.

Gaaer ind imellem Træerne.

Karfer.

Stort skal det være! Snap du efter Lusten,
Saa sliffer jeg Tallerknerne; lad Thor saa
Bedømme, hvem af os der var fornuftigst!

Gaaer.

En Offerlund

med de tolv store Gunders Billede af udhugne Graastene;
i Midten Odins. Solen gaaer ned, og kaster sine sidste
Straaler hen over dem. Gudrun og Astrid komme ind i
Lunden, den Første med en Blomsterkrands.

Astrid.

Gudrun! Gudrun! hvor fører du mig hen?
Hvad vove vi? De høie Gunders Lund,
Hvor ingen uindviet Fod tør træde!

Gudrun.

O! den, som elsker trofast og oprigtigt,
Er viet ind; og det gjør du, som jeg.

Astrid.

Mit Hierte banker. Søster! seer du, seer du
De store Guder, hvor de staae alvorligt,
Og skue strengt og truende herved?
Fortørn ei Guderne, min Søster! kom.

Gudrun.

Ei see de alle lige strengt herved;
Den høie Frigga smiler moderlig.
Og seer du hist den smekke, skionne Freia?
O! ei blot moderlig, men elskovsfuld
Hun smiler hid til sine unge Døtre.

Astrid.

Hun frydes ved din fiældne Skionhed, Gudrun!
Og veed, som hver en Norges Ungersvend,
At du est Lunde-Sol.

Gudrun.

Min gode Astrid!

Gaf du nu ikkun hjem foran, og lav

Bor Fader Nadværen til Rette smukt.
 Han smedder paa Jarl Hakons Kongekrone,
 Og naar han holder inde med sit Arbeid,
 Da er han træt og hungrig, som den Bedste.
 Gaf du foran, jeg følger dig, saasnart jeg
 Har faaet færdig denne Blomsterkrands.

Astrid.

Forgieves Arbeid kun! Hvortil den Bynt?
 Orm kommer, veed du jo, dog ei i Aften.
 I Morgen er den vissen.

Gudrun.

Gaa foran,

Og lad mig ene!

Astrid.

Nu, du est forelsket,
 Forelskte søger Eensomhed. Naturligt!
 O, see, hvor Solen hist gaaer deiligt ned,
 Og titter med sin purpurøde Lue
 Ind i det sorte Krat! Saaledes titter
 Den ene Lunde-Sol hen paa den anden.

Hun gaaer.

Gudrun.

Nu er jeg ene. Store, hellige Guder!
 Fortørnes ei, at en uskyldig Mø
 Indtriner med en bange, frygtfom Fod
 I eders hemmelige, dunkle Lund.
 O, skionne Freia! min Gudinde, min!
 Siig, tør jeg vove det? Her har jeg slettet
 En Krands af dine hulde Blomster; sødt,
 Som lyse Alfes, stode de og leged
 I Sommersolens Aftenrøde. Freia!

Tilgiv din Mø, at hun med bange Fied
 Sig nærmer her din høie Billedstøtte,
 Og at hun slynger let sin Blomsterkrands
 Om dine hvide Loffer.

Hun stiger op paa Foden af Billedstøtten, og sætter Krandsen
 om Freias Hoved. I det samme komme Hakon Jarl og
 Thorer Klake. Gudrun bliver staaende frygtfuld og stille
 paa Billedstøtten.

Hakon.

Her er vi ene. Her i denne Lund
 Tor Ingen træde, uden Odins Bræster
 Og Hakon.

Thorer.

Ædle Herre Jarl! din Tillid
 Gjør Thorer stolt.

Hakon.

Du troede altsaa, Thorer!
 At hvad der blev fortalt ved Dærebord
 Om Olaf Trygvesson, var ganske nyt
 I mine Øren?

Thorer.

Efter din Forundring
 Og din Opmærksomhed at domme, fort,
 Hvis jeg skal troe, hvad mig dit Ansigt sagde,
 Saa var det nyt.

Hakon.

Stol ikke paa mit Ansigt!
 Mit Ansigt hører mig til, det maa lystre
 Sin Herre. Derfor, hvad jeg tyktes,
 Det tyktes jeg; det nødtes jeg at tykkes
 Imellem Sværmen. Her vi er alene.

Bid altsaa, at jeg kiendte Trygvesson,
 Før du i Dag opmærksom mig har giort.

Thorer.

Det er heel rimeligt, at Heltens Rygte
 Er ogsaa naaet til dine Dren, Herre!
 Men, som mig synes, taer du denne Sag
 Meer end almindelig høitidelig.

Hakon.

Ræk mig din Haand paa, at du est mig tro!

Thorer.

Det veedst du, Herre! Al min hele Velsærd
 Gif jeg fra dig, du gavst mig Skibe, dig
 Jeg ene takke maa for al min Lykke.

Hakon.

Du est af mine Folk, min gode Thorer!
 Dig har jeg længtes efter. Du est snild
 Til at udføre, hvad du har i Sinde,
 Og kommer en uventet voldsom Hindring,
 Da est du fiæk, og bruger Sværd og Dxe
 Saa godt, som nys du brugte din Forstand.
 Saaledes bør det være.

Thorer.

Din gav os

Særskilte Kræfter, hver maa bruges, ei
 Den ene maa forsømmes for den anden.

Hakon.

Hvad Menneſket er skabt til, føler han,
 Og medfødt Drift udvikler medfødt Kraft;
 Han sætter det igiennem, som han kan,
 Og anden Grund behøver ei hans Daad.

Ihorer.

Du taler snildt, min vakkre Herre!

Hakon.

Jeg

Har altid sølet Lyst til at beherske;
At styre Norges gamle Rige, var
Min høieste, min største Tanke.

Ihorer.

Herre!

Den var dig værdig; og hvad du har ønsket,
Det har du naaet.

Hakon.

Ei ganske, gode Ven!

Ei ganske; mestendeels, men dog ei ganske.
Endnu dog kaldes jeg kun Hakon Jarl;
Til Jarlen er jeg født og baaren, den
Behøved ei saa strengt at strides for.

Ihorer.

Det kommer an paa dig, naar selv du vil,
Saa nævne Alle dig med Kongenavn.

Hakon.

Jeg haaber selv, at mine stolte Normænd
Vil søle, det er mere værdigt at
Beherskes af en Konning, end en Jarl.
Paa første Thing, som nu jeg sammenstævner,
Jeg bære vil mit stolte Dnske frem.
Den gamle, vakkre Kæmpe, Bergthor Smed,
Arbejder flittig paa min Kongekrone;
Naar den er færdig, vorder Thinget sat.

Ihorer.

Det gaae, hvordan det vil, du est dog Konge.

Hakon.

Dig rører ifkun Fordeel som en Kiøbmand;
 Den ydre Glands maa heller ei foragtes.
 Den har jeg kæmpet til med List og Magt.
 En Møes Omfavnelse er ei saa salig,
 Som Kronens om den kongelige Tinding.
 Fast har jeg naaet mit Maal; men Dagen graaner,
 Og Urten bugner under Aftenduggen,
 Som Givind Skaldaspilders Vise lyder.
 Mit sorte Haar afbrydes hist og her
 Med hvide Loffer. Ræk mig hid din Haand!

Thorer rækker ham den, Hakon klemmer, og siger derpaa
 nedslaaet:

Før klemte jeg, saa Blodet flux sprang ud
 Af Neglerødderne, som Most af Frugt.
 Siig mig oprigtig, følte du mit Haandtryk?

Thorer.

En Mand bør aldrig ømmes ved et Haandtag,
 Om det er nok saa strengt.

Hakon.

Mit var ei strengt;

Det vil du bilde mig kun ind. Seer du
 Min Bænde, hvor den alt er giennempløiet
 Af Rynker?

Thorer.

Rynker pryde jo en Mand.

Hakon.

Men Norges Møer kan ikke lide dem.
 Kort sagt, min Ven! jeg ældes, jeg blier gammel,
 Det mærker jeg; og derfor vil jeg nyde
 Min Aftenstund. Min Sol skal synke ned

J rolig og i herlig Purpurrodme,
Dg Bee den Sky, som vil fordunkle den!

Thorer.

Het saa, min Drot! men hvor er den?

Hakon.

J Besten

Naturligviis; der, hvor den ei skal være.

Thorer.

Du mener Olaf i Dublin?

Hakon.

Han stammer

J lige Vinie fra Harald hiin

Haarfagre. Ven! du kiender Norges Bønder:

Et herligt, trofast, tappert Kæmpesfolk;

Men fuldt af Overtro og Fordom dog.

Jeg vedder, at mit hele Værd, min Magt

Jorglemtes over Olafs Kongesødsel,

J Fald det blev bekiendt, at han var til.

Thorer.

Det troer du kun.

Hakon.

Troer? troer kun? Thorer Klase,

Jeg kiender mine Folk. Dg skulde nu

Den vilde Sværmer, denne Landsforræder

Bestige Thronen?

Thorer.

Landsforræder, Herre?

Hakon.

Jeg stod med mine Mænd ved Danevirke,

Dg mine Mænd var Normænd; ned vi droge

At hielpe Harald Gormsøn. Olaf stod

Paa Fiendens Side, hialp den christne Otto

At brænde Nordens Fæstning. Landsforræder?

Det undrer dig? Og er da den ei saa,
Som bliver sine Fædreguder troløs?

Thorer.

Ei troløs. Trygvesson har aldrig troet
Paa Nordens Guder.

Hakon.

Og en Gudsbespotter,
Han skulde sætte sig paa Norges Stol?

Thorer.

Hvo tænker sig en Tanke?

Hakon.

Jeg, min Ven!

Og Olaf maaskee med. Al Haralds Æt,
Naar han undtages, reent var røddet ud.
Min Jarleæt er gammel, stor, som den;
Fra Arilds Tid har Glade-Jarlen været
Den Mægtigste næst Kongen, Kronen nærmest.

Nu var der Ingen meer; en Sværmer kun,
Som har fornegtet nordisk Tro og Sæd,
En frikøbt Træl, født i en Skov paa Reisen,
Da Faderen var død, midt i en Udørf —

Hvor saare let at vorde Kongesøn
Paa saadan Viis! Bed alle Balhals Guder,
Han skal ei hindre mig. I høie Åser!
Han skal ei fræk bestorme eders Magt.

Du vise Odin! stærke Aukathor!

Og Freia!

Han gaaer hen i Baggrunden mod hendes Billedstøtte, og bliver
i det samme Gudrun vaer.

Ha, hvad seer jeg? hvad er dette?

Gudrun.

Alf, ædle Herre Jarl! tilgiv mig. Alf,
Jeg plat forgaaer af Blusel og af Skræk.
Jeg veed, det er forbudt at nærme sig
De store Guders dunkle Helligdom.
Tilgiv mig, ædle Herre!

Hakon forundret.

Bakke Mo!

Hvad gjør du her i Lunden? Komst du hid
At lytte til min Tale? Jeg forfærdes:
En Speider du?

Gudrun.

Ved Freia, ved min Ufskyld,
Jeg har ei hørt et Ord! Jeg alt forlangt
Var sprunget ned; men Frygten for at falde,
At røbe mig —

Hakon.

Hvad vilde du da her?

Gudrun.

Alf, Noden tvinger mig at sige alt:
Jeg er din Smeds, den gamle Bergthors Datter,
Drm Pyrgias Fæstemø, og, Herre! derfor
Jeg bundet har en Blomsterfrands til Freia,
Og voved mig i Lunden. Alf, tilgiv!
Jeg vilde smykke min Gudindes Jæse.

Hakon.

Ha, lykkelige, skønne Sammenkomst!
Du est den sagerste blandt Moer i Lunde,
Som derfor de forelskte Ungersvende
Har givet Navn af Lunde-Sol?

Gudrun.

Alt, Herre!

Lad mig nu stige ned. Jeg lover helligt,
 Alt aldrig meer jeg sætter her min Fod.

Hakon til Thorer.

Bed Freia i Fjolfvangur, hun er skion! —

Kom, vakkre Slut! kom, lad mig hjælpe dig.

Han løfter hende paa sin Arm, og bærer hende saaledes frem
 paa Skuepladsen.

Let som en Fjer, og dog et frodigt Blomster,

En svulmende, en sluttet Lielieknop!

Siig mig, mit Godt! hvad synes dig vel om

Dit Sæde paa Jarl Hakons Ræmpearm?

Gudrun.

For Alting, ædle Herre! sæt mig ned,

Banær ei dine Gunders Helligdom.

Hakon

sætter hende ned med et forvirret Sideblik til Guderne.

Banær? Min skionne Pige! siig, hvordan

Kan dine søde Læber tale saa

Barnagtigt? Hvilke trinde, hvide Hænder!

Han kysker dem.

Gudrun.

Bed Alt, hvad helligt er, lad mig nu gaae!

Hakon

slnger sin Arm om hendes Liv.

Dg dig har gamle Bergthor listig giemt,

Dg naar jeg vilde see dig, var du borte,

Var i Besøg — Thor veed det — hos din Moster

I Gudbrandsdalen!

Gudrun.

Hvad var der at see

Paa mig, en stakkels Bondes Fæstemø?

Åh, han er nidkiær, Herre! Hvis han kom —

O, slip mig!

Hakon.

Hvis han kom? o, hvilken Rædsel!

Jeg skulde bede selv mig flux til Giest

Bed eders Bryllup, og i Sandhed ei

Forglemme Brudegaven.

Gudrun.

Lad mig gaae!

Hakon.

Du slipper ikke ud af Freias Lund,

Før du har givet mig et Kys.

Gudrun.

O, Himmel!

Hakon.

O, Himmel? hvad? hvordan? den stolte Hakon,

Snart Norges Konning, negter du et Kys?

Og skal han længe trygle?

Gudrun.

Jeg forgaaer!

Han aftvinger hende et Kys. Hun undskylder.

Hakon.

Du flygter, Hind? Den gamle Biørn formaaer

Ei længer rast at gribe dig i Flugten.

Men hi! men hi!

Thorer.

Jarl Hakon!

Hakon.

Hvilken Skionhed!

Saaest du de lange, gule Haar, hvor de
 Bar slynget rundt i store Fletninger
 Med røde Baand? Saaest du de runde Arme?
 De blaae, de elskovsfulde Himmeloine?
 Den hvide, fulde Barm, som trued med
 At sprænge Solverlænken?

Thorer.

Kiære Herre!

Hakon.

O, hvad var Berglioths Skionhed, hvad er selv
 Thora fra Rimols Skionhed imod denne?

Thorer.

Bed Odin, hun er smuk. Men, adle Herre!
 Glem ei, hvorfor vi kom, erindre dig,
 Du havde Ting af større Vigtighed
 Her at betroet din Tiener.

Hakon.

Vigtighed?

Fastfrosne Jistap! ulmer ingen Glød
 Af Elskovs Lue længer i dit Hierte?
 Ha, fol da mit! det slaaer med Ungdoms Slag.
 Og hvorfor skulde jeg da ønske mig
 At være Herre til et udstrakt Land,
 Hvis ei det var min Attraa, som min Ret,
 At plukke Blomsten, hvor den vorte frem?

Thorer.

Men Olaf, kiære Herre!

Hakon.

Det er sandt.

Vel var det, at jeg strax blev hende vaer.
 Hun svor, hun havde Intet hørt. Jeg troer det;
 Hun er uskyldig, svor det ved sin Uskyld.
 Der komme Jostein og Carlshoved; dem
 Har jeg kun ventet.

Jostein og Carlshoved komme.

Hakon

gaaer dem i Møde.

Nu, velkommen hid!

Her har jeg tre af mine bedste Venner;
 Hvi kan jeg ikke række hver en Haand
 Paa een Gang?

Carlshoved.

Wilde Jarl! vor største Stolthed

Er, at du har os kjær.

Hakon.

I vide begge

Hvad der har længe ligget mig paa Hjertet,
 Og hvi jeg kaldte eder hid i Genrum.
 Den snilde Thoror, som jeg kun har ventet
 For flux at rette ud mit Anslag, veed
 Det kun saa halvskiels. Nu, saa hør mig da:
 Mit Liv er svundet hen i Kamp og Uro,
 Og mange Stene, meget vildsomt Krat
 Først maatte giennembrydes, luges, røddes,
 Før denne Gran var mægtig frem at skyde
 Med Kræften, som Alfader skienkte den.
 I ere mine Venner, eder kan

Jeg tillidsfuld betroe mit Hiertes Hensigt.
Mit Navn er agtet vidt og bredt i Nord,
Jeg stridt mig har til Norges første Mand,
Kun mine Fiender kan miskiende mig.
Den svage Harald Graafeld og hans Brødre
Fordærved Landet; uden Kraft og Styrke
Var Injen mægtig til at hævde sig
Den Ret, som var ham medfødt. Som en Leg
Af Trolke boltred de sig blandt hverandre,
Og sank for vegelsidig Morderhaand.
Kun Harald Graafeld var en Modstand. Jeg
Tilstaaer det, jeg lod Lysten veie op
Mod de, som Skiebneen skienkte ham af Lykke.
Med Dnerkongens Broder, siger man,
At jeg var handlet slemt. Og hvordan det?
Den feje Kiøbmand, kied af Guld, fik Lyst
Til og engang at faae en Part i Riget
Fra Brøderen, betroede sig til mig.
Jeg svej hans nedrige Fortrolighed,
Gif Harald Graafeld loffet did; og Alt
Bed Haab om Binding kun. Han, som Guldharald,
Fortiene ei at bære Kongekrone.
Bed Limfjord faldt de begge, Halse blev
Den fæles Grav for sløv Begierlighed,
Og Harald Blaatand havde nu sit Rige
Udeelt g ubeskaaret, og ved mig.
At jeg var undsagt ham, da siden han
Forlange Hylдинг, Skat og Lydighed,
Det var vist ingen Norges Mand fortryde.
Mit hel Liv, især mit sidste Bærf
Bed Hiringsvaag, da Jomsborgs Vælde svandt,

Da Bue sprang fortvivlet over Bord
 Med Armens Stump i Pengestrinets Hank,
 Har viist, at jeg besidder Kraft, som Snildhed.
 Nu daler Solen; kun en liden Stund
 Er end tilbage af min Aftenrøde,
 Og den skal ei fordunkles. Trygvesson
 Er kun tilovers af den gamle Stamme.
 Han sidder roligt, mener du, i Bretland?
 Hvad siger du, forsigtigsnilde Thorer!
 Naar jeg fortæller dig, at han er her?
 Thorer.

Her?

Carls hoved.

Her i Norge?

Jostein.

Olaf? er det muligt?

Hakon.

Jeg maatte lee, da du ved Dærebord
 Fortalte, Thorer! med en klogtig Mine,
 Som vidned Bigtighed og Ryhed, om
 Din kongelige Ben hist i Dublin,
 Den fromme Olaf; som om ikke længst
 Jeg havde havt et vaagent Die med ham.
 Da taug jeg; nu er Tiden til at tale.
 Saa vid! i Morges bragtes mig et Budskab
 Fra en af Snefferne, som Dag og Nat
 Bevogte Kysten: Olaf drager med
 En Flaade til Kong Baldemar i Rusland,
 Men har paa Veien lagt sig ind ved Moster,
 For at besøge, som han kalder det,
 Sit Fædreland.

Thorer.

Kong Olaf? er det muligt?

Hakon.

Om nu han virkelig paa sværmerst Biis
Er standset midt paa Beien, for at fylde
Sin Lunge med et Par Drag Klippelust,
Beed ikke jeg, og vil ei vide det.
Men dette vil jeg vide, som du indseer,
Om under det uskyldige Besøg
Gi Andet stifter. Jeg har Die med ham.
Du est hans Giesteven; hvor høist naturligt,
At du besøger ham, naar du faaer høre
Hans Ankomst. Binden er fortræfflig, Thorer!
I Morgen est du der, naar Dagen gryer.
Vil du da nu bevise mig det Vensteb,
At seile ned til ham? Og medens du
Fortæller ham som Ven, hvad helst du vil,
Saa holder du de andre Rygter borte.

Thorer.

Hvad er din Hensigt, Herre?

Hakon.

Som jeg siger,

At vide Olafs Hensigt; overalt
At komme ham til Livs. Du est en snild,
En vittig Mand, vant til at omgaaes Folk;
Hvor let for dig at faae ham til at dvæle,
Til selv jeg kommer did med mine Skibe.
Han har jo og en Flaade; Kraft mod Kraft,
Det er paa gammel nordisk Biis. Mod dette
Kan Intet siges, mener jeg.

Carlsbhoved.

Slet Intet.

Thorer.

Og hvormed skal jeg da forsinke ham?

Hakon.

Slaa paa de Strænge, som han bedst kan lide,

Syng ham den Vise, som han gider høre!

Fortæl — hvordan, det veed du bedst, min Thorer!

At Landet langtfra er tilfreds med Hakon;

At hist og her der mumles høit; at Bonden

Paa flere Steder venter kun et Vink

Og en Hærfører. Saa ham op i Land!

Der møder jeg ham helst; jeg bliver gammel,

Og kan ei taale Søen. Blier han ei,

Men reiser, som han først var findet, reiser,

Uagtet Kronen vinker huldt fra Landet;

Saa er han brav, saa har jeg gjort ham Uret,

Saa seiler han sin Aaas, og jeg er rolig.

Thorer.

Du taler viseligt, min Jarl! Jeg følger

Dit Bud, udretter det saa godt som muligt.

Hakon.

For Intet skal du ikke have tient mig,

Min gode Ven!

Thorer.

Det veed jeg vel, min Herre!

Jarl Hakon lønner altid kongeligt.

Dog kiender du min Troslab —

Hakon

ryster hans Haand.

Vakke Thorer!

Carls hoved.

Kom Dlat, som kan være, for at hørge
Paa Rysterne, saa finder strax han Modstand,
Og kom han for at speide Landet ud,
Saa falder han kun i sin egen Snare.

Hakon.

Vil I da følge med som Dlaf's Frænder,
For at stadfæste Thorer's Ord?

Jostein.

Han er

Vor Frænde, men du est vor Herre, Hakon!
Vor Ven; og hele vort Bedrag gaaer ud paa
At prøve Dlaf's Uskyld.

Thorer.

Rigtig, Jostein!

Hakon

drager sit Sværd.

Saa sværger da paa denne blanke Glavind
I Odins, i de store Guders Lund,
At I vil trolig rette ud mit Bud!

Alle Tre.

Det sværge vi ved Odin, Thor og Freir!

Odins Billebstotte styrter ned i Baggrunden.

Jostein.

Ha, hvad var det?

Carls hoved.

As Odins Billed faldt!

Thorer.

Reent styrtet ned i Gruus!

Hakon

fatter sig, og gaaer hen til Stedet.

Den fiøre Graasteen

Har længe havt en dyb, en aaben Revne.
 Kom, seer J? Det er mørkt; men seer J? Bruddet
 Er gammelt, kun en liden Stump holdt fast,
 Som kunde brydes ved den mindste Bind.
 Nu ikke meer for denne Gang; i Aften
 Ved Bordet kan vi tales bedre ved.
 Gaaer nu, Enhver til Sit, og lad mig ene!
 For Farten samles vi ved Nadværen.

Thorer, Carlshoved og Jostein gaae.

Hakon

staaer længe taus og betragter Bruddet.

Ha, det er ikke gammelt, det er nyt!
 Hellige Odin! hvorfor faldt dit Billed?
 Var det af Mishag? var det mig et Barsel?
 Du ligger dybt i Gruus; med friske Blomster
 Staaer Freia smilende. Betyder det,
 At Sydens kælne Elskov skal betvinge
 Nordboens Kraft? Odin, forlad os ei!
 Hielp mig at rødde snart den Fiende ud,
 Som hader og som spotter kun din Magt,
 Der, den formasteligste Jothun liig,
 Vil styrte dig fra Glidstials, fra dit høie,
 Eldgamle Sæde! Odin, vredes ei!

Han knæler.

Jeg lover dig et stort, et herligt Offer:
 Ni og halvfemfindstuve sorte Qvæg
 Og mine Fiender skal jeg slagte dig
 I Medelhuns, i Fald du skaffer mig

Den gyldne, skionne, dyrefiobte Krone.
 Hlautbollerne skal ryge til din Priis,
 Med blodneddypte Leigner skal dit Huus
 Bestryges, Stolperne skal males røde
 Med lunkent Blod. Jeg selv vil stode Sværdet
 I Dafs Bryst. Af Dovres faste Marmor
 Skal atter reise sig dit Billed frem,
 Og trodse Evigheden.

Han reiser sig.

Mørket falder

Hen over Jorden med sit sorte Slør.

Han staaer nogle Dieblis i stille Betragtning, derpaa siger han:
 Jeg vil besøge Bergthor og min Krone.

Gaaer.

Bergthors Smedde.

Bergthor kommer ind med en Krone og en Hammer i Haand;
 Grib med et Lys.

Bergthor.

Sæt Lysen der, og bring saa hid min Ambolt!
 Skiondt Dagen længes, er det mørkt i Aften,
 Og Noget maa der endnu gøres færdigt.

Grib.

Hvad I forstaaer at bruge eders Hænder!

Bergthor.

I Jald det er dig kiært, som selv du siger,
 Saa kan du gierne komme hid om Dagen,
 Og træde Blæsebalgen, hielp mig,
 Saalænge som din Husbond er paa Glade.

Grib.

Jeg har ei andet Arbeid, kiære Herre!
 Og Tiden falder tidt mig grusomt lang.
 At leve med de andre Trælle, er mig
 Kun liden Fryd; hvad anden Omgang er der
 For mig? Thor signe jer i Thrudvang, Herre!
 At I foragter ei en stakkels Træl.
 Skal jeg nu træde Bælgen?

Bergthor.

Nei, viſt ikke!

Slip Bælgen, Dreng! lad ſtaa. Tag mig min Jiil.

Grib.

Hvor det gaaer ſlink fra Haanden!

Bergthor.

Slink fra Haanden?

Forſtaaer du dig paa det? Du ſkulde ſeet,
 Dengang jeg ſmedded i min Ungdoms Tid
 Qværnbider til Kong Hakon Athelſtein;
 Det gif! Det var et Sværd, der kunde bide
 I Stene, ſom i Kiød. Men denne Krone
 Blier langſomt færdig — altid tidlig nok!

Grib.

Den er jo næſten færdig, Herre!

Bergthor.

Færdig?

Nu ſnaffer min Gaas. Diſſe Edelſtene
 Skal forſt indſættes.

Gudrun kommer.

Bergthor.

Hvad? min Datter Gudrun?

Hvi kommer du ſaa hidſeblæſende?

Gudrun.

Ak, fiære Fader! Hakon Jarl har seet mig.

Bergthor.

Hvor da?

Gudrun.

I Lunden.

Bergthor.

Har jeg iffe sagt,

At jeg vil Intet vide af den Renden

I Lunden efter Urter, efter Blomster?

De milde Guder være taffet, at

Du nu blier gift, saa er jeg dog befriet

Fra den Besværlighed at passe paa dig!

Samrer paa Kronen.

Hør, Dreng! det kan du troe, jeg smedder heller

Ti Kroner, end jeg vogter tvende Døttre;

Det Malm er skrobeligt at handle med.

Gudrun.

Ak, fiære Fader! jeg er bange for,

Han kommer efter mig. Hvad vil min Dm

Da sige?

Bergthor.

Efter dig? Min gode Jarl!

Der bliver Intet af; jeg fiender dig.

Kom, Pige! ned med dig i Kiolderen.

Gudrun.

Ak, skal jeg atter sluttet inde der?

Bergthor.

Maaskee du vilde heller sluttet inde

I Hakons Arme?

Gudrun.

Himmel! kiære Fader!

Bergthor.

Jeg kiender ham; der er jo ingen Mand,
 Som har i Fred og Ro for ham sin Hustru,
 Sin Datter, Søster, Moder, Bedstemoder!
 Ned med dig, siger jeg, i Kiøderen!
 Jeg er ei rolig, før jeg har dig vel
 Der under Laas og Lukke. Vil du gaae?
 Hvor er din Søster?

Gudrun.

Astrid dækker Bordet.

Bergthor.

Det kan jeg selv; men holde paa jer Vre,
 Det kan knap Laas og Jern mod Hakon Jarl.
 Afsted! afsted! I Morgen sender jeg
 Jer bort; dig til din Dm, til Thorvald hende.
 Saa maae de tage Skade selv for Hiemgiæld,
 I Fald I komme Noget til fra den Tid.

De gaae.

Grib

betrakter med stille Forundring Kronen, som ligger paa
 Ambolten.

Saaledes seer en Krone ud. Saaledes
 Blier Kroner giort. Og naar den nu er færdig,
 Saa sætter Hakon Jarl den paa sit Hoved;
 Saa sværger Folket, og saa er han Konge.
 Det er dog ret besynderligt.

Lager den i sin Haand.

Hvor den

Er rød! den er af drevet ægte Guld.

Og tung! hvor mange Pund monstro den veier?
 Mon jeg kan passe den?

Sætter den paa sit Hoved.

Den er for stor,
 Dog kan jeg bære den, naar ned jeg laer den
 I Nafften glide. See, nu gaaer det an. —
 En Krone er dog ei saa let at bære,
 Som jeg har tænkt; den boier fast mit Hoved.

Gaaer op og ned ad Gulvet.

Nu er jeg Konge.

Tager Silen.

Dette er mit Scepter.

Sætter sig paa Ambolten.

Og dette er min kongelige Throne.

Nu sidder jeg blandt mine Mænd paa Thinge.

Hakon Jarl er uformærkt kommen ind under dette Optrin;
 han holder sig i Baggrunden, og betragter opmærksom
 Gribs Udsæd.

Grib.

Det lover jeg jer, mine stolte Normænd!
 At jeg vil være jer en naadig Herre,
 I Fald I kaare mig til eders Drot;
 Men hvis I med Opsætsighed og BOLD
 Modstaae, hvad jeg med Billighed forlanger,
 Da faaer I Last og Skam —

Bliver Hakon vaer, og forstummer af Skræk.

Hakon rolig.

Det gaaer jo herligt.

Grib.

Alf, strenge Herre! harnes ei.

Hakon.

Du skælver

Paa Thronen, Dreng! Det bør en Konning aldrig.
 Om det saa stormer om ham rundt omkring,
 Og truer ham med Død og Undergang,
 Saa maa han sidde rolig med sit Spiir.
 Et dristigt, kongeligt, et værdigt Blif —
 Saa lægger Stormen sig igien, og Himlen
 Er blaa, og Solen skinner paa hans Guld.

Grib.

Alf, I har Ret. Jeg føler alt for vel,
 At jeg er ikke skabt til slig en Ere.

Bergthor kommer ind med et stort Rogleknippe, som han
 putter i Lommen, da han seer Hakon.

Hakon.

God Aften, Gubbe!

Bergthor.

Hil dig hid, min Jarl!

Bliver Grib vaer, som sidder frygtisom og tør ikke røre sig.
 Hielp, Baulund! hvad betyder dette her?

Hakon.

Han leger Konge.

Bergthor halv affides.

Det blier Brug i Landet. —

Alf med den! Est du gal?

Hakon.

Jeg kom for tidlig,

Git halv fun hørt, hvad der blev lovt paa Thinge.
 Er det din Svend?

Bergthor.

Det er min Smededreng

Og Thorer Klases Træl.

Hakon.

Og til en Træl

Betroer du Hakons Krone?

Bergthor.

Jeg fik Forsald,

Jeg maatte løbe lige fra mit Arbeid

Og luffe begge mine Døttre ned

I Kielderen. Imidlertid har Knekten

Sig understaaet —

Hakon.

Kiære! dine Døttre?

Bergthor.

Ja, Herre! I har nylig seet den Ene,

Nu er hun bange, og det er jeg selv,

At I saaer tiere Lyst at see det Syn.

Nu er hun under Laas og Luff'. I Morgen

Jeg sender Bud til hendes Fæstemand,

Og holder Brylluppet, saasnart han kommer;

Saa maa han selv tae Vare paa sit Gods.

Hakon.

Gi, Fader Bergthor! hvad er det for Griller?

Veedst du, at du fornærmer mig?

Bergthor.

Ti stille!

Det er jert ømme Sted, Herr Jarl! det veed I;

Lad os ei røre meer ved denne Stræng.

Vil I nu prøve Kronen? Jeg har fundet

En gammel Jernring, som blev gravet op
 I Offerhuset hist i Medelhuus.
 Den gif i Arv fra Søn til Søn. Min Farfar
 Har derom smeddet Halsdan Svartes Krone.
 Skiondt denne Ring er rusten, er den kostbar,
 Thi den er Kronens gamle Maal. Prøv nu!

Hakon

tager Kronen paa; den falder ham ned over Dinene.

Bergthor.

Den er for stor. Naar I den sætter paa,
 Saa sortner det for Diet.

Hakon vred.

Skaldepande!

Gav jeg dig ei mit Maal? hvor har du det?

Bergthor.

Thor veed det! det er kommen bort. Jeg tænkte,
 Du skulde været Halsdans Krone vogen.

Hakon.

Ha, Bergthor! Bergthor! du est gammel, du
 Est suild og kunsterfaren, ærlig, diærv;
 Jeg skaaner dig, men misbrug ei min Godhed!
 Smed Kronen om igjen! Den skal ei passe
 En uddoet Kongeslægt, men mig. Jeg giver
 Dig endnu trende Dage. Bee dig, Bergthor!
 Hvis Kronen passer da ei Hakons Hoved.

Gaaer.

Bergthor

seer efter ham stolt og rørt.

Hvad vil du gjøre mig? Mit Haar er hvidt,
 Tre, fire Timer har jeg end tilbage —

Dem vil du røve mig, og mener, at
 Jeg derfor skulde stjalve for din Brede?
 Nei, for skal Bergthor falde i sit Sværd,
 Før om igien han smedder Norges Krone.
 Den bære Kronen, som er Kronen vogen!

Gaaer.

Anden Act.

Den Møster.

Skov og Fielde; i Baggrunden Havet. Olaf, Tangbrand
og Sølge komme fra Strandbredden med Thorer Klake,
Jostein og Carlshoved.

Olaf.

Nu, Thorer! nu, det kalder jeg et Venkabs,
Et Landsmands Stykke. Seiler hid om Ratten,
Jor end at træffe mig! Du havde Ret,
Jeg havde været borte, var du kommen
En Time mere sildig; thi det braser
Med gunstig Vind fra Land, den vendte sig
Bed Midnat. Men hvor sikt du vide, Thorer!
At jeg var her?

Thorer.

Tilfældigviis, min Herre!

Fortaltes det i Gaar mig af en Skipper
Bed Jarlens Bord. Du vinder Alles Hierter
Bed Giestfrihed og Mildhed, Konning Olaf!
Jeg mindtes mig din Godhed i Dublin,

Dengang mit Skib var blevet læf i Stormen;
 Natten var skion og klar, og Binden god;
 Jeg var uværdig til dit Venskab, Herre!
 Hvis ikke jeg var ilet hid, at hilse
 Dig paa vor norske Grund. Da Binden vendtes,
 Da var det ei vor Krydsning, som fortrød mig,
 Men Tanken, at maastee den samme Bind,
 Som hindred os, drev dig igien fra Kysten.

Olaf.

Jarl Hakon har dog Intet derimod,
 At jeg besøger kort mit Fædreland?
 Mit eget Skib kun ligger her i Fiorden,
 De andre krydse midlertid paa Dybet;
 Jeg forudsaae en, skiondt ugrundet, Frygt,
 Og vilde undgaae hver en mulig Tvivl.
 Men hvem er disse Mænd?

Thorér.

Du savner, Herre!

Din egen Slægt. Carlshoved hedder denne,
 Og Jostein hiin; de ere dine Fættre
 Paa Moders Side, og gif gierne med
 At hilse deres ubekiendte Frænde.

Olaf.

Min Slægt? o, dobbelt da kjær og velkommen!

Jostein.

Bær hilset, Ola!

Olaf.

Ola? jeg kan høre,

Du est en ægte Døl, du taler L'et
 Saa fylldigt ud. Ak, jeg formaaer det ei;
 Jeg var en lille Glut, da med min Moder

Jeg maatte flygte fra mit Fædreland.
Saa regner I jer da i Slægt med Astrid?

Carls hoved.

Din Moder Astrid var vor Fæster, Herre!

Vor Fæder hendes ældste Broder, Haldan.

Jostein.

Saa er det, Herre!

Olaf.

Altfaa Søskindbørn!

I ligne Astrid. Alf, det kan jeg see,

Skiondt tidlig alt jeg mistede min Moder.

Du, Jostein! har, som hun, et Hul i Rinden,

Carls hoved! du har hendes vakkre Loffer.

Carls hoved.

Det glæder os, at du kan finde Liighed.

Olaf.

Nu, siger mig da, mine gode Venner!

Hvordan staaer Hoven nu i Norges Land?

Jeg drog, som I maaskee har hørt, fra Irland

Til Rusland; Baldemar, min Fostersfæder,

Er død, og Landet i Urolighed.

Ivan, hans Søn, min Ven, er kristensindet;

Jeg iler ham til Hielp med Herrestjold,

Med Raad og Daad, med Kæmper og med Præster.

Jeg drog forbi — jeg tænkte ei paa Norge;

Men da jeg fiernt blev Klippens Graner vaer,

Da svulmede mit Bryst, da blev jeg heel

Forunderlig til Mode, og det var mig,

Som om jeg pludselig igien erindred

En længst forglempt og selsom Kæmpevis

Fra mine Barndoms Dage. Taaren brændte

Paa mine Kinder; Seilet slappedes,
 Som skulde fore længer bort, og Bimplen
 Udspændte som en Fugl sin røde Vinge,
 Ret som den vilde rive sig fra Masten
 Og slagre hen i Land. Da blev det mig
 Umulighed, at ile det forbi.

Jeg vilde see den Son, som kunde vende
 Sin Moder Ryggen kold, naar kærligt hun
 Udstrakte mod ham sine hulde Arme.

Før at forhindre Mistvivl, lander jeg

Paa Yderkanten her af denne Ø,
 Hvor Ingen boer, hvor nogle Hyrdehytter
 Kun titter eensomt frem bag Fjeldene.

Men Noget vilde jeg dog gierne vide
 Om gamle Norrig, før jeg reiser længer.

Hvo veed, om mine Dine atter skue

Det fiære Fædreland. Thi siig mig, Thorer!

Hvor staaer det? godt og vel?

Thorer.

Jaa, Herre! Norrig

Staaer endnu fast paa sine haarde Klipper.

Det er en dygtig Grund, som rokker ei

Saa let.

Olaf.

Det troer jeg nok, det troer jeg nok!

Om det saa er den skiæggehvide Odin,

Saa kan han med sin hele Virksomhed

Ei bringe eders Bierge til at knage,

Skiondt han har prøvet det i mange Aar.

Thorer.

Vel sandt, min Herre! Landet selv staaer fast,

Dg frodig blander Birken sig med Granen,
 Mens Solen bryder sine varme Straaler
 Paa Klipperne, og modner Dalens Korn;
 Dg frugtesløst endnu, som hidindtil,
 Slaaer Bølgen imod Landets Marmorfod.
 Men, Herre! medens al Naturen blomstrer
 I fredelig og stille Rolighed,
 Saa æder sig en stærk og voldsom Gift
 Dog daglig meer igiennem Landets Indvold.

Dlaf.

Hvad mener du? Jarl Hakon sidder jo
 Heel rolig paa sin Stol i Trondelagen.

Thorer.

Saa har han siddet alt en Stund, min Herre!
 Men endelig har Norges Bønder fundet
 Det usfælt at beherskes af en Jarl.

Dlaf.

Hvi give de ham ei da Kongenavn?

Thorer.

Dg derom spørger Halsdan Svartes Wit?

Dlaf.

Hvad ændse Norges Bønder Halsdan Svarte?

Thorer.

Meer, end du troer. De brave Norges Mænd
 Har altid havt en indgroet Kiærlighed
 Til den retmæssige, den sande Konge.

Dlaf.

Dog styrer Glade-Jarlen Riget alt
 I atten Aar.

Thorer.

Hvordan ved Rist og Magt

Han kommen er til flig Besiddelse,
 Det veed I selv, saa godt som Een af os.
 Hvo negter Hakon Jarl vel Tapperhed?
 Hvo negter ham Forstand og fielden Klogt?
 I veed, hvorledes alle Sager stod;
 Hvorledes Gunhilds Sønner hærjed om,
 Og spildte, ved at vise idel Svaghed,
 Den sidste Rest af Landets Grefsyngt.
 Jarl Hakon overvandt dem kæft i Strid;
 Dertil det Benskab kom, som han forstod
 At skaffe sig i Danmark hos Kong Harald.
 Naar man vil vinde Noget, maa man vide,
 Hvorledes Alting staaer; det vidste Hakon,
 Og uformærkt, ret som en snedig Rishmand,
 Der veed at vende Alting til sin Fordeel,
 Git Jarlen Norges Land i sine Hænder.
 Kied af at stride, onskte Bonden Ro;
 Saaledes sad han roligt i sit Sæde.
 Hvad fuldeligt befæsted ham deri,
 Bar Jomsborgs Tog, da han til Norges Gre
 Nedslog den overgivne Ungdomsvælde,
 Som rundtom havde Jorden fyldt med Skræk.

Olaf.

Og nu i Glandsen af sin Herlighed
 Foragtes han?

Thorér.

Hvor høist naturligt, Herre!

Tilforn var Hakon klog; han vidste, Klogskab
 Bar ene det, som sammenholdt hans Magt.
 Nu blev hans Navn beundret overalt;
 Jarl Hakon, hed det nu, det er en Helt,

Han Jomsborg fældet har ved Hjøringsvaag,
 Hvad modstaaer ham? hvad rokker nu hans Magt?
 Ved denne Roes, ved sliq Berømmelse
 Fast hovedsvimmel, glemte han sin Klogskab,
 Forglemte han, at Bondens Kiærlighed
 Er Thronens allerførste Hovedpille.

Han trodsed med sin Magt, og meente, nu
 Behøvedes ei meer Forsigtighed.

Hver Higen i sit Hierte gav han Toilen,
 Og hver en Videnskab sit frit sit Spil.

Da var han ikke længer fredegod,

Men stolt og herskesyg; da æred han

Ei længer hver Mands Eiendom, men gjorde

Beständig mere Bold paa Bondens Ret,

Hans Gods, hans Odelskab; ja, endnu værre:

Hans Biv, hans Døttre tog han til sin Gaard,

Og lod dem gaae, som Offre for sin Lyst.

Hvad skal jeg sige mere? Uformærkt

Begyndte Oprørsluen rundt at ulme.

Han frygted ikke for en fremmed Fiende,

Og mærkte ei, at Fienden var i Landet,

At Kræften havde gnavet sig til Hiertet.

Nu lever han i evige Skiermydsler,

Snart faldes fra ham hist, snart atter her,

Og Norge venter kun med Længsel efter

En tapper og retmæssig Drot, for reent

At styrte Hakon fra sit Herresæde.

Olafr.

Ha, Thorer! er det Sandhed, som du taler?

Thorer.

Der stander eders egen Slægt; lad den

Stadsfæste mine Ord!

Olaf.

Min vakkre Jostein!
Hvor bliver Hullet af i dine Kinder?
Du smiler ei. Saa fryder det dig ikke,
At Norrig kaster af sin Slavelænke?

Jostein forvirret.

Jeg er for ung til at forstaae mig ret
Paa Landets sande Fordeel, Herre! men
Hvad Thorer siger, har sin Rigtighed.

Thorer.

Behøver jeg at sige dig, Kong Olaf!
Hvordan jeg blev til Mode, da jeg hørte,
At du var draget hid? Da troede jeg,
Du havde faaet Nys om Landets Tilstand,
Og nytted Diebliffet; derimod
Nu, du har talt, erkiender jeg forundret
I denne Hændelse et Bink fra Himlen.

Olaf.

Ha, Thorer! du har gjort min Siæl urolig.

Thorer.

Som Froet, naar det giærer under Jorden,
For snart i Baarens Tid at skyde Blomster.
Du har dog ikke glemt, fra hvem du stammer?

Olaf.

i dybe Tanker.

Siig, var det ei fra Harald hiin Haarfagre?

Thorer.

I lige Linie paa Sværdets Side.

Olaf.

Hvis Moder Ragnhild drømte om et Træ.
Hun hviled nemlig i en Urtegaard,

Dg tog en frodig Qvist ud af sin Taske;
 Dg som hun holdt den i sin høire Haand,
 Da blev den vogen, blev den til en Green,
 Hvis ene Ende raged ned til Jorden,
 Dg fæsted Rødder, men den grønne Top
 Steg høit til Himlen, blev saa svarlig høi,
 At neppe hun den kunde øine meer.
 Dg Stammen den var rund og saare tyk;
 Med imod Jorden var den rød som Blod,
 Men opad var den glat og sommergrøn
 Med hvide Qviste, og den bredte sig
 Med fine Arme over hele Norrig —
 Var det ei saa?

Thorer.

Saa siger Sagnet, Herre!

Olaf.

Var det ei Harald med de fagre Haar,
 Der drømte underligt om sine Loffer,
 Hvorledes nogle bølged sig til Jorden,
 En Part til Knæet, en til Skuldrene,
 Dg nogle krused sig i spæde Krøller
 Om Heltens Tinding?

Thorer.

Ganske rigtig, Herre!

Da spaaede alle vise Mænd i Landet:
 Det vidned om den store Kongeslægt,
 Som skulde herske efter ham i Norden.

Olaf

staaer taus hensunken.

Thorer.

Hvad nye Tanker vaagne i din Siæl?

Dlaf.

Hvad nye Tanker! ingen nye Tanker,
 Kun fiære gamle Tanker, Ungdoms Dromme
 Og Manddoms Forsæt.

Thorer.

Dig, din Fødsel værd.

Forslad mig, fiære Herre! men hvorfor
 Har du tilforn dog yttret kun saa lidet
 Din Attraa og din Ret til Norges Throne?

Dlaf.

Den stod for langt fra Haanden, Thorer! den
 Var alt besat, og andre Tanker dengang
 Indtog mit Hierte. Siælens fromme Ro
 Er mere værd, end alle Jordens Throner;
 Min Higen drev mig hidindtil mod Syden,
 Til Steder, hvor den christne Tro blev lært.
 Dog har ei Lykken hidindtil forfulgt mig;
 Alt anden Gang jeg hersker i et Rige.
 I Benden bød mig Elskov lægge Sceptret,
 I Irland gav mig Elskov det tilbage.
 Men dog end aldrig i mit Liv, med al
 Min Tumlen og min Flakken og mit Dphold
 Blandt fremmed Folk, har jeg forglemt min Fødsel,
 Og at jeg var en Kongesøn fra Norge.
 Tidt har naturligviis den Tanke valet mig:
 Grib Sværdet og forfolg din Fødselsret!
 Men overalt jeg hørte, Norges Bønder
 Var glade ved at styres af Jarl Hakon.
 Hvad var min Magt? Der skal en vældig Magt
 Til ind at trænge i et fremmed Rige;
 Og kunde jeg ei vorde Norges Konning,

Dets blotte Roligheds=Forstyrrer havde
Jeg ingen Attraa, ingen Lyst at vorde.

Thorér.

Nu derimod staaer Sagen anderledes.
Naar Trønderne faaer høre, at der lever
En Sonne=Sonne=Sønnesøn af Harald
Haarfager, da vil Intet holde dem
Fra strax at træde over paa din Side,
Saa snart du seiler ind i Trondhiems Fiord.
Om mit og dine Fættres Benskab har
Jeg vel ei nodig at forsikre dig.
Men det kan jeg dig helligen forsikre,
At mange flere Mænd af Magt i Landet
Kun vente paa at vise dig der' Benskab.
At bringe flux dig dette glade Budskab,
Er, hvad som egentlig os hid har drevet.
Hvis derfor du vil følge Benskabs Raad,
Saa drag ei nu paa fjerne Eventyr,
Men følg din Skiebnes og din Lykkes Vink!
Den har ei vinket dig herhid for Intet.

Olaf

efter et Dieblifs Ophold.

Din Tidende har overrasket mig.
Forlader mig et Dieblif, I Venner!
Hist under Træet har man reist et Telt;
Der qvæger, hviler eder efter Reisen!
Jeg kommer efter. Følger mine Kæmper!

Thorér, Carlshoved og Jostein gaae med Olafs Mænd. Olaf
og Tangbrand blive tilbage.

Olaf.

Nu, Tangbrand! du har staaet taus og stille?

Tangbrand.

Og glædet mig kun ved din Lykke, Herre!

Du bliver Konning til et herligt Land.

Olaf.

Men over Hedninger, som spotte Gud.

Tangbrand.

Desstørre vil din Hæder vorde, Herre!

Naar du har bragt dem paa den rette Bei.

Olaf.

Ja, Tangbrand! ja, jeg følger Himlens Vink.

Vel havde jeg besluttet først at drage

Til Garderike.

Tangbrand.

Du har Intet lovet.

Løst var det Rygte kun, som drev dig, Olaf!

Bant til Bedrifter, kieded dig din Ro,

Du søgte Daad, som sømte sig en Christen;

Du sølte i din Barm en medfødt Kraft

Til at stadfæste Himlens Magt paa Jorden.

Olaf.

Og tænk dig, Tangbrand! i mit Fædreland.

Tangbrand.

Som Norges Konning kan du bedre hielpe

Den garderikste Ivan, hvis han trænger.

Olaf.

Det bør sig Hielpen først vor Slægt og Venner.

At christne Norge — store, skionne Tanke!

Tangbrand.

For Norge Garderike staaer tilbage.

Olaf.

Men, Tangbrand! — thi jeg skulder Intet for dig —
 Ei blot af Fromhed glæder sig mit Hierte;
 Det spulmer ved den skionne, muntre Udsigt
 At kunne hævde sig sin Ret. Jeg fødtes
 Til Norges Krone. Siig mig, er det syndigt,
 At Olaf ønsker sig den Lykke, som
 Han fødtes til?

Tangbrand.

Saa vist Gud er en Fader,

Og elsker sine Born, nei, Olaf! nei.
 At nyde Livets Lyst i al sin Fylde,
 Naar fromt den nydes i Ustyldighed,
 Det er at giennemskue Herrens Godhed.
 Held den, som altid seer i Livets Fryd
 Et Gienstkin af den fjerne Herlighed!
 Held dig, i Fald det lykkes dig som Hyrde
 At lede faderligt din christne Hiord!

Olaf.

Forlad mig, fromme Fader! af, forlad mig!
 Jeg trænger til at være ene nu.

Tangbrand.

Christ styrke dig, min ædle unge Helt!

Gaaer.

Olaf

brister i Graad, og kaster sig paa Knæ med foldede Hænder.
 Mit Hierte smelter ved den store Tanke.
 O, gode Gud! er jeg det svage Rædsfab,
 Som du har faaret til at brede ud

Din Herlighed paa Jorden? Fader! see,
Jeg stander i din Haand, din Villie stee!

Reiser sig begejstret.

Ja, ja! jeg føler det, jeg føler det.
Min Arm er stærk, Kraft luer i mit Bryst.
Ja, jeg skal være din Apostel, Herre!
Med dette Sværd, Forløser! som er giort
I Korsets Vignelse, med dette Sværd
Skal jeg bestride al den Frækheds Magt,
Som vil modsætte sig din Herlighed.
Og som en Hyrde i sit elskte Nord
Skal Olaf styre sin betroede Hiord.
Hvor Odins Tempel mørkt og skummelt stod,
Hvor ofte flød uskyldigt Hjerteblod,
Skal Røgt og Myrrha nu kun ryge;
Sin Afgud skal ei Præsten blodbestryge.
Gi Raab af Tffret, ei de vilde Skrig
Af Odins Præster om de blege Liig,
Uskyldig Harpeleg og Sang skal tone,
Og lyde imod Evighedens Throne.
Med hellig Andagt skal de samle sig
For hist, Forklarede! at see kun dig.
Rødtørstighedens Trang skal da forglemmes,
Med Giestebud dit Tempel ei beskæmmes;
Jffun det tause, store Giestebud
Forkyndende skal: Alt lever i sin Gud.
Bort, Had og BOLD og Mord og vilde Leire!
Uskyldighed og Riærlighed skal feire.

Han gaaer.

Glade.

Giennemgang i Skoven. Hakon Jarl kommer gaaende bevæbnet med Sværd, Skjold og Bue. Thora møder ham.

Hakon

standser forlegen.

Hvad seer jeg her? Min Thora! loffer ogsaa
Det smukke Sommerveir dig i det Grønne?

Thora.

Hvad loffer dig? Vist ikke Thora. Vil du
Besøge mig? Jeg seer, du est bevæbnet.

Hakon.

Til Orlog, Thora! Jeg staaer færdig til at
Bestige Skibene med mine Mænd.
Jeg gaaer i Søen mod en Røver, som
Har hiemsøgt Kysterne.

Thora.

Ha, hvilken Lykke

Maa jeg da takke Hændelsen ei for,
At jeg endnu engang faaer see dig, før end
Du seiler bort!

Hakon.

Jeg havde givet Karer,
Min Svend, Bested at bringe dig.

Thora.

Din Træl!

Hakon.

Min Tid var knap, det var mig selv ei muligt.

Thora.

O, Hakon! Hakon!

Hakon.

Piin mig ei med Mistviol!

Thora.

Du elsker mig ei meer.

Hakon.

Og var det saa,

Troer du da vel, at din Bebreidelse

Var mægtig til at tænde Luen atter,

Hvis den var slukt?

Thora.

Og saa tiltales jeg —

Jeg, som du elskte over Alt i Verden?

Troløse! hvilke søde Smigersord

Opfandt din Tunge: Jeg var ene den,

Som kunde gjøre Hakon Livet kjær!

Jeg var den Eneste, som var i Stand til

At smelte Jernet i hans Krigerbryst,

At vænne det til huld Bestandighed!

Ha, jeg Enfoldige! jeg troede dig,

Forlod mit Huus og Hiem, og oversaae

Mit Rygte, fulgte dig, og gav mig hen —

Og nu — Ha, jeg fortjener denne Skiandsel!

Hakon.

Hvad Skiandsel? Thora! blandt de Indligheder

Og blandt de Fortrin, som jeg fandt hos dig,

Var det, at du varst snild og fordomsfri.

Du taler om min Ubestandighed,

Og gjør dig skyldig i den samme Feil.

Hvor er dit før saa frie Blik paa Livet?

Du siger, at du gavst dig hen til mig?

Du siger sandt; du gjorde mig lyfsalig.

Og hvad nu meer? Var det en Ungerfvend,
 Af dem, hvis Hierter Rattens Maane smelter,
 Som vandt din Elskov? Sagde du ei selv,
 Du elskte mig, fordi jeg var en Mand,
 Og mellem Mand den første, som du kiendte?
 Hvad er da Mandens Daad? Er Mandens Daad
 At sukke evig i den Elsktes Arme?
 Du varst en deilig Enke. Paa din Gaard
 Henrandt dit Liv kiedsommeligt og tomt.
 Hvad offred du? Belbyrdig Norges Qvinde,
 Og rig, selvstændig, kanst du, hvis du vil,
 Foragte Alt, hvad Rygterne formaae.
 To Maaneder har vi tilsammen nydt
 Saa sødt, som noget Bar i Greias Sal.
 Nu fængsler anden Gienstand Heltens Blik.
 Forvovne Bønder vove hist og her
 At knurre, tale høit; man giester Landet
 Selv med Sørøverskibe. Det maa standses.
 Det bør sig Norges første Mand at tænke
 Paa Alt i Tide. I de første Uger
 Vil neppe vorde nogen ledig Time
 For Elskovs søde Spøg. Vær god, min Thora!
 Drag atter til din Gaard, din Eiendom,
 En liden Stund. Graværelsen forstærker
 Den matte Kiærlighed. Vi sees igien,
 Og da er Hakon dobbelt elskovsfuld.

Thora.

Og dermed er det giort, er det forbi!
 Og med den matte, usle Strøm af Ord
 Er Thoras Tro og Kiærlighed betalt!
 Jeg har fortient det, ja, ved Asa Løse!

Jeg har fortient din lave Troløshed.
 Du siger, jeg er klog og snild? O ja,
 Saa klog og snild jeg altid er, at vist
 Jeg veed, den Tale var kun spildt,
 Som vilde bringe den forsvundne Elskov
 Tilbage i dit grumme, kolde Hjerte.
 Men at du med saa stink og færdig Græfthed
 (Erhvervet ved utallig Troløshed)
 Dig viser uden Skaansel, uden Blu,
 Og uden al Befymring for min Smerte,
 Det knuser og det dræber mig.

Hun græder.

Hakon.

Bed Freia!

Du est mig kjær, min Thora! Hvis det var
 Min Hensigt, som du troer, at svige dig,
 Da kom jeg ei, og bar ei frem mit Dnske
 Med denne Rolighed, som du misgiender.

Thora opbragt.

Du lyver, Boler! ja, ved Syn! du lyver.
 Du kalder Freia til dit Bidne? Ha,
 Sværg ei ved Freia! Freia vender bort
 Sit rene Blif fra dit fortrukne Afsyn.
 Skiorlevner! at jeg kunde elske dig!
 Thi jeg har elsket dig. Den Gnefte,
 Som drog til dig af sanddru Riærlighed,
 Bar Thora. Thi hvad rørte mig din Høihed?
 Min Slægt er gammel og berømt, som din.
 Forvildet, som jeg var, jeg drømte om
 At kunne bringe Reenhed i dit Hjerte,
 Og Trofskab. Odin! naar var Løse tro?

Du kan ei sætte Priis paa sielden Skionhed;
 Kun drevet af en lav og dyrist Drift,
 Er ene Nydelsen, hvad du attraaer,
 Forandring ifkun, hvad dit Hierte onsker.
 En trivelig, rødmostet Bondepige
 Med stærke, drøie Lemmer, uden Twivl
 En iblandt Thoras Terner, har maafkee
 Indtaget dig, og overtalet dig,
 Enfoldig som du est, at glemme mig.
 Men hevnes vil jeg! Jeg har Brødre, Hakon!
 Og Frænder; bedre Kæmper vel, end du.
 Bed Asa Odin, de skal hevne mig!

Hakon

med opbragt Kulde.

Du taber Beiret, Thora! Giv dig Tid!

Han kalder; Kærter kommer.

Hakon.

Hvis du har endnu meer at sige, see,
 Der staaer min Træl; fortæl du Resten ham!
 Det sommer sig Jarl Hakon ei at høre
 Paa matte Skieldsord af en opbragt Qvinde.

Han gaaer.

Thora.

Hvad vil du, usle Slave?

Kærter.

Skieldes ud.

Det hørte du jo at min Herre bød.

Thora slaaer ham.

Forvorpne Træl!

Karker.

Skaan dig, min ædle Frue!

Du støder dine Hænder paa min Ryg.

Thora fatter sig.

Ha, Thora! du fornædler dig. Hvor blev
Din Høihed og din Stoltthed? Træl! forlad mig.

Karker.

Det har min Herre ei befalet mig.

Thora.

Hvad har han da befalet dig?

Karker.

At jeg

Skal sige eder, ædle Frue! Karmen

Staaer færdig, for at føre jer til Rimol.

Thora.

Det var da den Bæst, du skulde bringe,

Hvortil din Herre havde selv ei Tid?

Vel, Karker! vel; han er vor fælles Herre,

Jeg lyder ham, og reiser strax afsted.

Hun gaaer.

Karker kalder paa de andre Trælle; de komme.

Karker.

Nu gif Fru Thora hjem, nu skal der flyttes.

Nu bærer jer fornøstigt ad! Hun er

Lidt vred i Hovedet. I Fald I lade,

Som Noget gif itu, saa er det muligt,

At hun slaaer ogsaa jer i Næse og Mund.

Saa gif det mig; det frilled mig i Sielen.

Hun har to deilig bløde, hvide Hænder;

Det kom mig for, som om hun havde trykt mig

I Næsen med en Silkepude.

Leif.

Ei!

Karfer.

Hun vilde gjerne blevet længer, seer du!
 Det troer jeg nok, men det gaaer ikke an.
 De Andre maae ei heller være Stedborn.
 For nylig gif en Flok af vore Trælle
 Til Lunde efter Gudrun, Bergthors Datter;
 Hun træder ind igien i Thoras Plads.

Leif.

Alt nu en Ny?

Karfer.

Alt nu? Man hører strax,

At du har ikke længe været her;
 Thi ellers vilde du vist sagt: Først nu?
 To fulde Maaneder var Thora her;
 Det gaaer ei an, som selv du kan begribe,
 Naar det skal ordentlig gaae Landet rundt.

Leif.

Gaae Landet rundt?

Karfer bevisende.

Ja, det maa være, seer du!

Bor Jarl, som har saa mange Ting i Hov'det,
 Og som maa passe paa os allesammen,
 Og som maa altid være, hvor det kniber,
 Og — som maa passe paa os allesammen,
 Og har saa mange Ting i Hov'det, seer du!
 Ham kan man ei fortænke jo deri,
 At han — som har saa mange Ting i Hov'det,
 Og som maa altid være, hvor det kniber,
 At han

Leif.

Ja, jeg forstaaer dig nok for saavidt.

Karfer.

Desuden siig du mig, min gode Leif!

Paa din Samvittighed, hvis du var Jarl,

Og kunde giøre, hvad du fandt for godt,

Om du ei gjorde, hvad for godt du fandt.

Leif.

Vel, hvad jeg fandt for godt, men ikke derfor

Det, som jeg fandt for slet.

Karfer.

Hielp Thor! for slet?

Man horer strax, at du er kommen nylig,

Og har ei hørt paa vise Herrers Tale;

Thi ellers vidste du, at sliig en Mand,

Der har saa mange, mange Ting i Hov'det,

Og som maa altid være, hvor det kniber,

Og som maa passe paa os allesammen,

At han —

Leif.

Ja, Karfer! jeg forstaaer dig nok.

Karfer

fortrydelig over at blive afbrudt.

Saa lad mig høre da, hvad du forstaaer!

Leif.

Du mener, at en saadan herlig Helt,

Som vaager over alle Landets Mand,

Maa sove ud igien hos Landets Qvinder.

Karfer.

Det giver jo naturlig sund Forstand.

De gaae.

Einar Tambeskiælser er under det forrige Optin kommen ind, og har sat sig paa Stubben af et Træ i Baggrunden, for at giøre sin Bue i Stand; i det Trællene gaar, reiser han sig, og seer hen til den modsatte Side.

Einar.

Hvo stander hiiset der paa Veien? Gi!

Det er vor Husbond, det er Hakon Jarl,

Som kommer op igien fra Skibene.

Nu skal jeg spille ham et Puds. Man siger,

At ingen Ting kan giøre ham forfærdet.

Han lægger an, og skyder ud af Scenen.

Ha, ha! der skød jeg Bussen af hans Hielm.

Hakon

løber i Harmen mod Einar med oploftet Sværd, griber ham i Brystet, og siger:

Ha, købte Stimand, slug bekiend! siig frem,

Hvad har man lovet dig for Hakons Liv?

Einar rolig.

Slet Intet, Herre! Jeg behøver Intet.

Jeg er ei heller Stimand, jeg er kommen

Af ædel Byrd; du kiender mine Frænder.

Hakon.

Hvo est du, Riding! og hvo er din Slægt?

Einar.

Min Fader hedder Manddom, Herre Jarl!

J kiender ham. Det er en gammel Knark,

Men rørig af sin Alder; Skiægget tykt,

Og Armen stærk. Han har alt længe boet

Paa Norges Klipper.

Hakon.

Manddom, Riding? dø!

Ginar

holder hans Arm fast tilbage.

Taf være Guderne, som gav mig Kraft
 At holde Hakons Arm tilbage! Det
 Var ellers ude med mig.

Hakon.

Hvilken runken

Seidkone laante dig sin Hægekraft,
 At holde denne Ræmpearms?

Ginar.

Ja rigtig!

Min Moder, Herre! hun har lært mig det.
 Hun er en Hæx, som ganske ret du siger,
 Dog er hun ikke runken, hun er rød
 Og hvid, som Mælk og Blod; hun hedder Sundhed,
 Og er, som du, af gammel nordisk Slægt.

Hakon.

Nu skalst du døe!

Ginar.

Det er for tidlig, Herre!

Jeg er kun lidet over tyve Aar.
 Du komst til kort, min ædle Herre! hvis
 Du dræbte Norges bedste Ungersvende.

Hakon.

Glendige! og vilde du ei dræbt mig?

Ginar.

Bed Odin og ved Norges Freia, nei!
 Jeg vilde skyde Buxten af din Hielm,
 Og intet Andet.

Hakon.

Dg til Skive for
Din Dvælse du vælger Hakons Hoved?

Ginar.

Hans Hielmbugst, Herre! ene kun hans Hielmbugst.

Det mored mig at giøre Hakon bange.

Man sagde, det var svart at skræffe dig,

Dg derfor skød jeg Piæren af din Hielm.

Det Saa kan heles snart, det koster dig,

I Fald det kommer hoit, en Hanesvands.

For Resten, hvis du holder i din Haand

En Solverpenning, og jeg skyder den

Ei bort, og giør dig ingen Fingør Skade,

Saa maa du kalde mig en Mareminde,

Dg hængø mig op i det første Træ.

Hakon.

Jeg troer dig, Dreng! dit Die lyver ei.

Hist henne sidder i den grønne Birk

En Plet i Barken, sort og liden; kan

Du træffe den, saa Pilen borer sig

I Pletten ind, og sidder fast, saa vil

Jeg troe din Tale.

Ginar

figter, og skyder.

Allsaa troer du mig.

Hakon.

Du est en prægtig Skytte. Du skal være

Bestandig om mig; vel, at her jeg traf dig!

Her Rygtet gaaer i Landet om en Yngling,

Som være skal den bedste Bueskytte,

Dg jeg har stævnet ham op til min Kongsgaard;

Naar nu han kommer, skal han see, at vi
 har ogsaa Bueskytter her paa Glade.

Einar.

Lad ham kun komme! Jeg skal skyde med ham.
 Hvad kalder han sig?

Hakon.

Einar Tambestælv.

Einar.

Det hedder ogsaa jeg. Lad ham kun komme!
 Jeg mærker, jeg kan veie op mod ham
 I alle Ting, om saa det er i Navnet.

Hakon.

Hvad? du est Einar Tambestælv?

Einar.

Herre!

Den ene. Bring mig flux nu til den anden,
 Saa skal vi nappes om den første Rang.

Hakon.

Ha, raske, overgivne Ungersvend!

Saa est du kommen nu til Hakons Hof?

Lager ham under Hagen.

Hvor ung og stærk og smuk! hvor overmodig!

Nu, slige Svende er det just, jeg ønsker.

Siig, har du lyst at tiene Hakon Jarl?

Einar.

Hvis jeg kan tiene dig i Et og Andet,
 Saa skal det glæde mig ind i mit Hierte;
 Men her er jo saa roligt nu i Norrig,
 Som i en gammel Kærrings Krog bag Dvnen.

Hakon.

Ei overalt saa roligt, som du tænker;
Jeg bruger stærke, troe og kække Mænd.
Endnu i Dag gaaer jeg med mine Skibe
At dække den sydvestre Kyst af Landet
Imod en fremmed, maaskee farlig Fiende.
Vil du gaae med og spænde Buen til
Mit Gavn og Forsvar og din egen Ære?

Einar.

Ja, Herre! gierne. Hielp mig Thor i Thrudvang,
Hvad har du der en deilig Bue, Herre!
Indlagt med Guld og Sølv; min, som du seer,
Er kun af Granerod og Biørnesener.

Hakon

tager den af sin Skulder, og giver ham den.

Tag denne Bue, Einar! og behold den
Til Pant paa Hakons Benskab.

Einar

prover Strængens Stramhed.

Al! for veg,

For veg er Jarlens Bue. Herre! tag den
Igien. Den er for tung, den er for slap;
Min egen her er meget bedre.

Hakon.

Ha,

Du stolte Ungersvend! foragter du
Min Gave? hvad?

Einar.

Jarl Hakon eier Noget,
Som Einar ei foragted, blev det budt ham.

Hakon.

Og hvad er det?

Ginar.

Du har en Datter, Jarl!

En Rose paa en Lilievaand var iffe
Saa bold; dog derom kan vi altid tale.

Hakon.

Saa troer du —

Ginar.

At jeg skal fortjene Berglioth.

Hakon.

Du sigter til et fiernt, ophoiet Maal.

Ginar.

Saa bør det sig en vakker Bueskytte.

Min Piil indhenter fierne Maal, det veedst du;

Men Diets kiælne Blik har ogsaa Pile.

Hakon.

Er Skytten skudt?

Ginar.

Det skal han sige dig,

Naar han har dræbt en Flok af dine Fiender.

Til Stranden, Herre!

Hakon.

Est du færdig alt?

Ginar

Slaaer paa sit Røgger.

Jeg har mit Huusgeraad paa Ryggen med mig.

Til Stranden, Herre! hurtig.

Hakon.

Raske Gut!

Jeg lider dig, fast som du varst en Qvinde.

Ginar.

Det var det Sidste, som jeg vilde være.

De gaae.

Bondestue.

Orm sidder med sin Brud Gudrun overst ved Brudebordet;
Bergthor hos hende. Paa den anden Side Astrid med sin
Æstemand Thorvald. Flere Bønderfolk.

Bergthor.

Saa, lystig, Born! lad Hornet gaae omkring,
Spar ikke Mioden; den er god og gammel.
Den Tid, jeg holdt mit Bryllup med Gundløde,
Da lagde selv jeg Tønden i min Kielder,
Og svor en Eed, at ei den skulde brydes,
Før jeg fik holdt min første Datters Bryllup,
Og hvad jeg svor, seer I, det har jeg holdt.
Jeg nyder Glæde paa min gamle Alder.
Er Vigen ikke brav, min gode Orm?
Ni Maaneder hun yngre er, end Mioden;
Det vared hverken mere eller mindre,
Før min Gundløde bragte mig en Datter.
Jeg huser end, den første Gang jeg saae dig,
Da blev jeg vred, jeg nærved havde bandt dig.
Jeg sftiendte paa Gundløde i sin Seng;
Jeg sagde: Qvinde! hvad er det for Streger?
Hvad skal jeg med de Døttre? Skaf mig Sønner,
Som jeg kan lære føre Stang og Skjold! —
Og dermed smed jeg Tøsen ned igien
I Buggen.

Orm.

Men med Tiden, Fader Bergthor!

Gifst du dog Pigen tiær.

Bergthor.

Da hun blev større,

Saa veed jeg ei, hvordan det var, hun frøb

Omkring mig, vimsed om, og naar de Piger

Blier saadan henved femten, sexten Aar,

Saa maa man holde af dem, om man vil,

Og om man ikke vil; man nodes til det.

Orm.

Den Gamle er i Aften ganske lystig.

Nu, Thorvald! lad dog Hornet gaae omkring;

Der bliver ikke druffet her i Lauget.

Thorvald.

Gi druffet, Orm? Min Gut! hvor vil du hen?

Det er fast gaaet mig, som Konning Tjolner,

Der drukned i et Miodkar.

Bergthor.

Stille, Børn!

Hvad er det for en Larm derude?

Thorvald.

Eiffert

Fleer Benner, som vil giestes ved dit Bryllup.

Han gaaer til Døren; Stein og en Flok benæbnede Trælle
træde ind.

Thorvald.

Hvad vil I, Børn? og hvorfor kommer I?

Stein.

Vi er Jarl Hakons Trælle, vi er sendte

At melde eder Herrebud.

Orm.

Har Jarlen

Faaet Nys om, vi er alle samlet her,
 Og nytter derfor denne Sammenkomst,
 Saa tal! Vi stande rede til at høre.

Stein.

Alt I var her saa mange samlet sammen,
 Det just formoded Jarlen ei, skiondt vel
 Han vidste, her blev holdt dit Bryllupsgilde.

Orm.

Hvad er da eders Grind? sliig det frem!

Stein.

Nu, kort og godt, vor Jarl har sendt os hid
 Alt hilse dig med Venlighed, Orm Lyrgia!
 Han kiender dig, og veed, du est en Mand,
 Som er din Overherre tro og lydig.
 Vor Jarl har nylig seet din skionne Brud,
 Og hun har flammet op hans Bryst til Elskov;
 Han kan ei leve uden hendes Gie.
 Han har forgieves kæmpet mod sin Attraa;
 Den Tanke, at en Undersaat skal nu
 Besidde det, hvorefter han forsmægter,
 Er ham utaalelig. Han haaber derfor,
 Du afstaaer ham din Fæstemø.

Bergthor reiser sig.

Hvordan?

Orm.

I komme for at røve mig min Brud?

Stein.

Ei for at røve, hvis du, som vor Jarl
 Ei tvivler paa, gier hende med det Gode.

En søie Tid du iffun vente skal,
Saa sender venligt han din Brud tilbage,
Ledtaget af Foræringer og Guld.

Orm.

Og slige Ord, forvorpne Træl! dem tør
Du forebringe mig? og slig en Fordring
Tør Jarlen gjøre frie og stolte Normænd?

Stein.

Heel mangen Brudgom, fri og stolt som du,
Har anseet Jarlens Fordring for en Lykke.
Vi haabed her at træffe dig alene
Med nogle saa udsøgte Benner, Orm!
At dette Budskab kommer noget brat,
Har tvende Grunde: først, at Jarlen alt
Er steget paa sit Skib, og reist fra Glade;
Dernæst, at saa du haster med dit Bryllup.
Det tvinger Jarlen, som du selv kan indsee,
At gribe til et kort og fyndigt Middel.
Derfor han har udtryffelig befalet,
At vi skal bringe Gudrun til hans Gaard,
Og vogte hende, til han kommer hjem.
Hvad det angaaer, at domme om hans Daad,
Dertil formaster Ingen sig af os;
Han er ophøiet over Alles Dadel.
Allmindeligt Bulder.

Bergthor.

Det gaaer for vidt. Afsted! afsted paa Stand,
Forvorpne Trælle!

Thorvald

griber et Drifkeh orn.

Hilser eders Jarl

Og siig, at Thorvald draa hans Arveol!

Flere Stemmer.

Bort, Hakons Trælle! bort.

Stein

til de andre Trælle.

Til Baaben, Evende!

Thorvald.

J vover at forsøge eders Asmagt?

Alle.

Slaaer dem ihjel!

Bergthor.

Her har jeg smeddet mig

En Hammer nylig af det bedste Jern;

Hvorhen den falder, styrte fire Trælle.

Stein.

Slaaer, Evende! slaaer.

Bønderne.

Hug ned den Dgleæt!

Strid. Efter nogen Modstand flygte Hakons Trælle; Mændene forfølge dem. Gudrun, som er falden i Asmagt, omringes af de forsamlede Qvinder, som søge at bringe hende til sig selv igjen.

Astrid.

Min Søster! elskte Gudrun! kom til Live.

De er alt slagne, her er ingen mere;

Seer du igiennem Bindvet, hvor de flye?

Mændene komme tilbage. Dem, som bliver sin Bruds Tilstand vaer, styrter sig for hendes Fodder.

Orm.

Skaf Livet i min Brud! Hvad staae J her

Og klynke, Qvinder? Hvor er eders Kunst?

Skaf mig min Brud igjen!

Thorvald.

Nu, ved den store

Odin paa Hlidskialf, som beskuer Alt!
 Her hæver jeg mit blodbestænkte Sværd,
 Besmuurt med Trælleblod, med Blod, som flød
 Af Hakons Venner; jeg undsiger ham!
 Ved Odin, Vil' og Bee! ved Alt, hvad helligt!
 Jeg er ei rolig, før jeg blande kan
 Hans Blod med Trællenes, og hevner saadan
 Den Skiændsel, som min Broder var bestemt.

Bergthor.

Og skiondt jeg alt er gammel, stiv og rynket,
 Saa sværger jeg paa Hamrens røde Næb,
 At jeg vil hevne sli'g Forsmædelse.
 Han vilde have sig en Krone hamret?
 Ha, vi skal hamre ham! Jeg er den Ældste
 I dette Lag, og jeg er Pigens Fader.
 See, hvor hun ligger her, den stakkels Mo,
 En falmet Blomst i hendes Veilers Arme!
 Forsaml'er eder om mig, Bondemænd!
 Og sværger paa min store, tunge Hammer
 Hakon den Ondes Fald.

Orm.

Gudrun! min elskte Mo!

Du aabner Diet?

Alle Bønderne

paa Hammeren.

Hakon Jarl skal døe!

Tredie Act.

Den Møster.

Carlskhoved. Jostein. Grib.

Grib.

Ja, som jeg siger eder, kære Herrer!
 Jarl Hakon er alt landet her paa Møster,
 Han ligger med sin Skibsflof under D
 I Fiorden, paa den anden Kant, bag Skoven.

Carlskhoved.

Og har ei Olaf mødt, da ud han seiled
 At hente sine Skibe ind i Havn?
 Besynderligt! thi om et Dieblif
 Kan vi alt vente Kongen her tilbage.

Grib.

Jarl Hakons Klogt og Ratten var ham gunstig.

Jostein.

Saa staaer den norske Drot vel færdig alt
 At hilse Olaf diærvt, saasnart han prøver
 At gaae i Land? En stor og værdig Holm
 For denne store Tvekamp!

Grib.

Olaf har man
Bestemt en Hilsen; men til Kampen, som
Er valgt, behøves ingen vældig D.
En aaben Kæmpeplads var plat ubrugbar;
Vi trænge til en mørk og skummel Skov,
Og den har vi jo her paa begge Sider.

Carlshoved.

Forklar dig tydeligt! hvad mener du?

Grib.

En hellig Styrelse af Guderne
Har gjort min Herres hele Vogn til Sandhed;
Men denne Sandhed har naturligviis
Forandret hans, saavel som Jarlens Forsæt.

Jostein.

Forvovne Træl! hvor vover du at føre
Et saadant Sprog?

Grib.

Det samme dicærvæ Sprog

Jeg haaber I vil føre, naar I kiende
Den rette Sammenhæng.

Carlshoved.

Tal ei forblommet!

Grib.

Saa vider da, at neppe var Jarl Hakon
Lagt ud fra Glade, før en hurtig Baad
Indhented ham, da seent han maatte krydse
Om Verne. Den bragte ham det Budskab,
At der var skeet et Oprør og et Forbund
Blandt Trondhiems Bønder for en Piges Skyld,
Som efter Sæd han vilde ladet hente.

Af Bælden, hvormed Breden udbrod, saae man,
 At Gniſten havde ulmet lang Tid alt.
 Hvad var at giøre nu? J veed, at Jarlen
 Beslutter hurtigt; da han havde grundet
 En liden Stund, fandt han det mere vigtigt
 At drage mod en vældig fiendtlig Konge,
 End mod en Bønderflof. Han meente, Toget
 Forøge ſkulde diærvt hans Krigerhæder,
 Og ſtrække Bønderne. Men da han kom nu
 Paa Dybet ud, og ſendte Speidere,
 Da ſik han til ſin ſtore Sorg at høre,
 At Flaas Flaade var langt mere talrig,
 End Rygtet havde nævnet ham paa Glade.
 Hvad var at giøre nu? Han ſøgte Moſter;
 Her fandt han Thorer ſtrag, ſin høire Haand.
 Fortvivle er ei Jarlens Sag, det veed man;
 Hvis Gæt ei lykkes, maa det Andet prøves.
 Det Forſlag, ſom min ædle Herre gjorde,
 Blev ſamtykt. „Noden twinger mig! det er
 De høie Guders Sag!“ ſaa var hans Ord;
 Men ſikkert ogsaa for ſin egen Skyld
 Han ønſkte nu den nye Gieſt af Halsen.
 Jarlen var ilde ſtedt, blev det bekiendt,
 Som Sagen ſtod, at Trygveſon var landet;
 Saa vilde Kiærlighed til Kongeſtammen,
 Og Had mod Jarlen, begge to forenet,
 End giøre Faren meget mere farlig.
 Hvad ſkete da? Han taug; lod ſine Mænd
 Strag teſte over ſig. De kiende alle
 Kun lidt til Sagen; han har bildt dem ind,
 Det er en Røver, ſom han krydſer efter.

Jostein.

Og hvad er hans Beslutning nu?

Grib.

Jeg tidt

I mangen søvnløs Nat med Graad i Diet

Har spurgt de høie Guder paa mit Straa,

Hvi dog de havde sat mit friske Liv

I den foragtelige Trællestand.

Laf være de alvise, store Guder!

Thi uden dette var først Thorer's Anslag

For sildig aabenbaret, uden dette

Evam Olaf i sit unge Adelsblod.

Jostein.

Spænd længer vor Forventning ei, men tal!

Grib.

Jeg hørte Alt, jeg var tilstede ved det.

Jeg er hans Træl; en stakkels, ringe Træl

Han følger ubemærket med, som Slæbet

I Herrens Skarlagsskind; hvad dølges ham?

I denne Skov da, for at være kort,

Skal Olaf loffes hen af Thorer Alafe

Huldt under Benslafs Skin — og myrdes der.

Jarl Hakon venter i en Bondehytte

Paa Thorer's Ankomst med det blege Hoved.

Saa gaaer han op i Fastland. Rogaland

Er huldt og tro; der samler han en Hær,

Og splitter Irerne, saafremt de vove

Paa Land at hevne deres Konges Død.

Jostein.

Det har du hørt?

Grib.

Ja, ved den fromme Baldur,
Saa sandt mit Hierte er uskyldigt, Herre!

Jostein.

Og dertil skulde vi ham række Haand?

Carls hoved.

Og vi har hiulpet til en saadan Daad?

Jostein.

Ja, Grib! jeg skammer mig, jeg rødmer for dig.

Grib.

Det har slet ingen Ting at sige, Herre!

Naar først man kommen er saa vidt, at rigtig

Man skammer sig, saa har man meer ei nodig

At skamme sig. Hvo havde vel formodet

En saadan Handling af en saadan Helt?

Jarl Hakon har to stærke Luevine,

Som byde blot med deres Blik; de bød,

J lod. Hvor stort at være Hakons Kæmper,

At have den Bevidsthed i sit Bryst:

Vi hialp den Helt, den store Mand paa Thronen!

Det drev jer, ikke sandt?

Jostein.

Fra Thronen skal han!

Carls hoved.

Saa vist som Olaf er en værdig Helt

Og Astrids Son: Jarl Hakon skal fra Thronen!

Grib.

Nu, Grunden den er god, det kan jeg mærke.

Men stille! Skibet nærmer sig til Stranden.

Nu lander Kongen. Seer J Sneffen alt?

Hvad nu skal gøres, det maa gøres snart.

Naar J har Olaf ene, siig ham Sagen!
 Min Husbond er i Skoven hist med Jarlen;
 Naar Olaf skynder sig med sine Kæmper,
 Da fanger han i Buret begge let.
 Hvordan det gaaer, saa er dog Magten Olafs.
 Maaskee skal Noget alt da være giort.
 Men stille! Hører J de skionne Toner
 Fra Skibet? hører J den fromme Sang?
 Ak, hvor det lyder deiligt over Vandet!
 Farvel! nu maa jeg ile til min Herre
 I Skoven. Glemmer ei, hvad J har lovet!

Han gaaer.

Jostein.

Nei, sikkert ei.

Carlsbhoved.

Nu standser Skibet. See,

Nu stiger Kongen ud med sine Mænd
 Og Munkene. Seer du, de række ham
 Det røde Banner med det hvide Kors?

Jostein.

Det Røde skal betyde Heltetmodet,
 Det Hvide Christendommens Fred og Ustyld.
 De nærme sig. Kom, lad os gaae tilside!

Konning Olaf træder frem med det store Banner i Haand,
 fulgt af sine Mænd og Munkene. De Sidste synge følgende

Chor:

Cæli deus sanctissime,
 Qui lucidas mundi plagas
 Candore pingis igneo,
 Augens decoro lumine!

Infunde nunc, piissime!
 Donum perennis gratiæ,
 Fraudis novæ ne casibus
 Nos error atterat vetus.

Expelle noctem cordium!
 Absterge sordes mentium!
 Resolve culpæ vinculum!
 Everte moles criminum!

O tu, sole serenior,
 Et balsamo suavior,
 Veni, veni, rex optime,
 Pater immensæ gloriæ!*)

Slaf

hæver sit Banner høit, og støder det fast ned i Jorden.
 Her planter jeg det christne Banner dybt
 I Norges Grund. Igiennem Fjeldets Stene
 Det, som et Træ, skal skyde stærkt sin Rod,
 Og det skal blomstre frem og bære Frugter.

*) Ved Opførelsen bruges følgende danske Vers:

Gorjages skal den dunkle Nat,
 O, Himmel! af din Straale brat.
 Den sidste sorte Dæmringsfky
 Med Jorden fra din Bue slye!

Opvarmes skal det kolde Nord,
 O, Almagt! af dit Kraftens Ord.
 Din Helt du skienkte Magtens Sværd,
 Han sælde Morkets Trolddomshær!

Ja, syvfold gængende, livsalig Frugt.
 Med Længsels og Bødsfærdighedens Taarer
 Dets Rødder vandes skal, og fromme Suf
 Skal komme bølgende, som lune Vinde,
 Og modne Gaften i det fulde Bæger.
 Som Fuglesang skal Menighedens Røst
 Til Himlen quiddre i den høie Hvælving,
 Og som en gammel, hundredaarig Steen=Geg,
 Skal Træet brede sine stærke Grene
 Ud over Fædrelandet. I dets Ly
 Skal Venskab, Kiærlighed og Fromhed boe,
 Og stirre fra den moderlige Stamme
 Med andagtsfulde Blik i Aftenrøden.
 Og i dets hellige, dets rene Barf
 Skal Norges Konger skære deres Navne.
 Ufskyldighedens Blomster trindt omfring
 Skal holde Vagt, som lyse Engle smaae,
 Og støde Rattens Spøgelse tilbage.
 Forsærdet bort fra Christendommens Træ
 Skal Odin med sit ene, lumste Die
 Flye bort til Drknerne, til nøgne Fjeld,
 Og prøve der vanmægtige Forsøg
 Paa at erhverve sig sin tabte Magt.
 Der skal han hyle, som en saaret Ulv;
 Men Træets Blade skal, som Englevinger,
 Bortviske Troldens græsselige Glam,
 At de ei skrække Landets fromme Søn,
 Som tillidsfuld sødt under Lovet blunder.

Choret.

Amen!

Olaf.

Tak, at J fromt bekræfte mine Ord,
 J gode Brødre! Tak! O, mindes J,
 Da Skibet nys drog Den Stord forbi?
 Der Hakon Athelstein, min Formand, sad,
 Da han blev kaldet fra sit Giestebud
 Til Slaget, hvor han døde Heltedød.
 O, Hakon! ædle Hakon! fromme Hakon!
 Athelsteins Fostre! gode, blide Frænde!
 Du visned som en alt for tidlig Blomst
 J Nattefrosten, og din fromme Rod
 Var ikke mægtig til at trænge sig
 J Nordens stolthaaardnakket kolde Fjeld;
 Men du har lagt den første Spire ned,
 Ewig velsignet være du i Himlen!
 Der est du sikkerligt, skiondt ei du mægted
 At kæmpe mod Bildsarelsen. De tvang dig
 At smage Hestelever; tvang din Læbe,
 Som vilde klæbe sig til Pagtens Kalk,
 At røre deres Offerbollers Rand.
 Da var ei Tiden kommen, ædle Hakon!
 Nu smiler du fra Himlen ned til Olaf,
 Som triner kiæk i dine fromme Spor.

Choret.

Amen!

Olaf.

Tak, Brødre! Tak! Og vender atter nu
 Tilbage, styrker eder efter Reisen;
 Thi vore Baadsmænd har alt teltet Skibet,

Og I har viet Landet ind med Sang.

Gaaer, fromme Brødre! gaaer med Himlens Fred.

Choret gaaer bort. Olaf bliver tilbage med sine Kæmper.

Olaf

til Carlshoved og Jostein, som nærme sig.

Nu, mine fiære Frænder, vakkre Brødre!

Bil I nu staae mig bi, som sanddrue Benner?

Jostein.

Herr Konge!

Carlshoved.

Konning Olaf!

Olaf.

Nu, hvad er det?

Jostein knæler.

Tag vore Hoveder!

Carlshoved ligesaa.

Ja, tag dem, Herre!

Olaf.

Hvad vil den underlige Adfærd sige?

Jostein.

Vi har bedraget dig.

Carlshoved.

Bedraget dig.

Olaf.

Umuligt! hvad? bedraget mig? hvorledes?

Var Alting Paafund? har I loffet mig

I Jarlens Snare?

Carlshoved.

Spar din Frygt, min Herre!

Olaf.

Jeg frygter ei for Helved, endnu mindre
 For Hakon Jarl. Stat op! hvortil den Anælen?
 Kæst jer i Anæ for Gud, hvis I har syndet
 Og skælver for Retsfærdighedens Arm.

Carlshoved.

Min ædle Herre! Thorer Klæde lei,
 Men Alt, hvad han fortalte dig, er Sandhed.

Jostein.

Thi Hakons Tyrannie har nylig giort
 Til Sandhed, hvad der digtedes for dig.

Olaf.

Saa Landet er i Oprør?

Carlshoved.

Herre! ja.

Olaf.

Og Hakon?

Jostein.

Her.

Olaf.

Her?

Carlshoved.

Med et ringe Tal

Uf Skibe; Intet mod din Flaade, Herre!

Olaf.

Hvad vil han da?

Jostein.

I Lumskhed giøre, hvad

Han havde haabet offentlig at kunne.

Thor er en Forræder; han skal løkke

Dig hen i Skoven mellem Træerne,
Dg give dig dit Banesaar.

Olaf.

Er Hakon

I Skoven? Kommer Thorer Klake ene?
Hvor stor er Jarlens Magt?

Jostein.

Ei stor som din.

Alt skal gaae af i allerstørste Stilhed,
Thi Hakon frygter næsten meer, Kong Olaf!

For sine egne, end for dine Kæmper.

De Norske maae ei vide, du est her;

Det vilde bringe Saaret til at buldne.

Hakon er ene i en Bondehytte,

I Skoven vil du finde Thorer Klake,

Dg for at være sikker i din Sag,

Lad alle dine Kæmper følge dig,

Saa har du Styrke nok mod Hakons Styrke.

Olaf.

Hvordan forstaaer jeg sliig forvirret Sag?

Dg hvad forvisser mig, at denne Gang

I tale Sandhed, J, som nylig har

Tilstaaet mig et sliigt Forræderi?

Jostein.

Just at vi har tilstaaet det, maa vise,

Alt vi har ingen Deel i denne Daad.

Jarl Hakon havde Lyft at kæmpe med dig;

Han bad os følge Thorer hid, for at

Opholde dig, til selv med Magt han kom.

Alt søge Kamp og Strid, er nordisk Sæd;

Han var vor Herre, og hans List og Snildhed

Forstod at lokke lettelig vor Ungdom.
 Du var vor Slægt; men kun vi kiendte dig,
 Som den, der gjorde Hakon Freden tvivlsom.
 Vi gif. Nu har sig Sagen midlertid
 Forandret, og med den Jarl Hakons Forsæt.
 Saa snart vi vidste det, fik du det vide;
 Med Løshed havde vi dig let forraadt.
 Bort Digt for dig, vor Tillid til en Riding
 Fortiener Straf. Jeg bød dig nys mit Hoved;
 Det kanst du tage, men mistenk mig ei!

Dlaf.

Hvad skal jeg med dit Hoved, raske Svend!
 Behold det selv! du har det nødigt, mig
 Det vilde lidt kun nytte.

Carlshoved.

Edle Dlaf!

Jostein.

Saa tro mig paa mit Ord, og følg os flug;
 Hvis ei, saa drag igien paa dine Skibe!
 Men sniger sig ei Thorer hist med Grib
 Imellem Træerne?

Dlaf.

Jeg oier hiøset

Den anden Flok af mine Mænd. De lande.
 Dem vil jeg underrette først, saa skal de
 Omringe Den; om en liden Stund
 Er Hakon fanget med sin hele Yngel.

Til sine Mænd.

Følger med dragne Sværd igiennem Skoven,
 Og gjør jer rede til en Løsejagt!

De gaae.

Thorér Klakke og Grib komme hurtig ind fra en anden Kant;
den Første med en Kurv og en Daggert i Haand.

Thorér.

Der gif han! see, der gif han med sit Følge,
At hvile sig i Norges Sommergræs!

Ha, Olaf! skynd dig ei saa stærkt; den kommer,
Den lange Hvile, før du venter den.

Nu, Grib? forstaaer du vel, hvad jeg har sagt?

Grib.

Hvert Ord, min ædle Herre! saare vel.

Thorér.

Du løber til, og støder Daggerten

I Brystet paa ham, mens han sidder hos mig.

Grib.

Vel, fiære Herre!

Thorér.

Naar han nu er død,

Saa hugger du hans Hoved af, og lægger

Det ned i denne Kurv, og følger mig

Til Hytten, hvor Jarl Hakon venter os.

Saa giver han dig Frihed strax, og binder

En Glavind ved din Lænd.

Grib.

Vel, vakkre Herre!

Thorér.

Begrib den Ære, som du nyder, Grib!

Tænk dig, du vorder Olafs Banemand;

Ham, som vil rødde Odins Lære ud,

Ham dræber du! Om nogle hundred Aar

I Krøniken man finde vil dit Navn,

Og si: denne Daad har Grib fuldbragt.

Grib.

Jeg længes inderligt, min vakkre Herre!
 Alt længe har jeg ønsket mig en Daad,
 Som kunde hæve mig fra Trællestaden.

Ihorer.

Det veed jeg; og den faaer du nu, min Grib!
 See! seer du denne skionne, slebne Daggert,
 Saa glimtende, som Nattens Lys i Vandet?
 Seer du, hvor den er spids, hvor den er skarp?

Grib.

En herlig Kniv!

Ihorer.

Det er ei nok med det;
 Du seer kun halvt dens gode Egenskaber,
 Thi mærker du i Staalet denne Rende,
 Som løber ned mod Odden?

Grib.

Ja, min Herre!

Ihorer smiler lumsk.

Saa liden, som den er, saa er den dog
 Veien til Helheim, Grib!

Seer sig om.

Her er dog Ingen?

Grib.

Slet Ingen. Det var kun en sulten Ravn,
 Som skreg paa Fjeldet hist.

Ihorer.

Den skriger efter

Sit Bytte, Grib! Thi, seer du, denne Rende,
 Som løber ned fra Hialtet — seer du, Hialtet
 Er huult, og denne Fiæder — du forstaaer mig!

Grib.

Nei, Herre!

Thorer.

Det er sandt; saa skionne Sager,
Saa kunstige, dem kiender man kun lidt til
Her i det plumpe Nord. I Velskland har
Jeg paa min Reise kiobt mig denne Dolk;
Jeg tænkte nemlig, som det var i Sandhed:
Hvo veed, hvortil vel den kan bruges?

Grib.

Rigtig!

Thorer.

Altsaa, min Grib! har du ei ofte seet
En saaret Kæmpe, som med samt sit Saar
Er kommen sig igien, og bleven karst?

Grib.

Heel ofte, Herre!

Thorer.

Men naar nu et Stød
Skal være vist og sikkert, seer du selv,
Hvor lidt man stole kan paa Armens Kraft.

Grib.

Jeg veed dog ei; naar Armen kun er stærk —

Thorer.

Hvad stærk? hvad er da menneskelig Styrke?
Men, seer du, denne Dolk er fyldt i Hialtet
Med en heel kraftig, sielden Saft, som flyder
I Saaret flux, og blander sig med Blodet,
Og levrer det.

Grib.

Ja, nu forstaaer jeg først:

Gift!

Ihorer.

Lys! raab ei saa høit. Der har du Dolken,
Bær dig forsigtig og fornøsttig ad!
Du est ei vant at bruge Baaben.

Grib

vugger den i Haanden.

Herre!

Jeg faaer en selsom Lyst. Beed J, hvortil?

Ihorer.

Nei, Grib! Dit Die flammer. Nu, hvortil?

Grib.

At støde den i eders eget Bryst.

Ihorer.

Grib! est du rasende?

Grib.

Staa stille, Herre!

J kan jo vel begribe, det var Spøg.

Ihorer.

Men saadan Spøg!

Grib.

J mener, for en Spøg

Var det for grovt?

Ihorer.

Ja, Grib! det var for grovt.

Og nu er ikke Tiden til at spøge.

Grib.

Saa vil vi gaae alvorlig da til Værks —

Du skriger atter, Ravn? saa tag dit Bytte!

Han støder ham Dolken i Brystet.

Thorer styrter.

Eroløse! du har giennemstødt mit Hierte.

Grib.

Det er ei sandt. Hvad kalder du dit Hierte?

Den kolde Rødflump i din venstre Side

Gier du dog ikke dette Hædersnavn?

Den sølte aldrig, hvordan skulde den

Da føle dette Stød? Umuligt, Thorer!

Thorer.

Førræder!

Grib.

Du har nævnt dit eget Navn.

Thorer.

Ha, det er sandt!

Døer.

Grib.

Det skulde du betænkt

En Kiende før; nu er det alt for sild.

Betragter ham.

Der ligger han og svømmer i sit Blod.

Hvor er nu dine Rænker og din Snildhed?

Kan du ei finde paa et vittigt Indfald,

At stille Blodet med? Enfoldig nu

Med Næsen op i Beiret ligger han,

Og ei hans hele Livs Forslagenhed

Formaaer at hindre Beien ham til Nastrond.

Olaf, Carlshoved, Jostein og følge komme.

Olaf

til Grib, med hævet Sværd.

Hvor er din Herre, Træl?

Grib

peger rolig paa Eget.

Der ligger han.

Olaf.

Hvad! Thorer Klæbe i sit eget Blod?

Grib.

Han seiler ned ad Elivagas Bølger
Til Rislheim.

Olaf.

Hvo har dræbt ham?

Grib.

Høie Konge!

Han selv har dræbt sig med sit Ridingsværk.

Olaf.

Forkynd!

Grib.

Han vilde overtale mig

At støde denne Daggert i dit Bryst;

Thor veed, hvorfor! han har formodentlig

Vel havt en indre Ufælselighed for selv

At bløde sine Hænder.

Olaf.

Dg hvad saa?

Grib.

Jeg Dolken fik, forsynet vel med Gift;

Jeg skulde støde den i Trygvesson,

Men jeg tog feil, og stødte den i Thorer.

Nu ligger han halsstarrig her paa Jorden,

Dg taler ei et Ord. Før løb hans Tunge

Med samt hans lille sledske, røde Die.

Ustadigt skotted det snart her, snart der,

Kun aldrig roligt, fiækt; nu seer det roligt,
 Men dumt og døstigt, som igiennem Horn.
 Al, Herre! I kan ikke troe, hvor hurtig
 Min Husbond har forandret sin Natur.

Olaf.

Du brave Træl!

Grib.

Hvis Thorer kunde tale,

Saa skulde han bekræfte mine Ord:

Han loved mig at blive Hakons Mand,

At vorde fri, at føre Stang og Skjold,

At drikke Miod paa Bænk i Kæmpesalen,

Hvis jeg forretted vel min Dont; men, Herre!

Det kom mig for, som det var alt for dyrt,

At købe Hakons Miod med Olafs Blod.

Olaf.

Ha, vakkre Ungersvend! siig, vil du heller

Da være Olafs Mand, og vil du trofast

Bestandig stride for ham, som din Konge,

Og sidde, til et Mærke paa hans Venstak,

Iblandt hans bedste Kæmper?

Grib

med Taarer i Øinene.

Al, Herr Konge!

Nu smelter I min Stoltthed med jer Godhed.

Sligt bydes mig? Saa er da Timen kommen,

At jeg skal bryde mine Trællebaand?

Al, jeg maa græde som et Barn. Tilgiv mig!

Olaf.

Dig var jo lovet Frihed af din Jarl.

Grib.

Al, hvilken Frihed! hvilken Frihed, Herre!
Jeg skulde kiøbe Kroppens usle Frihed
Med Siælens; skulde miste Trællenavnet,
For først at blive til en rigtig Træl.

Olaf.

Du christne Hedning! kom, giv mig din Haand.
Hvad hedder du?

Grib.

Grib var mit Trællenavn.

Olaf.

Saa kald dig Gris, og lad en vældig Gris
Med stærke Farver male paa dit Skjold,
Som slaaer en Edderslange ned til Jorden!

Gris.

Ha, jeg forstaaer jer: denne Edderslange
Er Thorer Klæbe. Odin! det er prægtigt.
O, Herre! I belønner kongeligt.

Olaf.

Kald Odin ei! vanmægtig er hans Magt,
Du seer hans Mænd i hans Tilbedere.
Hvor er nu Hakon?

Gris.

Her i Skoven, Herre!

Skjult i en Bondehytte med sin Træl;
Der venter han paa Thorer med jert Hoved.
Men jeg vil hugge Thorer's Hoved af,
Og lægge det i Kurven, Herre Konge!
Saa bringer I Jarl Hakon Thorer's Hoved,
I Stedet for han skulde bringe eders.

Olaf.

Nei, Grif! nei; død er død. Gaaer, mine Mænd!
Og jorder dette døde Væggen hiøset.

Grif.

Bag Nelderne i Grøften!

Olaf.

Jorder det
Bag Hyldebussen hist, at den kan strøe
Sit hvide, sorgelige Blomster ned
Paa Graven. Grif! du maa ei være grum,
Du maa ei hade efter Døden.

Grif.

Herre!

Stig mig kun, hvad der sømmer sig og bør sig,
Saa skal I see, at jeg skal bedre mig.

Olaf.

Følg mig i Stilhed nu til Hakon Jarl!

Grif.

Saa maae vi om ad denne Bei, min Konge!

De gaae.

En Bondestue.

Hakon Jarl. Karfer.

Hakon.

Har du nu vel forrettet, hvad jeg sagde?

Karfer.

Ja, Herre Jarl! Jeg sagde dem paa Skibet,
At du var gaaet op i Landet, for
At trække Veiret blandt de kolde Træer,

Jordi det var for hedt paa Søen nu
 I Middagsstunden, hvilket kommer af,
 At Solen skinner ned med Glands paa Vandet,
 Og saa fra Vandet atter op igien,
 Saa man har ondt at giøre, thi paa Søen
 Er altid tvende Sole, det vil sige:
 Kun een paa Himmelen, men een paa Søen.
 Paa Landet er man plaget kun af een,
 Og derfor var du gaaet op i Land.

Hakon.

Og at jeg vilde holde Maaltid her,
 Det sagde du vel ogsaa?

Karfer.

Herre Jarl!

Det kan I sagtens tænke. Naar forglemmer
 Jeg Maden, og hvad der vedkommer Maden?
 Det er det Allerbedste her i Verden;
 Skiondt rigtig nok man paa den anden Side
 Vel kunde vende ind, at ogsaa Driften
 Kan hae sin store Nytte. Det forstaaer sig,
 Jeg sagde: Jarlen æder her sin Dævre.
 Paa Vandet skulper Skibet op og ned,
 Saa faaer man Maden i den gale Hals;
 Hvad kan det hielpe?

Hakon.

Ret, min Karfer! ret!

Du est en vittig Gut. Gaa nu og hielp
 Ripping at syde. Jeg vil være ene.
 Naar Thorer kommer, eller Thorer's Evend,
 Saa lad dem frit kun træde slug herind.

Karfer.

Godt, Herre Jarl! det alt skal efterkommes.

Gaaer.

Hakon.

Gid kun jeg havde flere slige Evende,
Saa var jeg sikker, hvor jeg gif og stod.
En Hund er ikke nær saa tro og stærk,
Og dertil kommer dog, at han kan tale.
Et Redskab og et Baaben, uundværlig!
Jeg bytted ham ei for det bedste Sværd.

Sætter sig.

De Andre med de skarpe Blik og med
De kloge Ord, de staae ei til at troe.
Skiondt Thorer — Thorer! har du hilset Olaf?
Har du alt sendt ham bort til sine Guder
I Luften hijs?

Stotter sit Hoved til Haanden, og grunder.

Det var ei min Beslutning,

Den kom fra Thorer. Thorer maa forsvare
Sin Daad for Odin. Odin vil ei vredes.
Hvad? skulde denne Banvid ei forhindres,
Som truer med at styrte Guderne
Fra deres gamle Stole? Olaf vilde
Gi blot tilrane sig min Kongemagt,
Men endnu meer, Balfaudurs. Lad ham falde!
Thi brat, thi hurtigt maa den hele Sag
Forandre sig, hvis Alt skal end gaae godt.
Det er den høie Tid at standse Stormen,
Det er den høie Tid, den høie Tid!
I graane, mine Haar! men, hvide Loffer!
I snart skal vorde gule, giver Tid kun!

De skielmske Møer spottet mig tilforn,
 Fordi mit Haar var sort, og ikke guult;
 Giv Tid, I Børn! guult, guldguult skal det vorde,
 Det skal forgyldes af den gyldne Ring. —
 Hvo kommer der? Ha, sikkert Thorer Klake.
 Han loved mig at bringe Olafs Hoved;
 Mit Blik sig vægrer ved at skue did.

Han bliver siddende i sin forrige Stilling.

Olaf Trygvesson træder ind, hyllet i en graa Kappe, med en sid
 Hat paa Hovedet.

Hakon

uden at vende sig.

Min vakkre Thorer Klake! er det dig?
 Er Alting lykkedes, og bringer du,
 Hvad du har lovet? Svar mig, Thorer Klake!

Olaf.

Alting er gaaet, som det burde, Herre!
 Men undstyld Thorer, at han selv ei kommer
 Og bringer eder hid Kong Olafs Hoved!
 Det faldt ham vanskeligt. Thor veed, han havde
 En Slags Modbydelighed for at bringe
 Det selv, og sendte mig.

Hakon.

Vel, vel! saa gaa,

Og grav det dybt i Jordens Mørke ned.
 Jeg vil ei see det selv. Mit Die taaler
 Ei sligt et Syn, det staaer for mig i Drømme.
 Grav Riget ned, og siig din Herre, Træl!
 At strax han kommer.

Olaf.

Thorer Klake sover.

Hakon.

Han sover?

Olaf.

Middagsføvn; stivt har han strakt sig
Hen under nogle dunkle Hyldebuske.

Hakon.

Saa væk ham da!

Affides.

Nu sove, efter slig
En Gierning? Thorer! jeg beundrer dig,
Du har et fieldent Mod.

Hoit.

Gaa, væk ham, Træl!

Olaf.

Men vil I ikke først see Olafs Hoved?

Hakon.

Nei, har jeg sagt! nei!

Olaf.

Herre Jarl! I troer,
At det seer skræffeligt og hæsligt ud;
Men intet mindre, Herre! Olafs Hoved
Seer ud saa sundt, som noget her i Landet.

Hakon.

Gaa, siger jeg!

Olaf.

Nu har jeg aldrig seet!
Jeg havde hørt, at Jarlen var en Helt,
Som Gaa i Norden, og han frygter for
At see et livløst og afhugget Hoved!
Hvor vilde I da stælve, Herre! hvis
I saae det end paa Kroppen.

Hakon

vender sig forbittret.

Træl! du vover —

Hvor har du det?

Olaf

tager Hatten af, og flaaer Kappen tilside.

Paa mine Skuldre, Herre!

Tilgiv mig, at jeg bringer eder det

Paa denne Viis; den faldt mig mageligt.

Hakon.

Hvorledes? Olaf? Ha, Forræderi!

Olaf.

Min Gubbe! spar dit raske Heltetmod.

Bov ingen Dyst med Olaf; husk, at endnu

han har sit Hoved heelt og ubeskaaret,

Og at din svagelige Eldingskraft

Er ikkun for den hovedløse Olaf.

Hakon.

Ha, Niflheim!

Gulder ind imod Olaf.

Olaf

flaaer Sværdet tilside, og siger med tordnende Siemme:

Saa vær rolig, siger jeg.

Og stik dit Sværd i Balgen! Mine Mænd

Omringe Huset; mine Skibe veie

Vel op mod dine. Jeg er kommen for

At vinde Landet i en ærlig Feide.

Du selv har loffet mig med Rænker til det.

Nu staaer du som en Træl, foragtelig,

Indviklet i din egen Snare. Jeg

Vil ei benytte mig af denne Fordeel,

Som Skiebnen skienker mig. Jeg stoler paa,
 At jeg kan dristig gaae dig under Diet.
 Dit Anslag, som du seer, er gaaet ilde,
 Din Thorer svømmer i sit eget Blod.
 Du seer, det var mig let at gribe dig;
 At slaae dig ned var endnu mere let.
 Men jeg bekiender mig til Christi Være,
 Og jeg foragter denne usle Fordeel.
 Thi vælg imellem tvende Raar: bliv Jarl
 Paa Glade, som du varst, og sværg mig Trostskab,
 Hvis ei, da fly! Hvor vi da sees igjen,
 Det gielder blodige og røde Bander.

Hakon stolt og rolig.

Det Sidste vælger jeg, det Sidste, Olaf!
 Du kalder mig en Riding og en Træl?
 Det loffer hoit et Smil paa mine Læber.
 Man hører, at du est en Ungling, Olaf!
 Raadmundethed og Overmod er det,
 Hvormed din Alder melder sig. See mig
 I Diet, Olaf! og betragt min Pande:
 Har du hos Trælle fundet sligt et Blik?
 Og finder du, at Feighed og at Lumskhed
 Har smaalig foldet denne Pandes Rynker?
 Jeg lod dig lokke; ja naturligviis,
 Jeg vidste, du behøved kun et Bink,
 For strax at slagre efter Loffemaden,
 At i din floge Sial du agted mere
 Dit Slægtskab med en uddøet Kongeæt,
 End Hakon Jarls beundrede Bedrifter,
 At kun du ventede paa en Leilighed,
 For at forstyrre Gubben i sin No.

At denne Færd jeg ønskede overstaaet
 Jo før jo heller, kan det undre dig?
 At jeg bedrog en Sværmer, som foragter
 De høie Guder, kan det undre dig?
 Og kan det undre dig, at jeg tillod
 Min Kæmpes Anslag, da en fiendtlig Skiebne
 Lod til at ville styrte — mig ei blot,
 Men Balhals Guder?

Olaaf.

Hakon! mindes du, mig, at du selv
 Grindrer du dig, Hakon! at du selv
 Har været Christen, at du lod dig døbe
 Af Biskop Popo, at du siden sveg
 Din Ed? Hvor mange Eder har du sveget?

Hakon.

Forbandet være dette Dieblif,
 Da, ført bag Lyset af den sledste Munk,
 Jeg lod mig daare ved en ussel Kunst:
 Han kunde bære ildrødt Jern i Haand,
 Naar først den vel var overstrøgen med
 En Hexesalve!

Olaaf.

Gamle, blinde Gubbe!

Jeg ynkes over dine sølvgraae Haar.

Hakon.

Ha, spar din Ynk! Saa som du seer mig her,
 Seer du det sidste Glimt, den sidste Gnist
 Af gammel nordisk Kraft og Helteliv.
 Den skalst du ikke slukke, Ungersvend!
 Med dine sygelige Feberdrømme.
 Jeg veed det vel, det er de Christnes Sæd,

Alt ynke, at omvende, at forbedre;
 Vor Sæd er den: dybt at foragte eder,
 Alt pønse paa jer Undergang og Død,
 Som Gudernes og Heltelivets Fiender.
 Det Hakon gjør, og derudi bestaaer
 Hans Nidingsfærd. Ved Odin og ved Thor!
 Du skalst ei slukke Norges Kæmpeild
 Med dine fromme, vaade Drømmestyer.

Olaf.

Belan! det kommer an derpaa. Vi skilles.
 Bee dig, naar næste Gang vi atter sees!

Hakon.

Bee mig, om jeg da ikke knuser dig!

Olaf.

Simlen vil træffe dig med sine Flammer!

Hakon.

Nei, Thor skal splintre Korset med sin Hammer!

De gaae hver til sin Side.

Fjerde Act.

Hlade.

Offerlunden.

Hakon Jarl. Et Bud.

Hakon.

Forkynd dit Budskab, siig det uden Frygt
Og uden Forbeholdenhed! Hvor gaaer det?
Har Bondehæren samlet sig?

Budet.

Ja, Herre!

Forbittressen har sammenstimlet dem.
Orm har paa fire Beie fra sin Gaard
Sendt Hærorf rundt omkring, og budt Enhver,
At han bevæbnet skulde drage hid
Og faae dig dræbt. Han sendte Bud til Haldor
Paa Skierdingstad, og han har atter sendt
Budstikken længer om. Med ham har Sigurd,
Den skionne Bryniolfs, for din Frilles, Husbond,
Forenet sig, samt Alf og Skialm fra Rimol,
Der komme for at hevne deres Søster.
De føre Hæren an med Orm og Haldor;
Den sammensamler sig i Orkedalen.

Hakon.

Jeg stoler paa min gode Kæmpeklare;
Med faa, men vel bevæbnede, med fiæffe,
Krigsvante Mand det bliver let at splitte
En sammenlobet Bønderflo.

Budet.

Men, Herre!

Den er alt stor, den bliver daglig større,
Forbittrelsen har vel bevæbnet dem.

Hakon.

Med øieblikligt Mod, som svinder bort,
Saasnart jeg kommer med mit Sværd. Hvad mere?
Har Olaf nærmet sig med sine Skibe?

Budet.

Ja, han er lobet ind i Trondhiems Fiord.

Hakon.

Hvordan? i Fiorden her? og uden Modstand?
Har Erland, har min Søn da ikke modt ham,
Dg hindret Veien ham?

Budet.

Ik, Herre Jarl!

Hakon.

Hvi sukker du? Tal frit! hvad er der skeet?

Budet.

I Morges lagde Olaf ind i Fiorden

Med fem skioldhængte, lange Krigerflibe.

Da var din Søn, din Erland, der med tre;

De andre laae i Vigen, dybest inde.

Der faldt en Taage; Erland mægted ei

I denne Skynding dem et Vink at give.

Først meente han, at det var dine Eneffer;

Men da de nærmed sig, da saae han vel,
 Han havde taget feil, og vilde vende
 Mod Landet; men det var for silde. Olaf
 Gik med sit Følge hurtig ind i Giorden.
 Han troede, du varst selv, hvor Erland var,
 Og bød enhver af sine Mænd roe flink.
 Da Erland og hans Mænd nu kom mod Land,
 Og da hans Seiler løb paa Grund, da sprang han
 Med sine Kæmper overborde; thi
 Hvad skulde han udrette vel med tre
 Emaasnekker, uden synderlig Bemanding,
 Mod fem, som vrimled af staalklædte Mænd?
 Han svømmed under Bandet, og forsøgte
 Paa denne Viis igien at naae til Land.
 Men Olaf havde tabt ham ei af Sigte:
 Han saae den lyse Brynie, saae hans Skjold,
 Som overgik i Skionhed alle Andres;
 Bestandig troede han, at det var dig,
 Og raabte: „Hakon! denne Gang undgaaer du
 Ei Døden. Husker du, da sidst vi taltes?
 Da svor vi, at det gieldte røde Pander.“
 Med disse Ord greb Kongen til en Korpind,
 Og skød den hen — O, Herre! skaan mig for
 At sige meer, og skaan dig for at høre.

Hakon.

Tal! tal! Han skød Korpinden af sin Haand?

Budet.

Og traf din Søn mod Hovedskallen, saa
 Hans Tinding brast, og Hiernen vælted sig
 I Havet.

Hakon

skuler sin Smerte.

Har du meer at sige?

Budet.

Olaf

Fortrød det, at det ei var dig, han traf.

Hans Kæmper dræbte mange Mænd; endeel

Gav han dog Fred. Af dem erfared han,

Hvor Bondehæren staaer, og hvordan den

Er findet mod dig, Herre!

Hakon.

Er der mere?

Budet.

Nei, Herre Jarl!

Hakon.

Saa gaa!

Budet gaaer.

Og du blev vred,

Fordi du ikke trafft mig, Olaf? Ha!

Du kunde aldrig truffet bedre. Ham,

Ham trafft du ei, min Erland trafft du ei;

Ran tog ham i sin moderlige Favn,

Og hæved ham, den fagre Ungersvend,

Til Balhal. Men hans Fader har du truffet,

Dybt har du truffet Hakon i sit Hierte.

O, Erland! Erland! o, min Søn! min Søn! —

Bevæget, Hakon? Taarer paa din Kind?

Ha! det er længe siden. Hakon Jarl!

Du bliver gammel, grader som en Qvinde.

Han var mig fiær, han var min Alders Haab,

Ihi Grik stormer om paa egen Haand;

Jeg havde seet i ham min Eftermand.
 Hvor er I alle svundne, mine Drømme?

Han grubler et Dieblis, derpaa siger han forfærdet:

Det gaaer tilbage! ha, det gaaer tilbage!
 Hvorledes? hylle Taager sig om Balhal?
 Blev Odins gyldne Stol i Hlidskialf rusten?
 Har den alt tabt sin Glands? Du grønne Frigga,
 Ha, est du visnet hurtig, Moder! som
 En Birk i Høst? Har atter Løse stiaalet
 Dit Guldkar, Ydun! med den røde Frugt?
 Hvor er din Hammer, Thor? hvor, Asatyr!
 Din stærke, drabelige venstre Haand?
 Siig, høie Skare! har du hyllet dig
 I Mulm, og fulgt til Hel den fromme Baldur? —
 Op, Hakon Jarl! op, gamle norske Kæmpe!
 De falde dig en Hedning? Hædersnavn!
 Ja, vel en Hedning, Hakon! thi du strider
 For Hedenold. Til Vaaben og til Seir!
 Tilgiver Hakon, store, høie Guder!
 At han har glemt Valhalla over sig.
 I høre det, I høre det: Fra nu af
 Er dette Liv for evig offret eder.
 Den skionne Drøm, at Aftensolen skulde
 Jorgylde denne Linding, for den sank,
 Er svundet hen; en Storm har hævet sig
 Med Rust og Slud, og hyllet Solen ind,
 Og inden Himlen bliver atter blaa,
 Nedblinke Stierneerne paa Hakons Hoi.
 Nan tog min Son, min Erland; Erling har jeg
 Vel end tilbage — men hvor kan jeg haabe,
 At denne spæde Spire skulde trodse

Orcanens Magt? — Saa være det da svoret
 Bed Edelsstenene i Odins Krone,
 De blanke Stierner; Aukthor! ved din Bogn,
 Som vender ned sin lyse Stang hver Midnat:
 Fra nu af lever jeg for Balhals Guder.
 Hvis Stoltthed rev mig hen, tilgiv mig da,
 Du skionne Saga! du fortrylled mig.
 Og var det Mishag over min Idræt,
 Som fik dig til at rynke Panden, Odin!
 Da kræv et Offer, kræv, hvad helst du vil,
 Og du skal faae dit Krav.

Stein kommer ind med et stort Guldhorn.

Hakon.

Hvad bringer du?

Stein.

Et Bytte fra din Fiende, Herre Jarl!
 Du veedst, at Olaf havde sendt endeel
 Bygmestere til Land, for nær ved Stranden,
 I Skoven hist ved Giorden, op at mure
 Et Huus, et, som de kalde det, en Kirke
 For deres nye Guder. Du besol,
 Som billigt, strag en Flok af dine Mænd
 At gaae derhen og hindre deres Daad.
 Det skete, som du badst. Men før vi kom,
 fandt Olafs Evende, ved at grave dybt
 I Jorden, dette Horn. Det har vi nu
 Grobret, Herre Jarl! og bringe dig det.

Hakon.

Vel, Stein! Har flere bragt det hid, end du?

Stein.

Vi er en Flok.

Hakon. —
Saa lad jer vel beverte
I Borgestuen! Hver skal have sig
Saa stort et Horn med Mied, som dette her.

Stein.
Det skal vi tomme paa din Sundhed, Herre!

Gaaer.

Hakon.
Et herligt gammelt Offerhorn af Guld,
Af drevet Guld; et sjeldent gammelt Horn!
Paa denne Plads har uden Tvivl tilforn
Et Tempel staaet for de høie Guder.
Der skulde du nu bygge dine Kirker
Og dine skumle Munkeceller, Olaf?
Ret, mine Mænd! at I fordrev dem; ret,
At I tilvandt mig denne gamle Skat,
Saa skion, som hellig. — Der er skrevet Runer
Om Hornets Rand; lad see! hvad er der skrevet?

Læser:
Brøster for din Brøde
Din Lykke, Bonde!
Gak til høie Guder,
Giv dem det Bedste!

Hakon staaer længe truffen og forbauset; derpaa gientager han
Verset langsomt og med Vægt.

— Giv dem det Bedste! —
Det vil I altsaa, Burs og Børes Born?
Det Bedste vil I, saa vil I formildes?
Ha, jeg forstaaer dit Vink, du høie Skuld!
Jeg seer dig, hyllet i dit hvide Liin,
At sidde under Asten Ygdrasil;

Dybt stirrer du i Urdurs Kilde. Slig,
 Er Bandet rødt, forlanger Volgen Blod?
 Det Bedste? — Og hvad er det Bedste da?
 Min Erland faldt; I har jo alt det Bedste!
 Men det har Hakon ikke offret eder,
 Og han skal give selv det Bedste hen,
 For at erhverve sig den svundne Lykke,
 Som brast ham for hans Brøde, thi han glemte
 Balhalla over sig. — Giv dem det Bedste!
 Jeg har endnu en lille, vakker Gut
 Med gule Haar, og Dine blaae som Gimle,
 Ustkyldig som den klare Morgenstjerne,
 Og rask og vælig som en Buk paa Fjeldet,
 Den sidste Draabe af mit Manddoms Blod.
 Ham kræver I dog ei? Du lyse Freia!
 Du kræver dog ei, hvad du selv har stienket?

Grunder.

De høie Aser kræve to Slags Offer:
 Get for at hævde deres Pragt og Herskab;
 Da falder Qvæg, da falde fangne Fiender,
 Da hvirvle Glædesflammerne fra Jorden,
 Og Odin smiler i sit Fadersæde.
 Det andet Offer ryger til Forsoning,
 Dets Lue dæmper ifkun Balhals Brede;
 Da bløder Hiertet, medens Offret bløder;
 Det skeer i Stilhed, uden Sang og Klang,
 Det er til Straf, det bringer Guderne
 Til Mistundhed, naar de har vendt os Ryggen.

Betragter Hornet.

Her staaer det roligt gravet ind i Guldet
 Med tydelige Træk: Giv dem det Bedste!

Dg hvorfor bragtes det mig netop nu,
 I Diebliffet, da jeg svor Valsfadur
 At virke kun for ham? i Diebliffet,
 Da jeg tilstod — Jy, Hakon! ingen Svaghed.
 Thorgierdur Horgabrud, du gridste Skioldmø,
 Som følger Kæmperne i Striden paa
 Den hvide Ganger, med et Klæde farvet
 I lunkent Blod om dine brede Skuldre,
 Med Dødens Glavind i din stærke Haand!
 Dit sorte Die gløder efter Nov,
 Du strækker ud din Haand, din Daggert blinker —
 Vel! Hakon lyder, Hakon skielver ei.

Han gaaer.

S k u.

Tangbrand. Gris.

Tangbrand.

Vel, at jeg finder dig, min Gris! Hvor er
 Kong Olaf? Hvad vil dette Bæsen sige?
 Hvor blev han med den gamle Mand?

Gris.

De gaae

Endnu bestandig her i Skoven sammen,
 Og tale snart om dette, snart om hiint.
 Sær udelader sig den Gamle tidt
 Paa en utydelig, forblommet Maade
 Om Olafs Daad.

Tangbrand.

Jeg var der ei. Hvad har
 Da Gubben sagt, og hvordan er han kommen?

Grif.

Vi sad just over Bindseastens-Gildet,
 Jorinoiet, muntre omkring Egebordet,
 Kong Olaf var ret overgivet oprømt;
 Da treen en Gubbe langsomt ind i Hallen.
 Et Die har han kun. Han satte sig
 Ved Døren; men Kong Olaf, som er altid
 Saa vennetæl og giestfri, bad ham komme
 Og sætte sig hos ham. Derpaa begyndte
 De to at tale fløgt og længe sammen.
 Den Gamle vidste god Betsed om Alt,
 Hvad der er skeet i Landet rundt omkring.
 Han gantedes, men paa en egen Maade,
 Som plat ud ei var efter Olafs Sind;
 Han sagde: Som jeg mærker, helligholder
 I her Forvirrelsernes Fæst; I mindes
 Den Aften, da de fromme Brødre hver
 Gik Lyst at snakke paa sin egen Viis,
 I Munden paa hverandre. Mener du,
 At de fra den Tid har forstaaet hinanden? —
 Tilslidst det faldt den gamle Mand for lummert
 I Salen, og da Sommeren var
 Saa luun og varm, saa bad han Olaf gaae
 En Vandring med ham giennem Skoven. Kongen
 Gav efter for hans Bon. Jeg fulgte dem
 Bestandig i en Afstand. Ak, Herr Bispe!
 I kan ei troe, hvor vidt de vandred om.
 Den Gamle førte Kongen stundom ud
 Paa Fjeldkanterne, og pegte langt
 Ud over Landet, mens han talte. Maanen
 Nedskinte klar. Det var ret underligt;

Thi naar man stod kun nogle Skridt derfra,
 Da saae den Gamle i sin sorte Kappe
 Ud som en Trolde. Jeg vilde ønske, Kongen
 Nu vilde sig begive hiem til Sengs,
 Thi det er seent, og Natteduggen falder.

Tangbrand.

Hvor er han? Før mig hen til Kongen, Gris!
 Forlængst gif Solen alt i Vesten ned;
 I Morgen, naar den stiger, smiler den
 Med helligt Blik paa Pindses Sommerfest,
 Og end er Aftenmessen ikke siungen.
 Hvorledes skal jeg dog forstaae min Olsaf?
 Saaledes for han pleied aldrig glemme
 Sin fromme Pligt. Kom, lad os søge ham!

De gaae.

Olsaf kommer vandrende ind fra den anden Side med Auden.
 Denne har en sort Kappe paa, og en Hætte over Hovedet.

Auden.

Ja, jeg forstaaer dig nok, min Ungersvend!
 Den skionne Sang i disse hvalte Kirker,
 Den smeltede dit Hierte, og dit Blik
 Henreves af de smukke Billeder.
 Du troede vist, det maatte være Sandhed
 Alt, hvad du sølte; og hvad nu du sølte,
 Skal alle Nordens Lande føle med,
 Hvis ikke, smage Kraften af dit Sværd.
 Er det ei saa?

Olsaf.

Du est en solvgraa Gubbe,
 Du est nu eengang stivnet i din Tro,

Dig kan jeg ei fortænke i, at du
 Kun kalder min Bedrift Forvildelse.

Auden.

Du siger, jeg er stivnet i min Tro;
 Det er et godt, et saare velbrugt Udtryk.
 Og sig mig, Olaf: hvad du mener her
 At jeg skal være, kunde man ei sige
 Om Alt, at det var ligesaa? Thi Tro
 Kan dog vel ikke kaldes Andet end
 En egen, synderlig Tilboilighed,
 En Drift, som driver Kraften i vor Siæl
 Mod det usynlige, det store Udspring;
 En Drift, som er forskiellig efter Væsnet,
 Den virker paa; forskiellig efter Tiden,
 Den virker i; forskiellig, som Naturen.
 Saaledes stræbe disse Graner, Olaf!
 Og dette hoie Fjeld. Den fiæffe Viis,
 At have deres Rakker stolt i Beiret,
 Er, saa at sige, deres Tro. Du seer,
 De har den samme Tro tilfælles; thi,
 Som du begriber, er det ei for Intet,
 At overalt, saa vidt dit Øie rækker
 Og overseer det frie Norden, Alt
 Bær Præget af en egen Aand, eet Væsen.
 I Sydens Dal, der er det anderledes;
 Der flade sig de stive, smækkre Løv
 I runde, bløde Blade. Stammen kneiser
 Ei længer der med ranke Skud fra Jorden,
 Den bukker sig i fromme Krumninger
 Mørkt under Hvalvingen, omtrent saaledes
 Som dine Munkes, naar de holde Messe.

Dlaf.

Beskynderlige Gubbe!

Nuden.

Hvor nu Himlen

Er altid blaa, hvor Solen daler rød
 Hver Aften, hvor de vellystfulde Lunde
 Indbyde kun til Elskov og til Sang,
 Der vaagner Strængelegens, Sangens Kunst,
 Man griber Farver, for at efterligne
 Den smukke Straaleglands og Blomstervrimmel,
 Og Kiærlighed, som spøger overalt,
 Blier Præget, som sig trykker paa det Hele.
 Hvor derimod Naturen, mere streng,
 Frembyder flere Steen end Blomster; hvor
 Den faldne Snee indhyller Aaret halvt
 Med sine hvide Lagen, men hvor ogsaa
 De haarde Sener stramme sig bestandig
 Med mere Styrke; hvor det blier en Dyd,
 Naturen lærer, at undvære, og at
 Forsvare vel med Kraft den sparsomt givne,
 Indhegnte Fryd — der toner ingen Sang,
 Der glimrer ingen skionne Billeder;
 Men i de lange Vinternætter aabner
 Sig Siælen taus med høie Manddomstanker.
 Der vogter frem den indre Blomst, og lukker
 Sig som en Rose trindt om Qvindens Hierte,
 Og som en skion og reen og dristig Lilie
 Om Mandens Hierne. Ei paa strammet Lærred
 Med snart forsvundne, flyggeblandte Farver,
 Af Fieldet selv, det Uforgængeligste,
 Sig reise Guderne fra Jordens Skiod,

Dg skue roligt og med Tankeblif
 Ned over Dalen. Den medfødt Kraft
 Blier drevet af en medfødt Trang, til mandigt
 At øve sig; da triner Kraft mod Kraft,
 Og Tapperhed og Manddom bliver Præget
 I Nord, som hist i Syden Kiærlighed.

Dlaf.

Forunderligt!

Auden.

Naar nu en Yngling, som
 Af Hændelsen var kastet ned til Syden,
 Tilbagekom, og bragte med en Kuv fuld
 Af spæde velske Blomster, og fik Lyst til
 At plante dem i Norges Klipperister;
 Naar Granen og naar Birken overalt
 Stod ham i Veien, og han fældte nu
 De gamle, store Skove tiækt, og staaente
 Selv ei det vældigste, det bedste Træ,
 Paa det hans Roser skulde have Plads
 At voxe — Dlaf! hvis du saae hans Daad,
 Hvad vilde du da kalde ham?

Dlaf.

Vig fra mig!

Auden.

En Helt, ei sandt? en Kæmpe for den gode,
 Den skionne Eeg. Dg Gubben derimod,
 Som sagde: Dreng! lad mine Graner staae,
 Din spæde Urt ei trives paa mit Fjeld —
 Hvad vilde du vel kalde ham?

Dlaf.

Som dig.

Auden
seer ham stivt i Dinene.

Og hvem er jeg?

Olaf.
Auden har du jo kaldt dig.

Hvem er du?

Auden.
Ja, hvem er jeg? Vise Yngling!

Du veedst jo Alt, du maa vel kiende mig.

Olaf.

Du har eet Die kun.

Auden.

Har Lyset flere?

Ratten var klar med samt sit ene Die;
I Morgen skinner Dagen med det andet.
Erindre dig, hvad du har hørt! Erindre
Det Maanstejn, som i denne Sommernat
Hjælpredende har trængt sig i dit Hjerte!

Olaf.

Gud! giv mig Kraft. For allerførste Gang
Har Tvivl og Angest spændt sig om mit Bryst.

I det Olaf vender sig fra Auden, gaaer denne bort med hurtige
Skridt, og forsvinder imellem Træerne.

Tangbrand og Gris komme.

Tangbrand.

Ha, træffer jeg dog endelig dig her,
Min Konge! Jeg har søgt dig overalt.
Hvordan skal jeg forstaae det, fromme Olaf!
At du forglemt Aftenbønnen reent?
Det har du endnu aldrig hidindtil,

Dg mindst paa en saa hoi og hellig Aften,
Som denne.

Olaf.

Tangbrand!

Bender sig.

Hvor blev Gubben af?

Tangbrand.

Jeg veed det ei. Men glem den gamle Hedning,
Som har forvildet dig med sine Taler!

Olaf.

Ha, Tangbrand! er alt Aftenmessen holdet?

Tangbrand.

Da Sol gik ned, da var jo Tiden; men
Du horte ei, du mærkte ei mit Bink,
Den Gamles Tale loffede dit Dre,
Ret som Sirenesang.

Olaf.

Hvem er den Mand?

Grif.

Elet Ingen kiender ham blandt dine Kæmper.
Mig kommer han heel sær og selfsom for;
Han ligner Odin hist i Jarlens Lund.

Olaf.

Han kaldte Auden sig.

Grif.

Nu: Auden, Odin,

Det kommer ud paa Get.

Tangbrand.

Min Olaf! sikkert
Har en af Odins Præster giestet dig,

Og søgt ved vildsom og forblommet Tale
Paa Hakons Bink at vende dine Tanker.

Olaf.

Han være, hvo han være vil, saa er han
Et Rattespøgelse fra Mørkets Engle.
Han søgte at bevise mig, hvor stor
Den Uret var, at rive Folket fra
Sin gamle Tro.

Tangbrand.

Og til Beviis derpaa

Saa malte han dig vel med stærke Farver,
Hvor skönt den gamle Lære tog sig ud
I dette kolde Nord? At ogsaa den
Engang blev indført af en fremmed Helt
Hiernt fra et andet østligt Land, derom
Blev der vist Intet ymtet under Talem.

Olaf.

Ha, Tangbrand! du har Ret, den gamle Lære
Den blev jo ogsaa indført. Hvad er da
Hans hele Tale værd om Kampetroen,
Som Norden selv har avlet, selv har givet
Sit Præg!

Tangbrand.

Elet Intet, Olaf! thi saa lidet

I Norden, som paa noget andet Sted,
Det tilladt er at offre Broderblod,
Og at forglemme alle milde Dyder.
Hvad skulde vel modstaae den vilde Strøm
Og den Fordærvelse, som Tiden avler,
Hvis ikke Tiden ogsaa stundom avled

En Helt, som fiæk forjog den tykke Taage,
Og brod Sædvanens Lænker?

Olaf.

Vel, min Tangbrand!

Tangbrand.

Det være langt fra mig, her at fordømme
Den gamle Lære i sit dunkle Udspring.
For Intet har ei Gud forundet den
Alt virke vidt udbredt og diærvt paa Jorden;
Nu er den kun en mærkelig Ruin.
Da var endnu ei Christi Lære hørt.
Det ber sig Mennesket at gribe efter
Det Bdre; nu at hænge ved den gamle
Halv misforstaaede, halv forglemt Lære,
Bar sandt Afguderier.

Olaf.

Nu taler Sandhed.

Tangbrand.

Giv dig i Herrens Haand, og lad dit Hierte
Bedaares ei af underfundig Tale!
Du har prætaget dig et herligt Værk,
Udfor det, som en Helt, saa vil dit Navn
Befignes engang vidt og bredt i Norden.
Du seer, hvordan det gamle Hedenskab
Alt gisper nat; det raller alt i Doden.
Jarl Hakon sttrer Intet uden Afmagt;
Hvad mægter han?

Olaf.

I Morgen haaber jeg

At hellige den høie Pindsedag
En Seier over Hakons Hedninger

Dg over ham. Alt Dagen graaner hiøset,
Min Hær alt færdig staaer. Kun først en Bøn,
Saa flux til Slag!

Tangbrand.

Hans Trælle rante mig

Det Offerhorn, som jeg i Jorden fandt,
Dg som jeg vilde ladet smedde til
En Alterkalk. Der stod et gammelt Sprog
Paa Hornet, som jeg fuldvel kunde lide;
Der stod: I Fald dig brøster for din Brøde
Din Lykke, Bonde! gaf til høie Guder,
Giv dem det Bedste. Denne Indskrift skulde
Min Kalk beholdt; hvad kan vel gives bedre,
End et uskyldigt og taknemligt Hierte?
De rev det af min Haand; men lad dem det!
Gud Herrens Straf vil følge dem saavel
For dette Ran, som for hver anden Synd.

Olaf.

See, Solen pibler alt bag Havet frem!
Snart lyser den med sine røde Straaler
Paa Norges første, skionne Pindsedag.
End har vi ingen Kirke; o, men kommer
Dg lad os ile til Capellet, som
Naturen gravet har i Klippen hiøset!
Der skal de høie Hymner stige fromt
I Morgenrøden, og forjage fiækt
Med Nattens Mørke alle Hiertets Tvivl.

Tangbrand.

Ru taler du dig værdigt, fromme Konge!

Tangbrand og Olaf gaae.

Grif,

som har staaet i Tanker hidtil.

En Præst, et Sendebud fra Jarlen? Ja,
 Heel rimeligt — men jeg veed nok, hvad jeg troer.

Gaaer.

Offerlunden.

Hakon Jarl kommer med sin Son Erling ved Haanden.

Erling.

Det er saa koldt, min Fader!

Hakon.

Kiære Son!

Det kommer af, at det er end saa tidligt.

Du fryser, Barn!

Erling.

Det er det samme, Fader!

Jeg er saa glad, fordi du loved mig,

At jeg skal Solen see, naar den staaer op;

Det har jeg endnu aldrig seet tilforn.

Hakon.

Seer du de røde Straaler hist, som bryde

I Østen frem?

Erling

slaaer Hænderne sammen.

Åh, hvilke skønne Roser!

Åh, hvilke skønne Roser! hvor de blusse!

Men, kiære Fader! siig mig dog engang,

Hvor kommer alle disse Perler fra,

Hvormed den hele Dal er overstrøet?

O, hvor de glimter imod Roserne!

Hakon.

Det er ei Perler, det er Morgenduggen;
 Det, som du kalder Roser hist, er Solen.
 Seer du, den reiser sig?

Erling.

O, hvilken Kugle!

Hvor purpurød! O, fiære Fader! kan vi
 Ei reise hen engang til Morgensolen?

Hakon.

Mod Solen stræber hele Livet hen.
 Thi, seer du, denne skønne, røde Glands,
 Som straalers hisset, det er Odins Die;
 Det andet, som du seer om Matten skinne
 Med mere mat og mere hvidlig Lue,
 Har han nu sat i Pant i Mimers Brønd,
 For at erhverve sig den Drik, som gjør
 Hans Die mere friskt og mere skarpt.

Erling.

Hvor er da Mimers Brønd?

Hakon.

Det store Hav

Dernede, dybt, som vælter imod Klippen,
 Det er den gamle Mimers dybe Brønd,
 Der styrker Odins Die. Dobbelt skøn
 Sig hæver Solen, listig vederqvæget
 Af køle Morgenbølger.

Erling.

O! nu stiger

Den alt for høit; nu kan jeg ikke taale
 At see derhen, det brænder mig i Diet.

Hakon.

Alfader stiger paa sin Stol i Hlidskialf,
 Snart overskuer han den hele Verden.
 Den gyldne Throne blander Jordens Døie;
 Hvo tør formaste sig at skue Livets
 Og Dagens Rønge i sin Middagsglands?

Erling

seer sig frygtssom om.

Hu! hu! min Fader! hvad er det for fæle
 Og gamle hvide Mænd, der staaer i Skyggen
 Bag Træerne?

Hakon.

Tal ikke saa, min Søn!

Det er de høie Guders Billeder,
 Af Mennesker i Stenen gravet ind.
 De blinker ei med stærke Sommerflammer,
 For dem kan Alfurs Sønner knæle roligt,
 Og see med Grefrygt i deres Blik.
 Kom, lad os nærmere betragte dem!

Erling.

O nei, min Fader! jeg er bange. Seer du
 Den gamle Gubbe med det lange Skiæg?
 Han seer saa grumt og hæsligt paa mig. Af,
 Han gjør mig ganske bange!

Hakon.

Erling! Erling!

Det er Gud Odin. Frygter du for Odin?

Erling.

Nei, Odin frygter jeg slet ikke for;
 Den rette Odin, som er høit i Himlen,

Han gjør mig Intet, han er god og skøn.
 Han kalder Blomsterne af Jordens Skød;
 Han skinte nylig selv jo som en Blomst.
 Men denne blege, hvide Trold, han stirrer,
 Som om han stod mig efter Livet.

Hakon.

Ha!

Erling.

Min Fader! lad mig hente mig min Arands,
 Som jeg lod hænge hiit paa Busken, da
 Du vilde vise mig, hvor Solen opstod;
 Og lad os saa gaae hjem igien, min Fader!
 Fra disse fæle, gamle Billedstotter,
 Thi du kan troe, den gamle, grimme Mand,
 Han mener det ei heller godt med dig.

Hakon.

Hent Arandsen, Barn! og kom saa flux tilbage.

Erling gaaer.

Et Offerlam maa være festligt smykket.
 Hellige Guder! seer fra Valaskialf
 Jarl Hakons Tro og Tillid af hans Daad.

Erling

kommer tilbage med en hvid Blomsterkrands om sine Loffer.
 Her er jeg, fiære Fader! med min Arands.

Hakon.

Anæl nu, min Søn! for Odin, for du gaaer,
 Ræk begge dine Hænder høit mod Himlen,
 Og siig: Alfader! hør den lille Erling,
 Og tag ham i din milde Baretægt.

Erling

kaster sig paa Knæ imod Solen, strækker sine Arme ud,
og siger barnligt og uskyldigt:

Alfader! hør den lille Erlings Bøn,

Og tag ham i din milde Baretægt.

Hakon, som staaer bag ved ham, hæver sin Daggert under
Bønnen, og vil støde til; men han taber den af Haanden.

Erling vender sig tillidsfuldt og roligt om, tager den op,
og siger, i det han reiser sig:

Der tabte du din Daggert, fiære Fader!

Hvor den er skarp og blank! Naar jeg blier stor,

Saa faaer jeg ogsaa slige Baaben, for

At hielpe dig mod dine Fiender, Fader!

Hakon.

Ha, hvilken Trold nedlægger slige Ord

Bestandig i din Mund, for at forfærde,

At skrække mig?

Erling.

Hvad feiler dig, min Fader?

Hvad har da Erling gjort? hvi est du vred?

Hakon.

Om, Erling! følg mig bag ved Billedstøtten.

Erling.

Åh, bag den stemme Mand!

Hakon.

Følg mig, og lyd!

Der vøxer Roser bag ved Billedstøtten,

Men ingen hvide Roser, røde Roser,

Blodrøde Purpurroser! Ha, det er

En Lyst at see, hvor flux de vøge frem!

Følg, siger jeg, og lyd!

Erling græder.

Al, kiære Fader!

Jeg er saa bange for de røde Roser.

Hakon.

Afsted! hist galer Heimdals Hane lydt.

Det er paa Tiden nu, det er paa Tiden!

De gaae bag Skuepladsen.

Einar Tambeskiælver

kommer hurtig ind, bevæbnet med Sverd og Bue.

Hvor er han da? Man sagde mig, han var

i Offerlunden. Her er ingen Jarl.

Hvor er han da? Hvad vil han her? Det gielder

Nu om at slaae, og ei at holde Bon.

Han lytter; man horer Barnets Skrig bag Skuepladsen.

i Guder! hvad var det? Jarl Hakon! Hakon!

Hakon

kommer med blodige Hænder.

Hvo kalder mig?

Einar bestrøtt.

Ha! hvad vil dette sige?

Hakon.

Hvad vil du?

Einar.

Hakon! kalde dig til Strid.

Kong Olaf hurtig har forenet sig

Med Bondehæren. Alle drage nu

Op mod din Kongsgaard. Dine Mænd staae færdig;

Jeg har forenet dem. Nu søges du;

Men du varst ingensteds at finde. Har du

Nu atter offret?

Hakon.

Ja.

Einar.

Hvad har du offret?

Hakon.

Mit Offer ligger bag ved Odins Billed.

Einar.

Det skal vel hielpe stort.

Gaaer hen at see det.

Hakon.

Nu er det skeet;

Nu Mod og Kraft!

Einar

kommer forfærdet og forbittret tilbage.

Ha, gamle, runkne Seidmand!

Hvad har du gjort?

Hakon.

Formildet Odins Brede,

Offret min egen Fryd, mit eget Haab

For Norges Held.

Einar.

Saa knuse Nither mig

Med Koller og med Steen i Nisfheim, hvis

Jeg end et Dieblif skal spænde Buen

For dig og for din Skiebne, skiondt jeg elsker

Din Dotter Berglioth!

River en Guldkiaede af sin Hals.

Der har du din Kiaede!

Som den, jeg river hver en Lænke bort,

Der bandt mig før til dig, du blege Blodmand!

Jeg gaaer at tiene Olaf Trygvesson.

Din Tid er kommen. Du har lært mig gyse
 For dine Guder. Olafs Gud skal seire.
 Hvad holder mig derfra, at med mit Sværd
 Jeg styrter dig paa Stand til Hel? Men nei!
 Meer offentligt og skiændigt vorde skal
 Dit Fald; thi fange, fange vil jeg dig,
 Og hielpe Olaf til at hænges dig
 Op i den høieste, den værste Galge.

Han gaaer.

Hakon.

Det maa jeg høre!

Man hører Lurer langt borte. Der raabes: Hakon! Hakon!

Hakon

drager sit Sværd.

Nu er Timen kommen,
 Som vælger mellem Odin eller Kristus.
 Hør, hvor det toner! Det er lutter Skioldmøer,
 Lutter Valkyrier, som slagre hen
 I Luften, og med frygtelige Raab
 Til Kampen kalde. Rædsomt svulmer Aaren
 I Heimdals Pande, saadan blæser han
 Af alle Kræfter i sit Giallerhorn.
 Thorgierdur Horgabrud! giv Tid! jeg kommer.
 Min Erling har jeg offret dig; ham skal
 En talrig Flok af dine Fiender følge!

Han gaaer.

Femte Act.

Sal paa Rimol.

Nat. Thora og Inger sidde ved et Bord ved noget Haandarbeide. Lyfene paa Bordet ere næsten brændt ned i Etagerne.

Thora.

Inger! du est nok søvnig, som jeg mærker.

Inger.

Det er alt længe over Midnat, Frue!

Men stille! banker det ei nu paa Porten?

Der er de!

Thora.

Det var Stormens Tag. Den dunderer,

Som om den vilde rive Huset ned.

En rædsom Nat! der pidsker Hagl og Regn

Beständig ned; og ret et Vintermørke!

Hør kun, hvordan det slaaer paa Bindverne!

Inger.

Al, Frue! skulde eders Brødre nu

Vel ride hjem i dette Veir? De bie,

Til det er Dag, og til det klarer op.

Bær uden Frygt!

Thora.

Hvis du est søvnig, Inger!
Saa gik du kun til Sengs. Mig undflyer Sønnen.
Jeg veed, at Slaget stod i Morges alt,
Og Skialm og Alf har lovet mig forvist,
At komme hjem, saasnart det var dem muligt,
For at fortælle mig, hvad der er skeet.
Gik du til Sengs, min Inger! gik til Sengs.

Inger.

Saa vil jeg hvile mig da lidt, i Fald du
Tillader det, min ædle Frue! — Tys!
Det rusker stærkt i Porten. Det kan neppe
Dog være Stormen.

Thora.

Hadding aabner den.
Jeg hører Trin af Mænd igiennem Gaarden.

Inger.

O, det er dem! o, det er dem! Jeg strax
Vil lyse. Glæd dig, Thora! det er dem.

Hun gaaer ud.

Thora.

Hvor jeg er angest og beflemt om Hiertet!
Min Alf og Skialm mod Hakon! Hvo der vinder,
Saa har den arme Thora tabt.

Einar Tambeskiælver

kommer.

God Morgen!

God Morgen, ædle Thora! thi hvis ei
Jeg feiler, er det Morgen alt; derude
Høit Hanen gol paa Hald. Jeg kommer for at
Forkynde dig, hvad der er skeet i Striden.

Mit Navn er Ginar Lambestialver. Frygt
 Kun ei, at en af Hakons Benner kommer;
 Thi siden han har slagtet grumt i Runden
 Sin Søn i Raseri til Guderne
 For Held i Strid, saa har jeg vendt ham Ryggen.

Ihøra.

I Guder!

Ginar.

Du har Ret, den gamle Synder
 Fortiener Affky; Alting vækker den.
 Du Marsag har at hade ham, som jeg,
 Thi ogsaa dig han dybt fornærmet har.
 I Morges gif jeg til Kong Olafs Hær;
 Kort var mit Kiendskab kun til dine Brødre,
 Dog blev vi Benner i en Haandevending.
 Vi lærte snart at kiendes; man behøver
 En Time kun i Striden, for at see det,
 Hvortil man bruger al sin Levetid
 I Freden. Nu, de stred som Mænd, det gjorde
 Den hele Skare. Konning Olaf seired;
 Han splitted som et Lyn Jarl Hakons Hær.
 Barmt gif det under blodbestænkte Skjolde,
 Hedt brændte Sværdet i de røde Saar.
 Balfhyrierne vare med i Rampen.
 De fordred Blod. Det fik de; Odin stienker
 Ei mere gavmild Mød i Valaskjalf.
 De flegste faldt. Men Hakon og hans Træl
 Er flygtet, og man søger dem endnu.

Ihøra.

Og mine Brødre, Ginar? mine Brødre?

Du kommer, ædle Helt! en fremmed Kæmpe,
 I Ratten her — jeg skælver — mine Brødre?

Ginar.

Git Forsald; de kan ikke komme selv.
 Glæd dig, min ædle Thora! Alf og Skialm
 Red under Solens Dpgang til Valhalla.
 Alt længst de fiddet har paa Bænk med Odin,
 Og stultet ud de store Horn til Velkomst.

Thora.

O, Freia!

Ginar.

Glæd dig, ædle Thora! glæd dig!
 Det er ei stunget just for hver Mands Bugge,
 At døe paa sliq en herlig Viis. Bestandig
 De forrest var i Slaget; vi stod sammen.
 Jarl Hakon raste som en Biørn i Kampen,
 Og Kampen den var haard, thi store Skarer
 Bevægede med Kraft sig mod hverandre.
 Det halve Norge slog for Hakon Jarl,
 Den halve Deel for Olaf, thi hans Rygte
 Fløi som en Jld i visnet Sommergræs
 Til Landets Ende. Skialm og Alf bestandig
 Henstævned opbragt imod Jarlen selv;
 De svor hans Død, de vilde hevne dig —
 Da sank de begge for hans Mænddomsværd.
 Det falder haardt, især naar han er bister.
 Hvad er det meer? Det er en Banemand,
 Som er dem værd; thi man maa sige, hvad
 Man vil, saa er Jarl Hakon dog en Kæmpe,
 Som Jaa i Nord. Det viste han i Slaget.

Thora.

O, Alf! o, Skialm! o, mine elskte Brødre!
O, mine Brødre!

Einarr.

Jeg misunder dem.

De er Einheriar. De straalet nu
I lyse Brynier; alt til deres Lænd
Baulundur hist har smeddet blanke Sværd.
I Morgen blier de nedlagt i en Hoi,
Som trodser Evigheden, og om Høien
Bil Olaf lægge store Bautaastene.
Hils Thora! hils vor Søster! raabte de,
Det var de sidste Ord af deres Munde.
Jeg lovede det; nu har jeg holdt mit Løfte.
Jeg rider med en Flok af Olafs Mænd,
At søge Hakon; Olaf med en anden.
Bed Gaulaa skal vi atter træffes. Olaf
Har stævnet Thing; men jeg veed ikke, hvor.
Nu har jeg gjort en lille Omvei, Thora!
For dine Brødres Skyld. — Jeg troer, det regner;
Min Hielsbusk drypper. Snarlig, haaber jeg,
At vi faae Jarlen fat, og hevne dig.
Nu, Frigga glæde dig! Farvel! jeg haster.

Han gaaer.

Thora.

Hellige Guder! til hvad rædsom Eliebne
Har I bestemt den arme Thora? Hvormed
Har hun fortient de bittere Qvaler, som
Afvegle med at martre hendes Hierte?

En Mand træder ind, hyllet i en Kappe, med tilbækket Ansigt.

Thora.

Ha, hvad er dette? Fremmede! hvad vil du?

Den Ubekiendte.

Er vi alene her? i Sikkerhed?

Thora.

Hvad taler du om Sikkerhed, som trænger

Dig i et fremmed Huus, og ængster mig?

Siig dog, hvad vil du?

Den Ubekiendte

flaaer Rappen tilside.

Kiender du mig, Thora?

Thora.

J Guder! Hakon —

Hakon.

Ja, ham selv, ham selv.

Thora.

Du flyer til mig?

Hakon.

Bed alle Valhals Aser,

Du undrer dig med Ret. Men jeg vil see

Det ædle Bildt, som ikke søger Skiul

Selv under det urimeligste Læ,

Naar det forfølges skrapt af lutter Hunde.

Thora.

Du blegner, Hakon! og dit Blif er mat.

Hakon.

Odin har seet det, jeg har kæmpet som

En Ulv, der vil forsvare sine Unger.

Med dette Sværd har jeg til Valhal sendt

En talrig Skare Mænd. Nu er jeg træt.

Min Hær er slagen, Lykken svigtede mig,

Og Olaf døved med sin christne Trolddom
 De norske Sværd. En Skare blev mig troløs.
 Nu har jeg Ingen meer at stole paa.
 Valkyriens, den høie Rotas Haand,
 Har tungt og iiskoldt lagt sig om min Tinding.
 Jeg red igiennem Natten med min Træl,
 Forladt og træt af Dagens haarde Kamp.
 Af Ildtørst har jeg længe været plaget.
 Siig, er det Vand, som staaer i dette Bæger?

Thora.

O, Hakon! bi dog, lad mig hente dig —

Hakon drikker.

Bist ikke! bliv. Ha, det har lædsket alt! —
 Bed Gaulaa styrked endelig min Ganger;
 Jeg dræbte den, og trak min Kiortel af,
 Og væded den i Blodet, for at skuffe
 De Fiender, som forfølge mig.

Thora.

O, Hakon!

Hakon.

Da kom jeg just din Gaard forbi, min Thora!
 Og jeg erindred mig, hvor tidt og helligt
 Du havde svoret henrykt, at du varst
 Den Gæste, som elskte mig af Hiertet.
 Vel vidste jeg, at Elskov kan forvandles
 Til Had. Jeg lod det komme an derpaa.
 Her er jeg, Thora! Vil du huse mig
 For Olafs og hans Benneres Efterstræben,
 Tak være da din Kiærlighed, som jeg
 Saa lidt har vidst at skionne paa! I Falb,

J Fald du negter det — det koster, Thora!
 Det koster Hakon Jarl at trygle, Thora! —
 Saa vandrer han igien i Ratten ud.
 Op vil jeg stige paa det største Fjeld,
 Og skue sidste Gang hen over Norge,
 Hen over Riket, som har hyllet mig,
 Og derpaa falde rolig i mit Sværd.
 Da skal den vilde Storm paa sine Binger
 Rast hæve Hakons Aand til Seiersfader,
 Og Sol skal finde Heltens Liig paa Klippen,
 Og sige: Hoi i Døden, som i Livet!

Thora.

O, Hakon! Hakon! tal ei saa. Rei, Hakon!
 Jeg hader ei, jeg hader dig ei meer,
 Og jeg vil huse dig og giemme dig,
 Og tro bevare dig mod dine Fiender.

Hun griber hans Haand.

Hakon.

Veedst du, at jeg har dræbt med denne Haand
 Min Søn, den lille Erling, som bestandig
 Var dig saa kjær?

Thora.

Jeg veed det. Du har offret
 Ham hen til Guderne. Det vidner om
 Den Nderlighed, hvortil Skiebnen bragte
 Din ualmindelige Siæl.

Hakon.

Og veedst du,

At jeg med denne Haand, som nu du trykker,
 Har — ha, det smerter mig, at —

Thora.

Ja, jeg veed,

At du har mine Brødre dræbt i Striden.

Hakon.

Og dog?

Thora.

Er Thora endnu altid Thora.

Ja, Hakon! du har handlet haardt imod mig.

Du har forstødt min Elskov med Foragt,

Dræbt mine gode Brødre — men i Striden

Gaaer det jo Liv mod Liv, og Ginar paaastod,

De var i Balhal, i Lyksalighed.

Hun skjuler sit Ansigt i sine Hænder, og græder; derpaa hæver
hun atter sit Hoved, og stirrer paa Jarlen.

Ha, siig mig, Hakon! er det dig, som staaer

I Thoras Kammer, i det mørke Skovhuus,

Langt fra den lyse Kongesal paa Glade,

I Nattens gyselige Dunkelhed,

Her, hvor om Gaardens Mure Stormen støder,

Som i mit Bryst? Siig, Hakon! er den blege,

Den taus Mand i Hallen hisset dig,

Som mat sig uden Hielm og Purpurkaabe

Har støttet til sit Sværd?

Hakon.

Den blege Skygge,

Du seer, var eengang Norges Herre, mægtig;

De stærke Normænd lod hans Vink. Han faldt

I Striden, i en Strid, som stod paa Glade.

Ha, det er længe siden, fast forglemt!

Nu gaaer hans Gienfærd kun omkring og spøger

Bed Nattetide. Hakon var hans Navn.

Thora.

Ha, jeg er hevet, hevet græsfeligt!
 Bort, usle Nag! Kom atter, Kiærlighed!
 Jeg var en Ulv i Skoven, ingen Qvinde,
 Hvis nu hvert Nag ei af mit Bryst forsvandt
 Bed sligt et Syn. — O, hvil dig ved mit Hierte!
 Kom, lad mig tørre Sveden af din Pande,
 Kom, lad mig bringe Livet i dit Blik!

Hun omfavner ham.

Hakon vild.

Hvad er dit Navn, min vakkre Norges Dotter!

Thora.

Kiærminde kaldtes jeg blandt Dalens Piger.
 Jeg var en lille blaa, en kiærlig Blomst,
 Som op var voget i din Egerod,
 Som suged Liv og Farve kun fra den,
 Som maatte gaae til Grunde, da den ei
 Fik Lov at spire i sin lille Krog,
 I Skyggen af sin Stamme.

Hakon.

Om! Kiærminde!

Et venligt Navn!

Thora.

O, Himmel! hvad er dette?

En Feber ryster dig i mine Arme.

Du græder, Hakon? Store Balhals Guder!

Det er en farlig, ny, en rædsom Tilstand.

Naar saae jeg forhen Taarer paa din Kind?

Hakon

med en vild Benlighed.

Kiærminde! vakkre lille blege Blomst

Paa Rømpens Grav! min Taare undrer dig?

Har du ei før seet haarde Stene græde,
 Naar de fra Kulden bragtes ind i Varmen?
 Det er en Viigsved, blege Dødens Blomst!
 Lad den ei undre dig.

Thora.

Ha, gode Freia!

Hakon.

Biergsneen smelter, det er snart forbi,
 Den kiække Vinter flyder hen i Taarer,
 Og viger for den vellystfulde Vaar,
 For Dafs Blomster. Hakon Jarl er borte.
 Det blege Spøgels gaaer igien. Men nærmer
 Jer Liget uden Frygt, og støder kiæft
 En Pæl igiennem det dybt ned i Jorden —
 Saa spøger det ei meer; saa er han rolig.

Thora.

Fat dig, min Hakon! tal ei længer vildt!
 Den største Siæl, hvor høi og stærk den er,
 Naturen yde maa sin Ret tilsidst.
 Alt længe var dit store Hierte spændt
 Blandt lutter Fiender, lutter Harm og Modstand;
 Nu løser det sig op i milde Taarer.
 Kom, følg mig! Under Huset er en Hvælving,
 Eldgammel, hugget ud i Klippens Grund,
 Som Ingen kiender, uden jeg; der vil
 Jeg stiule dig, til Faren er forbi.
 Snart vil en bedre Lykke atter smile.

Hakon.

Siig mig oprigtig: troer du, Dagen smiler
 Hift paa den anden Side Hvælvingen?

Thora.

Jeg tvivler ei derpaa, min elskte Herre!

Hakon.

Og ned i denne hule, dybe Hvælving,
 Den mørke Kielder, ukiendt under Jorden,
 Hvor Fienden standser, Faren er forbi,
 Ned i den skumle Borg, men sikkert Tilflugt —
 Did vilst du bringe mig?

Thora.

Ja, elskte Ven!

Hakon

rækker hende høitidelig sin Haand.

Kom, min Valkyrie! min vakkre Hel!
 Jeg følger tiak.

Thora.

O, alle milde Guder!

Hakon.

Troer du, jeg skælver for dit bistre Afsyn?
 Vel est du bleg, og dine Læber blaae;
 Du dræber ei som dine Søstre raske,
 Som Hildur og den vilde Geierskogul,
 Med Diebliffets Heltespyd paa een Gang;
 Du gvaeler langsomt, fælt, med Angstens Tis,
 Først Mandens Mod, du Grumme! siden ham.
 Men lige meget! lad os ile, kom!
 End har du ei min Stoltheds Funke slukt;
 Jeg følger dig med faste Skridt i Graven.

Thora.

O, alle milde Guder! staaer ham bi.

De gaae.

Skoufuld Egn ved Gaalaa.

Olaf Trygvesson. Carlshoved. Jostein. Gris. En Flok Krigsmænd.

Gris.

Det dages, Herre Konge! Himlen blaaner.
 Det lader til, at Dagen blier saa smuk,
 Som Natten før var fæl. Est du ei træt?
 Vilst du ei hvile under Træet her,
 Mens Hestene faaer Hø?

Olaf.

Nei, ingen Hvile!

Jeg er ei rolig — jeg har svoret det —
 Jeg er ei rolig, før jeg finder Hakon.
 Den skændige Misgierning med hans Søn
 Skal straffes, den skal koste ham hans Liv.
 Hvor findes Mage til en saadan Daad?
 Et helligt Sagn fortæller om en Olding,
 Som med et sorgfuldt, knuset Faderhierte
 Gif hen at lyde Himlens Bud; men det
 Var kun en Prøve — og hvo veed, om ei
 Det skarpe Jern var faldet af hans Haand,
 Hvis ikke Himlen havde standset den?
 Men Hakon —

Jostein.

Herre Konge! du har Ret,
 Det var en græsfelig, en rædsom Daad.

Olaf.

Hans Hær er adspredt, den er ikke slagen.
 Den unge Ginar triumpherer alt,
 Men endnu er han mindre viis end fiæk.
 Gaaer Hakon atter Tid, og redder han sig,

Saa samle sig de spredte Strømme atter
 Snart til et Hav. Jeg er ei kommen for
 At ødelægge Landet med Skiermydsler;
 Jeg vil husvæle det med Fred og Fromhed.
 Sin Synd maa Hakon sone med sit Blod.
 Imens han lever, er der intet Haab
 Om Rolighed; imens den Hedning aander,
 Kan ei den christelige Rose trives.

Einar Tambeskiælver

kommer med Hakons blodige Klæder.

Vi har ei nødig at gaae længer, Dlaf!
 Ved Naen hisset ligger Jarlens Ganger,
 Redhugget ligger den, og tæt ved Siden
 Jeg fandt hans Silkekiortel. See, her er den,
 Bestænkt med Blod! Der en af dine Kæmper
 Maa have truffet ham; der fandt han Døden.

Dlaf.

Ha! er det sandt, du taler? Siger, Venner!
 Er dette Jarlens Kiortel?

Grif.

Kiortlen er der;
 Men hvor er Jarlen? Ligger Jarlen ogsaa
 Ved Naen?

Einar.

Nei! ifkun hans Ganger og
 Hans Kiortel; begge sudlet til med Blod.

Grif.

Bring Jarlen selv, saa slaae vi os til Ro,
 For ikke. Kiender du ei Hakon bedre?
 Forstaaer jeg ret, saa stikker Jarlen sikkert
 Nu i en anden Kiortel. Herre! bryd dig

For Altid ei om dette Kneb. Det ligner
Den kloge Jarl. Det har han ene gjort
For at forlokke dig; jeg kender ham.

Olaf.

Afsted! Nu er vi ikke langt fra Rimol.
Der har jeg stævnet Thing; der vil jeg høre,
Om mine Sendebud paa Spor er komne.

Grif.

Der Thora boer, hans Kærester.

Einar.

Tilforn!

Men Hakon har fornærmet hende blodigt,
Og hendes Brødre var de værste Halse
Mod Jarlen.

Grif.

Nu, det kommer an derpaa.

En Undersøgelse kan aldrig skade;
Man siger, gammel Elskov ruster ei.

Olaf.

Det dages meer og meer. Til Hest! afsted!

De gaar.

En underjordisk Klippehulving.

Hakon og Karler komme ind, den Sidste med en Lampe
og et Madfad.

Karler

lyser omkring.

Saa det er Hulen, vi skal være i?
Her er ei megen Velighed. Hvor skal
Jeg sætte Lampen?

Hakon.

Hæng den hen i Krogen,

Paa Bæggen der!

Karfer.

Det kan jeg, det er sandt.

Dg her er hugget Sæder ud i Klippen;
Her kan man hvile sig. Herr Jarl! vil I
Nu spise lidt? I har jo Intet nydt
Den hele Nat og Dag.

Hakon.

Jeg er ei hungrig.

Spis du!

Karfer.

Det vil jeg da, hvis I saa synes.

Han sætter sig ned, og spiser. Hakon vandrer frem og tilbage
med lange Skridt.

Herr Jarl! hu, det er ret en hæslig Hule.
Saae I den sorte Kiste, som der stod
I Gangen, strax som vi kom ind ad Døren?

Hakon.

Hold Mund, og spis!

For sig.

I denne mørke Hvalving

Har Thora vandret mangel søvnløs Nat,
Dg grædt i Gensomhed. Til hendes Grav
Var denne Hal bestemt. Den sorte Kiste
Hun tomre lod i Løn. Her, vilde hun,
Det skionne Legem udstrakt skulde vente
Førraadnelsen.

Seer paa Karfer.

Hvi spiser du ei, Træl?

Du griber ellers graadig efter Maden.
Hvad fattes dig?

Karfer.

Åh, Herre Jarl! jeg har
Slet ingen Madlyst.

Hakon.

Ingen Lyst? hvorfor?

Epiis, Træl! vær glad og munter, stol paa mig,
Din Herre.

Karfer.

Åh, min Herre Jarl! I er
Jo selv modfalden og beflemt om Hjertet.

Hakon.

Beflemt om Hjertet? Træl! hvad vover du?
Vær lystig! Hvis du ei kan spise just,
Saa syng, syng mig en Vise!

Karfer.

Hvad for en?

Hakon.

Syng, hvad du vil, dog syng mig helst en saadan,
Hvor Sangen buldrer vildt og voldsomt hen,
Som Regn og Hagfeld i en Vinterstorm!
En Buggevise, Træl! en Buggevise.

Karfer.

En Buggevise?

Hakon.

At det gamle Barn
Kan slumre ind i Ratten uden Skræk.

Karfer.

Jeg kan en prægtig Kæmpevise, Herre!

Hakon.

Gaaer den en rædsom Ende? Lader det
 Forst, som det skulde gaae fortræffligt, vel,
 Men ender sig tilsidst med Mord og Død?

Karker.

Nei, Herre! den begynder strax bedrøvet.

Hakon.

Det kan jeg lide. Dette Eving, at Alting
 Saa roligt og saa muntert aabner sig,
 For desto meer at stifke af tilsidst,
 Er et til Ufkelhed gientaget Kneb
 Af vore Skialde. Morgenhimlen graa,
 Saa veed man strax, hvad man kan vente sig.
 Begynd din Sang!

Karker synger.

Ronning Harald og Erling de seiled en Nat
 Bed Maanskin og sagte Vinde,
 Og der de komme til Dglogaard,
 Der brændte de Jarlen inde.

Hakon.

Karker! est du forryft?

Min Faders Dødsfang synger du mig for?

Karker.

Var Sigurd Jarl da eders Fader, Herre!
 Det har jeg aldrig vidst. Ja, I har Met,
 Med ham fik det en daarlig Ende.

Hakon.

Ti!

Karker.

Her findes ei engang et Stykke Maatte,
 Hvorpaa man kunde hvile, eller Etraa.

Hakon.

Hvis du est træt, saa stræk dig hen ad Jorden!
Saa har jeg meer end eengang giort.

Karfer.

Det vil jeg,

Herr Jarl! hvis I tillader det.

Hakon.

Sov! sov!

Karfer lægger sig ned paa Jorden, og sover ind. Hakon be-
tragter ham.

Dorste Natur! du est indslumret alt.

Den smule Gnist, som vidned, at du varst

Et Dyr, og ingen Blof, den ulmer dødt

Dybt under Afledyngen. Vel dig, vel dig!

Her flammer det, her stormer det i meer

Ubændig Kraft. — Sangst du min Faders Drapa

I denne Time, for at give mig

Et Bink fra Nørnerne? Blier Hakons Ende

Som Sigurds? Sigurd var, som jeg, en Blodmand,

En vældig Dyrker af de gamle Guder.

Han tæmmed under Venstabs Ekin den fromme

Kong Althelstein; han hindred ham hans Daad.

Urolig.

Hvorledes? Har da virkelig i Sandhed

Den hvide Kristus overvundet Odin,

Og bliver den et Offer for sin Jdræt,

Som standser Sydens Tro? — Det falder køligt

I denne Hule; her er koldt og fugtigt.

Han gaaer en Tidlang frem og tilbage, derpaa standser han,
og betragter Karfer.

Han drømmer. Fæle Miner tegne sig

Paa Trællens Afsyn. Hu! han ligger der
Og griner under Lampen, som en Trolde.

Ruffer i ham.

Vaagn, Træl! vaagn, Karfer! Hvad betyde disse
Afskyelige Smil?

Karfer.

Af! ha! Jeg drømte.

Hakon.

Hvad drømte du?

Karfer.

Jeg drømte —

Hakon.

Stille! tys!

Hvad er det for en Larm her over os?

Karfer.

En Sværm af Krigsfolk, Herre! Jeg kan høre,
Hvorledes deres Pandserplader rasle.

Det er vist Konning Olafs Mænd, Herr Jarl!
Som lede efter dig.

Hakon.

Den gamle Hvælving

Er ubekendt, og Thora gav mig Røglen;

Med Jern og stærke Laase sluttet Døren.

Her er vi sikre; hid kan Ingen trænge.

Karfer lytter.

Hør, Herre! hører I, hvad Kampen raaber
Her lige over Hovedet paa mig?

Hakon.

Hvad raaber han?

Karfer.

At Konning Olaf vil

Belonne den med Hæder og med Guld,
Som bringer eders Hoved.

Hakon

betrakter ham stibt.

Det vilst du

Dog ei fortjene? Hvorfor ryster du?

Hvi est du bleg og blaa om Læberne?

Karfer.

Åk, jeg er endnu angst af min Drom.

Siig, Herre Jarl! hvad den betyder; J

Forstaaer jer jo derpaa, J raader Dromme.

Hakon.

Hvad drømte du?

Karfer.

Det Allerførste var,

At vi var begge paa en Baad i Søen,

Jeg sad ved Roret.

Hakon.

Det betyder, Karfer!

Du raader for mit Liv og mine Dage.

Vær tro, og staa mig bi i Nodens Time,

Saa skal jeg bedre lønne dig, end Olaf.

Karfer.

Jeg drømte meer.

Hakon.

Hvad var det, Karfer? tal!

Karfer.

Jeg drømte, at en sort og forlig Mand

Kom ned fra Hieldet, og fortalte mig,

At nu var alle Sunde lufte.

Hakon.

Karfer!

Du drømmer ikke godt; det vidner om
 Et kort og staffet Liv kun for os begge.
 Vær tro! vær tro! Som selv du har fortalt mig,
 Saa er vi begge født i samme Nat;
 Der bliver heller ikke langt imellem
 Vor Død.

Karfer.

Saa drømte jeg, jeg var paa Glade,
 Og at Kong Olaf lægge lod en Ring
 Af Guld omkring min Hals.

Hakon.

Ha, det betyder,

Han lægger dig en Ring af tvunden Hamp
 Omkring din Hals, i Fald du trolos sviger
 Din Husbond. Gaa, sæt dig i Krogen der!
 Jeg selv vil sætte mig i denne Krog,
 Saa vil vi sove.

Karfer.

Som I vil, Herr Jarl!

Hakon.

Hvor skalst du hen?

Karfer.

Jeg først vil pudse Lampen.

Hakon.

Gaa, sæt dig, siger jeg; lad Lampen brænde!
 Du kunde slukke den, saa sad vi her
 I Mulm og Mørke. Jeg begriber ei,
 Hvor Fjolf saa rolig hver en Aftenstund
 Kan slukke Lysen, før de gaar til Sengs.
 Det er et hæsligt Billede paa Døden,

Langt mere sort og sælt, end Sønnen selv.
 Hvad blusser stærkt og kraftigt, som et Lys?
 Hvor bliver Lyset af, naar det er slukt?
 Lad Lampen staae! Den brænder døsig; men
 Den brænder dog endnu. Saa længe der
 Er Liv, saa er der Haab. Gaa, sæt dig, sov!

De sidde begge stille en Tidlang.

Hakon.

Nu, Karfer! sover du?

Karfer.

Ja, Herre Jarl!

Hakon.

Ha, dumme, stumpe Slave!

Reiser sig, og gaaer frem og tilbage.

Hakon! Hakon!

Er dette Dyr den hele sidste Rest
 Af din forsvundne Magt? — Jeg troer ham ei;
 Thi hvad Begreb har vel en saadan Hierne
 Om Pligt og Trostøb? Som en Lænsenhund
 Han kommer logrende til den, som byder
 Det bedste Smul. — Giv mig din Daggert, Karfer!
 En Træl maa ikke føre Raaben.

Karfer.

Herre!

J har jo skienket mig den selv. Der er den.

Hakon.

Sov nu!

Karfer.

Ja strax.

Lægger sig ned.

Hakon.

En døsig Jeberruus

Dmsuser i mit Hoved. Jeg er træet
 Og mat af Dagens Strid og Nattens Flugt.
 Men slumre tør jeg ei; thi denne Træl —
 Nu, jeg vil hvile lidt, men vogte mig
 For Sønnen dog.

Sætter sig ned, og slummer ind.

Karfer

reiser sig sagte.

Nu sover han. Han troer

Mig ikke ret. Han frygter, som jeg vel
 Kan mærke, at jeg skal forraade ham.
 Kong Olaf byder Guld og Hæder for
 Hans Liv. Hvad kan jeg vente meer af ham?
 Han rører sig. Hielp, Thor! han gaaer i Søvn.

Hakon

reiser sig i Søvn, gaaer med stive Skridt frem, og standser
 midt i Gulen.

Gulldharald! Graafeld! nu, hvad vil J mig?
 Lad mig i Ro! J har fortient jer Død.
 Jeg sveg jer ei med løiet Vensteb. — Nu,
 Hvad vil J, Pigeborn? Gaaer hiem, gaaer hiem!
 Nu har jeg ingen Tid at gantes længer,
 Og eders Fæstemænd — Og Odins Billed
 Det sank i Gruus. — Du bedst paa Krogen, Olaf!
 Nu vilst du have Hakon til at bide
 Paa Dødens Krog. — Hvad græder hist bag Bussen?
 Det er det Bærste. Erling! bløder du?
 Stak jeg for dybt? Der triller Purpurdraaber
 Ud af dit Bryst imellem Roserne.

Raaber hoit.

Ha, Karfer! Karfer!

Karfer kommer.

Herre Jarl! — Han gaaer
Bestandig end i Søvn.

Hakon.

Det er fuldbragt!
Der er din Daggert; stød den i mit Hierte!

Karfer.

Det vil J angre, naar J vaagner, Herre!

Hakon.

Jeg har fortient det, Karfer! stød kun til.

Karfer tager Dolken.

Han er min Herre, jeg maa lyde ham.

Hakon.

Ha, skynd dig! skynd dig, Karfer! før jeg vaagner.

Du eller jeg maa døe.

Karfer

støder Dolken i hans Bryst.

Saa dø da du!

Hakon styrter.

Der traf mig Himlens Hevn med sine Flammer!

Nu er din Epaadom opfyldt, Trygvesøn!

Jeg føler, Lynet brænder i mit Bryst.

Han døer.

Karfer.

Nu er det giort, nu hjælper ingen Klage;

Om nu jeg skreg og tuded nok saameget,

Saa tuded jeg dog ikke Livet i ham.

Nu vil jeg tage Røglen af hans Lomme,

Dg bære ham i Gangen op til Døren,

Dg aabenbare Altting for Kong Olaf;

Saa skienker han mig baade Sølv og Guld.

Skæet er nu skæet. Han vilde selv sin Død;
Jeg har kun adlydt, hvad min Herre bød.

Han løfter Riget paa sine Skuldre, og gaaer.

En rummelig Plads uden for Thoras Gaard.

Olaf Trygvesson staaer bevæbnet med Skjold og Spyd paa
en hoi Steen, omringet af Folket paa Thinge.

Grif.

Der komme Tronderne, Herr Konge! Nu
Er Thinget fuldt, nu mangler ingen mere
Af alle Dalens Sendebud og Laugmænd.
Der kommer Bergthor Smed, den ældste Tronder;
Han stred med dig i Gaar, men saae dig ei,
Thi Nat faldt paa, før Slaget var forbi.
Det er en Mand! Du skulde see hans Døttre;
Dem fik han med sin tredie Hustru, da han
Var over treds.

Bergthor kommer, fulgt af en Skare Bønder.

Bergthor.

Der staaer han, Brødre! seer I,
Der staaer han kongelig paa Thingets Steen,
Ret som Haarfager, ret som Athelstein!

Tager sin Hue af.

Est du Kong Trygves Søn af Bigen, du?

Olaf.

Ja, jeg er Olaf, Trygves ægte Søn.

Bergthor.

En fager Mand! Man kiender Etten strax.
Nu, Olaf! du har stævnet os til Thing.

Jeg Laugmand er for Trondelagens Bønder,
 Thi jeg er ældst. Velkommen her i Landet!
 Vi stred med dig i Gaar, vi see dig ret først
 I Dag; i Gaar var ingen Tid til Syn.
 Hver Norges Mand har længtes efter dig.
 Med Glæde vil vi faare dig til Konge,
 Dertil est du med Gren født. See her,
 Her er en Krone, Olaf! Hakon bød mig
 At smedde den; men jeg har hamret Kronen
 Omkring en Jernring, Halvdan Svartes Maal.
 Den passed ickum slet til Hakons Hoved,
 Den faldt ham over Dinene. Nu kommer
 Det an derpaa, om du kan passe den.

Olaf sætter den paa.

Den passer ham, som den var stobt om Jæsen.
 Elaaer nu paa eders Ekiolde, Bondemænd!
 Og keiser ham.

Baabengny.

Almuen.

Hil Olaf Trygvesson,
 Vor Konning! hil vor Konning Olaf! Troskab
 Og Mandskab sværges ham. Vi sværge helligt
 Ved Odin, Vil' og Bee, ved alle Guder!

Olaf.

Gen Gud er nok, I vakkre Norges Mænd!
 Thi sværger ved den ene, sande Gud,
 Som horer og som skuer Alt i Himlen.

Almuen.

Bed Olafs Gud, ved Olafs Gud! vi sværge.

Baabengny og Glædestraab. Man horer en Larm uden for
 Skuepladsen.

Olaf.

Hvad er det for et Dpløb hiisset?

Einar kommer.

Herre!

Din Sol har brudt sin mørke Tordensky;
Den tordner og den lyner ikke længer.
Man bringer hist Jarl Hakons Liig paa Skiolde.
Hans gamle Kiæreste, Fru Thora, har,
Som Gris forsikfred, ikke glemt sin Elskov.
Hun havde skiult ham i en ukiendt Hvalving;
Der er han myrdet af sin egen Træl,
Som havde hørt Heroldens Ord og Løfter.

Olaf.

Hår du seet Hakons Liig, og est du vis paa,
At det er ham?

Gris.

Ja, nu er det ham selv,
Og ei hans Kiortel; som han gif og stod,
Saaledes ligger han nu bleg og udstrakt,
Og Blodet qvælder af et Dolkestik
Fra Brystet.

Olaf.

Nu, Fred med hans Siæl i Døden!
Man bringe Liget, hvor man tog det fra,
Hvor man har fundet det! Hans Død forsoner
Mit Had; nu er det slutt. Den arme Qvinde,
Trosfast og elskovsfuld! Giv hende hen
Det kiære Støv. Men den troløse Træl,
Som sveg sin Herre, bringe man til Galgen!

Gris.

Vel, vel! min Konge!

Olaf stiger ned.

Nu afsted til Glade!

Hvo følger mig?

Bergthor.

Det hele Norrig, Konge!

Olaf.

Vel! I skal alle være mine Giester.

Middagen vidner om en venlig Aften.

Guldhornene skal vandre lystigt Bænk om

I Trondhiems Lunde; dem skal Alle tomme

Paa Olafs Velkomst.

Mængden.

Hil vor Konning Olaf!

Baabengny. De følge ham.

Den underjordiske Huelving.

Lampen brænder endnu paa sit forrige Sted. Tvende Svende komme bærende med en sort Kiste; de sætte den tause ned midt i Gulen, og gaae. Thora kommer langsomt med et draget Sværd og en stor Krands af Granløv i Haand.

Hun staaer længe og betragter Kisten; endelig siger hun:

Saa est du nu da skrinlagt, Hakon Jarl!

I Thoras Kiste, i den Kiste, Thora

Bestemte sig! Det havde mindst jeg ventet.

Nu Fred med dine trætte Been i Graven!

Hvis du har syndet, har du bødet for det,

Og Ingen spille meer et frækt og grusomt

Letjindigt Ord til Skiændsel for dit Rygte!

Jeg elsker dig i Døden, som i Livet.

For kort Tid siden glimred du i Nord,

Som Solen, hvorved Alting faaer sin Varme.
 Nu har den hele store Helteskare
 Forglemt dig, hylder nu et fremmed Lys.
 Et blystomt, qvindligt Hierte ene slaaer
 Endnu af stille Veemod ved dit Minde.
 Saa lad da hende yde dig den Hæder,
 Som dine Mænd har glemt i Glædens Ruus.

Hun lægger Krandsen og Sværdet paa hans Kiste.

Tag af din Thoras Haand en frod'ig Krands!
 En Krands af Norges stolte Graner slynge
 Sig om dit brede Heltesværd; den sige:
 Du varst en nordisk og en fælden Drot,
 En Blomst, som gvaltes af en Vinterfrost!
 Engang vil Nordens Kronike fortælle,
 Naar Tidens Haand har slettet Farven ud,
 Og kun de store Omrids staae tilbage:
 Han var en ond, en grusom Afgudsdyrker!
 Med Gysen vil man nævne da dit Navn.
 Jeg gyser ikke; thi jeg kiendte dig.
 De bedste Kræfter og det største Hierte
 Blev Offret for sin Tids Bildfarelser.
 Saa sov da vel, min Hakon! sov da vel!
 Tusind god Nat! Hift glæde Seiersfader
 Din Kæmpesæl! — Nu gaaer jeg bort, og lukker,
 Og naar man atter aabner denne Dør,
 Da bringe Thoras Svende hendes Liig,
 Og sætte det ved hendes Hakons Side.

Hun gaaer langsomt bort. Lampen bliver endnu en liden Stund
 ved at brænde mat og døsig; pludseligt flammer den, og
 gaaer ud. Liigkisten forsvinder i Gravhøvelvingens Mørke.

Baldur hiin Gode.

Et mythologisk Sørgeſpil.

Baldern's Skin Ointment

For medicinal purposes

Personerne.

Odin.
Frigga.
Freia.
Ægir.
Baldur.
Bragi.
Heimdall.
Hermod.
Mimer.
Hødur.
Asa-Loke.
Utgard-Loke.
Hæl.
Modgudur.
En Offerpræst.
Et Bud.
Chor af Alfes, Menneſter og Skygger.

Verzeichnis

1. Die
2. Die
3. Die
4. Die
5. Die
6. Die
7. Die
8. Die
9. Die
10. Die
11. Die
12. Die
13. Die
14. Die
15. Die
16. Die
17. Die
18. Die
19. Die
20. Die
21. Die
22. Die
23. Die
24. Die
25. Die
26. Die
27. Die
28. Die
29. Die
30. Die
31. Die
32. Die
33. Die
34. Die
35. Die
36. Die
37. Die
38. Die
39. Die
40. Die
41. Die
42. Die
43. Die
44. Die
45. Die
46. Die
47. Die
48. Die
49. Die
50. Die
51. Die
52. Die
53. Die
54. Die
55. Die
56. Die
57. Die
58. Die
59. Die
60. Die
61. Die
62. Die
63. Die
64. Die
65. Die
66. Die
67. Die
68. Die
69. Die
70. Die
71. Die
72. Die
73. Die
74. Die
75. Die
76. Die
77. Die
78. Die
79. Die
80. Die
81. Die
82. Die
83. Die
84. Die
85. Die
86. Die
87. Die
88. Die
89. Die
90. Die
91. Die
92. Die
93. Die
94. Die
95. Die
96. Die
97. Die
98. Die
99. Die
100. Die

Verzeichnis der in der

Mimers Lund.

Frigga. Baldur.

Frigga.

Var hilset i den aarle Morgen, elste Søn!
Har Blomsterflokkens Vinken i den dunkle Skov
Med jordist Kolning loffet dig fra Breidablik,
Som mig fra Hensal? Føler stundom ogsaa du
En Belyst iblandt Jordens stille Skygger her
At føle Guddomsflammen?

Baldur.

Breidablik, det veedst

Du, Moder! skinner vældigt ei med Straalers Glands;
Dets Mure lue med et foligt Stierneflaar,
Som Ormen under Træet i en Sommernat.
Hvad altsaa dig har loffet fra din gyldne Stol,
Har ikke virket paa din Søn; den Gnist af Jld,
Der tændte sig med Livet inderst i hans Bryst,
Langt for de andre Guders Kraft tilbagestaaer.
Mig kalder Jorden, som en taus, fortrolig Ven;
Det qvæger mig at vandre her blandt dine Børn,
De Dødelige, Moder! Ofte — vredes ei! —
Det tyffes mig, som var jeg mere hjemme her
Blandt disse dunkle Skygger, end i Balhals Glands.

Frigga.

O, Baldur! elſkte Ungerſvend! hvo kunde vel
 Blandt alle Guder vredes, vredes over dig?
 Du, ſom med venlig Godheds Magt og Blidhed huldt
 Jorener al den egensindig ſtolte Kraft;
 Som yttre, tauſ og ſtille, daglig meer og meer
 Din Guddom uden Glimmerpragt, dog herlig, thi
 Du eſt det Baand, ſom ſammenholder Balhals Krands,
 Et farveløſt, beſtedent Baand, ſom holder ſig
 Forborgent under Lovets friſke Blomſterpryd,
 Ja, ſom vil overtale Diet til at troe,
 At det er Krandsens Urter ſelv, ſom holde ſig.

Baldur.

Du eſt min Moder, Frigga! moderlig din Dom.

Frigga.

Saa ſiig mig, du, ſom Frigga elſker mere høit
 End hendes og Balhallas Stolthed, Afathor:
 Hvad driver dig blandt Skovens mørke Skygger ned?
 Og har med ſtumle Kammersblik de ſmittet dig?
 Thi nylig ſaae jeg — Søn! fordølg det ei — jeg ſaae,
 Du vandred under Begens Hang med tunge Skridt;
 I dybe Tanke gifſt du, ſlynget Arm i Arm,
 Og mærked ei, at Stormen ſlagred i din Lok.
 Bildt bølged den; du dækket ei det gule Haar
 Med Hielmen, Sværdet pryder heller ei din Lænd,
 Iffun paa Thinget moder du med Dommersværd.
 Da ſtandsed du ved Roſen hiſt, ſom boier hen
 Ud over Bækkens Bover rød ſin Blomſterqvift;
 Dens Belger ſig i Kruser hæved mod dit Blik,
 Og uformærkt, ſom havde Bølgen trængt ſig did,
 Dit ſtore, luftblaa Die blev med Taarer fyldt.

De faldt i Bækkens Bover ned, de faldt som Bly
 I giennem Bandet dybt til Bunds; men Hanen gol.
 Da lagde taus du Haanden paa dit Bryst, og saae
 Til Himlen, og din Taare som en Perle stod
 Med blaalig Dirren paa den liliehvide Kind.
 Imellem Skovens Bøgestammer svandt du da;
 Bekymret, som en Moder, fulgte jeg dit Fied.

Baldur.

Hvordan kan vilde Jettens vakkende Natur,
 Ustadiq, uden Maal og Maade, virke paa
 En Hierne, blomstret moden frem af Bures Blod?
 Siig, hvad forbinder toileløs forødet Kraft
 Da med en Afsas høie Siæl? hvad er hans Aand,
 Hvis den er giennemsigtig ei, og rolig, klar,
 Som Bækken hist, der viser Grundens mindste Steen?

Frigga.

Forblommet er din Tale, Søn! Selv Odin ei,
 Som raader Runer, mægtig var at raade den.

Baldur.

Hvo raader Drømme? Hvad er Drømmenes Natur?
 Er det en igientaget Veg af Fordumstid,
 For Gudernes og Tidens Fødsel, da med Gru
 De vilde Kræfter uden Orden spildte sig;
 For Blodets Purpurvarme sprang af kolde Steen;
 For Skionhed kom med Hensigt og Besindighed,
 Og tvang den glubste Vælde til at danne sig,
 Og jog den slette Raahed i det mørke Fjeld?
 Ha, eller er de meget meer et Varsel om,
 Hvad forestaaer?

Frigga.

Du har da havt en Drøm; men som
Din Tale noksom viser: skion var Drømmen ei.

Baldur.

Naar var en Drøm, min Moder! da i Sandhed skion?
Kun det er skiont, som stemmer venligt overeens;
Men denne hensigtsløse Leg af Tummel kun,
Naar var den qvægende? Naar vidned Feberild
Om Sundheds Varme, naar det hidfighede Blik
Om mandig Kraft? Hvad er et broget Giøglelsys,
Om det er nok saa farverigt og luerigt?
Et evigt Oprør, lutter dunkle Billeder!
Alt kommer, og forsvinder; hvad tilbagebliver
Er Træthed, Uro, Misfornoielser og Tvivl.

Frigga.

Saa var din Drøm, guldklofte Baldur! fæl og mørk?

Baldur.

Som alle Drømme. Alle Drømme springer ud
Af Himers Hierne, Troldens hist, som Guderne
Paa Himlen kasted, og forvandlede der til Ekker.

Frigga.

Ængst med et saadant dunkelt Sprog mig længer ei!

Baldur.

Og vil da Drømmen, Moder! mindre ængste dig?

Frigga.

Ha! skal da Lyset frygte for det skumle Mulm?

Baldur.

Var Mørket ei, hvad slukte da vel Lysets Glands?

Frigga.

Kun der er mørkt, hvor Dagens Blik ei straalers hen.
Kraft springer ud af Livet; hvad er Dødens Kraft?

Baldur.

Hvad jeg har drømt — omstændelig at give dig,
 Af hvad der hænger sammen ei, en Sammenhæng,
 Staaer ei selv i Balfaders Magt. Det mindes jeg,
 At mellem hvide Vilier jeg i Valhal sad,
 Og sang ved Bragis Harpe; men som nu jeg sang,
 Det var om fiærlig Enighed, da knyttet sig
 Fast alle Hænder i hinanden meer og meer.
 En hellig Blidhed dulmed Odins Herskerlands.
 Den Egefrands, du slønger om dit brune Haar,
 Blev mere grøn, o Moder! Freias Klædebon
 Blev mere blaat, og Skuldren mere mellekvid.
 Selv Asathor, min ældre Broder, sænkte, som
 Det lod, sin Hammer lidet. Alle Valhals Møet
 Stod lyttende. Ved Tømmens Magt tvang Niord sin
 Storm.

Paa stille Bover Hgir risled langsomt did.
 Men midt i Sengen — pludselig, som bedst jeg sang —
 Brast Bragis Harpe. Fenris-Ulv, som fort tilforn
 Laus, lænkebunden, skummel lured, hyled lydt;
 Og Gulvet brast, og styrtet, som et Stiernekud,
 Nedsank jeg hurtigt imod Jorden. Som jeg sank,
 Da rakte Midgardsormen, Lokes søle Søn,
 Der vinder sig om Jorden, frem sin Hovedknub,
 Og hvisled fælt med Braadden; og den knugte sig
 Med Krampetræk om Jordens Sider. See, da brast
 De haarde Klipper høit med Gny, og rædsom foer
 Af hver en Revne, ligerviis som Ormens Braad,
 En skummel, røgfuld, blaaligslammet, blodig Ild.
 Da rakte flux den gusne Hel af Biergets Alost
 Sit blege Hoved, sortbehaaret, frem, og streg:

„Et skjult Naturens Bærktøi volder Baldurs Død!“
 Men her i Skoven, Moder! her i denne Skov
 Sank jeg til Jorden iiskold ned. — Det var min Drom.

Frigga.

Og, Baldur! hvad betyder, troer du, denne Drom?

Baldur.

Hvad selv du troer; hvad dine Blik ei dølge kan.

Frigga.

Og skulde da dit fromme Liv i Fare staae?

Baldur.

Hvad tyder Drommen, dersom ei den tyder Eligt?

Frigga.

Ha! hvo vil sig formaste mod en Asas Liv?

Baldur.

Hvad Nornen skuer, hindrer selv ei Odins Magt.

Frigga.

Og skal da Doden trænge sig i Himlen ind?

Baldur.

En selsom Skiebne lyder ei Sædvanens Lov.

Frigga.

Hvad skulde saare dette fromme Guddomsbryst?

Baldur.

Et skjult Naturens Bærktøi, Moder! var min Drom.

Frigga.

Jeg skuer Odin, fulgt af Freia. Hisset seer

Jeg Ugir; af sin Muslingskal i Land han steg.

Din Fader raader over Væsets høie Kraft,

Min Balde styrer Jordens Dale, vidt og bredt,

Som Freia Lusten, Ugir Havets dybe Svælg.

Dem vil jeg flux kundgiøre nu, o Søn! din Drom,

Og hver skal sværge helligt mig ved Ygdrasil,

Alt tæmme vel, med sindig Blisdom, givne Kraft.
 Naar Lys og Jord og Vand og Luft adlyde, hvor
 Er da endnu et jordist Værktøi mod dit Liv?

Baldur.

I Ragnarokur trænger Balhals Straaler ei,
 Den dunkle Frygt udspringer af et dunkelt Hiem.
 Dog skælver Asa-Baldur ei; er Blomstens Tid
 Forbi, og aabner Ralken mat sig uden Lugt,
 Og løsner dødt fra Stikken sine visne Løv,
 Belan, saa følger Skiebne's Bud han villig, thi
 Kun Daarskab strider kraftløs mod Nødvendighed.

Han gaaer ind i Skoven.

Odin, Ægir, Freia komme.

Odin.

Hvad sær Bekymring ængster Friggas høie Siel?
 Jeg saae min Søn, min Baldur; hvi undgaaer han mig?

Frigga.

For ham, Hærfader! ængster sig din Friggas Siel.

Odin.

Friggas Bekymring Odins er og Valastialfs.

Frigga.

Vor Baldur, som hiin Gode Jorden gav til Navn —

Odin.

Med større Ret fortæner ingen Asa sit.

Frigga.

Har havt en svar, en saare skrækfuld Nattedrøm.

Odin.

Siig mig hans Drøm; thi Drømme varsle selv en Gud.

Frigga.

Paa en forblommet Maade drømte han sin Død.

Odin.

Før maatte Fenrisulven sluge Valaskialf.

Frigga.

Det har bespændt mit Hierte med urolig Frygt.

Odin.

Og gav tilkiende Drømmen, hvad der trued ham?

Frigga.

Et skjult Naturens Baaben, kun en jordisk Kraft.

Odin.

Kan Jorden virke uden Villien af en Gud?

Frigga.

Det, vældige Baleigur! er mit Hiertes Trost.

Odin.

Jeg vilde smile, Hustru! ved din Drøm, hvis ei —

Frigga.

Du standser, Seierfader! og dit mørke Blik —

Odin.

Jeg red paa Sleipner over Himlens hvalte Bro,
Da drog forbi ved Ygdrasil jeg Nørnerne.

Frigga.

De skue dybt i Tidens sølverklare Strøm.

Odin.

I Dag var Urdur giennemsigtig længer ei.

Frigga.

Den klareste, den hvideste, som Alt gjør hvidt —

Odin.

Var rød af Blod, som drypped ned af Ygdrasil.

Frigga.

Ha, forestaaer en rædsom Etiebne Guderne?

Odin.

Og meer end ellers brændte Buen vældig rød.

Frigga.

Det sammenstemmer alt for godt med Baldurs Drøm.

Odin.

Om Baldur hvilede Navnen mig i Dret tidt,

Men heel utydelige var dens hase Skrig.

Dog — paa et jordist Redskab tyded kun hans Drøm?

Frigga.

Det trøster mig; thi Jorden lyder Valhals Vink.

Odin.

Jeg styrer hele Verden vældigt paa min Stol,

Dog har især jeg Lysets Kraft mig forbeholdt.

Frigga.

Mig lyder alle Jordens Stene, Dyr og Træer.

Ugir.

Mig Havet med sit Bølgeslag, sit hvide Skum.

Freia.

Min Aande sødt bevæger Luftens klare Strøm.

Frigga.

Saaledes lystre hver en Grundkraft da vort Bud.

Odin.

Saa vidt som Lysen rækker med sin Middagsglands,

Det skinne skal til Baldurs Held. Fra Gudens Blik

Skal Straalen med fordoblet Kraft tilbagegaae.

Barmt skal den sig forene med hans Ungdomsblod,

Og blusse frem i barnlig Manddom paa hans Kind.

Eg Solens Glimt skal blande med hans gule Lof,

Og give den en saadan Glands, at Jordens Born

Skal ikke kunne stielne mellem Haar og Lys.

Og straae mildt for ham skal Maanen, Nattens Sol,

Hvergang i Nattens Gensomhed han vanke hen;

Med kjærlig Bæven i hans Blik hun svømme skal,

Dg avle fromme Tanke i den Renes Bryst.
 Den Ild, som Trolden hungrig staaer af min Sol,
 Dg som i Biergets haarde Hal han fængsler dybt,
 Dg blander først med Svovelbeg og Røg og Blod,
 At det kan skrække Natten med sit Giøglelys —
 Forfærdet skal det vige fra den Elstes Fied
 Som matte, kolde, sørgelige Lygtemænd.
 Det sværger jeg ved Hlidskialf, alle Straalers Væld!

Han gaaer.

Wgir.

Dg jeg, hvis Vælde rækker over Jorden hen,
 Saa vidt som Havet bruser, ferske Floder gaae —
 Saa vist som evigt Skummet fraader om min D,
 Saa vist skal Smil af Baldur mildne Volgen tam,
 Dg Havblik overalt, som i hans fromme Siæl,
 Med Glimt ham venligt møde skal. Heel kjærligt Kan
 Skal i sin Arm ham favne, naar blyfærdig hist
 I Bad han gaaer, bag dunkle Lundes kule Flod;
 Havfruer der ham elstovsfuldt omboltre skal,
 Dg svale Hjertets Lue, tvætte Haarets Guld.
 Med hvide Fingre stærke skal de paa hans Bei
 Dugdraaber, at ei Jordens Aske smitte kan
 Den rene Fod. I Slummer Solverbækken tidt
 Ham dyppe; ja, paa hvert et Blomster, Baarens Skjød
 Ham aarle byder, klare Solvertaarer lee!
 For ham skal altid Lødsledriksen kolig staae.
 Men stiger han paa Skibet med de hvide Seil,
 Paa Hringhorn, paa det bedste Skib, som Havet bar,
 Skal flux en Kuling brase gunstig Flugt fra Land,
 Dg skyde Riolen lynsnar giennem Vandets Skum.
 Det sværges ved Gifthirners Taffer, Havets Væld!

Han gaaer.

Freia.

Og jeg, som hersker over lyse Alfes Hiem,
 Som med en kiærlig Elskovsaande følger hen
 Den lune Luft — Ved hellig Elskovs søde Fryd!
 Ved unge Pigers halvforborgne Nattesuk!
 Med brede Svanevinger mine Alfer skal
 Bortviste Alt, som truer Livet; milevidt
 Skal Pest og Lummerhede, Kuld og Taager staae,
 Og kiælent jeg med datterlige Bønner skal
 Tilbageholde Stormen i min Fader Riords
 Krigsvilde Bryst, at ei den truer Baldurs Liv.
 Men som et kiælent Elskovsuk skal Freia selv
 Opsvulme Baldurs Barm, forvandle sig til Røst,
 Og tolke Nanna trofast al hans Kiærlighed.
 Og fierne Harpers Klingen, fierne Blomsters Lugt
 Skal Aftenpuft henviste mod hans Breidablif.
 Derfor, o Moder! glem da nu dit Hiertes Dval.
 Jeg søger ham bag Skovens Ly, og bringer Trøst.

Hun gaaer.

Frigga.

Nu staaer tilbage Frigga kun. Behøver vel
 En Moder lydt med Høitid at forsikre, selv
 Blandt Alfes Børn, at hun bevare vil sin Son?
 Med qvægsom Lyst, du Biergets Gran, du Dalens Bøg,
 Redvinker ham i Skyggers Hal, i blodens Græs!
 Da springe frem Kiærminde flux og Tusindskion!
 Skovsilier og Altidkiær, omslynger ham!
 I Træets Grene! hænger ned med saftig Frugt!
 Og dobbelt skiont da sloite, Fugl! dit Fiæderbryst.
 I Dyr, I Stene, hvert et Malm, og hvert et Træ!
 Husvaler Baldur! Giftblomst du, som blaalig bruun

Med søvnig Feberblussen eensom, skummel staaer!
 Hans Aande dræbe din Forgift, og gyde Blod
 Af Roser i dit Legem, for den sure Saft.
 Til Rastrond alle Snoge, hvor han træder, flyer! —
 Men Gæt end fordrer moderlig Forsigtighed:
 Jeg raader over Jorden med en Dronnings Magt;
 Dog denne Lund tilhører Mimer, Odins Ven.
 Han sidder dybt i Tanker, Gubben, ved sin Brønd.

Hum kalder.

Du vise Olding! stakket glem din Grublen. Vil
 Du med et Løfte, Mimer! glæde Friggas Siæl?

Mimer

nærmer sig.

Kan Frigga ønske, hvad der staaer i Mimers Magt?

Frigga.

Selv Odin trænger daglig til din vise Hielp.

Mimer.

Stig, Gunders Moder! hvad din høie Siæl attraaer.

Frigga.

En natlig Drøm har ængstet Baldurs fromme Liv.

Mimer.

Har ogsaa du fornummet den forborgne Skræk?

Frigga.

En jordist Kraft ham truer fræk, den ædle Gud.

Mimer.

Hvad Gunders Villie fremmer, det er Jordens Kraft.

Frigga.

Og ingen Gud i Balhal ønsker Baldurs Død.

Mimer.

Var Surtur selv saa grusom, at han ønskede den?

Frigga.

Nu har i Ed vi taget hele Verdens Kreds.

Mimer.

Saa spinder i sit eget Mørke Gudens Drom.

Frigga.

Men, Mimer! over denne Skov kun raader du.

Mimer.

Troer Frigga, disse Bøge true Baldurs Liv?

Frigga.

Hvor findes Grændsestenen i en balmørk Nat?

Mimer.

Saa siig da, hvad du fordrer, Odins stolte Liv!

Frigga.

Først paa den anden Side Skoven raader jeg.

Mimer.

Og mig er Alt til Bredden hidsat underlagt.

Frigga.

Vilst du da tage denne Bogeskov i Ed,

Alt den ei lumst vil efterstræbe Baldurs Liv?

Mimer.

Skov! vilst du efterstræbe Gudens fromme Liv?

En dump Brusen gaaer igiennem Træerne; Uglerne hyle.

Mimer.

Skov! vilst du elske Baldur, som en trofast Ven?

Bladene vifte, Blomsterne dufte stærkere, Fuglene synge lydt i alle Grene.

Mimer.

Nu, Gunders Dronning! frygter du endnu min Skov?

Frigga.

Tak være dig, du vise Olding, Odins Ven!

Mimer gaaer.

Frigga.

Jeg glemte Floden. Bandet raader Ugir for;
 Men midt i Strømmen skuer jeg en liden Holm,
 Hvorpaa sig smidig bøier et afmægtigt Skud,
 En bladløs Baand, en vandig, rask opløben Piiil,
 Som kraftløs hen for Vinden svaier, hid og did.
 Den giælder Mimers Løfter ei. — Men er Balhal
 Saa dybt nedstunken? Skulde selv en Asas Liv
 Da trues af et ringe, smidigt Pilestød?
 Nei! nu har al Naturen svoret Baldur Tro,
 Den tier og adlyder; Gudens mørke Drom
 Svandt hen, som Rattens Laager for den lyse Sol,
 Og roligt aander atter Friggas Moderbryst.

Sun gaaer.

Chor af Skovens Afsker.

Lidet, o straalende Frigga!
 Yttred sig her din Forsigtighed.
 Skiondt din Viisdom i hellige Fensal
 Klækker Blomster, Urter og Frugter frem,
 Skiondt din evige Livskraft
 Smidig i Dyret bevæger sig,
 Svulmer i frodige Abildgaard,
 Udruger Kornet i Markens Skjød —
 Maa jeg dog, nødes jeg dog til
 Her at bebreide din Sorgløshed.
 Beed ei Balfandurs hellige Biv:
 Meget springer af Lidet ud?
 Blier ei Kiærnen til Bul,
 Frø til en bølgende Hvedemark?
 Sniger sig Tusmørket ei
 Uformærkt lumsk over Jorden,

Til med dæmrende Svælg det sluger
Dagen i blodende Himmelglands?

Asa-Loke.

Hvor flygter jeg, Uhyre! for din lumste Magt?
Her! værste Her fra Niflheim! dørste Riedsomhed!
Ha, hvi forfølger evig paa min Bei du mig,
I Biergene, paa Jorden, i Valhalla selv?
Hvad vil — hvad driver uden Maal mig vilddt omkring?
Og hviler da Forbandelser vel over mig?
Thi uden Rist og uden Ro er min Bedrift
En Leg af Diebliffet kun, en Tidsfordriv.
Skiondt mere viis og mere klog jeg foler mig,
End Bures Søner, maa jeg dog misunde dem
Enfoldighedens Glæder; tidt, mens jeg beleeer
Den plumpe Thor, mens snedig jeg bedrager ham,
Misunder jeg sin stolte Ro ham dog, sin Kraft.
Hvad er jeg! Gud? Af Jettens Blod randt Guder ei.
En Jothun da? Men giester Jetter Odins Bord?
Hvad vil, hvem er jeg? Er det hadske Jettens Drift
At slutte sig til Afers Selskab, saa som jeg?
Og havde nogen Asa været vel i Stand
At drive Bolskab med en Her? Letfindighed,
Lyft til et selfomt Eventyr var ene det,
Der drev til Angerbod i Hulen mig. Og nu
Den fæle Frugt! Ha, ret beseet, hvad er mit Liv?
Og hvad min Viisdom? Surtur! thi jeg foler vel,
At Lokes Hjerne fatter smidig mere let,
End disse Valhals Guder. Men den Rolighed,
Men denne Stoltthed, denne Hensigt, dette Liv,

At hver med Kraft og Iver retter ud sin Dont,
 Maa jeg misunde. Ofteft midt i al min Klogt
 De ringeagte, ja end meer, foragte mig;
 Lee ad mit Bid, foragte taust dog ligesuldt,
 Og tænke: hvad er Indfald imod Oversigt? —
 Derfor jeg mig en Fiende føler mellem dem,
 Og blander hver en Lystighed med Spot og Gift.
 Tidt skyer jeg dem; men borte da blandt Jettens Flok
 Jeg føler Utgards Trældom hart, og længes did
 Til Glandsen, som forsængelig mig vinker fiern.
 Saadan hentumler evig jeg et kiedsomt Liv,
 Og skjuler det forgieves, snart med bitter Spøg,
 Snart overgiven Raadhed. Ha, men stille! tyst!
 Jeg hører Biergets Indvold knage dumpt i Nord.
 Det brister, og en blodrød Kugle ruller let
 Ned over Klippens Kanter — selv i Søen ned;
 Men Havet slukker ikke Fjeldets Purpurild,
 Med selsom Lyd den suser over Bolgerne,
 Og triller op paa Stranden, bolttrer sig mod mig.
 Nu løser den i Damp sig op; men giennem Damp
 Jeg seer et sort og svarligt Skygebilled staae.
 Ha, det er Utgard=Loke selv! i Rattens Pragt
 Han nærmer sig; jeg kiender Diets røde Gnist.

Utgarde=Loke.

Jeg horte under Jorden dine Klagesuf,
 De rorte til Medlidenhed min Faderbarm;
 Thi kom jeg, for at trøste dig i Rattens Stund.

Asa=Loke.

Du horte mig?

Utgarde=Loke.

I Korthed, Laufeis fagre Son!
 Hør mine Raad; thi Morgenhanen galer snart.

Asa = Lofe.

Hvad er din Trost? Hvad kan du raade mig? Siig frem!

Utgarde = Lofe.

Først: at du ikke kalder findrig dig og viis,
Thi tydeligt dit Levnet har imod dig sagt.

Asa = Lofe.

Siig mere, hvad din Skarpsind dybt har ruget ud
I Mørkets Huler, bag det granbevorne Fjeld!

Utgarde = Lofe.

Kun den er viis, som har en Hensigt; som med Ro
Til Maalet stræber Dag og Nat; som taber det
Beständig ei af Sigte. Iffun den er viis,
Hvis ydre Liv afpræger, hvad det indre vil.
Kun den er viis, som har en Villie; men kun den
En Villie har, som Noget ret alvorligt vil,
Som klart erkender Gøt for godt og Gøt for ondt.
Thi Noget maa han agte; han maa kæmpe mod
Fiendskab for Venstabs Skyld. Men denne Barneleg,
Der springer, som en Boble, frem af Egenfind,
Er Røgløshed; thi Tanken driver om som Røg,
Og styres af et Indfalds hensigtsløse Pust.
Bildfarende! du skuer med et spotfuldt Smil
Paa Guder som paa Jetter, har til bedste hver;
Saa troer du. Men du mærker ei, at den, som kun
I Sandhed taber, Lofe! det er ene dig.
Du kiober dyrt et flygtigt Spøg med Bæmmelse,
Som Drankeren sin korte Ruus. Thi uden Maal
Du slænger om, som Barnet, der uartig blier,
Naar det er fied af Legen, og veed ei hvorhen.

Asa=Lofe.

Brødst du dit Fjeld, for vigtigt at fortælle, hvad
Jeg selv har sagt, saa spildte du kun nu din Gang.

Utgarde=Lofe.

Jeg kommer for at give dig som Ven et Raad.

Asa=Lofe.

Saa tal; men qvæl med Forekastelser mig ei!

Utgarde=Lofe.

Est du en Asa? sprangst du frem af Asablod?

Asa=Lofe.

Forbout, min Fader, var en Jothun, saa som du,
Dg saa min Moder Laufei; men det veedst du jo.

Utgarde=Lofe.

En Jothun altsaa fødtes du, og ei en As.

Asa=Lofe.

Balfadur har mig knæsat, han har skrevet mig
I Gunders Tal.

Utgarde=Lofe.

Jeg veed det vel; thi Odin ei

For Intet kaldes, Viisdoms Gud: hans Die saae,
Hvor meget, frem i Tiden, Laufeis Son! din Kløgt
Ham skade kunde. Derfor stumped han din Braad,
Dg smigred din Forsænglighed. Nu, som en Urt,
Omplantet i en fremmed, unaturlig Grund,
Du spilder al din hele Kraft i vilde Skud,
Dg gaaer til Grunde. Thi kun derudi bestaaer
Dit Baneheld, at du est en Jothun, og dog vil
Du være Gud. Saaledes vorder du tilsidst
Elet Intet.

Asa=Lofe.

Ha! jeg føler Styrken i dit Ord.

Utgarde=Lofe.

Det har du, svage Son af Forboudt! ofte følt;
Men Hurtighed og Sledstthed er ei findrig Kraft.
Et Dieblif dit Hierte blier i Flamme bragt;
Men Feberblus er ingen stadig Sundheds Ild.
Derfor er og bestandig Veirlys din Bedrift.
Du brænder eller fryser.

Ufa=Lofe.

Nu, ved Nattens Mulm!
Og ved din røde Lue, Utgards Drot! du skalst
Ei længe føre sligt et Sprog; snart skalst du see,
At Lofe kan, hvad Lofe vil.

Utgarde=Lofe.

Hvad vil han da?

Vil han gienfødes? vil han snild forvandle sig
Til Intet først, og derpaa vittig fødes om
Af en Ufsynie? Neppes lykkes det hans Klogt.
En Jothun est du altsaa, Lofe! her mit Ord.
At ei du est din Stamme tro, det hevner sig.
Kan Odin selv bekæmpe sin Natur? du din?
Du seer, hvordan en selsom Loffen i din Barm
Beständig vinker dig fra Valhal, blander selv
Med Uro dine bedste Guddomsglæder der.
Hvad var det vel, som bragte dig til, med en skarp
Og bitter Tunge, fordom paa Hler=Ugirs D
At spille Festens Glæde? Var det ei et dybt
Og indgroet Had mod Guderne, som sfulmed meer
I denne Glands, der kioptes kun med Undergang
Af Jetter, dine Brødre? Dristig varst du da,
Men dog ved Hammergudens Harm forstummed du.
Da jeg en Jothun sendte did til Asgard, for

Som Kunstner ved et Beddemaal at skade dem —
 Han skulde bygge Borgen til en fastsat Tid,
 Da spottet de, og loved til Belønning ham
 Den skionne Freia, hvis han færdig blev; og det
 Var skeet, hvis du ei havde snildt forvandlet dig,
 Og loffet som en Hoppe Jettens Ganger vild.
 Da Thor i Utgard sidste Gang besøgte mig,
 Da svæved du for Beiret mellem ham og mig,
 Som Sivet, seigt og smidigt i en Rattestorm.
 Ha, usle Svagthed! Saadan svaier Galgens Søn
 I tvundne Hamp, vil undgaae Nordens Winterblæst,
 Og mærker ei, at hvad som netop hjælper ham
 Til feige Flugt, det blev hans Boddæl. Selv engang
 Bed Trusler du mig Ydun skaffed med sit Kar.
 Alt salmed Odins Lokker, Freias Rosenfind;
 Da rortes hurtig angerfuld din ømme Siæl:
 Du laante Freias Falkeham, og tøved ei,
 Før du med List den første List forstyrret fik,
 Og skaffed til Forsoning Balhal Gullinborst,
 Skydblader, Miølnær; lutter Vaaben imod os.
 Som Asa Jothun, og som Jothun atter As,
 Fortærer du i evig Tvivl og Uvisshed
 Dit Liv, og mener, denne hensigtsløse Leg
 Dig hæver over begge Magter. Arme Trold!
 Den mindste Dverg i Utgards Fjeld er meer, end du.

Asa=Løse.

Ha, bland ei mere Galde med mit Blod!

Utgarde=Løse.

Belan!

Saa viis din Værd dig værdig. Hvad har Odin bragt
 Med al sin Slægt til denne Hæder? Hvad har gjort

Det muligt ham at undertvinge Biergets Magt,
 Om ikke Enighed og Orden? Hver som Een,
 Og Een som Alle, kæmped til det samme Maal,
 Og dette bragte frem dem; medens Jetten, stolt
 Af medfødt Kæmpestyrke, odsler Kræften hen,
 Vil være selv en Bælde, vil ei broderlig
 Jorene sig, begriber ei, at netop kun
 En saadan Kiæde tvinger Fenrisulvens Magt.
 Thi hvad er, uden Hensigt, Styrke? hvad er Kraft,
 Naar vild den mangler Retning? Fødes nu en snild,
 Udmærket Jothun, da behøver Odin kun
 At lokke Daaren med et Glimmer=Legetoi,
 Og han forglemmer Sine; sig, og slagrer did.
 Lad saa Naturen daglig kraftigt minde ham;
 Lad Elskov til en Biergets Mø selv kalde ham;
 Ja, lad ham avle Jetter, hver langt mere grim,
 End nogen før; lad Balhals Guder martre dem,
 Som Hel, som Fenrisulven, og som Midgardsormen —
 Han seer det ei, den blinde Taabe! kun han seer
 Det Giøgleri, som pirrer hans Forsænglighed.
 En Lystigmager iblandt Guder — hvilket Rald!
 At taales mellem Aserne, med Spøg og Lant
 At vække Latter, saa de ret fordoie kan
 Sæhrimmer — hvilken Hæder! Jeg beundrer dig.

Asa=Lofe.

Ha, jeg fortienner denne græsselige Spot!
 Men stands, min Fyrste! — thi du est min Fyrste; ja!
 End aldrig hidtil skuet har jeg det saa klart.
 Straf mig ei længer grusom! Byd! og du skalst see,
 At jeg din Roes fortienner, din Beundring, Drot!

Utgarde=Lofe.

For sidste Gang jeg sætter Lid til dig og Haab.
Enart — Tiden er alt kommen — kanst du vise det.

Afa=Lofe.

Eiig mig hvordan, og trofast lyder jeg dit Bud.

Utgarde=Lofe.

Jeg har alt sagt, at Enighed og Fromhed var
De Traade, hvormed bundet blev Valhallas Krands.

Afa=Lofe.

Opmærksom jeg fornummet har ethvert dit Ord.

Utgarde=Lofe.

Alt truer fiernt en dunkel Skiebne dette Baand.

Afa=Lofe.

Bil Tvedragt, troer du, blande sig blandt Gunders Hær?

Utgarde=Lofe.

Gendragtighedens Kiæde kunde løsnæs vel.

Afa=Lofe.

Som Nattens Mørke dunkelt er dit Glædesord.

Utgarde=Lofe.

Saaest du Valhals Befymring nys for Baldurs Liv?

Afa=Lofe.

Hvo saae ei den, o Mørkets Drot! i Valaskialf?

Utgarde=Lofe.

Bed Baldur ene sammenholdes Valhals Kraft.

Han er den stille, fromme Barme, hvorudi

De stolte Blomster trives.

Afa=Lofe.

Valhals Frygt er endt.

Utgarde=Lofe.

Jeg veed det: al Naturen er i Lænker lagt;
Kun een Ting gif den sorgesløse Frigg forbi.

Asa=Lofe.

Hvad er det, Fyrste! Trues endnu Gudens Liv?

Utgarde=Lofe.

Det trues — saa vidt har mit Blik i Mørket seet;
Hvorned? det sluttet hemmeligt i Friggas Bryst.

Asa=Lofe.

Jeg har en Dirf til dette Gjemme, kaldet Ligt.

Utgarde=Lofe.

Jeg sætter Utgards sidste Haab da til din Klogt.

Asa=Lofe.

Snart skal du agte og beundre, stolte Drot!

Utgarde=Lofe.

Du est en Jothun, saa din Liv, saa dine Born.

Asa=Lofe.

Jeg har fortient at mindes oftere derom.

Utgarde=Lofe.

Gist glimter Dagen. Nattens Virkning er forbi.

Han synker i Jorden.

Asa=Lofe.

Hvor blev han? Smuttet hurtig alt i Jordens Skiod?

Hans Jøse taaler Solstik ei. — Han taler sandt.

Naar Asgard styrter, hæver Utgards Rige sig.

Da taales Lofe blot ei meer, da blier han ei

En Giest i Glæden; overst staaer han i sit Folk.

Ha, Utgards skumle Fyrste! du har Ret. Vel est

Du hæslig; stridt dig luer Haarets røde Bust,

Og Diet skeler, grønt og lidet. Sandhed dog

Var hvert dit Ord. Jeg mærker det, jeg er den Kraft,

Der, naar den vil, kan styrte Valhal. Utgards Drot!

Du skalst ei meer foragte mig. Hvordan? Foragt?

Beundre skalst du, frygtende beundre mig.

Kan Roes og kan Beundring kjøbes vel for dyrt?
 Han skued altid halv foragtelig og halv
 Med naadig Dnk paa Løse; Asianerne
 Gior ligesaa. Men tøver, Stolte! giver Tid,
 Kun Tid. Jeg styrter Valhal. Ha, men tro kun ei,
 At du skalst høste Frugten af mit Arbeid, du!
 Selv vil jeg være Konning i min nye Stat,
 Selv vil jeg mig paa Gidskfialf sætte, Odins Stol,
 Og løsne Midgardsormen, Fenris-Ulv og Hel,
 Og bryde hver en Lænke. Frihed i min Stat!
 Uhindret Stormen bryde skal i Skoven ind,
 Og Havet lystig blande sig med Bundens Grus,
 Sin Hunger uforstyrret daglig Flammen skal
 Paa Dalens Hytter stille. Frihed i min Stat!
 Har Bierget ikke Lyst at staae, da styrte det,
 Om saa det knuser hele Jorden i sit Fald;
 Thi Frihed! Frihed! ingen Lænker, intet Baand! —
 Men nu til Sagen! Hisset staaer af Biergets Steen
 Et Alter, bygt for Frigga; flux forvandle vil
 Jeg nu mig til en jordist Mo, og lokke Frigg
 Til Jorden med min fromme Bon. Hun pleier tidt
 At nærme sig de Bedende.

Han forvandler sig til en fager Mo, gaaer hen for Alteret,
 Kaster sig paa Knæ med oprakte Arme, og raaber:

O, Frigga! du,
 Som hersker over Jordens skovbeflødte, græs-
 Beflødte Land! lad en uskyldig Piges Bon
 Hidkalde dig. O, let en Elskerindes Bryst!

Frigga
 aabenbarer sig.

Hvad vilst du, Pige? Arme! du anraaber mig?
 En Elskerinde? Frigga raader, veedst du, ei

For Elstovs Magt. Til Freia maa du vende dig.
Men Freia tidt er grusom. Halvparten af
De Slagne, veedst du, deler med Balfadur hun.

Lofe.

Til Jordens Moder ene jeg mig vende kan.

Frigga.

Saa siig din Nød! Hvi skælver du? Jeg har dig fæer;
Ustyldigheden smiler i dit lyse Blik.

Lofe.

En fælsom Skiebne truer, Guders Dronning! mig.

Min Beiler ligger udstrakt, bleg paa Leiet hist,

Hans Hoved brænder, vældigt Feberen raser. See,

Da gif jeg hid i Lunden at raadføre mig

Med Mimer, visest iblandt alle Jordens Mænd.

Han raadte mig at tage det Ustyldigste

Paa Jorden, hvorved ingen Frygt og Tvivlen hang,

Hvorved var aldrig hidindtil Mistanke vaft;

Det bød han offre Luens Kraft. „For denne Røg,”

Saa var hans Ord, „vil Svendens Feber snarlig flye.”

Men hvad er det Ustyldigste af Alt paa Jord?

Hvad truer Ingen? Hvad er ubetydeligst?

Hvorpaa er hidtil selv ei faldet mindste Tvivl!

Hvor veed jeg det? Min Hiertesorg er stor, som før,

Hvis ei din Viisdom, Moder! underviser mig.

Frigga.

Seer du paa Holmen hiæset et asmeægtigt Skud,

En bladløs Baand, en vandig, raft opløben Piil,

Som kraftløs hen for Binden svaier hid og did?

Den holder ubetydeligst af Alt paa Jord

Selv Frigga. Ei paa denne Baand faldt hendes Tvivl

J selve Iivlens Time. Tag, og brænd den slug!
 Saa slettes ogsaa den af Jorden. Brænd den slug!
 Thi skiondt kun ringe, kan dog selv det Ringeste
 Tidt volde store Qualer. Brænd til Afse den!
 Saa flyer med Svendens Feber Friggas sidste Frygt.
 Lofe.

O, høie Moder! varme Taarer takke dig.

Frigga

rækker ham Grenen.

Saa vi da nu til Jordens Flammer denne Vaand!

Sun forsvinder.

Lofe reiser sig.

Ja, Frigga! ja, til Jordens Flammer vies den.

Solen formorkes; en stor Skare Svartalker kommer ud af
 Fioldkloften.

Lofe.

Hvordan? J vover eder frem ved Dagens Tid?

Choret.

Ho ho!

Lofe! did, Lofe! did

Sig dit Blik vende slug imod Sol: Lofe! hvor
 findes Ildglands nu? findes Straaler?

Her er mørkt, som i Nat; her er Nat, som i Fiold,
 Som i Fiold, som i Biergshald.

Maanen, sort nu som Kul, ruger tung
 Over Solglarhav, over Dagglandsvæld;

Slukker Lys, slukker Dag, slukker Fryd. Hu hu!

Sig har Roserne luft, sig har Vilierne luft.

Som ved Midnat

Er det mørkt, glammer Hund, glammer Hund, galer høit
 Alle Haner paa Hald.

Hil Forbouts Son! Hil Laufes Son!

Vi vil tiene dig fro:

Jffun byd!

Lofe.

Og hvad kan, og hvad vil J?

Choret.

Paa dit Epyd, paa dit Spær

Satte dræbende Staal,

Satte speilglat Jern,

Satte Dødsodd.

Lofe.

Nu, saa velkommen da!

Nu, saa velkommen hid!

Alle Biergmænd, velkommen hid!

Choret.

Nu har Surtur snild

Ekiult Dag med Rat,

At ei Alfer skal see,

At ei Baner skal see,

At ei Alfer, ei daglyse Alfer skal see

Denne Daad.

Lofe.

Saa vær flink, vær flink

Nu du, Dællinger! Dør!

Nu du, Dvalin! Dulin!

Nu du, Fiolsvid, Frost!

Nu du, Blindvid! Blaun!

Nu du, Ridi! Rain!

Nu du, Andvar! Aust!

Hver en Dverg, hver en Svartalf!

Choret.

Hammer! nu slaa ved Middags-Nat
Ildgnist af Staal.

Alle Dverge nu rast, alle Dverge!
Som naar Hest tramper hen over steenlagte Bro,
Trommer, Hamre! paa Staal.

Nu en Spig, nu et Som giennem Spydkast!
Det er skeet, det er skeet! Gaa, hil dig, hil!

Nu er Staaletsodd sat, nu er Spær spidst!
Lofe.

Hav Tak, hver Tusmørkets puslende Søn!

Choret.

Nu vort Rølevand hid, vort Rølevand hid,
Som vi roved i Aftes, da Dug faldt paa
Mellem Erter og Biffer
Paa Bygdens Mark!

Man bringer et uskyldigt Barn frem; en Dverg støder Spydet
i dets Bryst, og lader det sidde.

Choret.

Har du Gispet hørt?
Det var snart forbi.
See, nu hørdes dit Spær
I det rislende Blod,
I det barnlige, lunkne,
Dunkle Blod!
Slig en Daad kan selv
Giøre Staal haardt.

Lofe

drager Spydet ud af Barnets Liig.

Haver Tak! haver Tak!
Til min Dont jeg gaaer,
Til min Dont, til vor fælles Jdræt.

Choret.

Brist nu kun frem, o du knagende,
 Bragende, knyttrende, svovlblaa Biergild!
 Og betving med din hvirvlende,
 Gnistrende, dræbende
 Flamme den dæmrende Sol!
 Nu skal i Rosers og Liliers Sted
 Lygtemænd blomstre.
 Nu skal i Floden
 Rinde sydende Beg, for Vand.
 Utgarde=Lofe!
 Hil dig, vor Konning!
 Snart tuder Heimdal forfærdet i Giallerhorn,
 Da styrter ned med en susende Gnistregn
 Bifrost=Bro.
 Ha, grønspraglede Slange! jeg seer,
 Hvor du børster den eddrede Mos=Ryg.
 Slynng dig i slimede,
 Knugende, gvalende
 Bugter om Aukathor!
 Opspær fraadende Glab,
 Hylende Jenris!
 Slug Balfaudur til Utgards Fryd!

Chor af Menneſker. En Offerpræst.

Præsten.

Forstummer, Aſkurs dødelige Sønner! brat.
 Det luer klart i Østens lyſe Purpurkant,
 Nu nærme Balhals Guder ſig. Ret ſom naar ſeent

I Ratten Maanen bræmmer Solverskyens Kant,
 Saa sidde de, en ordnet Stiernefrinds, i Ring
 Paa Skyen, der sig sænker hid mod Mimers Lund.
 Forlader Offerstenen, flyer i Skoven ind,
 At Himlens Lyn ei straffer de forvovne. Blif!

Choret.

Har de hellige Guder
 Med Velbehag skuet, med Glæde fornummet vor
 Bøn og vor Alterild,
 Da, med Himmelspragt luende,
 Venligt de Herlige
 Dale mod Jorderig,
 Nærme sig Altreks Lund?
 Har den duftende Røgsky
 Paa Sommerfugls-Binger med Falkenes Dristighed
 Nærmet sig Balastialf,
 Da, i Taager indhyllede,
 Langsomt de Mægtige
 Nærme sig Offeret,
 Smile fra Skyens Kant?

Præsten.

Daarlige Tro! Forsængeligt haabende
 Bryst af Stov! ha, hvad vover du?
 Skulde Muldets Røst
 Alfer og Alfer
 Vinke fra Valhal,
 Samlet til Midgard?
 Viger! hyller jert Blif
 I de foldede Hænder, og viger!
 Skuer ei op til de
 Flammende Straaler,

At den ildhvasse Piil ei
 Tugter jer Diesteen!
 Skotter kun langt fra, langt fra,
 Giennem dunkleste Krat
 Giernt, forblommet til Guderne!

Choret.

Olding! du taler
 Biisdoms Ord.
 Ei gielder det Afskud
 Born, naar forenet den
 Hellige Skare ned=
 Svæver fra Valhal,
 Ned over Regnbuens Bro,
 Ned over Bifrost, Buen, den
 Syvfoldstribet, kjaefhvælvede.

Odin har faaret
 Mimers Lund.
 Nu Aserne flokviis
 Valhallas Hvalvinger
 Stolt forlade.
 Hurtigt de nærme sig.
 Rider paa Sildetand Freir,
 Uger paa Guldfarm Alfathor,
 Men paa Sleipner selv Hroptatyr.

Nærmere, nær
 Kommer Valhals Glands, den fortærende.
 Flygter ind, flygter ind
 I den dæmrende Bøgskov! Kolsaft
 Yde de fugtige Urter, og Svalhed

Træernes Ly, at Bindens Vinger
 Styrkes kan, som med døende Gisp kun
 Mat forsøger at afholde Straalerne.

frigga. Baldur. Bragi.

Frigga.

Da nu, ved vor Forsigtighed befriet fra
 Din Frygt, o Søn! du smile kan ad Nattens Skræk
 Og Drømmens Truselsbilled; da, ved Guders Ed
 Og al Naturens, Intet efterstræber dig —
 Saa glem din Tungsind! Lad den mørke Dæmringsfy,
 Der ruger om dit Nafn, flygte bort, som Damp
 For Solens Straaler, som en hidsig Jeber flyer
 For de tilbagevendte Sundhedskræfter. Smil,
 Smil med din Rosenløbe! Rynk ei længer nu
 De hvide Bryn! Ei længer daarlig nu forsøg
 At folde denne glatte, hvalte Pande, som
 Til Rynken unaturlig tvinger sig. Lad ei
 Det fromme Hoved synke ned mod Jorden; hæv
 Det kiæk til Himlen! Lad den store lysblaa Blomst,
 Dit Die, ryste bort i Solskin Nattens Dug,
 Og atter smile, Balhals Guder kun til Fryd.

Baldur.

Bebreid mig ei, Gudinde! Ewigblomstrende!
 Bebreid, o Jordens Dronning! ei en Urt, som sprang
 Frem af dit Ekiød, at evig ei den er, som du.
 O, lad den kiærligt visne der! Du hæged den
 I spæden Tid; du skienkte Næring den og Saft.
 Saa negt den falmethlege Top, som synker, ei
 En Understøtning, Moder! Lad den blegue, hvor
 Den forhen suged Kraft og Styrke, ved dit Bryst!

Frigga.

Uværdig, Baldur, Odins Søn! er Tælen dig.

Baldur.

De veksler af, de store Tider. Intet er
Evindeligt i Livet; selv det Længste kun

Er langt, og intet mere. Bag det dunkle Slør,
Som skjuler Livets Udspringstilte, skuer selv

Ei Guders Dø. Mod det evighyge Bæld

Er Solen sort; dets hellige Beslutning seer

Ei Odin giennem Mimers Brønd, og Nornen ei

I Urdurs Kilde. Laaget om paa Volgens Kant

De nærmeste Bedrifter spille dunkelt kun.

Men i det uundgrundelige dybe Bæld —

Hvo skuer der? Og Baldur i sin hele Kraft

Sprang frem i Tiden, blev af Tiden, og forgaaer

Med Tiden; kun hvad aldrig blev, kan ei forgaae.

Frigga.

Alt drømme vaagen sommer sig kun Afturs Børn.

Baldur.

Og raader da vel Sialen mægtig for sin Drøm?

Kan den bestemme Drømmens Grændser? Byde den:

Saa vidt, saa længe virke kan du, længer ei?

Den samme Røst, som varsled høit i Rattens Stund,

Den varsler end. Hvordan forstaaer jeg, Frigga! dig?

Hvordan har du foragte lært, hvad, meer end mit,

Dit Hierte nylig hardt betog?

Frigga.

Fordi jeg veed —

Fordi Balhallas Guder ved et kraftigt Ord

Har Drømmens Tant tilintetgjort. De stige ned

Ad Bifrost hisset. Dobbelt herligt straale de,

De glade Guder; thi de elste, Baldur! dig,
 Og fryde sig, at Himlens Frygt er endt. Nu vil
 I Mimers Lund en Kæmperleg de holde. Da
 Dit Liv ved Edens stærke Magt betrygget er
 Mod hvert et Baaben, vil de, ret som til en Spot
 For Drommen, tungtbevæbnet alle mod dig gaae.
 Med spændte Kræfter drabeligt de storme vil
 Mod hvad de hoiest elste; saa at Jothunheim
 Og Verdens Kreds bemærke skal din Guddomsmagts
 Ufaarbarhed. Thi flygte lad din Kummer nu,
 Og spild ei længer Festens Fryd, som offres dig!

Hun gaaer.

Baldur.

Hun gaaer, den Ubekymrede! Min elste Ven!
 Min Broder! du, som altid var mit Hierte næst!
 Vilst du, o Bragi, gode Skiald! — thi vist jeg veed,
 At længer ei skion Freias Lust jeg aande skal —
 Ha, vilst du da, mens Valhals Aser, efter Skif
 Omvandre trende Gange Lunden, glæde først
 Din Broders Hierte, qvæde ham en Afkedsfang?

Bragi.

Ei! Baldur! til at synge hører Mod, som til
 At stride; men du muntre slet kun op mit Mod.

Baldur.

Erindrer du den Midnat, vi paa Klippen sad
 Og skued over Rategat til Leiregaard;
 Den Nat, da Hiartvar dræbte Hrolf, hiin gode Drot?
 Vi mægted ei at hindre Skiebne's Harme, vakt
 Bed Helges Blodskam; men da bleg nu Kongen faldt
 Bag Skoven i sit Adelsblod, da grebst du fat
 Din gylde Harpe. Blankt som Stiernen fra det Blaa

Dit Die funkled. See, da digted du en Sang —
 Siig, Bragi! naar nu Baldur falder, som Kong Hrolf,
 Vilst du da ved hans Død begejstret hæve lydt
 Din Røst, og synge Drapa ved din Broders Liig!

Bragi.

Det sværger jeg ved Yduns Frugt og Suttungs Mød:
 Hvis Baldur blegner, vandre vil jeg til hans Grav
 I Nattens tause Dunkelhed, og paa hans Hoi
 Nedsætte mig, og synge der min Evanesang.
 Rundt om hans Bautaftene Harpens Toner skal
 Som Alfer spøge; men naar Sangen nu er endt,
 Da skal de sidste, stærke Greb i Harpens Guld
 Slaae alle Strænge sonder, og den brustne Lyd
 Forkynde Verden, at det bedste Hierte brast.

Baldur.

Saa rør den, for den brister! syng en Sang, o Skiald!

Bragi ved Harpen.

Hvad bliver Asa=Bragi,

Naar Baldur blegner?

Hvad Bæffens Bolge bliver,

Berøvet Blaahed,

Og hvad en Veiler bliver,

Hvis Mo begravet;

Et Landskab, ubemalet

Uf Aftenglandsen.

Det spaaer jeg her for Sandhed:

Hvis Baldur svinder,

Kan hisset Bragi Harpen

Paa Egen hænge.

Naar Fromhed meer ei flammer

Og Siælen fylder,

Hvad spørges vel om Sang, hvad

Om skionne Toner?

En grulig, bister Grumhed

Bil tidselgrønnes,

Og rædsomt snar sig reise

For Fredens Rose.

Spring da, du Stræng i Harpen!

Forstummer, Sange!

Naar Sværdet slaaer paa Skioldet,

Naar Skioldet skralder,

Da dæmpes Harpens Dirren

I Disarsalen.

Men tie Harpens Toner —

Ha, fæle Tanke! —

Bil Bold sig snart og Bildhed

I Balhal trænge.

Ihi hvad er Glands og Guddom,

Er Godhed svunden?

Og tier Sang, da trives

Ei Oduns Træ; da

Udfyllder Saft ei Frugten,

Hvor Kræfter fanges.

Da synker Odins Storhed,

Som Mulkthors Styrke,

Og Freias Skionhed falmer,

Og Friggas Fylde.

Da gustnes alle Guder

For Giftens Edder;

Og rædsomt Buen runger

I Ragnarokur.

Choret bag Skoven.

Giver Agt, giver Agt, hvor Guderne,
 Staalbedæffede, hielmomhvælvede,
 Spydbevæbnede, swardomgiordede,
 Nærme sig nu med paataget,
 Umeent Bisterhed drabelig
 Fredens Baldur, Baldur hiin Gode!
 Han med ubedæft Tinding,
 Guldhaarfager, uskyldig,
 Benter i Kredsen dem;
 Fredens Gegavist i Haand,
 Hovedet heldende,
 Blyfsom, fast jomfruelig
 Benter han Legen, som diærvt nu
 Kun hans Bælde stadfæste skal.

Giver Agt, giver Agt, hvor Odin hist
 Paa Gangeren, ottfodtravende,
 Høit med Gagner i Haand mod Skyerne,
 Skhynder sig did, og støder sit
 Blanke Sværd imod Brystet paa
 Fredens Baldur, Baldur hiin Gode!
 Men med upuklet Hvalving
 Bugner Pandæret, som forhen.
 Nu kommer Aukathor.
 Mjolner, Hamren, i Haand;
 Hovedet kneisende,
 Mandig, fast, ja trodsende
 Hugger han Guden. Men uskadt
 Smiler Baldur, som hidindtil.

Nu styrter Freir forbi paa Sildetands
 Stærktguldbørstede Ryg, med Sværdet,
 Krummet og høit og blegt,
 Som den funklende Maane paa Himlen;
 Svinger sin Glavind, som
 Rødbrune Haand omfatter,
 Og slaar den mod Ynglingens
 Speilglatte Staal, mens forbi han
 Rider, og leer ad Sværdets Afmagt.

Nu ruller Freia forbi paa GylDENfarm.
 Lysthenslagrende Lofferne svæve,
 Flettet med Steen og med Sølv,
 Som de blinkende Stierner paa Himlen.
 Rosen hun svinger, som
 Sneehvide Haand omfatter,
 Og slaar den mod Ynglingens
 Duunglatte Kind, mens forbi hun
 Ruller, og leer ad Rosens Afmagt.

Hvo er de tvende dæmrende Skygger
 I Lundens Baggrund?
 Nderst i Kredsen de holde sig,
 Liger ei Deel i Gudernes Kamp og
 Gudernes Glæde.

Ha! det er Asa-Lofe med Hødur.
 Naar Guder frydes,
 Græmmer sig Lofe misundelig;
 Hødur er blind, han lytter kun langt fra,
 Fremmed til Glæden.

Forstummer! thi Loke nu
 Nærmer sig Hødur; han taler.
 Lader opmærksomt os da fornemme,
 Hvad Gift med sit Ord han i Fæsten blander!

Loke.

Hvi stander, Asa-Hødur! du saa takkesfuld?
 Hvi deler du ei Fæstens Fryd? Som Fremmed staaer
 Du langt tilbage, fiernt i Kredsen, medens dog
 Det gielder intet mindre med den hele Leg,
 End ret med Fynd at hadre Baldur. Elsker du
 Ei meer din fiodelige Broder, han som laae
 Med Hødur under Friggas stolte Moderbryst?

Hødur.

Hør, Loke! — thi jeg mærker paa din Spot, at det
 Er dig, som taler — lad i Ro mig staae, gik bort.

Loke.

Hvi vender du mig Ryggen? Hærmes du, fordi
 Jeg hielpe vil at drive bort din Riedsomhed,
 Mens under Regen alle Guder dig har glemt?

Hødur.

Forgiftigt, som en Dgle, stikker hvert dit Ord.

Loke.

Du est, som alle Svage, for mistænkelig;
 Selv Freias runde Silkebarm blev dig en Braad,
 Naar elskovsfuld hun trykked sødt den mod din Mund.

Hødur.

Er ei den Midnat, ravnensort, som ruger om
 Mit Die, noksom Vanheld? Kommer ogsaa du
 Beständig at forøge Skaden hadst med Spot?

Loke.

Bed Ygdrasil, ved Urdurs Bæld, ved Mimers Brønd,

Hvor Bølgen ruller over Skiebne's Magt sit Slør!
Jeg spotter ei, jeg ærer dig for hver en Gud.

Hødur.

Du spørger mig, mig blinde Mand, hvorfor ei Deel
Jeg taer i Glæden? onde Lok'! ha, som du ei
Fuldvæl det vidste, hvordan evig Mølm og Nat
Fra Dagens Daad og Lysets Fryd mig adskilt har.

Løke.

Dg kanst ei Deel i Glæden dog du tage? Kanst
Gi Baldurs Kraft din Hylдинг du, som hver en Gud,
Forkynde med et svagt Forsøg, mislykket, mat,
Imod hans Liv, skiondt blind du est?

Hødur.

Uværdig Navn

Al Snildheds Asa fører du, som taler saa.
Hvor kan jeg Deel i Legen tage, Løke? Først
Er det mig jo forborgent, hvor min Broder staaer.
Desuden har jeg Bærn ei ved min venstre Lænd,
Som andre Guder; halvt som Barn, og Hælvten som
En Dling, sneehvid, barnligsvag, behandles jeg.

Løke.

Et Bærn? Et Baaben, Asa-Hødur! mangle skalst
Du længer ei. Din høire Kæmperhaand mig ræk!
Her er et Spyd, det kaldes Misteltein, det er
Et bøieligt, et smidigt, nysfremspiret Skud,
En bladløs Baand, en vandig, rask opløsen PiiL,
Som kraftløs hen for Vinden svaied hid og did
Midt paa en liden, sumpig, ubemærket Holm.
Den har jeg brudt og staaLbefeestet. Sikkert er
Det kun et ringe Baaben; men mod Baldurs Liv
Heel svagt jo hvert et Baaben er, og al vor Daad

Gaaer ud kun paa at vise Verden syndigt hans
 Ufaarbarhed og Guddomskræfter. Løb nu til!
 Vi! jeg vil styre Farten dig. Saa! lige til,
 Med Spydet stivt, i usorandret Retning holdt,
 Som nu, i Haand, du træffer sikkert Gudens Bryst.
 Det styrker Glæden mangefold, naar munter du
 Saa løber frem. Det smerter Odins Born, at du
 Est ene, Hødur! vranten, mørk; men see de først
 Slig overgIVEN Jdræt, da forsvinder snart
 Den sidste Sky, som fløve vil vor Glædes Sol.

Hødur.

Nu, denne Gang er Mening dog i Løkes Ord.
 Saa giv mig Rieppen! Styr min Gang! Hvor staaer
 mit Maal?

Løke.

I Mørket, Hødur! ravneseort i sorten Nat.

Hødur.

Bespotter atter du min Blindhed, falske Svend?

Løke.

Bed Hel, jeg sætter langt meer Priis paa den og dig,
 End paa den bedste himmelflare Sommerdag.

Løb nu kun til, min Hødur, Rattens blinde Søn!

Løb lige til, med Spydet strakt, saa træffer du.

De lee, de høie Guder; hører du? de lee

I Himmelfryd. Bring Fryden da i Hui og Hast

Til Glædens Spidse! — Hødur har bevæbnet sig.

Stat stille, Baldur! at hans Spiud dig ramme kan.

Han er din Broder, Baldur! han vil vise dig

Sin Venstabs-Hylde. Hødur! stod nu til, forbaus

De høie Guder, stands den raske Latter, træf!

Choret.

Det rører mig, den blinde Hødur hift at see
 Bevæbnet med en sivstior Stang at rave frem;
 Thi blot af Broderfiærlighed i Festens Fryd
 Forglemmer han sin Kimmers Qual, og sætter sig
 For stolte Gunders Latter blot, den blinde Gud.

Hødur løber til, og giennemborer Baldur med Misteltein, saa at
 han flur fyrter død til Jorden. En stum Forsærdelse be-
 tager Guderne. Løke sniger sig bort.

Hødur.

Nu, traf jeg? Hvorfor tier I? Gif det forbi,
 Saa leer mig i det mindste ud! Dog tier Hver.
 Bestandig blier den Blinde spottet. Baldur! siig,
 Min gode Broder! thi du est den Gnefte,
 Som deler Hødurs Qualer, og som trøster ham;
 Siig, fløi mit Spyd med magtløs Surren, Myggen liig,
 Dit Bryst forbi? ha, eller tørned det, og sprang
 Afmægtigt som et Haglkorn atter fra din Barm?
 D, svar! Den Blindes Hyliding, har den vredet dig? —
 Han tier. Selsomt! Første Gang i Verden blev
 Et velmeent Spørgsmaal ubesvart af Godheds Røst.
 Ha, Spottens Fader, kolde Løke! tal da du.
 Du pleier ei at spare paa dit Ord; en Strøm
 Er stedsse rede, synderlig hvor haanes kan. —
 Men Alle tie, Alle! Her er tyst og taust
 Paa Gunders Thingsted, som i gamle Kongers Grav;
 Som paa en Balplads Dagen efter Elagets Stund.
 Men paa en Balplads skriger i det mindste jo
 Dog Kragens Røst om Dødens Son. — Ha, Trolddom! ha,
 Jeg staaer i Band, midt i en Bæk, midt i en Ørk,

Og Volgen pladster trindt omkring min vaade Gud.

Ha, Fader Odin! Moder Frigga! svar mig, svar!

Frigga.

Ulyksalige! du kalder Guderne? forstum, og fly!

Evig være du forbandet, Morder! nu af Guder's Kredss.

Hødur.

Ha! hvad hører jeg? min Moder Frigga! du forbander mig?

Frigga.

Jkke jeg, men alle Guder; fly, og skiul dig for mit Blif!

Hødur.

O, Medlidenhed! hav Medynk med mig arme blinde Mand!

Frigga.

Brodermorder! om dit Hierte var det sort, som om dit Blif.

Hødur.

Igentag dit Ord! du talte, tyffes mig, om Brodermord?

Frigga.

Veedst du ei, hvad du bedrevet har, du sorte Nattens Gud?

Hødur.

Nei, ved alle Himlens Stierner! Hvorfor staaer jeg her i
Band?

Frigga.

Dette Band, hvori du træder, er din Broder Baldurs Blod.

Hødur.

Anuus, Alfader! mig; o, knuus mig! styrte mig ned i Nat-
tens Stov!

Frigga.

Evig skalst du leve, bøde evig for dit Ridingsværk.

Hødur.

Nu, saa brænde Nastronds Flammer Hødur, hvis han veed
sin Daad!

Frigga.

Hvorfra fikst du dette Spyd, som trængte sig i Baldurs
Bryst?

Hodur.

Har jeg dræbt min gode Broder? O, Forbandelse mig da!

Frigga.

Svar mig! hvordan fikst du Spydet? Hvo har skyndt dig
til din Daad?

Hodur.

Det har Asa-Lofe. Spydet har han kaldet Misteltein.

Frigga.

Har han dig beskrevet, hvordan dette Spyd han fundet har?

Hodur.

Han beskrev det som en ringe Vaand, opvojet paa en Holm.

Frigga.

Ha, nu brister Friggas Hierte! O, min Baldur! o, min
Søn!

Hodur.

Jeg vil styrte mig i Blodet, kysse hver en Draabe Blod,
At den Hellige tilgiver! Ha, jeg Ulyksaligste!

Frigga.

Bort nu, Krands, fra Friggas Linding! Flagrer vildt nu,
mine Haar!

At fortvivlet Jorden kan den sorgesløse Moder see.

Hun gaær.

Hodur.

Rave hen i Mørket vil jeg evig i en evig Nat
Paa de fierne, nordre Klipper, i de aldrig søgte Fjeld;
Der vil jeg bestandig sørge, thi en alt for grusom Last
Har jeg tynget paa mit Hierte: Brodermord, forladt, og
blind.

Ei den Usleste blandt Jordens Sønner ussel er, som jeg;
 Thi hans Qual forgaaer med Døden, men hvad ender
 Hødurs Qual?

Saa modtag mig da, du golde Orken! i dit kolde Skiod.
 Sætte vil jeg mig ved Stranden paa den nøgne Klippeblof,
 Bleg og mat, og gruble taus med Haand bestandig under
 Kind.

Giernt skal Havets Skipper see mig der, og sige Skibets
 Mænd:

See! der sidder Nattens Hødur, og begræder Baldurs Død.
 Gvig skal min stride Taare flyde fra den blege Kind.
 Saadan vil jeg ubevægelig forvente Ragnamørf.
 Og naar Havets milde Rilders Sodme vorder ram og
 salt —

Det er Asa-Hødurs Taare, som har blandet sig med den.
 Og naar sære Suf om Natten stonne græsfeligt fra Nord —
 Det er Hødur, Nattens Hødur, som begræder Baldurs Død.
 Han gaaer.

Choret.

Mere græsfelig Daad,
 Mere lumskt, affhyeligt Ridingsværk
 Er ei steet siden Tids-Fødsel,
 Har ei Løfe bedrevet, ei Utgards Drot,
 Som da nu, som da nu,
 Da de dræbte den skønne, den gode Baldur.
 Nu er Fromheden rovet af Himlen,
 Bee os!
 Hvad er Kraft uden Kiærlighed? hvor
 Er Barmhiertighed nu mellem Guder?
 Som en Leg, som et Spil vil de nu kun
 Midgard skue med Asurs Sønner.

Hvor er Breidabliks milde,
 Brede, dulmende, hellige Straaler?
 Hvor er Blidhed, som lindrede Stolttheds Ild?
 Bee os!
 Den er svundet for evig, og Støvet
 Jitterer for Guderne.

Et Bud kommer.

Fornemmer, hvad i Korthed og Enfoldighed
 Jeg kundgior eder, at I vide maae, hvordan
 Sig Balhals Guder teede under Baldurs Død
 Og efter den. Først blev en Taushed, som naar seent
 I Sigtun Folket lytter med bespændte Bryst
 Paa hvad Præstinden vil forkynde. Kort derpaa
 Da hørte man en Hullen som af Born, dog det
 Var ikke Born, som græd, men Balhals Guder. Tungt
 De klare Taarer trilled over Odins Kind
 I Skiæggets Loffer; tydeligt han indsaae vel,
 Hvad ved den gode Baldurs Død Balhal har tabt.
 Tyr hylede vildt, som Fenris, naar i Ragnamork
 Sin Kænke brudt han vældig har; thi Baldur var
 Sagtmodighedens linde Vaand, som venlig bandt
 Krigsgudens Bildhed. Som en stille Foraarsregn,
 Der rigt befugter Jordens grønne Blomsterbed,
 Og boier alle stolte Straae mod Jorden ned,
 Saa græd Gudinderne. Thor var den Æneste,
 Der ikke græd; som ellers Skyens Ild, han skød
 Sit Blif fortvivlet giennem de nedhængende,
 Indtrukne Bryn, og knuged Mielner hardt, og tog
 Sin Broders Liig paa bredden Skulder taus, og gif
 Til Stranden, fulgt af Aser og Asynier.
 Der blev nu Baldur skrinlagt, mens en talrig Flok

Af alle Guder, og af Viergets Jetter selv,
 Bar Dievidner til den sørgelige Færd.
 Der stod hans Skib, den fromme Gud, der blev han lagt
 I lysen Brynie; selv i Døden var han skion,
 Og venligt fra den hvide Pande rullede ned
 De blege Loffer. Alfer lagde Hamp og Beg
 Omkring hans Liig; men da nu Hringhorn, da hans Skib
 Fra Landet skulde flydes i den vilde Sø,
 Da vilde Jorden give Slip ei paa sin Ben,
 Den gode Baldur. Ingen Gud, selv Asathor,
 Bar mægtig til at skyde Skibet ud fra Strand
 I Havets Dybhed; Armen sank, som hæved sig,
 For Sorg og dyben Kummer. See, da pludselig
 Treen frem en Hæx, som Hela grim, af Jettens Flok;
 Hun red en Ulv, og holdt i Tømmens Sted en Snog.
 Hun tændte Jlden hurtig. Men da Jlden slog
 Mod Himlen, see! da segned ned af Hiertesorg
 Den skionne Nanna, Baldurs Brud; thi hendes Bryst
 Bar mægtigt ei at bære Smerten, Hiertet brast.
 Da hæved Thor, som forhen Baldur, Nannas Liig,
 Og bar det hen paa Jlden. For hans Kæmperfod
 Løb hendes Dverg, og vimsed, græd, og hylede lydt;
 Ham sparkede den forbittret vilde Gud paa Stand
 I Jlden med sin Kæmperfod. Hans Hierte slog,
 Som Havets Bølger i en Storm; han ændsed ei
 Den Daad, paa Død og Undergang han tænkte kun.
 Da Baalet hoit nu brændte, vandred Odin frem,
 Og lagde Ringen Drupner paa sin Baldurs Bryst.
 Da nærmed sig med megen Jil og Smil paa Kind
 Jettinden for at skyde Skibet; som hun skød,
 Da skete det med saadan Fart, at der gik Jld

I Kiølsens Træ, saa hurtig løb det ud fra Strand.
 Da hæved Thor sin Hammer, vilde Hexen dræbt;
 Han paastod, at den svare Kraft, hvormed hun skød,
 Kom kun af Fryd ved Gudens Drab. Dog skaantes hun.
 Men sligt et Syn er aldrig seet, som da paa Strand
 De høie Guder stode, stirred giennem Graad
 Til Skibet, i hvis ranke Master Luen slog.
 Som nu det foer paa Dybet ud, da lod et Suk
 Fra Jordens Klipperister alle; men med dump
 Og rædsom Brusen rysted Skoven sine Løv,
 Og alle Haner galed, Himlen mørkned sig.
 Da gungred Havet, og af Havet Wgir skød
 Med Ran sig op; dem fulgte hver en Havets Mo,
 Indsvøbt i Tang, og Tindingen med Gruus bedækt.
 Fælt hvined de paa Dybet; tykt for deres Mund
 En Graade stod. Men Jlden mellem Bolgerne
 Slog op i Natten; trende Gange lued den.
 Men som den lued, tabte den sin røde Glands,
 Og sidste Gang var Luen klar, som Maanen og
 Som Stierneerne paa Himlen. Bældig op den steg;
 Men som den steg, da sprang fra Jorden den med Klang
 I lutter klare Gnister, og i samme Stund
 Var Himlen fuld af Stierner, tændt af Gnisterne.
 Seer op i Luften, snarligt da I skue vil,
 Hvor høit sig Aftens lyse Junker hævet har!
 Der skal de stedsse blinke, selv i Ragnamørk.

Choret.

O, Dval!

Lyde skal mig nu selv den solverne
 Stierne, syvfold flammet og blank,
 Baldurs Forliis.

Nattens Døttre med drøvelig Blund
 Minde mig skal fra de skumle Hvalvinger
 Om mit Savn, om mit Tab.
 Vee mig!

Budet.

Som nu de høie Guder kummerfulde stod
 Og saae til Himlen — see! da traadte Freia frem
 Med liliehvide Kinder, med det gule Haar
 Om runden Skulder vundet, med den fulde Barm
 Halvblottet, og paa nogen Fod; med Riækhed, som
 Kun Smerten vakte, treen hun ind i Afers Kredss.
 Og som nu alle Guder vendte Blikket hen
 Mod Elskovs Disa, vinkte med sin hvide Haand
 Til Lyd hun flug, og spurgte med den søde Røst:
 Hvor er blandt Afers Skare vel den raske Gud,
 Som Freias hulde Riærlighed vil kiøbe med
 En tapper Daad? Hvo vover sig blandt Guderne
 Til Niflheim's gyselige Nat at ride, for
 At bede Hel tilbagegive Baldur? Hvo
 Det vover, om end Intet der han retter ud,
 Vil Freia lønne med sin Elskov. — Men da treen
 Hermoder frem, den raske Evend, og raabte høit:
 Hvo gaaer i Døden ei for Freia? Hvilken Gud
 Vil ikke redde Baldur? Hvilket Bryst vil ei
 Af Medynk røres over Valhals store Nød?
 Selv Hel vil ynkes, hun vil give Baldur os
 Tilbage, naar hun hører, hvor han elsket var. —
 Som saa han taled, svang han sig paa Gullintop,
 Men Odin gav ham Sleipner selv, sin egen Hest.
 Da smilte Freia giennem Taarer, Guld hun græd,
 Som da hun sørged over Odur. Hermod saae

Gudindens Smil, og spored Odins Ganger. See,
 Da svandt han snart bag Fjeldets Kloft; han styrted sig
 Igiennem Hulens sorte Svælg, hvor Veien gaaer
 Ned i de Dødes Rige, fiæk, den raske Gud.
 Nu har i Taager tause svøbt sig Aserne,
 Og venter i Balhalla Hermods Atterkomst.

Choret.

Lidet kun er mit Haab,
 Staffet min Trost.
 Hvad den blege Hel, hvad den blaaehvide
 Dødsens Mø først favner i Niflheim,
 Giver hun let ei tilbage,
 Mindst den hellige, skionne Gud.
 Som en hungrig Ulv i en Vinternat higer
 Efter varmt, ungdommeligt Hjerteblod,
 Saa smægter hun, saa klæbe de frosne,
 Klamme Læber til Baldurs Mund sig.
 Lettere redder af Løssens Klo
 Du det sprættende Rov,
 End Baldur af Niflheim.
 Dog skal Fortvivlelsens Orm ei
 Rage mit Hjerte, saalænge som
 Haabet glimter.
 Tidsnok at blegne fortvivlet,
 Naar uroffelig Skiebnen
 Grunt har den sidste, den døende Haabets
 Funke slukt.

Hilfheim.

Hel. I Baggrunden Hulens Skygger. Modgudur.

Hel.

Hvad vilst du her? Hvi kommer du fra Giallerbro,
Som du skalst vogte? Passet du ei meer med Ild
Din Pligt? Du havde fuldelig, ja vel fortient,
At jeg med sorte Bylder og med Pest dig slog
Til Straf, Forvorne!

Modgudur.

Frue! stands dit Hjertes Harm.

Jeg løb at melde, hvordan om en liden Stund
Din Hal vil vorde hiemsøgt af en fienden Giest.

Hel.

Det sommer sig min Tiener Seen, og kan ei han,
Min Terne Sagtegangerske, slikt Bud at gaae;
Gi dig, som sattes til at vogte Giallerbro.

Modgudur.

Naar blege Skygger rabe matte, flokkeviis,
Med sovning Svæven, som en dunstbetyuget Sky,
Ad Broen, kan din Tiener Seen, og kan din Mø
Saa seent, saa sagte vandre, som de vil, og dog,
Dog komme tidnok, inden Skyggen famler hid.
Men jeg, der hurtig flyve kan, som Lummersot,
Kom dog kun stakket før den sære Giest, der nu
Dig hilser, Dronning!

Hel.

Daarlige! hvad hidser dig?

Du taber Veiret over at beskrive Hel
Et blodløst Skyggebilled.

Modgudur.

Lokes Datter! taal,

At dristig jeg modsiges dig; thi dersom han,
 Hvem nys jeg saae, en Skygge kaldes bør, da blier
 Kun Solen selv en dunkel Plet i Himlens Ørf.
 Ha, Svendens Rinder blussse med et Sundhedsblod,
 Som brændte mig i Diet; og hans Læbers Røst
 Gif Broen til at vakle, mere Hestens Trav.
 Ja, med langt større Bulder rumled Broen huul
 Blot under Hestens otte Høver, skælved meer
 Blot under ham, end nylig da fra Slaget kom
 Fem Skarer Døde.

Hel.

Abner dennes Lunge-Blomst

Da end sin Kalk for Livets Strøm, den friske Luft?

Modgudur.

Den raske Helt som Livet selv seer ud; hans Mund
 Rødt spulmer, som en moden Frugt. Ha, hvilken Lyst
 At klæbe som en Igle til hans Læber sig,
 Og suge dette varme Blod! ha, hvilken Lyst!

Hel.

Selsom er denne Tale. Siig, er Svenden nær?

Modgudur.

Heel nær. Thi uden lang Tids Spørgen traved han
 Rast hen ad Dødeveien, og da Hesten kom
 Til Sprinkelværket, som omgiver Hulens Port,
 Da tøved ei han, indtil Gittret aabnet blev;
 Nei, utaalmelig Gyldensporen hug han i
 Sin Ganger, ottefødet, og i samme Stund
 Sprang Hesten over Sprinkelværkets sorte Jern.
 Dens Guldskoer rørte flygtig selv ei Portens Odd,

Hvor ellers Døden staalspids venter truselfuld
 Hver overmodig Kæmper, som dig, Hel! til Trods
 Vil hid sig trænge, før din Skjolde maa Langsomsot
 Har kysset og beblæst ham med sin Mandes Stank.

Choret

i Baggrunden.

Med Gru nu Jorden gungrer
 Bed Gangertravet.
 Fast stiller denne Skælven
 Min løse Skygge;
 Thi let den skjøre Larve
 Bed Larmen brister.
 Dog flyr nu døsig Drøm mig,
 Som Nat for Dagen.
 En lys og vældig Straale
 I Mulmet skinner.
 Hvor varmt du vederqvæger,
 Du Livsens Bælde!
 Han kommer, thi det knager
 I Biergets Kroge.
 Hvor friskt hans Dæ flammer,
 Hvor uforsædet!
 Men, af! tilbage træde
 Jeg maa i Taagen;
 Thi dette Blus forblinder
 Mit Blif i Døden.

Hermød.

Ha, saa staaer jeg nu dog i den vidtberømte Hal!
 Men hvor lummert her og mørkt! jeg øiner knap min Gud.
 Hvo er det, som sidder, grim og bister til at see,
 Med et Dødningsbeen i Haand, paa Stol af Knokler bygt?

Hel.

Det er Hel, Forvorpne! gieste tør du Dødsens Mø?
Frygter ei, at hendes Lunger dig forpeste skal?

Hermod.

Aldrig frygted jeg for Dren og det brede Sværd,
Mindre for en Qvindes Lunger.

Hel.

Ha, Forvorne! siig,
Hvad har hid dig loffet? Hvo er du, og hvo din Slægt?

Hermod.

Det vil jeg berette; men bønhor dog først din Giest:
Lad dem aabne Hulens Porte, lad den ydre Luft
Giennemstrømme Biergets Hvælving! Sikkert har du ei
Aabnet dine Bindver længe; thi af Fugtighed
Og af Qualm er Huln opfyldt. Murens grønne Bæg
Bidner alt for vel om saadant. Neppe Falken kan
Brænde; dogst Gflammen blaaner, som den ud vil gaae.

Hel.

Denne Luft, som dine Lunger qvæler, dufter mig,
Som en Blomst i aarlen Morgenrøde Jordens Mø.
Ei er den for Livet brygget, men i Helas Sal
Rinder heller intet Sundhedsblod; snart mærker du,
Hvordan Dødsens kolde Binger overskygge dig.

Hermod.

Grumme Dronning! neppe gaaer saa vidt din stærke Magt.
Meer end Luft behøves for at qvæle dette Bryst.

Hel.

Nu, hvo est du da, som vover dig i Graven ned?
Ei af Afturs Vt du komst; da varst du blegnet alt.
Dristig har du oversprunget nys mit Sprinkelværk;
Bed min Tærskel Snuble stødte selv du ei din Fod.

Dertil kommer, at du kneiser over Jordens Mænd,
Og din Hurtighed og Vethed vidner om en Gud.

Hermod.

Har du aldrig hørt Hermodur nævne, Odins Svend?

Hel.

Det er dig?

Hermod.

Ja, Dødens Dronning! Hermod giester dig.

Hel.

Megen Hæder viser du min Hal, du Balhals Søn!
Hvad har bragt dig til min Hule fra din Faders Borg?

Hermod.

Kan det undre dig, at Guder søge Niffelheim,
Nylig da den bedste Asa her dig giestet har?

Hel.

Ei frivillig kom han, bragte, Hermod! ei, som du,
Med sin Guddomsvarme. Kun hans Skygge fandt herved.

Hermod.

Siig mig, Hel! hvor er min Broder; viis mig, hvor han staaer.

Hel.

Hjst iblandt de blege Skygger sidder overst han.

Hermod.

Ygdrasil! er dette Baldur, Hel! du viser mig?

Hel.

Baldur er forsvundet, det er Baldurs Skygge kun.

Hermod.

Baldur! fiære Broder! kiender du din Hermod ei?

Alf, hvor mat, asmægtigt Diet stirrer døstigt hen!

Hvor er nu den Straale, som udstrømte fra dit Blik?

Hvor den fældne Ungdomsfjævnhed? Gode Baldur! svar.

Men han svarer ei, han strenger sig forgieves an.
Baldur! jeg maa græde — har du ogsaa Mælet tabt?

Hel.

Sproget, som de Døde taler, ei dit Dre naaer.
Som et Dødningsuhrs, en Gaarefyllings hæse Røst,
Piber det; som dæmpet Dirren af en Aftenmyg.

Hermod.

Hvo er hist den blege Skygge, mere tynd og spæd,
Bed hans Side?

Hel.

Det er Ranna, det er Baldurs Brud.

Hermod.

Dødelige Mø! du fulgte trolig med din Gud,
Skion og blid som Maanen, der i evig Elstovsild
Gi sin Ven forlader, den langt større, stærke Jord.
Selv i Døden altsaa stiller Intet Kiærlighed! —
Blege Skygge! ha, du smiler? Lad dig favne! — Hvi
Holder mig tilbage, Hel! dit Hovedpandestjold?

Hel.

Rør ham ei, har du ham kjær! du splitter Skyggen ad.
Smertelig for køle Dunst er Varmen af dit Blod,
Selve Duggen af din Aande, som for Jordens Søn
Levende paa Baal at brændes. Skaan ham for den Qual!

Hermod.

Dødens Mø! lad dig bevæge ved Valhallas Ben.
Giv os atter Baldur, lad dig røres, gustne Mø!
Ha, du skulde Smerten seet, som voldtes ved hans Død,
Af din tørre Hovedfilde selv var Taaren flydt.

Hel.

Daarlig est du, Hermod! at du kommer i min Hal,
Dg forlanger uden Blu min bedste Undersaat.

Hermod.

Derfor har jeg kiækt mig styrtet ned i Gravens Nat,
Trodsset hver en Fare, for at bede Baldur ud.

Jeg har haabet paa din Godhed. Himlen gyste, Hver
Raadte mig derfra; jeg stolte paa din Miskundhed.

Blege Dronning! hele Jordens Egn og Valaskjalf
Troer, at du est grusom, kold som selve Nattens Is;
Ha, nu kanst du vise Jordens Land og Himlens Borg,
Hvor der uden Aarsag dommes om dit Hiertelag.

Hel.

Frugtløs er din Smiger; troer du, at Forsænglighed,
Qvindlig jordist Svaghed, overlever Døden selv?

Hermod.

Bed mit Benskab til den kolde, blege Skygge der:
Hermods Mund foragter Smiger; han har meent sit Ord.

Hel.

Gi frivillig har jeg sat til Dødsens Dronning mig;
Odin, Baldurs stolte Fader, tvang mig grumt dertil.

Neppe var jeg voget fra de spæde Barndoms Aar,
Før han tog fra Livets Fryd, og spærred her mig ind
Til at vogte Dødsens Huler, blege Skyggers Flok.

Da mit Die nu fra Solen skiltes, Livets Lyst,
Da i denne kolde Hal mit Legem krymped sig;
Da forsvandt hver venlig Tanke, Blidhed af min Siæl.
Saadan nu i stummel Harm jeg døser hen mit Liv.

Skiebneens Retfærd har mig hevnet, tugtet Odins Daad;
Han, som haded mig, fordi jeg mangled Skionhed, fødte
Hælvten bleg for oven, Hælvten blaa mod Joden ned.

Nu hans Diesteen, hans Baldur, fik jeg i mit Net;
Og dog troer du daarlig, at jeg slippe vil mit Rov?

Hermod.

Odin handler af forborgen, hellig Viisdomskraft,
 Hvad han retter ud, er Skiebne's Lov, Nødvendighed.
 Til at vorde Underjordens Dronning blevst du født.
 Odin skienkte dig dit Rige med dit Kongespiir.
 Retfærd's tugtende Gudinde, revser du med Magt
 Alle feige Siæle, forarsager, strenge Mø!
 At den fiælne Yngling strækkes ved sit rædde Mod;
 Og paa denne Maade danner Jordens Kæmper du.

Hel.

Har du lært af Bragi Bænkepryder Emigers Kunst,
 Svend? og troer du, Hel er altid end en Qvinde dog?
 Jeg maa smile ved din Udfærd, skiondt det smerter mig
 Mine tørre Læber op at trække til et Smil.
 Hermod! Ungersvend! du Vaffre! har du ei den Tro,
 At dit Dies Straaler, at din runde Rosenkind
 Kunde selv indtage Dødsens Mø, om nok saa lidt?
 Viid, du Daarlige! mit Hierte er saa koldt og huult,
 Som den gyselige Hule, hvor min Throne staaer.
 Derfor spar din Klogt, og drag tilbage til dit Hiem!
 Ingen Vist kan røre dette Bryst; thi troer du ei,
 Hela veed, du stod langt heller skilt fra hendes Hal
 Nu ved Jordens Klipper, ved det grændseløse Hav
 Og ved Luftens Strømme, hvis det gieldte Baldur ei?
 Ha, nu klynke Balhals Diser, blegt indsynke nu
 Deres Liliekinder, voldsomt gaaer det fulde Bryst!
 Baldur ønske de tilbage sig, den skionne Gud,
 Som de længer ei kan fange frækt ved Veflekunst.
 Nu, da han er svundet, skienkes naadigt dig et Blif.
 Siig, hvor mange Kys har Freia lovet for din Færd?

Hermød.

Bidste du, hvad Dval og Smerte Himmel, saa som Jord,
 Føler ved sit Tab, da spotted du ei Guder meer.
 Men for milde Dyder er dit grumme Hierte luft,
 Du begriber ei den fælles Sorg ved fælles Tab.

Hel.

Hyfleri, ei Andet! siebliflig Ryhedsruus!
 Stoltheds Pragt! en falsk Forgyltning! Farve, bleget ud,
 Naar kun trende Gange Sol har vandret Jorden om!
 Fælles Tab og fælles Kummer? Ha, i Lysets Hiem
 Herster evig Tvedragt, mens der lyves Enighed.
 Og at du skal see, hvor sifter Hel er i sin Sag,
 Hør da, hvad jeg lover; hør det, og forundre dig:
 Dersom Himlen, Jorden, hver en Asa, hver en Alf,
 Alle Askurs Børn, og alle Stene, Dyr og Træer
 Baldur græder ud af Niffelheim med fælles Sorg,
 Vel! saa slipper jeg mit Bytte, skienker Lysen ham.

Hermød.

Dødsens Dronning! mener du oprigtig her dit Ord?

Hel.

Bed den Liiglugt, som bestandig flyder af mit Spiir,
 Bed de sultne Kragers Hyl paa Markens Aadsel, ved
 Brustne Blik og dødblaae Negler, Gravens kolde Sved:
 Jeg har meent mit Ord.

Hermød.

Ru aander selv i Niffelheim
 Hermød mere let, end nys i Valaskjalfens Gaard.

Hel.

Fryd dig ei for tidligt; thi den alt for snare Fryd
 Kunde giøre Smerten større, hvis den sluffet blev.

Hermod.

Staaer det nu til Dververdnen, ei til Utgards Drot,
Saa er Baldur frelst, saa er Valhallas Rummer endt.

Hel.

Saa forlad, forhadte Gud! mit Rige nu paa Stand.
Lidet vist din søffre Gane vilde kildres, hvis
Hel til Giest dig bad, hvor Bordet kun er Hunger nævnt,
Kniven Sult, og Blegstot Kiøgemesteren; thi drag
Flux herfra, og meld i Valhal Helas Løfte der.

Hermod.

Jeg gaaer. Men først min Broder, Asa-Baldur! først
Tag mit Farvel, og trøst dig i din Gensomhed,
Til Jordens og til Himlens rige Laarestrom
Har dannet Floden, paa hvis salte Bover du
Kun atter sætte Hringhorns Kiel, og spænde Seil
Mod Livets Havn, som før mod Dødens. Men dit Blif
Undviger mig, er altid mørkt; du haaber ei.
Ha, tal et Ord! hvis muligt det dig er, da tal
Til Hermod, før han dig forlader. Baldur! tal.

Baldur.

Hvad Brag og Bulder? Baldur er forsvundet. Vig!
Jordunstet er den lange Drøm. Her drømmes meer.
Forstyr ei Sønnen ved min Moders muldne Bryst!

Hermod.

Ha, hvilken Lyd var dette? hvilken selsom Lyd!
Det klang, som naar de løse Stene ved et Ryk
Af Jorden falde sammen i en Oldtidshøi
Med dæmpet Bulder, efterat i rolig Kraft
De fast har staaet mange hundred Aar, og trygt
Omhyvælvte Urnens Aske. — Baldur! sig, hvortil
Selig sorgfuld Bise? syng en munter Glædesang!

Baldur tier.

Hermod.

Du tier. Ha, den fiæffe Kraft, dit Ungdomsmod
 Har denne qualme Hule slukt; men snarlig skal
 Det atter lue, naar de bedste Perler, hist
 Daglyset eier, naar de hellige Taarer har
 Løskjøbt dig af dit Slaveri. Men, Friggas Søn!
 Giv mig, i Fald du mægter det, et sikkert Tegn,
 Som jeg kan bringe Hlidskiafs Herre til Beviis,
 At virkelig i Helas Sal Hermodur stod.

Baldur

rækker ham Ringen Drupner.

Hermod.

Du giver Ringen Drupner, som Hærfader paa
 Dit Bryst henlagde, Rigets Pryd? Det Tegn er godt.
 Som Ringen drypper altid fleer og altid fleer,
 Saa skal den første Glæde, Hermod her har nydt
 Ved Helas Løfte, stedse meer fordoble sig.
 Jeg gaaer; thi denne sorgelige Skyggesky,
 Hvori jeg stander, dæmper ene, skiondt kun svagt,
 Min muntre Glæde. Snarlig rinder Guddomsblod
 Igien i Baldurs Aarer, i hans fromme Bryst.
 Farvel! Jeg iler at forkynde Glædesbud;
 Snart vil en fælles Rummer avle fælles Fryd.

Chor.

O, hvi gif han, hvi gif han
 Bort? Hans Straaler husvaled mig,
 Og hans liflige Røst mig
 Bakte sødt af min ængstlige
 Feberslummer.

Nu bespænde mig atter
 Ungstlige Dromme. Mit Hoved
 Svimler. Et evigt
 Fald jeg skuer. Jeg styrter
 Ned af et Taarn. Jeg vil reise mig
 Op for en Morder, og flye; men kan ei.
 Aanden drager jeg tungt, som naar i
 Livet min Mund
 Dybt under Sønnen i Bolstrets
 Duun sig forvirred.
 Hu! hvad er det? hu!
 Nu begynder Spillet paa ny, med
 Rangler af Dødningsknokler, og Fløiter af
 Hule Laarbeen, og
 Trommer af straldende Pandeskaller.
 Hvad omspænder mig?
 Hvad nedtynger og qvæler mit Bryst?
 Hvor hun griner, den blaahvide Hel!
 O, Jammer! o, Jammer! o, Jammer!

Mimers Land.

Frigga.

Ha! denne Sorg, ha! denne Smerte mægter fast
 Mit Blik ei skue, taaler ei min Moderbarm
 At fatte. Thi skiondt Haabet i den dunkle Grund
 Tilvinker mig og trøster, skiondt ved Hermods Ord
 Jeg veed, at denne store Qual vil vende sig
 Til større Glæde, græmmer det mig dog at gaae
 I tausen Hal blandt blege Guder. Bidste de

Den Fryd, som forestaaer dem; vidste de, som jeg,
 At hver en Taare bringer Baldur mere nær
 Til Valhal, mere fiern fra Niflheim — ja, da var
 Det dem Umulighed at sørge; Helas List
 Bandt Seier da. Thi klart jeg skuer Hærens Sind:
 At sørge for at glædes — hvor urimeligt!
 Saa tænkte hun. Men bøde skal hun for sin List,
 Og miste Byttet. Snilde Hermod! vakkre Svend!
 Tak være dig, at daarligt ei du med en let,
 Uagt som Tunge spildte Friggas sidste Haab.
 De veed det ei, de høie Guder; alle troe,
 At tabt for evig Baldur er, og derfor dybt
 De græmmes, derfor græmmes hele Jordens Land.
 Thi ei var det nødvendigt, ved Herolders Røst
 At byde Sorg for Baldur; af, hans tause Død
 Har mere stærkt, end Giallerhornets vilde Klang,
 I hvert et Hjertes dunkle Braa raabt Sorgen frem.
 Kun Hermod veed, og Frigga, Helas Løfter; men
 Det dæmper ei min Kammers Magt og Hermods ei,
 Thi Frygt og Uro — Trællene, som Eliebnens Mø
 Langt forud løbe — knuge Hjertet ofte meer,
 End Ternen selv: Fortvivlelse, som efter gaaer
 Med langsom Gang, og bærer Slæbet. — Thi naar hist
 Jeg seer dem tause sidde, blege, Haand paa Kind,
 Med stive Blik at gruble; naar jeg Freia seer
 At sønderlide sine lange, gule Haar
 Med disse Hænder, kryttet af nysfaldne Sne;,
 Naar Odin selv paa Hlidskialf midt i al sin Glands
 Nedslagen sidder; naar hans Die, som tilforn
 Var Middelpunkt for Kræften, i det stolte Ekin
 Er ene mørkt; naar uvilkaarlig Bragis Haand

Med modløs Skælven, før saa sikker, famler kun
 I Harpens Guld, og vildnes i den slappe Stræng
 I Aftmens Dunkelhed og Taushed; og naar Riord
 Høit hyler fra sit Noatum — da tyffes mig
 (Endskiøndt jeg bedre veed det), denne store Sorg
 Er alt for vigtig, vældig, for et ringe Tab
 Af nogle Timer. Rundt omkring Hjer-Ægirs Ø
 Har alle Havets Piger sat paa Sandet sig;
 I havgrønt Klæde viklet og med Muslingstal
 I vaaden Lok, bedrovet jidder Bolgens Mø,
 Og fra det mørkblaa Dæ rinder Taaren klar
 Ud blegen Kind, saa fuld og tung, at Havets Bred
 Er steget usædvanligt op mod Landets Kyst. —
 Her er der bedre, dunkelgrønne Lund! i dig;
 Thi Stovets Sonner mægter ei med saadan Fynd
 At yttre Sorg, Naturens Kraft sig tæmmer her.
 Hvor huldt den klare Foraarsregn paa Bøgens Blad
 Med Glindsen glider. Freia græder i sit Slot
 Af Luft. Jeg seer din Taare, hvor den falder luun
 Paa mine Blomster. Af, du boier Roserne!
 Alt er saa tyst. Det muntre Bildt selv standset har
 Sin Gang. Hvor Hinden hisset staaer, og stirrer stivt
 Med Graad i Diet! from, ensfoldig er dens Sorg.
 Naturen græder. Hulde To! hvert Blad til Jord
 Sig boier. Sneglen hisset selv paa Træets Bark
 Frivillig lader falde ned i Græsset sig,
 Og offerer i et Dieblif sit halve Livs
 Besværsliglange Reise. Fuglens Sørgefang
 I Aften toner med langt mere mat, langt meer
 Beemodig Klagesmeltning. Selv det haarde Fjeld,
 Som blotter under Virkens Hang sit nøgne Bryst,

Dg viser Malmets gyldne Beie, sveder koldt,
 Dg Malmet giver Duggens Taare dobbelt Glæde. —
 Men hvilken Sang jeg hører fiernt! Den nærmer sig.
 Den hylde Sorgen, bruser dog ei vild og raa
 Med rædsom Støien; Blidhed huldt har dulmet den.
 Ha! det er Jordens Piger, er en talrig Flok
 Hyrdinder; langsomt nærme de til Lunden sig.
 Af Hyrdestoffen stræbet er den grønne Barf,
 Hver Stav er hvid, som Sneen, og om Stavens Knap
 Henflager intet Rosenbaand; hvert Baand er sort.
 Bag Lovet vil jeg høre mine Døttres Sang.

Choret.

Græsfer nu, Faar! hvor I vil,
 Løber paa Fjeldene
 Bildt, og bræger om Væ
 Uden at finde det.
 Løb, mit Daggelam! Løb!
 Nedstyrt for Ulven, og
 Blod kun frit for dens Tand!
 Ei begræder din Død jeg meer.

Af, thi min Baldur er død!
 Dg da den Hellige
 Faldt, da blegned med ham
 Al min Lyksalighed.
 Hvor er nu Hyrdernes Lyst?
 Hvor nu Hyrdindernes
 Ven, som smilte saa mildt
 Salig Fromhed i Alles Bryst?

Oste ved Skumringens Tid,
 Naar jeg bag Løvene
 Sad med Haand under Kind,
 Kom han fra Bassen hist,
 Kom saa saur og saa skøn,
 Spurgte mig smilende:
 Mø! hvi grubler du der?
 Fryd dig! du skal en Veiler faae.

Al, han er død, han er død,
 Og jeg skal aldrig ham
 Skue! Min Yngling saa skøn,
 Rank og beloffet, ei
 Kommer i Skumringens Tid
 Mere fra Bierget; thi
 Kold er for evig og bleg
 Nu den Læbe, som trøstede mig.

Frigga.

O, søde Kummer! Lykkelige Jordens Mø!
 Dit Hjerte, som en rolig Kilde, hvælveth om
 Af hvide Lilier, qvælder i en stille Gang
 Med fine dunkle Bolger. Lidenstaben Storm
 Kan ikke naae den blide Bæk; i Sorg som Fryd
 Den kruses, snart veemodigt, snart af muntre Pust.
 Og gaaer det høit — da skaffer sig i Diets Blaa
 Den stegne, fulde Bolge Lust, og triller som
 En venlig Taare, sølverklar, ad røden Kind.
 Du fatter ikke Livets Tab, den fælles Sorg
 Kun præger let sit Sørgestempel i dit Bryst,
 Og alt som Barmen svulmer mere moden frem,

Udvojer Arret, som igiennem Barfen sig
 Kun trængte flygtigt i den unge Bed. Du gaaer;
 Lætsindigheden, broget, som en Sommerfugl,
 Dit Joraar giennemslagrer let fra Blomst til Blomst.
 Men ogsaa du vil lide ved min Baldurs Drab,
 Og ofte vilst du sande bittert, seent, for seent,
 At Rærlighedens fromme Gud er død, naar der
 Du finder en Forræder, hvor du ventede dig
 En trofast Veiler. — Ha, men stille! Hift jeg seer
 Den skønne Heimdal, Broens Vogter, nærme sig.
 Omkring hans Skulder hænger i et dunkelt Baand
 Det gule Giallerhorn, og ved hans venstre Lænd
 Jeg seer det Sværd, som Hofud kaldes. Rast han gaaer.
 Hans Læbe trækker med et venligt Smil sig ind,
 Og lader Mundens gyldne Tænder glimte frem.
 Hvad driver dig, du vakkre Gud! til denne Lund?

Heimdal.

At vogte Broen trolig er min Guddomspligt;
 Dog overlader stundom jeg de Noer syv,
 Som fødte mig til Verden, mit Forretningskald.
 Naar Jomfru Rød og Jomfru Gul og Jomfru Blaa,
 De tre fornemste, stadigt underholde kun
 Beständig Broens Lamper, har jeg ingen Frygt
 For dem af mindre Vigtighed, som blande sig
 Med hine. Plæt umuligt var det mig i Dag
 At overskue Jorden med mit Fælkeblik;
 Thi denne Kummer knuger selve Gunders Bryst.

Frigga.

Ha! du, som Balhal kalder sin aarvaagne Gud,
 Du, som har mindre Søvn behov, end selv en Fugl;
 Der seer saa skarpt ved Nat som Dag, og fiernt som nær;

Som horer Græsset groe af Jorden, Uld paa Faar:
Siig, saaeft du Sorg, og horte Klynken, Jorden om?
Heimdal.

I haabløs Jamren vaander hele Jorden sig.
Frigga.

Ha, Fryd! det klarer atter op i Østens Kant.
Heimdal.

Den fryder dig, den store Qval, o grønne Frigg?
Frigga.

Saa fryder ikke Morgensolen Jordens Land.
Heimdal.

Har Blissdom sig forblommet bag dit Guddomsord?
Frigga.

Tal! tal! beskriv mig hver en Kummer, fryd mit Sind!
Heimdal.

Med Taushed maa jeg skildre dig den tause Nød.
Frigga.

Din Taushed klinger bedre mig, end Bragis Sang.
Heimdal.

Hvordan forstaaer jeg, Gunders Moder! dette Sprog?
Frigga.

Den stærke Regn skal klække Haabets Blomster frem.
Heimdal.

Du haaber? Frigga haaber! Hoie Dis! forkynd —
Frigga.

Det kommer dig til at forkynde, Heimdal! dig.
Fuldend den Glæde, du har opvaft i mit Bryst;
Men vogt dig for Letsindighed! Grindre dig:
Bed Letsind tabte Jorden Baldur; kun ved den
Gif Mørkets Fyrste Magt i Hænde. Derfor siig,
Er dette Bud, du bringer Frigga, virkelig

J Sandhed talt? Ha, eller blev det kastet kun
 Uagtsomt hen, og tyder det, at rundt omkring,
 Saa vidt du overskuer Jordens Land, er Sorg,
 Sorg mellem Rigegyldighed, skøndt meest af Sorg?
 Ha, svar!

Heimdal.

Din Adfærd, Frigga! blier en Gaade mig,
 Mit Ord var sanddru! Alting sørger, hvor man seer.
 Høit elsktes Baldur; alle Hierte græmme sig.
 Kun — ha, men det fortæner at bebudes ei!

Frigga.

Kun? Dæfte du med Haabets grønne Foraarsløv
 En Morderdolk? Har Gift du gydt i Suttungs Mød?
 Siig, skulde du i Iduns Uble Dødsens Dm?
 Kun? Ha, Vetsindige! veedst du, veedst du, at et Kun
 Kan dræbe Frigga?

Heimdal.

Dronning! jeg forstaaer dig ei.

Frigga.

Hvo sørger ei?

Heimdal.

Dit Hierte hidser Sorgen op;
 Det maler sorte Billeder. J Harm du troer
 At burde vredes over Jordens Kulde; troer,
 At store Flokke, mange Mænd, med Rolighed
 Fornummet Lofes Udaad har, og sørger ei.
 Nei, Odins Hustru! hvo, som er at agtes værd,
 Henslæber som en dunkel Natteskygge sig,
 Og søger Gensomhed og Mørke, for i Ro
 At give det beflemte Hierte Luft. Kun Een —

Frigga.

Forstum, du Ulyksfælige! forstum, og fly!

Heimdal.

Jeg tier, Guders Dronning! lyder taus dit Bud.

Frigga.

Nei, tale skalst du, støde Dolfen i mit Bryst.

Heimdal.

Hvornæd har jeg forsyndet mig mod, Frigga! dig?

Frigga.

O, Heimdal! tøv et Dieblif, en liden Stund.

Heimdal.

Til Beemod vender hurtig sig din Brede's Harm?

Frigga.

O, skaan din Dronning! skaan den høie Friggas Bryst!

Heimdal.

Bed Tale bedst jeg ende kan den falske Frygt.

Frigga.

Hvo sørger ei for Baldurs Død? hvo sørger ei?

Heimdal.

En Gæst! Det var, som havde Skiebne selv

Didhen den Sorgeløse sat, for desto meer

Bed dette Modsat Sorgens Kraft at tyde med

Et vældigt Træk. Saa falder undertiden Hagl

Midt under Somrens Luunhed ned i Væien; saa

Fordunkles stundom Middagsjolen. Hvor jeg saae,

Der havde Beemod over Mørkets grumme Daad

Sit Perleklæde kastet; tusind Taarers Dug

Husvæled os mod Heklas Brand. Kun fiernt i Nord

Mit Die standsed ved et egent Syn; thi der,

Med puklet Ryg og Krykkestav, bleg paa en Steen

Jeg fandt en Qvinde sidde. Sortforbrændte Fjeld

Med gustne Fyrrestammer hvælved skummelt sig,
 Og danned Hulen, hvor hun sad. Ved Hulen stod
 Et Riær, hvor Bandet mosesuurt bevægtes kun
 Af Froer og Tudsær; men om Biergets golde Lind
 Svang Flaggermusen æfelt hen sin lodne Krop,
 Og over Hulen ruged dybt en fulsort Sky,
 Som skjulte Maanens brede Lys. En Straale kun
 Faldt giennem Risten ind i Hallen, hvor hun sad,
 Og spilled paa den Bleges Ansigt. Rolig sad
 Hun der og rokked; som hun rokked, nynnede hun
 Med hæsen Stemme alt igien den samme Sang.

Frigga.

Siig hendes Sang! thi vigtigt er mig hvert et Ord.

Heimdal.

Den var af usfelt Remme, hvis Grindring ei
 Beholdt sliig staffet Bise; thi hun igientog
 Den uophorlig, rokked alt imens paa Steen.
 Med Krop og Hoved viklet i et fulsort Slør,
 Med gule Maanskin paa den blegtindsfaldne Kind
 Sad hun, et Spøgels saare liig ved Midienat
 Paa siunkne Bautaftene.

Frigga.

Heimdal, hendes Sang!

Heimdal.

Hun sang: „Med tørre Taarer Lof begræder hardt
 Den skionne Baldurs bratte Død og Valinsfart.
 Dog holde Hel ham stedse kun i Hallen fast!“
 Og saadan gif det igientaget altid fort.
 Men, Frigga! — thi jeg seer du blegner — siig, hvor kan
 Sliig gammel Qvinde virke paa din Guddomsfiæl?
 Svar mig! ha, svar! Du vender dig, og rig og tung

Ad blege Kind nedstrømmer Taaren hyppig? Ha,
 Gudinde! sig, hvor flygted hen Valhallas Kraft?
 Gudinde! — Men hun hører ei. — Ha, kan en Hæx
 Nedslaae dit Sind, du, som tilbedes af en heel
 Livsalig Jord?

Frigga.

Du blinde Daare! ti, og fly!

Dog at du ei fremdeles i din Sorgløshed
 Skal bryste dig af Styrke, medens Frigga selv
 Fortvivlet river af sit lange Hovedhaar,
 Saa vid: mit Haab, og Himlens, stod til denne Graad!
 „Hvis hele Verden sørged,“ saa var Helas Ord,
 „Da skulde Baldur atter skue Lysets Kraft.“
 Og Altting græd — og Friggas Hierte hæved sig.
 Men Een har rolig, ligegyldig hørt hans Død,
 Og, som den Grummes Taarer, er nu Haabets Bæld
 For evig spærret. Nu, først nu er Baldur dræbt!
 Du tier, Heimdal? blegner? Har du hørt mig? Svar!

Heimdal.

Hvorned, du evige Gudinde? Læbens Røst?
 O! kun det allerstræffeligste Bildheds Giald
 I Hornets Indvold, hvorved Verdens Indvold brast,
 Var Svar, som her sig stifted. Ha! men, Moder! end,
 End er ei Timen kommen. — Baldur! der var Haab
 Og Mulighed? Og Heimdal stod med kold Foragt,
 Og skued den Misgierning, som har bundet dig
 Til Helas Hal med Evighedens Lænker fast?
 Nu Straf og Død! nu Straf og Qval! Thi denne Hæx
 Er sendt fra Underverdens Kæmper; det er klart.
 Jeg flagrer op til Valaskjalf, snelt som en Ørn,
 Og Snotra, som er viis og klogtig, pønsse skal

Paa en uhørt og hidtil aldrig funden Qval.
 Saa vil jeg græde, Baldur! Naar min Taare meer
 Ei hielpe kan dig, end den kolde Morgendug
 Et Træ i Sommertørken, vil jeg græde dog;
 Og dobbelt, med to hvalte Buer, skal min Bro
 Da straale giennem faldne Graad for Jordens Børn.
 I klare Striber Farven lue; paa min Bro
 Skal jeg da staae med Giallerhorn for Mund, og der
 Uroffelig, fortvivlet vente Ragnamørf.

Hermod kommer.

Umag dig ei! Misgierningen er tugtet alt.

Heimdal.

Er Daaden rygtedes i Valhal, Hermod? tal!

Hermod.

Bekiendt og straffet haardelig paa Riddingen.

Heimdal.

Forkynd, hvad sig tildraget har, du Odins Svend!

Hermod.

Den Hæx, som sad bag sortforbrændte, nøgne Fjeld,
 Hvor gustne Fyrrestammer svaied; hvor et Rier
 Af Tuder rortes; hvor den lodne Flaggermuus
 Sin skumle Kreds i Mørket slog; hvor Maanen faldt
 Fra Skyens Rift i Hulen paa den blege Kind —
 Den Hæx var Loke Laufeyson.

Heimdal.

Ha, onde Lof!

Saa har da paa din Ondskab nu du Kronen sat.

Hermod.

Han angred ei sin egen Daad, den Uldes Drab;
 Med tørre Taarer Baldurs Død han kold begræd.

Men da paa Glidskialf Odin saae hans Nidingsværk
 (Thi hvor formaaer Forvandlingskunst at blinde vel
 Den høie Glidskialfs Gramur?), see, da sendte slug
 Han Alfser ud at gribe fat Forræderen.
 Da flygted Løse til en Hal paa Fjelsefjeld,
 Hvorfra til alle Kanter ud han saae; men der
 Gi heller sikker, trylled han sig til en Lag,
 Og skjulte sig paa Bunden af Franangurs Fos.
 Da toge Guder Fiskegarn (han havde selv
 Dem Kunsten lært), og kasted det i Flodens Dyb.
 Thor holdt det paa den ene Side Stranden, paa
 Den anden alle andre Guder. See, da sank
 Til Bunds bag Grundens runde Steen Forbryderen.
 Men, tyngt med Bly, til Bunden atter Garnet sank;
 Da smutted ei den falske Niding længer bort,
 Thi ud til Bæltstedet vaded Thor, og greb
 Ham fat, og skiondt han smidig frummed sig, og gled
 Med slimet Sprætten mellem Gudens Fingre, holdt
 Den Stærkes Haand dog sikkert ham i Halen fast.
 Da blev han uden Raade hen i Hulen bragt,
 Hvor skarpe Stene skummelt hvælve; hvor kun Lyd
 Af Slanges mellem Klippens fugtigkolde Åløst
 Er hørt; hvor skumle Dunsters giftigsvangre Sky
 Sig langsomt som en Morder sniger; hvor et Blif
 Af Maanens hule Die titter stundom kun
 I Loftets Hul; hvor Dgler flette Tæppet blødt.
 Tre flade Klipper reistes høit paa Kanten op;
 Der blev han strakt. Hans Sonner: Bali, Narfe, stod
 Og saae derpaa. Da trylled morgen til en Ulv
 Den bistrø Odin Narfe; da, med Ulvs Natur

Begavet, nu han lugted Rød, da søndersled
 Han graadig Valis, for sin egen Broders, Bug.
 Med dennes Larme, med den hede Indvold af
 Sit eget Barn, til Fjeldet bandtes Løse fast;
 Den ene Klippe støder mod hans Skulderblad,
 Den anden mod hans Lænder, tredie mod hans Fod.
 Og Skade tog en giftig Snog, og fæstet den
 Ret oven for hans Hoved, at den dryppe kan
 Udi hans Dine sin Forgift; men Signi staaer,
 Hans Biv, og græder, skøndt han lidt fortienet det
 (Dog deler gierne Qvinden trofast Mandens Aaar);
 Utrættet holder over ham sin gylde Skaal
 Hun trolig, at Forgiften ei skal Diet naae.
 Men er den fuld, da gaaer hun bort at slaae den ud;
 Imedens drypper Giften mellem Jettens Bryn,
 Og forarsager ham en saadan Qual, at fælt
 Ret som en Orm han krymper sig. Paa denne Viis
 Han ryster Jorden i sin Krampe. Deraf kom
 Den Skælven, som du nys fornam, og ofte vilst
 Fra Tid til Tid fornemme efter denne Dag,
 Ledsaaget af hans hule Brøl fra dyben Grund.

Heimdal.

Seer du den høie Moder? Læs i ædel Sorg,
 Som en Lovinde, der sit Foster mistet har,
 I Lundens Skygger vandrer hun med tunge Skridt,
 Med Diet stivt paa Jorden fæstet. Broder! kom.
 Hvor findes Trost for hendes Hiertesorg? Lad bort
 Os ind i Skoven vandre da; thi Hiertets Qual
 Forskaffer ene Lindring sig i Gensomhed.

Heimdal og Hermod gaae.

Frigga

vaagner af sin Grublen, og træder lyttende frem.

Ha, hvad er dette? Har jeg hørt det, eller var
 Det kun en Klang for Dret? Odin! Ygdrasil!
 En Skare nærmer sig af Stovets Sønner hid
 Til munter Dands, ved Pibers og ved Trommers Lyd.
 Har Raseri bemestret sig da Jorden reent?
 Den standser ved min Blodsteen, dandser trindt om den,
 Og synger Glædesfange lydt? Ha, frække Flok!

Choret.

See fra dit hellige
 Fensal, o Moder! vor
 Lyst og vor Munterhed.
 Høit dine Sønner sig
 Fryde ved Haabet, som
 Glæder dit Hjerte nu.

Frigga.

Ha, Formastelse! hvad?
 Stovets Orm! du vover at nærme dig,
 Munter i Smil,
 Munter i Gang,
 Jordens forbittrede Dronning, mig?
 Og du blegner ei for min Magt?
 Og du zitterer ei, at min Haand
 Skal dig knuse paa Stand?

Choret.

Hellige Moder! et Ord
 Drev, som en Lustning i Vaar,
 Bliffenes Sky.

Bleg, nedboiet, ved Arnen jeg sad,

Afkebestroet,

Siunket i Dval;

Da kom hurtig den vingede

Gud Hermoder, og trøstet mig.

Frigga.

Herfker da Banvid — ja,

Banvid, Banvid herfker blandt Guderne!

Han fortrosted dig, han?

Daarlige Flok!

Og hvordan, og hvormed?

Choret.

At min Graad, at min venlige Taarestrom

Skulde kiobe den fromme, den elskte

Gud af Graven.

Frigga.

Har du venlige Taarer grædt?

Nu, saa græd, nu, saa hyl

Bittre, salte Fortvivlelsens Taarer!

Choret.

Hvad siger Frigga, min Moder?

Tal, jeg besværges dig, tal!

Frigga.

Større, stærkere Steen, end Dovres

Rampeklipper,

Bæltet for Graven er;

Jis, som i Grønlands Nat, nu

Dækker evig hans Bryst.

Choret.

Hvad siger Frigga, min Moder?

Tal, jeg besværges dig, tal!

Frigga.

Ewig for dig
Baldur er tabt.

Choret.

Bee! hvad forkynder du?

Frigga.

Ewig er slukt
Fromhedens Ild;
Dæmring og sludfulde Storme
Ruger og hvirvle nu trindt om min Jord.

Choret.

O, Bee!

Skræffuldt er ei, som dit Ord,
Heklas Fjeld,
Naar det brøler i Ratten, og spyer,
Naar det rækker af fraadende Svælg
Tungen i Blod.
Nær ei knuser den gloende Steen,
Som dit Ord.

Frigga.

Ewig for dig
Baldur er tabt.

Choret.

Bee! hvad forkynder du?

Frigga.

Gusten, grulig og guul
Ruger nu Hel, den blaaahvide Drage,
Ewig aarvaagen, skelende bister,
Over sit Bytte.

Choret.

Siunket i Gruus er
Midgards Stad!

Frigga.

Arme! midt i min Qual
Inkes jeg meest over dig.

Choret.

Siunket i Gruus er
Midgards Stad!

Frigga.

Sønderriv dine Klæder, og hyl!

Choret.

Jeg lyder dig, Dronning!

Frigga.

Afkebestro
Findingens Guld!

Choret.

Ja, thi min Baldur er dræbt!

Frigga.

Udriiv, Olding! dit Skiæg;
Saar i din Qual,
Pige! din Barm.

Choret.

Ja, thi min Baldur er død!

Frigga.

Tre Gange gientag Fortvivlelsens Skrig!

Choret.

Bee! Bee! Bee!

Frigga.

Selv fortvivlet forlader
 Frigga Fortvivlelsen;
 Selv i haabløs Sorg den
 Haabløs Sorgende.
 Haabløs — ha, thi for evig
 Baldur er tabt!

Hun gaaer.

Choret.

Siunket i Gruus er
 Midgards Stad!

ANMÆRKNINGER.

ANN ECKINGER.

nyste to indtil ubegyndte Hænder, og ved deres
 Hjælp paa deres end lundende Steder, som
 i Oehl's i mere end en Faldning, første
 endes som denne Text er udgivet i de
 men ikke overalt er kjendelig i de
 første af disse Hænder (M) i de

Side 1: **Hakon Jarl** er, som man seer af Oehl's Med-
 delelser i hans Erindringer, II, 1850, Side 32 til
 47, forfattet i Slutningen af Aaret 1805. I en Tid
 af omtrent sex Uger blev Stykket skrevet i Halle i
 Henrich Steffens' Huus, hvor Oehl. opholdt sig fra midt
 i August 1805 til et Par Uger før Steffens' Datter
 Claras Fødsel i Januar 1806 (jvf. Steffens' Was
 ich erlebte, V, 1842, Side 164). Det er altsaa
 ikke ganske correct, naar Oehl. Side X i Fortalen til
 sine Nordiske Digte, undertegnet: Paris, i Junii
 1807, siger, at Hakon Jarl, ligesom Baldur hiin
 Gode, blev skrevet paa hans Reise i Tydskland
 „forrige Aar“. Ganske urigtigt er det, naar Ti-
 den for Hakon Jarls Affattelse i Udgaverne af
 1842 og 1849 ansættes til Aaret 1807, i Følge
 hvilket Hakon Jarl skulde være skrevet efter Bal-
 dur hiin Gode, der i de samme Udgaver rigtigt
 henføres til Aaret 1806.

Hakon Jarl fremstod første Gang (A) i Nor-
 diske Digte af Adam Oehlenschläger, Kbhn.
 1807, udkomne i November 1807. Selv besørgede Dig-
 teren tre senere Udgaver af Stykket: (B) i Tragø-
 dier, I, 1831, (C) i Tragødier, III, 1842, og
 (D) i Tragødier, III, 1849. Foruden disse Kilder
 har nærværende Udgiver havt det Held at kunne be-

nytte to hidtil ubekjendte Haandskrifter, og ved deres Hjælp paa flere end hundrede Steder restaurere Texten i Oehl's i mere end een Betydning første Tragedie, saaledes som denne Text er udgaaet fra Digterens Pen, men ikke overalt er kjendelig i de trykte Udgaver. Det første af disse Haandskrifter (M) er Digterens egen Reenskrift, sendt hertil fra Berlin 1806. Det er en meget ziirligt skreven, elegant indbunden Octav, der nu eies af Oehl's Sønner. Inden i Bogen findes antegnet med Digterens egen Haand: Dette var det første Exemplar af Hækon Jarl, der blev sendt fra Berlin til Kiøbenhavn. A[dam] D[ehlen]schläger. Det andet Haandskrift (N) er en Afskrift med fremmed Haand, som det siden vil sees, efter en Afskrift. Dette Manuscript er uden selvstændig Værdi som Text, men af megen Vigtighed for Oplysningen om Textens Historie. Det har oprindeligt tilhørt Carl Heger, efter hvis Død det tilfaldt hans med Oehl. gifte Søster, hvis Fætter, Etatsraad Adolph L. Drewsen, nu eier det. Foran i det læses følgende Indskrift med Oehl's egen Haand:

En gammel Bog fra mine Ungdomsdage

Jeg her paa mine gamle Dage seer;

Den hørte Hende til, som er ei meer,

Som med min Ungdom kommer ei tilbage.

Giem denne Bog, din Moder fik af Hende;

Dg naar du aabner den om nogle Aar,

Dg Skialden ikke længer Harpen slaaer,

Glem, Adolph! ei, han var din Ven og Frænde.

D. 26. April 1847.

A. Dehlenschläger.

En nøiere Undersøgelse af disse tvende Haandskrifter,

sammenholdt med hvad Oehl. meddeler i sine Erindringer, II, Side 36 til 44, giver følgende Resultater. Et Par Maaneder efter at Digteren havde fuldført Hakon Jarl, hjemsendte han Stykket i tvende Reenskrifter, hvoraf den ene blev Grevinde Schimmelmanns Eiendom (dens senere Skjæbne vides ikke), og den anden maa antages at være det nylig omtalte Manuscript M, der saaledes ikke, som det hedder i Antegnelsen, var det første Exemplar af Stykket, men eet af de to Exemplarer, der sendtes fra Berlin til Kjøbenhavn. Den 6te Marts 1806 ankom Forsendingen til H. C. Ørsted, og den 9de Marts blev Stykket oplæst af Skuespiller Rosing for Digterens nærmeste Slægt og Venner hos A. S. Ørsted. Begge Exemplarerne sendtes dernæst til Grevinde Schimmelman, der, i Stedet for, som Oehl. haabede, at indsende det ene Exemplar for ham til Theaterdirectionen, remitterede det til H. C. Ørsted. Uden al Tvivl har nu Digterens Familie ikke villet miste dette smukke, egenhændige Manuscript, som derfor er blevet erstattet ved Afskrifter, saavel til Brug for Theaterdirectionen, som til Trykningen. Men uheldigviis har den til Trykningen brugte Afskrift været udført med saa stor Skjodesløshed, at Texten endog paa mange Steder er bleven meningsforskjellig fra Originalen; hvorhos Undersøgelsen af N, der viser sig at være en Afskrift af den til Trykningen brugte Afskrift*), godtgjør, at Correcteu-

*) Haandskriftet N har ikke blot den samme slette Interpunction og urigtige Orthographie som A, men stemmer ligeledes

ren *) af den første trykte Udgave har ad Gisningens Vei rettet flere af Afskrivers og Sætterens Feil, og paa denne Maade bidraget til at indbringe fremmed Stof i Digterens Text. Saaledes er den Mærkelighed opstaaet, at et af den danske poetiske Litteraturs Hovedværker i et halvt Aarhundrede kun har foreligget i en uægte, snart mere, snart mindre fordunklet Form. Ved de nye Udgaver har Digteren vel rettet endeel af Forvanskningerne; men da han ikke overalt erindrede, og ikke eftersaae, hvad han oprindeligt havde

overeens med A paa næsten alle de Steder, hvor Verslinierne ere blevne ucomplete ved oversprungne Ord, eller hvor andre, forskjelligartede Feil ere indløbne. Paa den anden Side ere oftere Linier oversprungne i N, som findes i A. At N ikke er en Afskrift af den trykte Text, fremgaaer endelig deraf, at dette Haandskrift, ligesom det egenhændige, har Scenen i femte Act imellem Hakon og Thora noget anderledes og kortere affattet, end A, saaledes som ogsaa begge Haandskrifterne umiddelbart foran have et lille, ikke heldigt, Optrin imellem Thora og hendes Svend Hadding, der er udeladt i A. Det er klart, at disse Forbedringer, tilligemed enkelte mindre paa forskjellige Steder i Stykket, ved hvilke atter N stemmer overeens med M, ere foretagne efter Stykkets Udarbeidelse og Reenskrifternes Hjemsendelse, og man vil erindre, at der imellem M's og A's Tilbliven ligger en Tid af henimod to Aar.

*) Neppe H. C. Ørsted, Oehl.s sædvanlige litteraire Commissio-
nair under hans næsten halvfemteaarige Fraværelse (see Erindr.,
II, Side 13); snarere vel Rahbek, „hvem hans fraværende
Ven havde betroet Værgemaalet over sit Digterværk, for saa-
vidt Fremstillingen [paa Theatret] angik“ (see Skand. Litt.
Selsk. Skr., 3. Aarg., 2. Bind, Side 323).

skrevet, og desuden havde Tilbøielighed til at gjøre Forandringer, satte han som oftest noget Andet, og det noget Ringere, i Stedet, medens han lod mange af de gamle Forvanskninger henstaae uforandrede, af hvilke vistnok de fleste vare ubetydelige eller vel endog paa en Maade ligegyldige, men adskillige af ikke liden Vigtighed (see f. Ex. de afvigende Læsemaader til Side 15, Linie 8; Side 36, Linie 21-24; Side 52, Linie 17-20; Side 116, Linie 15; Side 151, Linie 1 og 6; Side 152, Linie 27).

Oehls Erindringer, II, Side 32:

Det stille Efteraar og Begyndelsen af Vinteren i det eensomme Halle drev mig med den Følelse, jeg havde udtalt i min Hiemvee, høit op mod Norden igien. Lyffeligtvis fandt jeg i Universitetsbibliotheket i Halle et Exemplar af Schöninghs Folioudgave af Snorro Sturlesons Heimskringla. Jeg begyndte strax at læse den med saa stor Iver, som man læser giemte Breve fra en kjær Ungdomsven, man har forladt; og neppe var jeg kommen lidt over Harald Haarfagers Historie (ved hvilken jeg var bleven hængende for nogle Aar siden), saa fandt jeg i Hakon Jarls Saga et Stof, som forekom mig ypperligt at bearbejde. Jeg havde alt eengang behandlet dette Emne, som Romance;

Linie 14. Digtet Hiemvee, skrevet i Halle (see Erindr., II, Side 13), er første Gang trykt i Rahbeks Charis for 1806, anden Gang i Oehls Digtninger, I, 1811.

— 24. Romancen Hakon Jarls Død, skrevet 1802, er første Gang trykt i Digte af Adam Øhlenslæger, 1803.

men mig syntes, det fortiente meer. Steffens og jeg sadde i een Stue ved een Kaffelovn. Han arbeidede henne i Krogen ved sit Skriverbord paa et philosophisk Bænk; jeg havde faaet mig et lille Bord henne ved Binduet, der skrev jeg. Hvergang vi havde faaet, han en Paragraph i sin Afhandling, og jeg en Scene, færdig, læste vi hinanden det for. Saaledes blev Hakon Jarl digtet i en seg Ugers Tid.

Oehls Fortale til hans Nordiske Digte (som indeholde Thors Reise til Jothunheim, Baldur hiin Gode, og Hakon Jarl), Side XVIII til XXXIV:

Hvad nu Hakon Jarl angaaer, som slutter Samlingen, har jeg Videt at sige om det i Særdeleshed; men da det er mit første Skridt paa Skuepladsen, og mit første Arbeide af dette Slags, tillade man mig at giennemløbe Adskilligt i Almindelighed, hvilket een Gang for alle maa tiene til et Program for, hvad jeg med Tiden mere kunde forfatte i denne Digart.

Den høieste Gienstand, en Digter kan bringe paa Theatret, er uden Tvivl en historisk Bedrift. Da enhver Nation har sine egne Bedrifter, saa følger heraf, at enhver Nation ogsaa bør have sit eiendommelige Nationalskuespil. Dette eiendommelig Nationale er Poesiens ædleste Blomst, og bliver den forfæmmt og nedtraadt for spidsfindige, hiddemonstrerede Conveniensers Skyld, saa hevner det sig, som vi see i den franske Tragoedie: Helten bliver en ærostatisk Rytter, og Handlingen løser sig op i declamatorisk Ordpragt. Det er

15 iffe Stedet her vidtløftig at drøfte de franske Tragoe-
 20 diers Bæsen eller Uvæsen, hvilket desuden siden Les-
 25 sings Tider noksom af ham selv og Andre er skeet.
 Det gielder ikke at angribe den, men at forsvare sin
 egen Sag mod dens Angreb. En grundig Videnskabs-
 35 mand, en genialist Kunstner bør virke paa Mængden,
 40 mener jeg, og bringe den videre ved sin Indsigt og
 45 sin Daad, ei lade sig tyrannisere og tilbagestøde af dens
 50 Fordomme. Hvad vil nu da alle disse Befalinger og
 55 Forordninger sige? En Digter har en Gienstand for
 60 Die, som begejstrer ham, som han vil behandle, og
 65 som han troer med Harmonie og sammenholdet Interesse
 70 at kunne fremstille os. Belan, han giøre det! Har
 75 han opfyldt disse Betingelser, saa har han frembragt
 80 et Kunstværk, og vi ere ham Tak skyldige. Hvor-
 85 ledes han vil komme ud af det — det er hans Sag;
 90 og hvad er al Verdens Regler Andet, end senere
 95 Tiders Optegnelser om, hvorledes foregaaende Tiders
 100 Kunstnere ere komne ud af det? Disse Optegnelser og
 105 Bemærkninger ere fortienstlige i og for sig, da de be-
 110 vise et grundigt Studium af en foregaaende Kunst;
 115 kun skulde man ikke bruge dem til at kvæle efterføl-
 120 gende Kunstnere med. At den Studerende gjøres op-
 125 mærksom paa disse Forhold, at han lærer at kiende og
 130 indsee dem, er en nødvendig Green af hans Dannelse.
 135 Det er uundværligt for en Kunstner at have historisk
 140 Indsigt i sit Fag. Lærlingen maa føres i Ledebaand,
 145 saalange han ikke kan gaae selv, det er vist nok; kun

 Linie 6: Mængden] Orig.: Mængde

— 23: Kunstnere] Orig.: Kunster

maa man ikke glemme, at man leder Barnet, for at det skal worde Mand, at der til at worde Mand hører Selvstændighed, og at Selvstændighed kun bestaaer i at kunne staae paa sine egne Been.

Alt, hvad jeg tilforn har talt om eiendommelig Form, beder jeg, man vil erindre sig her, da Reglen ikke er Andet end Formens Forskrifter. Kun hvad der ligger i Kunstens Natur selv, kan bestandig gielde for en absolut uroffelig Regel. Regelen er efter mine Tanker fortelig denne: Et Kunstværk maa være ordnet harmonisk, og selvstændigt.

Hvorledes nu denne Orden og Selvstændighed skal modificeres, kommer an paa det specielle Digts Natur. Der gives ingen Orden slet hen. Hvad der er Orden i eet, kan være Uorden i et andet. I det menneskelige Liv, hvor Friheden hersker, bliver Orden blot at anseesom Betingelsen for en Handling; saasnart man betragter Handlingen som Betingelsen for en Orden, har Menneskeheden forstenet sig; vi træde da over fra den organiske til den anorganiske Natur, vi krystallisere os slavisk efter Naturlove, hvorigiennem Fornustens ei kan trænge, og hvad vi kalde Kunst, bliver i Ordets egentlige Forstand et afhængigt Naturaggregat uden Bevidsthed, der, for at forståes, maa betragtes i sin Afhængighed til andre Gienstande.

Man har, siden Aristoteles' Tider, efter ham opstillet trende Genheder, som nødvendige for et Drama: Tidens, Stedets og Handlingens Genhed. Langt fra

Linie 5: Alt, hvad jeg tilforn har talt osv.] See i Anmærkningerne til Baldur hiin Gode og til Nordens Guder.

at have Noget imod disse Regler i og for sig, ønsker jeg blot at maatte tage dem i en noget mere udvidet Betydning, end man pleier. Dersom man nemlig ved Tiden vil forstaae Tidsalderen, ved Stedet Egnen, ved Handlingen den i sig rundede, selvstændige Bedrift, saa kan disse Regler passe sig paa Alt, hvad paa nogen Maade fortienet at kaldes Drama. I denne udvidede Betydning blive disse Regler ikke længer blot Forskrifter for visse Tiders Kunst, meget mindre fordomsfuld Conventions, men evig i Naturen grundede Betingelser for de tvende Kunstfordringer: Harmonie og Selvstændighed. Enhver Digter, der vil skrive et Digt, maa have en vis Idee, han vil udføre; dette er den sande Musa, der besjæler ham, hvad enten det nu er en moralsk Mening, et Billed, en Sindsstemning, en Begivenhed eller en Handling. Thi denne vagante Glaffen, denne dunkle, umodne Hensigtsløshed, som findes i Livet, gjør Aanden nedslagen og indknøben, i Stedet for at hæve og udvide den. Netop dette Chaos tvinger Mennesket til Kunst, som en bedre Verden, han skaber sig selv ved sin fornuftige Kraft, for at ordne og fuldende det, som i det timelige Liv kun findes forvirret og halvgjort. For at kunne dette, maa han indskrænke sig, maa han med Besindighed ordne, med Tydelighed overskue; thi toileløs Bildhed er i det fysiske Liv den meste Aarsag til alt Ondt. Vi kunne derfor intet Andet tage til Old-Mønster end det Hele selv; i Tiden: Menneskeslægternes optegnede Bedrifter; i Rummet: den stumme Natur.

Ved at betragte disse tvende Sider af Livet, aabenbarer der sig en Almeenaand, en Harmonie, der lidt efter lidt viser os det evige, store Kunstværk selv, der aldrig er overseet af et fornuftigt Hoved, forenet med et fromt Hierte. Ved at skue denne Orden og Befæstning i det Hele, begeistres Mennesket til det ædleste, høieste Mod; dette Mod skynder ham til at gienføde og sammentrænge det Hele i det Enkelte — og det er Kunst. Lykkes nu en saadan Heltedaa, saa bliver Productet deraf den begavede og dannede Mands høieste Bederqvægelse. I et saadant Værk, der er sammensat af lutter Virkeligt, men som i sin Sammensætning først bliver overnaturligt*), forædles Livet, som fatteligt og overskueligt. Vi finde os trøstede og styrkede ved Bevidstheden af denne forstaaede Over-skuelighed, som vi ved eiendommelig Fornuft og Billie selv have forskaffet os; deri bestaaer den Glæde, Nydelsen af et Kunstværk frembringer. Vi indsee, at den

*) Der maa gøres stor Forskiel paa det Overnaturlige og Unaturlige. Overnaturlig er al Kunst, da den netop bliver Kunst ved at hæve sig over den daglige Naturs Sphære. Et Eventyr, hvori Phantasien paa en findrig Maade spiller med Naturkræfterne, for at levendegjøre og legemliggjøre sig en Idee, er altsaa ikke mere unaturligt, end et Digt, hvori de menneskelige Egenskaber og Handlinger sammentrænges paa en Maade, der i Livet aldrig finder Sted, skilles fra al uvedkommende Indblanding, der i Livet er en Umulighed, og udtrykkes i et Sprog, der i Livet aldrig tales. Lessings Nathan den Vise er ligesaa overnaturlig, som Shakespeares Sommernatsdrøm. Unaturligt er det, som fiendtlig reiser sig for at forstyrre Naturen, ei det, som ordner, forædler og udvider den.

Altid, som kan overskue, ordne og forædle Livet i sin lange Række, umulig kan være afhængig af Diebliffets Betingelser; dette forvisser os paa den kraftigste Maade om vor Udødelighed. I det vi med Klarhed fatte Ordenen og Hensigten i det enkelte Værk, blive vi i Stand til at ane det evige Værks Orden og Hensigt. Den ulykkelige Frygt og Tvivl, der altid er en Følge af Sygelighed eller Halvdannelse, forsvinder, og vi see fra Morgen til Aften i Forsynet den gode Gud.

Heri bestaaer Kunsternes Nytte; de afhielpe vort høiere Væsens evige Trang, give Sielen sin Røring ved en sand hellig Nødvere, og fortiene saaledes vel at sættes i Række med den borgerlige Virksomhed, der gaaer ud paa at afhielpe Diebliffets Trang og at give Legemet sin Røring; dersom ellers Sielen fortjener at sættes i Række med Legemet, dersom ellers det Hele er af samme Vigtighed, som det Enkelte.

Før at frembringe Kunst altsaa maae vi indskrænke os, thi kun den guddommelige Kraft er uindskrænket. Denne Indskrænkning forudsætter Skranker. Paa en fornuftig Maade at afstikke disse Skranker, lære vi ei ved noget despotisk Herrebud udenfra; men lidt efter lidt virker den æsthetiske Dannelse og Modenhed indenfra paa vort Sind, og derved ledes og bøies af sig selv vor frie Villie. Det Hele kunne vi ikke optage i vort Væsen, for frugtesløs Flakken maae vi vel vogte os; der bliver os altsaa intet Andet at gjøre, end at fæste Diet paa et vist Hovedpunkt, og at skære dette

Linie 5: Ordenen] Orig.: Ordene

— 6: Orden] Orig.: Ord

Parti saaledes fra det Hele, at Hovedpunctet kommer
 til at staae selvstændigt og fremtrædende i Midten, saa
 at det Øvrige, som omringer det, udgjør en Indfatning,
 der er afhængig af Hovedsagen, som det Grønne om
 en Rose, som det beskedent tilbagetrædende Dunkelblaa
 om en Stierne. Dette ligger i Tingens Natur, og
 deri bestaaer i et Skuespil Handlingens Enhed.
 Hvad nu Tiden og Stedet angaaer, saa kan Reg-
 lerne for dem ledes af det allerede Sagte. En ind-
 strænket Handling forudsætter en indstrænket Tid, og
 ligesaa lidt som Digteren kan fremstille alle Handlin-
 ger, saa lidt kan han være allevegne. At der altsaa
 er Pligter at iagttage i Henseende til Tid og Sted,
 som i Henseende til Handling, er vist nok, saa vist
 som det paa den anden Side er, at de have deres
 individuelle, selvstændige Grunde, som hiin, og ligesaa
 vel, som hiin, forsmaae al conventionel Fjrdom. Tidens
 og Stedets Forandring eller Uforandring er nemlig
 aldeles afhængig af Digtets Natur, af Digterens Tarv.
 Hvorfor blot de Emner skulle være behandlingsværdige,
 der lade sig flemme mellem fir og tyve Timer, eller
 imellem fire Vægge, indseer jeg ikke. Hvor mangt et
 fortræffeligt Sujet efter denne barbariske Indretning
 derimod maatte gaae til Grunde, indseer jeg meget vel.
 Grækerne forandrede ikke Scenen, fordi deres Dramer
 ei behøvede det; deri gjorde de vel. Vi forandre Sce-
 nen, fordi vore Dramer behøve det; deri gjøre vi
 vel. Det vilde være ligesaa daarligt at stifte uden
 Aarsag, som at lade det være, naar man trængte der-
 til. Ingen af Delene har noget Værd i sig selv, men
 kun for saavidt Kunstneren med Forstand og Indsigt

bruger det, til Nytte for sit Værk. Jeg begriber ikke, hvad mere Høitideligt og Edelt der er i, bestandig at stirre paa en Sal, end at see den omskiftet til et andet Bærelse, en Skov, en Plads, &c. Tværtimod, denne Begling forfrisker Phantasien, naar den bruges med Smag; og hvor meget bidrager ikke ofte Stedet til en Begivenheds Interesse?

Nu at tale om Grækerne, da havde Retningen og Characteren i deres Kunst, ligesaa lidt som i vor, en raisonneert, philosophisk, men hvad der er bedre, en naturlig, historisk Grund. Det kom sig saaledes: Paa Thespiskarren var Rummet indskrænket; siden blev det ved at være det, da man saae, at til de lyrisk-dramatiske Optog ingen Forandring behøvedes. Borgeroptrin paa Torvet, paa Pladsen for Regentens Huus, ved Alteret maatte være Hovedsagen i disse af mythologiske Processioner udsprungne Statsdramer. Sprogets Malm og Bellklang maatte bringe dem til i lyriske Udbrud at udtale de stolte Grundsætninger, de kraftige Yttringer af en sund og fri Heltetid. Vort Sprog har andre, ikke disse metriske Fortrin. I det Menneskeheden er bleven ældre, er dens Interesse, om den ogsaa har tabt noget af sin skønne Enfoldighed, bleven almindeligere; vi interessere os ikke blot ved hvad der umiddelbart griber ind i vore borgerlige Forhold, men ved alt Stort, som der skeer i Verden. Dette forudsætter adskilte Forhold. Den indvortes Aarsag er os vigtigere, end den udvortes Virkning; derfor er Characterudvikling Hovedsagen i vore Dramer, saaledes

Linie 9: som i vor] Orig.: som vor

som den blotte Handling mere var det hos Grækerne. Hvor udvortes skion Eksistens er det meest Skattede hos et Folk, der maa et prægtigt, uroffeligt Marmortheater foretrækkes; hvor de indvortes Motiver og deres Forhold til hinanden er Hovedsagen, der bevæge sig de bemalede Verredsskierme hurtig og let, som vore Dancer og Forestillinger; der spiller Phantasie, Sensibilitet og philosophisk Livsoversigt Hovedrollen, saaledes som hist Sandsen for legemlig Skionhed, og den crasse Modsatning af Menneskets heroiske Kamp med Elskenen. Andre Lider andre Forhold, andre Forhold anden Kunst.

Dette have de franske Tragoedieskrivere ikke indseet; i Stedet for at benytte den herlige franske Historie, saa fuld af Stof og Giendommelighed, have de ængstelig copieret den græske Tragoedie i visse Henseender, i det de ganske have forladt den i andre. For at kunne skrive en sand Tragoedie, maa der her ske sand Frihed i et Land. Dette var ikke Tilfældet i Frankrig; i Stedet for at male diærve Billeder af den foregaaende Tid, skulde deres Dramer være indifferente, fornemme Hofforlystelser, der jo ingen Rapport maatte have til Diebliffet. Derfor kunde en vis Elegants i Sproget (der dog tillige fængslede det, og gjorde det fattigt) blive den eneste Frugt af disse Bestræbelser; og omendstiondt vi hverken kunne negte Corneille eller Racine fieldne og udmærkede Talenter i det Enkelte og Underordnede, saa kunne vi dog i det Hele taget ikke

Linie 7-8: Sensibilitet] Orig.: Sensibiliteten

— 9: og den] Orig.: og for den

tilkiende dem det høiere Digtergenie, der altid er forbunden med eiendommelig Kraft og Mod, hvor det fremtræder. Endnu mindre kunne vi sætte den Litteratur*), der er bleven staaende ved disse første Forsøg, ja som ei engang har kunnet have sig til deres Fortienester. Og hvad nu endelig den Critik angaaer, som ei alene forsværer denne Digtart, men endog vover at uddrage Regler af den for andre Landes sande Kunst, saa maae vi erkiende denne Haardnackenhed at være vel saa chineesisk, som den paa den anden Side Jorden i Asien; og de bekiendte Forordninger angaaende trefantede Hætte og skjødede Bælte forekomme mig ikke nær saa bizarre i den didhørende Æsthetik, som disse indknibende Convenientser i den franske.

Hvo der kan lade sig nøie med en saadan Drivhuusvært; hvo der kan foretrække en saadan i Urtepotten ængstelig udflækket Stilk for de herlige Heltestammer, der sætte deres dybe Rodder i Fædrelandets gamle Skove, og ryste deres frodige Kroner diærvt mod Him-

*) At ved Litteratur her blot forstaaes den tragisk-dramatiske, er indlysende. Af Lydspil besidder Frankrig en Rigdom, som saa Nationer. Men misforstaaet Græcismus og forfængelig Higen efter Hofbifald maatte føle og fængsle Sorgespildigteren. Da Racine i en ældre Alder begeistredes af Religionen, og ikke længer blot af Lubvig den Tiortendes Naadesmiil, da han forlod Apollos, og gik ind i Salomons Tempel, kort sagt, da han skrev sin *Athalie*, blev han stor.

Linie 11-13: de bekiendte Forordninger angaaende trefantede Hætte osv.] D. e. de bekjendte Bestemmelser for Dragten ved Hof-fester forekomme mig ikke nær saa bizarre i Etiquettens Æsthetik, som osv.

len — den giøre det! Hvo der kan troe, efter at have forandret hellig Mythologie til kold Hofdecents, det stærkunderstøttende, høitidelige Chor til en søvnig, kiedsommelig Confident, Kraft=Trimetrer til Pomp=Alexandriner, heroiske Grundsætninger og Begeistring til Sententser og Sentiments, det colossale Fatum til en lumsk Forelskelsesintrigue — hvo der, efter at have gjort alt dette, endnu kan bilde sig ind at handle i den græske Aand, og at have skrevet en antik Tragœdie — den giøre det! Vi gothiske Nationer kunne det ei. Det ligger nu eengang i vor Natur, ei at blive staaende ved det Ydre, men at trænge i det Indre; og ved at giøre dette, erkiende vi en saa himmelhøi Forskiel mellem Græsk og Fransk, som imellem Sundhedsrødme og Eminke. Vi satte den græske Litteratur, fordi den ved sin genialiske Kraft har vidst at forædle sin Nationalcharacter til Kunst. Dette ville vi og giøre ved vor; og saaledes troe vi at komme Grækerne nærmere, end de Franske med samt deres høitravende Kiærlighed uden Strømper.

Som et Forbilled for den nyere dramatiske Digter staaer den udødelige William Shakespeare som en høitidelig Colossus i Baggrunden. Med sit eminente Genie vidste han at forædle den gothiske Verden til Kunst, saaledes som de gamle Grækere havde vidst at giøre det ved den antike. Hans Væsen bestod ikke deri, at han besad et eget Naturtalent, der ti Gange ledte feil, naar det een Gang ledte rigtig. Hvor der er et

Linie 6: Fatum] Orig.: Factum

— 25: de gamle Grækere] Orig.: de Grækere

stort Genie, der er saa stor en Trang til Dannelse og Kundskaber, som Vethed og Hurtighed i at forskaffe sig begge. Det af Naturen fortræffelige Træ staaer pludselig fuldt af Blomster, og disse Blomster modne sig pludselig til Frugt. Saa gik det Shakespear, og hvo som i hans Væsen ei kan opdage Kundskaber og moden Overfølelse: „sehen wir, woran es ihm gebricht, und heißen ihn die Zeitung lesen“, som Udgiveren af Ewald i sin Tid sagde.

Men ligesaa vist som det egentlige Genie er en pludselig Gave fra Himlen, uafhængigt af Tidens og Omstændighedernes sædvanlige Gang, uforudseeligt og udemonstrerligt, saaledes er paa den anden Side en vis ved Flid, Værdsommelighed og Exempel skyndet Fremgang til Perfectibilitet saavel i den æsthetiske som i den moralske Verden kiendelig giennem hele Historiens Løb; der geraader Menneskeheden til den høieste Værd, saa vist som den er det gode Menneskes høieste Trøst. Om der nogentid atter vil fremtræde et saadant Genie som Shakespear, veed Himlen; men at vi Nære, med al vor Værdighed og Kiærlighed til denne vor Stamfader, kunne finde Heil hos ham og Ufuldkommenheder, er vel unegteligt. Saaledes lader det sig vel neppe modsiges, at flere shakespeariske Dramer tabe sig i det Brede, Planløse; og omendstøndt denne plastiske Helt aldrig lader dette Brede atter tabe sig i Lust, omendstøndt han i sine Dramer aldrig holder op at være dramatisk, saa finde vi dog den Fordring, vi have op-

Linie 7: woran es ihm] Orig.: worans ihm (see J. Ewalds samtlige Skrifter, II, 1850, Side 269).

stillet som nødvendig, nemlig Handlingens Enhed, flere Gange utilfredsstillet. Dette er en Feil, der kan tilgives Shakespeare, hos hvem man mere maa beundre de Mirakler, han, som første Mand, og som den, der brød Isen, gjorde; men os, som ere hans Efterfølgere, og som staae paa hans brede Skuldre, bør det ikke tilgives.

En anden Sag, hvori jeg troer vi bør vige noget fra Shakespeare, ere de alt for hyppige og stærke Forandringer af Tiden og Stedet. Slige Forandringer geraade nemlig ikke Dramet til Vast som blot Drama, men vel som et Theaterstykke, der er bestemt til Opførelse. Shakespeare havde en Undskyldning: Man renonceerte i hans Tid aldeles paa Decorations-Illusionen. Men da nu virkelig Theater-Maskineriet og Maleriet formaaer at frembringe en Kunstnydelse af en ganske egen Art, naar det drives til en vis Grad af Fuldkommenhed; da Illusionen af Stedet forfrisker og understøtter Handlingen: saa er det billigt, at man retter sig efter vore Tiders Tarv, saameget mere, da det med nogen Ovelse lader sig gjøre uden væsentlige Opoffrelser.

Hvad Indskrænkningen af Tiden angaaer, saa troer jeg, at den efter Naturen maa udledes af Dramets Forhold til Skuespillerne, ligesom Rummet af dets Forhold til Skuepladsen. Det er yderst sielden at træffe en Skuespiller, der til Fuldkommenhed formaaer at give en Character objectiv reen i et vist Forhold; hvor meget vanskeligere maatte det vorde at spille en Character, i een Aften, af forskellige Menneskealdere! Digteren behøver ei at bryde sig om denne Indskrænkning, thi den usynlige aandelige Kunst, Poesien,

har blandt saa mange andre ogsaa dette Fortrin for alle øvrige Kunster, at den ei dependerer af mechaniske Betingelser. Dette gjør derimod saavel Skuespilleren, som enhver anden Kunstner, hvis Organ er et fysisk Object; nemlig af sit Legeme. Sorte Streger i Ansigtet og lange Skæg gjør ikke disse Nuancer af den forandrede Alder; det maa blive plump og latterligt, og dette er Uarsagen, hvorfor jeg troer, man efter Kunstens Natur kan bestemme: et Theaterstykke kan kun vare saa længe, som Personerne deri blive uforandrede af Tiden.

Hvad de gængse Fordomme med Sandsynligheden for Tilskuerne angaaer, saa kan den naturligvis efter den Maade, vi betragte Tingen paa, her ikke have Noget at sige. Intet er latterligere, end at forlange virkelig Natur, hvor man kommer for Kunstens Skyld. Vi have sagt: Kunstens Bæsen er at sammentrænge, hvad i Livet findes spredt og adskilt. Saaledes maa Tiden ogsaa sammentrænges, hvilket ikke vil sige, forkortes. Og ligesaa vel som jeg kan bilde mig ind, at der skeer dette eller hiint, og at der, medens Tæppet er nede, mellem Acterne gaaer saa eller saa lang Tid hen, ligesaa let kan jeg i min Phantasie uddrage denne Tid noget længere.

Imidlertid, hvilken Digter søger ei at tælle sit Publicum, naar det kan skee uden Opoffrelse af det Vigtigste? Publicum er nu eengang vant til at see Skuespil af een Dag, halvanden Dag, to Dage; jeg har forlænget min Hækon til saa omtrent tre, og haaber, at man ei tilregner mig denne Frihed for haardt. Tysklands Schiller har i de nyere Tider begyndt at

udvide Theatertiden noget; heri følger jeg ham, ligesom jeg ogsaa agter at følge ham i hans Indskrænkning og Maadehold. Man vil under Opførelsen af mit Sørgeespil neppe mærke denne Udvidelse; thi i Acterne selv er ingen Pauser, og selv mellem Acterne ere disse Pauser kun korte, da Stykket gaaer uafbrudt fort Dag og Nat. Paa denne Maade blev det mig muligt med nogle nødvendige Forandringer at sammentrænge Begivenhederne, hvilket ellers vilde været mig umuligt; og paa denne Maade vil jeg vende i Stand til at stille flere Billeder af mit Fædrelands Historie for mine Landsmænds Bine, dersom de skulde bifalde det første.

Svar paa Hr. Capt. Abrahamsons Recension over mine nordiske Digte. En æsthetisk Afhandling af A. Oehlenschläger. Kbhvn. 1808. (Udkommet i October 1808, i Anledning af W. H. F. Abrahamsons Inserat i Kjøbenhavnske lærde Efterretninger for Aar 1808, Nr. 4 og 5.) Side 81 til 94:

Jeg har endnu tilbage at møde tvende Indvendinger i Anledning af Hakon Jarl, et Skuespil, der for Resten finder Recensentens Bifald. Dog kan jeg ikke undlade først at yttre, hvor ondt det gjør mig, at han saa lidt synes at elske og sympathisere med vor gamle og mythologiske Verden, saa at han ligesom føler sig en Steen lettet fra Hjertet, i det han træder ind fra den mythologiske i den historiske Tid. Mig gaaer det modsat. Mythologien bestaaer af rene, store Natur- og Menneskeforhold, er et Product af en heel Nations Character, Tænke- og Følemaade. I den er intet

Halvt, intet Tilfældigt, altsaa intet Prosaisk. Det Forfængelige, Egoistiske, Bedrøvelige er forsvundet. Menneſkenes Lidenſkaber og Handlinger have afbruset og afgjæret, ſom ſure Druer, og den rene, klare, ſtyrkende Viin, Aſaſers ſande Blod, ſtaaer tilbage i Karret. Alt ſaaer her kun Betydning ved ſin ſtore Forbindelſe. Det Evige tabes aldrig af Sigte, og diſſe Billeder ſtaaer for det ſkuende Die, ſom Grindringen af Livets Tildragelſer eengang vil ſtaaer for os i Evigheden, naar vi have afslagt den jordiske Larve: ſom ſindrige, lærerige Billeder. Saaledes ville vi engang erindre os vore egne Tildragelſer, i en ſkønnere Exiſtens, naar Baldur lever op, og i Forening med Vidar (Livskraften) gienmoder Tidens Børn: Vale og Hødur (Dag og Nat). Da ville alle Gienvordigheder og Kampe fra ſvundne Dage ligge for vore Dine ſom et gyldent Brætſpil i det unge Græs; og ſom bedre Børn, med Binger, ville vi glæde os med den forrige Uſtyldighed over at høre Livets Eventyr i den ſtore Ammeſtue ved den evige Naturs hellige Moderbrøſt.

Hvad er overimaginairt i den enfoldige, billedklare Mythologie? Hvor er et Arneſted, en Hiemſtavn paa Jorden, derſom det ikke for Nordboen er i Norden? Og hvad i Norden er mere nordiſk, end Productet og Udtrykket af den hele nordiſke Aand?

Hellige Billeder af mine Forfædres Handle- og Tænkemaade! forlader mig aldrig. I eder vil jeg ſkue

deres Enfold og Kraft, deres Sindrigheid og Aand, deres Religion og Sæder. Med eder vil jeg efter Evne forbinde, hvad Christus og Socrates have udbredt over Jorden af from, kiærlig Begeistring, af dybsindig, genialist Grandstning. Thi det føler jeg vel, den Længsel og Higen, som rører sig i min og mine Medbrodres Barm i vore helligste Dieblikke, stunder dog kun efter, at det hellige Kors skal smelte sammen og blive Eet med Thors vældige Hammer; at Manden Daad skal finde den skionne Nø Grækiendelse.

Hvad Uhyre, hvad Formløst tvinger os til at holde Indbildningskraften vedlige i Thors Reise, et enfoldigt Eventyr, som selve Børn kunne fatte og more sig ved? Hvad spænder os i de rene, bestemte Omrids af Baldurs Skiebne? Hader den Aand, der ligger i de eddiske Fabler, Noget mere end Svulst og Ubestemthed? Foragter den Noget mere end Over-spænding og Usanddruhed? Elsker den Noget høiere end tydelig, naiv Fremstilling? — Nu, saa lader os elske dette gamle Familieportrait igien, og hænge det hen paa det fornemste Sted i Hallen, over vor Urne! Lad ikke Lunkenhed og Riede vorde Frugten af vore Undersøgelser, men lad os med Kunst og Behændighed slibe de gamle Edelstene, saa at de øvrige Nationer maae forundre sig over deres Skionhed og Glands!

En mythologist Fabel staaer mig nærmere, end en historist Bedrift. Hiin grunder sig i den evige Natur, denne i en forsvunden Tid. Saa længe Jld og Vand og Jord og Luft er til, saa længe leve Odin,

Wair, Frigga og Freia. I Kiærligheden lever den Sidste atter, ligesom den Første i Blissdommen; og saa længe Kunst og Heltemod ikke er forsvunden, saa længe virker ogsaa Bragi og Thor. De Eviges Bølger staae endnu uforkrænkede: de høie Bierge, den hvælvede Himmel, det sølvblaae Hav, den flammende Sol. Og de eddiske Fabler og Facta leve op i min Siæl paa ny, hvergang Naturens Virkninger tiltale mit Jnderste. Den historiske Daad derimod farver sig efter sin Tid, og træder tilbage i Taagen med den. Først i Kunsten lever den op paa ny; men de findrige Fabler ere Kunstens ældste Børn, og mig saaledes fra Begyndelsen af nærmere.

Jeg vender mig nu til de tvende Forekastelser, Hakon Jarl angaaende.

Rec. roser Sørgepillets Plan, men ønsker dog Scenen med Uden reent bort, „som uenhørende til Handlingen, og fordi den ganske uden Nytte standser Dramets Fremgang“. Og her maa jeg da bringe i Erindring, hvad jeg anførte i Anledning af Baldur, at ethvert Drama ikke blot har en udvortes fysisk, men hvad der er ædlere og vigtigere, en indvortes psykisk Sammenhæng. Trogoedien her bestaaer nemlig ikke blot i Hakons Fald, men i Christendommens og Hedenskabet's Strid. Ligesom nu i Hakon

Linie 5: staae] Orig.: staaer

— 7: leve] Orig.: lever

— 20: hvad jeg anførte i Anledning af Baldur] See nedenfor i Anmærkningerne til Baldur hiin Gode.

— 21: blot har en] Orig.: har en blot

personificeres det gamle Hedenskab, saaledes repræsenterer Olaf den unge Christendom. De fristende, ængstende Tvivl, der maae oversfalde ethvert ærligt og velmenende Hierte i et mørkt Dieblif, medens det overveier en Handling, hvis Udførelse vil koste Tusindes Blod, er personificeret i Olafs Scene med Auden, og altsaa et vigtigt Motiv i Hovedhandlingen i Henseende til dens indvortes Sammenhæng. Men ogsaa som blot udvortes er denne Scene af Bigtighed. Den præparerer Døds-scenen; den gjør den uagtet sin Græselighed høitidelig, og nøder os til at høiagte Hakon midt i sin Bildfarelse. Vi indsee, at den veltalende Odin, der gjør slikt et Indtryk paa Olaf, at han maa bede Gud om Bistand i sin Tvivl, aldeles behersker Hakons nordiske Aand. Vi indsee, hvor naturligt denne Tænkemaade maa rodfæste sig i et heroisk nordisk Gemyt, og det indsee vi kun tydeligt ved Audens Taler til Olaf. Paa denne Maade bliver den sidste Scene i fjerde Act med al sin Tragiskhed en religiøs Actus, da den uden det vilde nærme sig til et cannibalisk Slagteri. En Scene altsaa, som udtrykker en naturlig Gemytsbevægelse af Bigtighed hos den ene af Stykkets Helte, og som bidrager til at gjøre den anden grandios selv i sin Forblindelse, kan vel ikke siges at staae til Overslod, især naar den enkelt, taget for sig, efter Forfatterens og Fleres Mening er en af de bedste Scener i Stykket.

For Resten er min Mening, at hvad man kalder Handlingens Eenhed i et Drama, bestaaer i den modne Maade, i den harmoniske Sammenhæng, hvormed det Hele er opfundet og fremstillet. Bevæger Alt sig

rhythmisk med poetisk Effect til hinanden, saa har det ogsaa Eenhed. Mangel af Eenhed bestaaer i upoetisk intetsigende Tilfældighed, Plumshed i Sammensøielsen, umodent Skolar-Virvar. For en Digters Opfindelser, Ideer og Forestillinger lader der sig Intet foreskrive i Almindelighed. Ethvert Digt er en Individualitet, har altsaa noget Individuelt, om hvilket der Intet kunde forordnes og bestemmes, førend det digtedes, som maa forstaaes i sin eiendommelige Sammenhæng, altsaa af sig selv. Et poetisk Gemyt, som læser et Digt, læser det ikke for deri at finde Sagttagelser af visse almindelige Regler, men for at nyde noget Positivt, Eget, hidtil Ukiendt, Genialist. Er Digteren i det Hele taget en dannet Kunstner, da tillader man ham gierne enkelte Friheder, naar disse Friheder kunne bidrage til at udfløkke Blomster, der ellers maatte undværes. Deri bestaaer, hvad man i Digtekunsten kalder det Episodiske. Hvorfor skulde det ikke være en Bært tilladt, som byder sine Giestre et godt Maaltid, efter eget Behag at have en Biret i Beredskab, som man ikke havde ventet; naar han for Resten havde forsynet dem efter Ønske? Og hvis nu denne Ret er velsmagende og sund, er det da fornuftigt, naar en af Giesterne, efter at have spist den, da vilde sige: hvad du bødst, lader sig vel fortære, men jeg vilde dog heller ønske, at du Intet havde budt os af den Slags, thi det gjør hverken Christen eller Niels ved deres Giestebud! — I Epopeen er Episoden tilladt, hvorfor da ikke i Dramet? Er Stykket for langt, da kan man udelukke den (og det er den eneste Årsag, hvorfor Scenen med Auden ved Forestillingen

er bleven udeladt); men Digteren skulde det dog ikke bebreides. Denne Ungsteligheid er smaalig, den springer ud af en falsk, overtroist Critik. Denne Critik ville vi søge at døde og drukne med daglig Poenitence, og efter den bør Ingen længer i vore Dage danne og rette sig, hvem Gud gav genialist Frihed, og naturlig sund Smag for det Skønne i alle Former.

I min tydske Oversættelse af Hakon Jarl, hvor Alt er kortere og mere sammentrængt, end i den danske, vilde Scenen med Auden ikke behøves at udelades ved Opførelsen; og saaledes tænker jeg ogsaa engang at omarbejde den danske.

Det Sidste, jeg endnu har at anmærke, er min Forundring over, at Rec. mener, Somnambulismen støder mod det Alvorlige, og at han halv troer, jeg har ladet Hakon gaae i Sovne for at frembringe en comist Effect, hvilken han paa dette Sted finder ilde anvendt. Sandelig, jeg kunde ikke begaaet en større Taabelighed, end her at ville vække comist Effect. Det har ogsaa saa lidet været min Hensigt, at jeg lod Hakon gaae i Sovne, fordi jeg, tværtimod Recensentens Mening, holdt Somnambulisten, især en saadan, for en yderst tragist Person, der for maatte bringe Haaret til at reise sig paa Tilskuernes Hoved, end at faae dem til at lee. En Nattevandrers, især naar hans onde Samvittighed har vakt hans Phantasie i Dromme og forstyrret hans No, forekommer mig at være et sandt Spøgelse, en Gienganger uden virkeligt Liv

og Bevidsthed, som til Straf for sine i Livet begangne Forbrydelser er fordømt til uden No at pusle hen i Nattens dunkle Time, som en Skygge over Jorden. Man erindre sig Lady Macbeth med Lysen, i Shakespeare. Er denne Scene comist? Bringer den til at lee? Det maatte da være den Slags Latter, som faaer Tænderne til at klappre i Munden. Jeg mener, at Hakons Drømmevandring er af samme Natur.

Den blege Skygge,

Du seer, var eengang Norges Herre, mægtig;
 De stærke Normænd lod hans Vink. Han faldt
 I Striden, i en Strid, som stod paa Glade.
 Nu gaaer hans Gienfærd kun omkring og spøger
 Bed Nattetide. Hakon var hans Navn.

Mat af Dagens Kamp og Nattens Flugt slumrer han ind uagtet sin Frygt for Karer. Neppe er han indslumret, før Samvittighedens Grindringer vække ham i Drømme, som de slangehaarede Furier Drestes med deres Svøber. Han springer bleg og forfærdet op; med drømmende, stive Blik, bortvendt Overkrop, som om han vilde flye, tilbagestrakte Arme mod de indbildte Syner, som om han vilde støde dem fra sig, forfølges han af Graafelds og Guldharalds blodige Skygger. Disse Syner afbrydes af andre; alle truende Grindringer af hans Liv flye lynsnare giennem hans drømmende Hjerne. Han er moden til at falde, det

Linie 24: Graafelds] Orig.: Graafeld

— 26: flye] Orig.: flyer

er fuldbragt, og vi undre os ikke over, at han i sin Vision betragter sig selv som sin egen Offerpræst, og i en tragisk høitidelig Fortvivlelse rækker Karer frivillig Dolken, for at støde den i hans Bryst. Dette udretter Karer med sin sædvanlige blinde Lydhed; og Undertrykkeren, Menneſkeforagteren finder netop sin Død i den slaviske Underkastelse, han tilforn betragtede som det nødvendige Middel til sin Sikkerhed.

Til Hakon Jarl kunne her følgende Bemærkninger gjøres:

Side 12, Linie 29-31:

 Hvad jeg tyktes,
 Det tyktes jeg; det nødtes jeg at tyktes
 Imellem Sværmen.]

Ordet tykkes er paa dette Sted, neppe ganske sprogrigtigt, brugt for synes, lade.

— 21, — 12-13:

 O, hvad var Berglioths Skønhed, hvad er selv
 Thora fra Rimols Skønhed imod denne?]

Ved denne Berglioth menes rimeligviis Hakons afdøde Hustru, der imidlertid i Virkeligheden bar Navnet Thora, ligesom hans senere „Kjæreste“. At her skulde være tænkt paa Hakons Moder eller paa hans i Stykket (Side 64—65 og 127) omtalte Datter, som begge hed Berglioth, kan ikke antages; det Sidste saa meget mindre, som der da maatte have staaet, ikke var, men er. Paa at indføre denne Læsemaade er der rigtignok i Trykfeilslisten til Nordiske Digte gjort et Forsøg; men det strider saavel imod

begge Manuscripterne, som imod de tre Udgaver, Oehl. selv besørgede, og kan alene tilskrives Nordiske Digtes ubekjendte Udgiver.

Side 40, Linie 18:

— Hvordan staaer Høven nu i Norges Land?]

D. e. hvorledes staaer nu Normændenes Hu? — Den norske (jydske) Dialectform har Digteren maaskee valgt for at undgaae det Dobbelttydige i den skrevne Form Huen, hvad han vel bedre havde forebygget ved at bruge Formen Hugen.

— 77-78:

Cæli deus sanctissime, osv.]

Hvorfra Oehl. har denne gamle Hymne i den foreliggende Form, kan Udgiveren ikke paavise. Maaskee den er meddeelt Digteren af Fr. Schleiermacher, med hvem han omgikkes meget i Halle (see Erindr., II, Side 30-31). Omspredte findes alle Hymnens Bestanddele i H. A. Daniels Thesaurus hymnologicus, I, nemlig første Strophe Side 60, Spalte 2; anden Strophe Side 58, Sp. 2; tredie Strophe Side 60, Sp. 2; fjerde Strophes første og andet Vers Side 230, Vers 145—146, og dens tredie og fjerde Vers Side 229, Vers 141-142.

— 102, — 12-13:

Orm har paa fire Beie fra sin Gaard

Sendt Hærorf rundt omkring]

Hærorf, som læses i M., eller Herorf, som de trykte Kilder have, er Krigsbud. Snorros Ord: *Ormr let fara herör* oversættes af P. Claussön: „Orm lod sende Hærorff eller Krigszbud“, hvilken Over-

sættelse Schiöning omtrent beholder: „Orm sende Hærorff (Krigsbud)“.

Side 145, Linie 22:

Som Regn og Hagleld i en Binterstorm]
Hagleld, Hagelbyge, Iling. Ordet har Digteren
vel nærmest fra Schiönings Snorro, hvor det fore-
kommer f. Ex. I, Side 238, 241.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra den første
ere følgende:

Side 3, Linie 2: Trygvesøn] = M; A: Trygvesen

— —, — 8: Einar] = M; A: Einer

— —, — 22: Inger, Thora's Pige.] Herefter følger i
alle Kilderne: Hadding, hendes Svend; men denne
Person, der nævnes Side 130, Linie 15, forekommer
som handlende kun i Manuscripterne (see ovenfor Side
247-248, Anm.)

— —, — 23: Bønder og Trælle.] = M; A (B, C og D):
Bønder, Trælle.

— 5, — 1: Første Act.] = M; mangler i A.

— —, — 5: ved et Madfad] = M; N: med et Madfad;
A: med Madfad

— 6, — 2: dens] = B; A: sit

— —, — 3: ydmøgt] = M; N: ydmøgst; A: ydmøg

— —, — 9: Bærestuder] = M og A (udeladt i B, C
og D). Bag i A angives Ordet som en Trykfeil
for Handelspramme; men denne Forandring synes
unyttig, er udentvivl kun bemærket af meget Faa,
og dens Authenticitet kunde vel endog betvivles (smlg.
ovenfor Side 272-273, Bemærkningen til Side 21,
Linie 12-13).

- Side 6, Linie 24: turde] = M; N, A (B, C og D): funde
 — —, — 28: forvorpne] = M; N, A (B, C og D):
 forvovne
 — 7, — 7: Ja vist] = B; A: Ja vel
 — —, — 31: før] = M; N og A: om
 — 8, — 24: født] = M; A (B, C og D): fød
 — 9, — 6: reise] = B; A: reiser
 — —, — 16: rødde] = M; N, A (og B): rydde
 — 10, — 3-4: fine sidste Straaler] = M; N og A: fine
 Straaler (i B, C og D anden Forandring)
 — —, — 4: komme] = M; A: kommer
 — —, — 8: Hvad vove] = M; N og A: Hvor vare
 — —, — 20: moderlig] = B; A: moderligt
 — —, — 21: smeffre, sfionne] = M; N og A: smuffe,
 sfionne (i B, C og D anden Forandring)
 — —, — 22: D! ei blot] = M; N og A: Og ei blot
 (i B, C og D anden Forandring)
 — 11, — 1-2: til Rette smuft. | Han] = M; N: til-
 rette smuft | Han; A: tilrette, smuft | Han (i B, C
 og D anden Forandring)
 — —, — 18: purpurrøde] = B; A: gule, røde
 — —, — 23: hellige] = M; A: hell'ge
 — —, — 27: sfionne] = B; A: føde
 — 12, — 6: komme] = M; N og A: kommer
 — —, — 19: var ganske nyt] = B; A: at det var Nyt
 — —, — 23: fort.] = B; A: fort sagt,
 — 13, — 11: min hele Belsærd] = M; A: min Belsærd
 (i B, C og D anden Forandring)
 — 14, — 29: vorder] = M; A: bliver
 — 15, — 8: Urten] = M; A (B, C og D): Ratten
 I N mangler denne Linie; i Oehls tyske Oversæt-

- telse af Hakon Jarl (1809) lyder den saaledes:
 Die Wurzel biegt sich unterm Abendthau. — Hvad
 Digteren her lader Hakon anføre som et Vers af
 Eivind Skaldaspilder, er ikke hentet fra de Rester,
 Tiden har levnet os af denne Fortidsdigters Poesie.
- Side 15, Linie 12: ræffer ham den] = M; N, A (B, C og
 D): ræffer den
- —, — 12-13: derpaa nedslaaet] = B; A: derpaa un-
 derlig nedslaaet
- —, — 26: pryde] = M; A: pryder
- 16, — 13: Haarfagre. Ven! du] = M; N og A:
 Haarfagre, Ven! Du
- —, — 16: mit] = B; A: min
- —, — 29: Danevirke] = C; M: Danavirke; N og
 A: Dannevirke
- 17, — 2: undrer] A: undres; smlg. Var. til Side
 100, Linie 2, 4 og 5 (i B, C og D anden Forandring)
- —, — 14: med. Al Haralds] = B; A: med, den
 hele Haralds
- —, — 19: var] = M (B, C og D); A: er
- 18, — 4-5: forbudt at nærme sig | De store Guder] = B;
 A: forbudent sig at nærme | Til Nordens
 Guder
- —, — 20: mig] = B; A: til
- —, — 21: den gamle] = M; N og A: din gamle
- —, — 22: Orm Uygias Fæstemø, og, Herre!] = B;
 A: Orms Fæstemø fra Uygia, Herre!
- —, — 25: min] = B; A: din
- 19, — 8: sin Arm] = M; A: sine Arme
- —, — 18: forvirret] = M; N og A: forvildet (i B,
 C og D anden Forandring)

- Side 19, Linie 20: [øde] = M; A: [f]iønne (i B, C og D anden Forandring)
- —, — 26: [sin Arm] = M; N og A: [sine Arme]
- —, — 30: [Guldbrandsdalen] = D; A: Guldbrandsdalen
- 20, — 10: [Brudegaven] = B; A: Morgengaven
- —, — 24: [Hun undflyer] = M; N, A (B, C og D): Hun flyer
- 21, — 25: [udstrakt] = B; A: frugtbart
- 22, — 6: [komme] = B; A: kommer
- —, — 8-9: [Jostein og Carlshoved komme. | Hækon] = B; mangler i A.
- —, — 20: [ligget mig paa] = B; A: lagt mig [svart paa]
- 23, — 1: [tillidsfuld] = B; A: uden Tvivl
- —, — 9: [Trolde] = B; A: Trolde
- —, — 14: [Dannerkongens] = C; A: Dannerkongens
- —, — 17: [Til og engang at faae en Part i Riget] = B; A: Til nu at faae en Part i Riget med
- —, — 28: [Hylde] = B; A: Hyldest
- —, — 31: [Hjøringsvæg] = M; N og A: Hjøringsvæg
- —, — —: [svandt] = B; A: [sant]
- 24, — 1-2: [Da Bue sprang fortvivlet over Bord | Med Armens Stump i Pengekrinets Hant] = B; A: Da Bue (angivet bag i Bogen som Trykfeil) styrtet (M: styrtet) sig fortvivlet ud | Med Armestumperne i Pengekrinet
- —, — 7: [tilovers] = B; A: tilbage
- —, — 8: [mener] = B; A: siger
- —, — 22: [ikke længe] = B; A: ei alt længe

- Side 24, Linie 31: Fædreland] = M; N og A: Fødeland
 — 26, — 8: veed] = B; A: vedst
 — —, — 28: fiender du min] = B; A: veedst du al min
 — 27, — 3: finder strax han Modstand] = B; A: lider strax han Afbræk
 — —, — 7: Vil I da] = M (B, C og D); A: Og vil I
 — —, — 21: Alle Tre.] = B; N og A: De tvende (M: trende) Kæmper.
 — —, — 22: Freir] = M; N og A: Freya
 — 28, — 13-14: Hafon | staaer] = B; A: Hafon (ene). | Han staaer
 — —, — 22: Hielp mig at rydde snart den Fiende ud] = M; A: Hielp mig at rydde snart din Fiende ud (B, C og D: udryd en Fiende; i N mangler dette Vers)
 — 29, — 3: Med blodneddypte Leigner] = M; N og A: Med Blod neddypte Leigner (i B, C og D anden Forandring)
 — —, — 12: Døibliv] = M; N, A (B, C og D): Døiblivfe
 — 30, — 3: grusomt] = M; N og A: grusom
 — —, — 11: min] = M (B, C og D); A: en
 — —, — 17: smedded] = M; N og A: smeddet
 — —, — 19: der] = C; A: som
 — —, — 27: først indsættes] = B; A: sættes ind først
 — 31, — 29: vilde heller] = M; N, A (B, C og D): heller vilde
 — 32, — 6: Døtter] = M; N, A (B, C og D): Datter
 — —, — 31: af drevet ægte Guld] = B; A: af nyt, af drevet Guld

Side 33, Linie 1: monstrol] = M; A: men troe

— —, — 6: See] = M; A (B, C og D): Saa

— —, — 8: mit Hoved] = M; A (B, C og D): min
Raffe

— —, — 9: ad] = B; A: af

— —, — 21: Herre] = B; A: Konning

— —, — 22: faare] = B; A: faarer

— —, — 24: Modstaae] = B; A: Modstaaer

— —, — 26: Bliuer] = M; N og A: Blier

— 34, — 12: slig en] = M; A: denne

— —, — 24: blier] = M; N og A: bliver

— 35, — 2: Smededreng] = B; A: Smeddedreng

— 36, — 2: hist] = C; A: midt

— —, — 4: derom] = C; A: derpaa

— —, — 11: for Diet] = M; N og A: for Ederes Dine

— —, — 17: været] = M; N, A (B, C og D): være

— —, — 21-24:

Jeg skaaner dig, men misbrug ei min Godhed!

Smed Kronen om igien! Den skal ei passe

En uddøet Kongeslægt, men mig. Jeg giver

Dig endnu trende Dage. Bee dig, Bergthor!

= M; N har de samme fire Vers, men i det fjerde
er trende blevet til tvende; A (samt B, C og D med
en uvæsentlig Forskjel):

Jeg skaaner dig; men misbrug ei min Godhed.

Jeg gier dig endnu tvende Dage. Bee dig,

Formodentlig har Sætteren i A oversprunget de to
midterste Vers, og Correcteuren har da (ligesom Side
52, Linie 17-20; Side 67, Linie 30; Side 87, Linie
27; Side 105, Linie 6; Side 119, Linie 10-11; see
Varianterne), uden at sammenligne med sit Manuscr.,

der formodentlig har havt det Samme som N, conjiceret den Form for det fjerde Vers, der siden omtrent blev staaende, med Tab af to gode Linier. I Henseende til tvende for trende maa bemærkes Bergthors paafølgende Ord om tre, fire Timer.

- Side 37, Linie 4: *Jør om igien han smedder Norges Krone*
 = C; A: *Jør han skal smedde atter Kronen om*
 — 38, — 4: *fomme*] = B; A: *fommer*
 — —, — —: *Strandbredden*] = M; A (B, C og D):
Stranden
 — —, — 11: *En*] = M; A: *Gen*
 — —, — 20: *mindes mig*] = M; A: *minde mig*
 (B, C og D: *minde end*)
 — —, — —: *din Godhed*] = B; A: *dit Benstøb*
 — 39, — 1: *blevet*] = B; A: *bleven*
 — —, — 3: *dit Benstøb*] = B (som dog har Trykfeilen *din Benstøb*); A: *din Godhed*
 — —, — 4: *Hvis ikke jeg var ilet hid*] = B; A: *Hvis ei jeg havde ilet hid*
 — —, — 8: *hindred*] = M; N og A: *hindrer*
 — —, — 11: *befoger*] = B; A: *befogte*
 — —, — —: *Fædreland*] = M; N og A: *Fødeland*
 — 40, — 11: *tidlig*] = M; A (B, C og D): *tidligt*
 — —, — 29: *pludselig igien erindred*] = M; N og A:
pludselig erindred
 — —, — 31: *Taaren*] = M; N, A (B, C og D): *Taarer*
 — 41, — 12: *boer*] = C; A: *bøe*
 — —, — 13: *frem bag*] = B; A: *iblandt*
 — —, — 16: *flue*] A: *fluer* (i B, C og D anden Forandring)
 — —, — 20: *Ja*] = M; A (og B): *Jo*

- Side 41, Linie 31: Vandet selv] = M; N og A: Vandet i
sig selv
- 42, — 5: Bølgen imod] = M; N og A: Bølgerne mod
- —, — 6: Men] = B; A: Dog
- —, — 18: give] = M; A: giver
- —, — 31: ved] = M; N, A (B, C og D): med
- 43, — 16: Fik Jarlen Norges Land i sine Hænder]
= B; A: Kom Vandet meer og meer nu i hans
Hænder
- —, — 18: Saaledes] = C; A: Og derfor
- —, — —: roligt] = M; N, A (og B): rolig
- —, — 22: Som rundt om havde Jorden fyldt] = M;
N og A: Som Jorden havde rundt om fyldt (i B, C
og D anden Forandring)
- 44, — 1: Hjøringsvaag] = M; N og A: Hjør-
ringsvang
- —, — 4: hovedsvimmel, glemte] = M; N og A:
hovedsvimmel, forglemte
- —, — 14: bestandig mere BOLD paa] = C; A: be-
standig Indgreb udi
- —, — 17: som Offer] = B; A: et Offer
- 45, — 15: nytted] = M; N og A: nyttet
- —, — 22: For snart i Baarens Tid at] = B; M:
For ud, i Baarens Tid, at; N og A: For udi Baa-
rens Tid at
- 46, — 4: raged ned til] = M; A (B, C og D):
peged ned mod
- —, — 18: underligt] = M; A: underlig
- 47, — 6: værd] = B; A: værdig
- —, — 8: dog yttret fun] = M; A: fun yttret dog
(i B, C og D anden Forandring)

- Side 47, Linie 13: Siælenê] = B; A: Siertetê
 — —, — 15: mod] = D; A: til
 — 48, — 14: vente] A: venter (i B, C og D anden Forandring)
 — —, — 15: dette glade Budskab] = M; A: dette Budskab (i B, C og D anden Forandring)
 — —, — 22: Dphold] = M; N, A (B, C og D): Taushed
 — —, — 24: mig et Dieblif, I Benner!] = B; A: mig i dette Dieblif,
 — —, — 25: har man reist et Telt] = C; A: finder I min Telt
 — —, — 26: Der qvæger, hviler] = B; A: Qvæger og hviler
 — 49, — 13: besluttet] = B; A: bestemt mig
 — 51, — 11: sit] = M; A: dit
 — —, — 18: de blege] = M; A: det blege
 — —, — 25: det] = M; N og A: dit
 — —, — 29: Han gaaer.] = M; mangler i A.
 — 52, — 14: Jeg gaaer] = M; A (B, C og D): Vi gaae
 — —, — 17-20: Ha, hvilken Lykke
 Maa jeg da takke Hændelsen ei for,
 At jeg endnu engang faaer see dig, førend
 Du seiler bort!
 = M; A (samt B, C og D med en lille Forandring):
 Ha, hvilken Lykke
 Maa jeg da takke Hændelsen ei for!
 Du seiler bort?
 (Du seiler bort kan ikke godt staae som et Spørgsmaal, da Hakon allerede ovenfor har sagt, hvorfor

han seiler bort. Desuden passer hans efterfølgende
 Replik kun til Manuscr.s Læsemaade.)

- Side 53, Linie 24: blandt] = M; N, A (B, C og D): Blandt
 — —, — 26: du varst] = M; A (B, C og D): du var
 — 54, — 5: Mænd] = B; A: dem
 — 55, — 1: lave] = B; A: falske
 — —, — 2: O ja,] = B; A: Ja vel,
 — —, — 23-24: Mafyn. | Skjorlevner! at] = M; N:
 Mafyn | Skjorlevner! At; A: Mafyn, | Skjorlevner! At
 — 56, — 11: Kæmper vel, end du] = B; A: Kæmper,
 end som du
 — —, — 18: har endnu meer] = B; A: har meer
 — 57, — 14: for] = B; A: til
 — 58, — 26: Og — som] = M; N, A (B, C og D):
 Og som
 — —, — 29: han — som] = M; A (B, C og D): han, som
 — 59, — 16: Hov'det] = M; N og A: Hovedet
 — 60, — 1: under det forrige] = M; N, A (B, C og
 D): under forrige
 — —, — 23: Riding] = M; N og A: Ridding; saa-
 ledes hver Gang dette Ord forekommer i Stykket.
 — —, — 31: Manddom, Riding? dø!] = M; N:
 Manddom, Ridding! Døe! A: Manddom? Ridding! dø.
 — 61, — 4-5: tilbage! Det | Var ellers ude med mig.]
 = C; A: tilbage, ellers | Var det alt giort med mig.
 — —, — 7: Hvilken] = C; A: Ha, hvilken
 — —, — 25: dræbt] = M; N, A (B, C og D): dræbe
 (smlg. I, Side 353, Linie 23)
 — 62, — 28: vel, at her jeg traf dig!] = M; A: vel,
 jeg har truffet dig (i B, C og D anden Forandring)
 — 63, — 1: nu han] = M; N, A (B, C og D): han nu

- Side 63, Linie 10: mod] = M; A: med
- 64, — 8: din egen Ære] = M; N og A: din Ære
- —, — 13: af Granerød og Bjørnesener] = M; N
af Graneveed og Bjørnesener; A (B, C og D): af
Træ og seige Bjørnesener
- —, — 15: sin Skulder] = M; N, A (og B): sine
Skuldre
- 66, — 12: selv jeg] = B; A: jeg selv
- —, — 14: min første Datters] = M; A: min Datter
(i B, C og D anden Forandring)
- 67, — 13: lad dog] = B; A: lad nu
- —, — 18: Mødfar] = M; N og A: Mødsfad
- —, — 28: kommer] = M; N og A: komme (i B,
C og D anden Forandring)
- —, — 30: Vi er Jarl Håkons] = M; N: Vi er
Håkons; A: Vi ere Håkons
- —, — —: sendte] = M; A (B, C og D): sendt
- 68, — 16: Som er] = M; N og A: Som est
- —, — 18: til] = B; A: med
- —, — 23-24: Han haaber derfor,
 Du afstaaer ham din Fæstemo.
= B; A: Han haaber og,
 At du vil ei forhindre ham hans Lykke,
 Men at du sender ham sit Hjertes Uttraa,
 Og afstaaer ham din Kierlighed.
- —, — 30-31: du, som vor Jarl | Ei tvivler paa,
 gier hende] = M; A (B, C og D): du, hvorm Jar-
 len | Ei tvivler, slipper hende
- 69, — 9: fri og stolt] = M; A (B, C og D): stolt
og fri
- —, — 20: At vi skal bringe Gudrun til] = C; A:
At bringe Gudrun med os til

Side 69, Linie 24: Han er ophøiet over Alles Dadel] = B;

A: Vor Tunge er for svag til Hakons Ros.

— 70, — 13: styrte] = B; A: styrter

— —, — 27: sig for] = M; A: sig hen for

— —, — 29: staae] = B; A: staaer

— —, — 30: flynse] = B; A: flynser

— 71, — 9: hevner] = M; N, A (B, C og D): hævne

— —, — 18: staffels] = B; A: arme

— —, — 27: Hammeren] = M; A: Hamren

— 72, — 2-3: Den Møster. | Carlsbøved.] = B; A: Den Møster. | Skuepladsen som i anden Act. | Carlsbøved.

— —, — 11: i Havn] = B; A: til Lands

— 73, — 2-3: Olaf har man | Bestemt] = B; A: Olaf er | Bestemt

— —, — 5: Kæmpeplads] = M; A: Kæmpeplads (i B, C og D anden Forandring)

— —, — 9: tydeligt] = M; A: tydelig

— —, — 13: har naturligvis] = B; A: har, som er naturligt,

— —, — 20: fiende] = M; A: fiender

— —, — 23: forblummet] = M; N og A: forblummet

— 74, — 4: hurtigt] = M; N og A: hurtig

— —, — 8: Krigerhæder] = M; N og A: Krigerære

— 76, — 17: byde] = M; N og A: byder

— 77, — 3-4: Naar Olaf skynder sig med sine Kæmper,
Da fanger han i Buret begge let.

= B; A: Naar han med sine Kæmper sagte skynder
Sig did, saa har han dem i Buret begge.

— —, — 11: lovet] = M; N, A (B, C og D): lovt

— —, — 18: række] = M; N og A: rækker

— —, — 23: nærme] = M; A: nærmer

Side 77, Linie 24: i *Haand*] = M; A (B, C og D): i *sin Haand*

— —, — 25: *syngte følgende*] = B; A: *bryde ud i følgende*

— —, — 27 til Side 78, Linie 12: *Cæli deus sanctissime*, osv.] Inddelingen af denne Sang i Stropher, der ikke finder Sted i N og A, er indført efter M (B, C og D). I N og A er den sidste Strophe rykket længere ind paa Siden end de foregaaende, hvilket her er rettet efter M (B, C og D). Anmærkningen under Texten Side 78, der ikke findes i M og N, er optaget efter B; i A lyder den saaledes:

Til Opførelsen er ovenstaaende saaledes forandret:

Skibet standser ved Strandbredden, hvor man ser Konning Olaf med det store Korsbanner i sin *Haand* omringet af sine Mænd og Munkene. I det de nærme sig hører man dem synge følgende Chor i det Fjerne:

Gorjages skal den dunkle Nat,
O Himmel, af din Straale brat,
Den sidste sorte Dæmring fly
Med Torden fra din Bue flye.

Kongen stiger ud med sit Følge og gaaer midt frem paa Skuepladsen med sit Banner i *Haand*. Naar Præsterne have dannet en Halvkreds omkring ham, fortsætte de Sangen med lydelig Røst:

Opyrmes skal det kolde Nord,
O Almagt! af dit Kraftens Ord,
Din Helt du skænkte Magtens Sværd,
Han fælde Mørkets Trolldomshær!

— 78, — 2: *perennis*] = B; A: *perenne* (M: *perenni*)

— 79, — 11: *boe*] = B; A: *ise*

— —, — 17: *Engle*] = B; A: *Engler*

- Side 80, Linie 2: bekræfte] = M; N og A: bekræsted'
- —, — 13: stolthaaardnaffet folde Fjeld] = M; N: stolt=haardnaffed, folde Fjeld; A: folde, stolthaa= naffed' Fjeld
- —, — 16: sikkerligt] = M; N, A (B, C og D): sikkerlig
- —, — 20: At røre deres Offerbøllers Rand.] = B; A: At ruge over deres Offerbøller.
- —, — 27: Tak, Brødre!] = M; N og A: Tak, fiere Brødre!
- —, — 29: Baadsmænd] = M; A: Landsmænd
- 81, — 27: Snare] = B; A: Bold
- —, — 29: din] = B; A: Ederø
- 83, — 17: Lad alle dine Kæmper følge dig] = M; N og A: Lad dine Kæmper følge med dig
- 84, — 5-6: Forandret, og med den Jarl Hakons Forsæt. | Saasnart] = B; A:
 Heel pludselig forandret, og med den
 Hakon sit Forsæt. Nys først har vi hørt det.
 Saasnart
- —, — 6: fik] = M; A: fikst
- —, — 7: Med Taushed havde vi dig let forraadt.] = C; A: Forraadt dig var en let Sag, hvis vi taug.
- —, — 8: for dig] = M; A: til dig (i B, C og D anden Forandring)
- —, — 18: følg os] = M; N, A (B, C og D): følg mig
- 85, — 2: i Haand] = M; N og A: i sin Haand
- —, — 8: Nu, Grib?] = M; N: Nu Grib! A (B, C og D): Nu Grib,
- 86, — 4: fra] = M; N og A: af
- —, — 29: Thi, seer du, denne Rende] = M; N, A (B, C og D): Thi seer du denne Rende

- Side 87, Linie 15: kommen] = C: A: kommet
- —, — 27: en heel frastig, sielden Sast] = M; N: en heel sielden Sast; A (og B): en heel sielden kostbar Sast (C og D: en fortræffelig kostbar Sast)
- 88, — 20: var] = M; N og A: er
- —, — 22: saadan] Alle Kilderne: saadant (smlg. Linie 24)
- 89, — 5: din] = M; A (B, C og D): den
- —, — 27: Olaf, Carlshoved, Iostein og følge komme].
Alle Kilderne: Olaf. Carlshoved. Iostein. følge.
- —, — 29: hævet] = M; N, A (B, C og D): draget
- 90, — 2: peger rolig paa] = M; A: peger ned paa (B, C og D: peger paa)
- —, — 13: med] = M; N og A: ved
- 91, — 12: Ræmpesalen] = M; N, A (og B): Kongesalen (C og D: Kongehallen)
- —, — 24: Herr] = M; N og A: Herre (i B, C og D anden Forandring)
- 92, — 25: Skjult] = B; A: Høst
- 93, — 14-15: fun, hvad der sommer sig og bør sig, | Saa] = B; A: fun bare, hvad der sommer sig, | Saa
- —, — 19: Saa maae vi om ad denne Bei, min Konge!] = M; A (B, C og D): Saa maa vi denne Bei, min ædle Konge!
- —, — 21: En Bondestue.] = M; A (B, C og D): Et afsides Sted i Skoven ved en Bondehytte.
- 94, — 2-3: hvilket kommer af,
At Solen skinner ned med Glands paa Bandet]
= B; A: hvilket kom deraf,
Formedelsst at den hede Sol den har
Den Bane, at den skinner ned paa Bandet

- Side 94, Linie 5-8: ondt at gjøre, thi paa Soen
 Er altid tvende Sole, det vil sige:
 Kun een paa Himmelen, men een paa Soen.
 Paa Landet
 = B; A: ondt derved at gjøre, thi
 Paa Soen er der altid tvende Sole,
 At sige ikke meer, end een paa Soen,
 Men een paa Himmelen og een paa Soen.
 Det gjør jo to; og det er hele Sagen.
 Paa Landet
 — —, — 15: I [sagtens] = M; N og A: I ogsaa
 sagtens
 — —, — 16: hvad der vedkommer Maden] = B; A:
 hvad Maden anbetræffer
 — 95, — 3: Gaar.] = B; mangler i A.
 — —, — 9: uundværilig] = M; A (B, C og D): uund-
 værligt
 — —, — 17: Støtter sit Hoved til Haanden] = B; A:
 Støtter Haanden til sit Hoved
 — —, — 22: truer] = M; N, A (og B): trued
 — —, — 30: graane] = M; N og A: graaner
 — 96, — 27: sligt et Syn] = B; A: slige
 — 97, — 30: siælve, Herre! hvis] = M; N og A:
 siælve, hvis (i B, C og D anden Forandring)
 — 98, — 9: Viis; den] = M; A: Viis, der
 — 99, — 18: Raadmundethed] = B; A: Raadmundighed
 — —, — 28: uddøet] = M; A (B, C og D): uddød
 — 100, — 2, 4 og 5: undre] = B; A: undres
 — —, — 13: Popo] = C; A: Poppo
 — —, — 17: ført bag Lyset] = B; A: overilet

- Side 101, Linie 17: Nei.] = B; A: Ha!
- 102, — 4: Bud.] = M; N og A: Budskab.
- —, — 11: sammenstimlet] = M (B, C og D); A: sammenstimet
- 103, — 4-5: det bliver let at splitte | En sammenløbet] = B; A: det blive skal en let Sag
 At splitte fra hinanden en ukyndig
 Og sammenløbet
- —, — 15: Ja] = M; N og A: Jo
- —, — 18: Søn da ikke mødt] = B; A: Søn ei mødt
- —, — 29-30: Der faldt en Taage; Erland mægted ei | I denne Skynding dem] = B; A: Det var en taaget Dag, og Erland mægted | I denne Hast ei dem
 (Læsemaaden i A hænger sammen med følgende, i M overstrøgne, Form af Linie 25: Kong Olaf lagde ind igaaer i Fjorden)
- 104, — 2: Han havde taget feil, og vilde] = B; A: At det var anderledes; vilde
- —, — 7: mod Land] = B; A: til Lands
- 105, — 5-7: Olaf | Fortrød det, at det ei var dig, han traf. | Hans] = M; N: Olaf | Fortrød det ei var dig, han traf | Hans; A: Olaf | Fortrød, det ei var dig, han traf saa vel; | Hans (i B, C og D anden Forandring)
- —, — 8: Gav han dog Fred. Af dem erfared han.] = C; A: Gif Fred, af dem erfared Kongen,
- —, — 12: mere] = M; N, A (og B): meer (i C og D anden Forandring)
- 106, — 5: hylle] = B; A: Hylle
- —, — 18: Seir] = M; A: Seier

- Side 106, Linie 19: Hækon, store, høie Guder!] = M;
 N og A: Hækon, høie, store Guder! (i B, C og D
 anden Forandring)
- 107, — 4: Som vender ned sin lyse Stang hver
 Midnat] = M; N og A: Som vender med sin lyse Stang
 mod Midnat]
- —, — 17: endeel] = B; A: en Høf
- —, — 18: til Land, for nær ved] = B; A: til
 Lands, for strag ved
- —, — 24: Men før vi kom,] = B; A: Imidlertid
- —, — 27: bringe] = B; A: bringer
- 108, — 3: Borgestuen] = M; N og A: Borgerstuen
- —, — 13: du] = M; A: de
- —, — 17: Saa skøn, som hellig] = M; A: Saa
 skøn, saa herlig (B, C og D: Saa skøn, som herlig)
- —, — 24: truffen] = C; A: truffet
- —, — 25: Berfet langsomt] = B; A: Berfet igien
 langsomt
- 109, — 10: Gut] = M; A: Glut
- —, — 12: Morgenstjerne] = M; N og A: Morgen-
 stund
- —, — 13: vælig] = M; N og A: vældig
- —, — 16: skienfet] = M; N, A (B, C og D): givet
- —, — 20: falde] = B; A: falder
- —, — 24: Lue] = M; N og A: Luer
- —, — 27-28: det bringer Guderne | Til] = M; A:
 det bringes Guderne, | Til
- —, — 30: ind] = B; A: ud
- 110, — 28-29: ei. Hvad har | Da Gubben sagt, og
 hvordan er] = B; A: ei, hvordan | Kom det sig Grif
 hvorledes er

Side 111, Linie 3: Fornøiet, muntre] = M; A: Fornøiet,
munter (B, C og D: Særdeles muntre)

— —, — 5: en Gubbe langsomt ind i Hallen] = B;
A: en gammel Gubbe ind ad Døren,

— —, — 9-12: begyndte

De To at tale klogt og længe sammen.

Den Gamle vidste god Besked om Alt,

Hvad der er skeet i Landet rundt omkring.

= B; A: begyndtes

Der med en klog og heel vidtloftig Samtal,

Den Gamle kunde sige alle Ting,

Han vidste selv Besked om hvad forlængst

Var skeet i Landet og paa disse Steder.

— —, — 14: Sind] = B; A: Smag

— —, — 18: Viis] = B; A: Maade

— —, — 21: lummert] = C; A: hedt

— —, — 24: ham] = B; A: sig

— —, — 25: dem] = B; A: ham

— 112, — 2: Da saae den Gamle i sin sorte Kappe]

= M; N og A: Den Gamle i sin sorte Kappe saae
(i B, C og D anden Forandring)

— —, — 10: helligt] = M; N og A: hellig

— —, — 11: siungen] = C; A: siunget

— —, — 17: over] = M; N og A: paa

— —, — 21-24: Hierte, og dit Blik | Henreves af de

smukke Billeder. | Du troede vist, det maatte være

Sandhed | Alt, hvad] = M; N: Hierte og dit Blik

| Henreven af de smukke Billeder | Du troede vist det

maatte være Sandhed | Alt hvad; A: Hierte og dit

Blik. | Henreven af de smukke Billeder, | Du troede

vist det maatte være Sandhed. | Alt hvad

- Side 112, Linie 24: Alt, hvad du sølte; og hvad nu du sølte.] = M; A: Alt hvad du sølte, og hvad ei du sølte.
- —, — 29: sølvgraa Gubbe] = B; A: gammel Gubbe
- 113, — 5: velbrugt] = M; A: vel brugt (i B, C og D anden Forandring)
- —, — 10: Tilboielighed] = M; A (B, C og D): Tilboielighed
- —, — 16: stræbe] = M; N og A: stræber
- —, — 17-19: Den fiæffe Viis, | At hæve deres Rakker stolt i Veiret, | Er] = B; A: Den fiæffe Maade | At hæve deres stolte Rakker frem | Er
- —, — 23: det frie Norden, Alt] = B; A: det fri (M: frie) Nord, at Alt
- 114, — 5: altid blaa] = B; A: mørkeblaa
- —, — 17: stramme] = M; A: strammer
- —, — 26: trindt om] = B; A: omkring
- —, — 31: reise] = M; N og A: reiser
- 115, — 1: og] = B; A: hen
- —, — 12: tilbagekom] = M; A (B, C og D): Tilbage kom
- —, — 12-13: en Kurb fuld | Af] = C; A: en Kurb | Af
- —, — 20: At voge — Olaf! hvis] = M; N: At voge, Olaf! hvis; A: At voge, Olaf! — hvis
- —, — 21: ham] = B; A: den
- 116, — 15: Dagen] = M; N, A (B, C og D): Solen
- —, — 22: fra] = M; N og A: mod
- —, — 23: imellem] = M; N, A (B, C og D): mellem
- —, — 26: endelig] = M; N og A: endeligen
- 117, — 27: kommer] = B; A: falder

Side 118, Linie 14: Engang blev] = B; A: Blev engang

— —, — 15: Giernt] = C; A: Langt

— 119, — 9: vidt udbredt] = M; A: vidt, udbredt

— —, — 10-11: Ruin. | Da var] = B; M:

Ruin.

Den høie Fader hiøset har bestandig

Til visse Tider steds paa visse Maader

Før Verdens Dine aabenbaret sig.

Da var

N og A have det Samme, med den Forskiel at N læser:

visse Tider, Steder, paa visse Maader, hvoraf A for-

modentlig, for at redde Versemaalet, har gjort sin Læse-

maade: visse Tider, Steds, paa visse Maader

— —, — 11: endnu ei] = B; A: ei endnu

— 120, | 6: Jorden] = B; A: Grunden

— —, — 11: til høie] = M; N og A: til de høie

— —, — 25: Der] = M; N og A: Da

— 121, — 7: sin Søn Erling] = M; A: sin Erling

— 122, — 13: som du seer om Ratten skinner] = M;

N: som du seer om Ratten skinner; A: som, du seer,

om Ratten skinner (i B, C og D anden Forandring)

— —, — 24: Der] = M (og D); N, A (B og C):

Den

— —, — 26: føle] = B; A: føle

— 123, — 4: blænder] = C; A: blinder

— 124, — 3: skint] = M; A: skinned

— —, — 19: festligt] = M; N, A (og B): festlig

— 125, — 3: og uskyldigt] = M (hvori roligt er over-

strøget, og erstattet med uskyldigt); A: og roligt uskyld-

digt (i B, C og D anden Forandring)

— —, — 16-17: Mund, før at forfærde, | At skræffe

- mig?] = M; N og A: Mund, for at | Forsærde mig?
 (i B, C og D anden Forandring)
 Side 126, Linie 17: kommer med] = M; N og A: kommer
 ind med
 — —, — 19: bestyrtet] = B; A: bestyrstet
 — —, — 26-27: Bondehæren. Alle drage nu | Op
 mod] = B; A: Bondehæren. Alting træffer op |
 Nu mod
 — 127, — 9: hen] = M; N, A (B, C og D): for
 — —, — 24: spænde] = B; A: bruge
 — —, — 26: Dotter] = M; A: Datter (i B, C og D
 anden Forandring)
 — —, — 30: Der] = B; A: Som
 — 128, — 12: Lurer langt] = B; A: Lur (M: Lurer)
 og Trompeter langt
 — 129, — 4: Bordet] = M; N og A: Bordene
 — —, — 18-19: nu | Vel] = B; A: nu da | Vel
 — —, — 21: Bær uden Frygt!] = B; A: Hav ingen
 Sorg.
 — 130, — 3: du fun] = M; N og A: fun du
 — —, — 3: Mig undflyer Sønnen.] Herefter følger
 i A to Vers, som ere udeladte i B (C og D):
 Jeg har jo vaaget alt saa mangen Nat,
 Hvi (M: Hvor) skulde jeg da kunde (M: kunne)
 sove nu?
 — —, — 20: gaaer ud] = M; A: gaar ued
 — —, — 22: Hvor jeg er angest] = M; N: Hvor er
 jeg angest; A: Hvor est (angivet som en Trykfeil)
 jeg angst
 — —, — 23: Hvo] = M; A: Hvem
 — 131, — 2: Kun] = C; A: Dig

Side 131, Linie 12-13: Thi ogsaa dig han dybt fornærmet
har. | J Morges] = B; A:

Thi ogsaa du har maattet gielde for
Hans Udsfærd; men til Sagen, kort og godt!

J Morges

— —, — 17: En] = M; A: Een

— —, — 23: de] = M; A: det

— 132, — 15: stod] = M; A: stred (i B, C og D anden Forandring)

— —, — 19-20:

Det halve Norge slog for Hakon Jarl,
Den halve Deel for Olaf, thi hans Rygte

= C; A:

Thi Hakon havde siddet ei saa rolig
Og stolt (= N; M: Og stol't) paa sine Kæmper,
som det lod.

Midt under Striden kom alt flere Skarer
Til Hielp ham, og det kunde gøres nodig,
Thi Olafs Hær var stor. Det halve Norge

Var stimlet hen at slaae for Hakon, og
Og den anden (M: Den anden) Deel for Olaf,
thi hans Ankomst

— —, — 21: Fløi] Saaledes alle Kilderne undtagen M,
hvor det er uvist, om man skal læse Føy, en Skrivfeil
for Fløy (efter Oehl.s daværende Orthographie), eller
Føg (fygede).

— —, — 23: Jarlen selv] = B; A: Hakon Jarl

— —, — 25: sank] = B; A: faldt

— 133, — 17-18: atter træffes. Olaf | Har stævnet
Thing; men jeg veed ikke, hvor.] = B; A: atter
sammensamles. | Olaf har stævnet Thing; jeg veed
ei, hvor.

- Side 134, Linie 2: hvad vil du] = B; A: hvem est du
 — —, — 6: Hvad taler] = B; A: Hvad, taler
 — —, — 7-8: Dig i et fremmed Huus, og ængster mig? | Siig dog, hvad vil du?] = B; A: Dig i mit Huus og ængster mig? Hvo est du? | Hvad bringer hid dig? (M har i Stedet for Linie 2-8 kun: Hvad vil, hvem est du? see Side 247—248, Anm.)
 — 135, — 5: iisfoldt] = M; N og A: iisfold
 — —, — 8: længe været] = M; A: længe alt været
 — —, — 9: Siig, er det Vand, som] = B; A: Er Vandet reent, som
 — —, — 13: alt] = B; A: vel
 — —, — 28: Benneres] = B; M ved en Skrivfeil: Fjenders; N og A: Frender
 — —, — 30 til Side 136, Linie 1: skionne paa! I Fald, | I Fald du] = M; A: skionne paa! | I fald du (i B, C og D anden Forandring)
 — 136, — 7: rolig] = M; A: roligt
 — —, — 15: Og] = M; A: O
 — 137, — 13: Hun skuler sit Ansigt i sine] = B; A: Hun støtter sit Hoved til sine
 — —, — 14: hun atter sit Hoved, og stirrer paa] = B; A: hun det atter, og stirrer hen paa
 — —, — 16: I Thoras Kammer, i det mørke Skovhuus] = B; A: I Thoras fierne, eensommørke Skovhuus
 — 138, — 13: faldtes] = B (C og D); A: faldes; mangler i M.
 — —, — 16: suged Liv og Farve kun fra den] = C; A: suged alt sit hele Liv fra den
 — 139, — 22: milde Taarer] = M; A (B, C og D): mørk Forvirring

Side 139, Linie 24: hugget] = M; A (B, C og D): huggen

— 141, — 2: Krigsmænd] = M; A (B, C og D):

Stridsmænd

— —, — 4: Konge] = M; A: Konning

— —, — 6: Som Ratten før var fæl. Est du ei
træt?] = B; A: Som Ratten fæl. Du est vißt træt,
min Konge!

— 142, — 2-3: kommen for | Ut ødelægge] = B; A:

kommen, har

— A: Ei pludselig forandret Tog og Daad, for

Ut ødelægge

— —, — 8: Rose] = M; N og A: Lære

— —, — 15: Der] = B; A: Her

— —, — 16: der] = B; A: Her

— —, — 31: dig] = B; A: Jer

— 143, — 9-12: Der Thora boer, hans Kiæreste.

Einar.

Tilforn!

Men Hafon har fornærmet hende blodigt,

— A: = B; A: Der Thora boer, hun er hans gode Ven.

Einar.

Tilforn, men Hafon har fornærmet hende,

— —, — 23: komme] = M; N og A: kommer

— —, — 26: lyser omkring] = M; mangler i N, A
(B, C og D)

— —, — 27: det er] = M; N og A: er det

— 144, — 7: sig. Herr Jarl! vil] = M; N: sig,
Herr Jarl! vil; A: sig, Herr Jarl! Vil

— —, — 15: sig ned, og] = M; A (B, C og D):
sig og

— 145, — 20: vil] = B; A: vilst

- Side 145, Linie 21: vildt og voldsomt] = C; A: dumpt og dygtigt
- —, — 22: Hagleld] = M; N, A (B, C og D): Haglen
- —, — 27: gamle] = B; A: ældre
- 146, — 2: den] = B; A: det
- —, — 2-3: Lader det | Først, som det skulde gaae fortræffligt, vel] = M (o: Lader det vel først, som det skulde gaae fortræffeligt); N (og B): fortræffligt vel; A: fortræfflig vel (C og D: særdeles vel)
- —, — 18: Dglogaard] = M; A: Dglegaard
- 147, — 6: Herr Jarl! hvis J tillader det.] = B; A: Da, hvis J ei har derimod.
- —, — 15: meer] = B; A: større
- —, — 16: Sangst] = M; N, A (B, C og D): Sang
- —, — 29: standser han] = M; N, A (B, C og D): bliver han staaende
- 149, — 10: Herre Jarl! hvad den betyder] = B; A: Herre! Hvad den vil betyde
- —, — 26: det, Karfer? tal!] = B; M: det, Karfer! tael! N og A: det? Karfer! Tal!
- 150, — 6: i] = M; N, A (B, C og D): den
- —, — 7: heller ikke] = M; A (B, C og D): ikke heller
- —, — 15: tvunden] = C; A: tvundet
- —, — 21: Herr Jarl!] = M; N og A: min Herre!
- —, — 31 til Side 151, Linie 1: til Sengs. | Det er et hæsligt Billede paa Døden, | Langt mere sort og sølt, end Sønnen selv] = M; N: til Sengs | Det er et hæsligt Billed paa Døden selv; A (B, C og D): til

- Sengs, | Det er et hæsligt Billede paa Døden, | Langt mere sort og fælt end Døden selv
- Side 151, Linie 6: sæt dig, sov!] = M; N, A, (C og D): sæt dig, Søn! (i B anden Forandring)
- —, — 14: gaaer frem og tilbage.] = B; A: gaaer.
- 152, — 4: Nu, jeg vil] = M; N, A (og C): Nu vil jeg (B: Nu, vil jeg; D: Nu jeg vil)
- —, — —: hvile lidt] = B; A: hvile mig
- —, — 16: standser] = D; A: stander
- —, — 27: bløder] = M; N, A (C og D): græder (i B anden Forandring)
- 153, — 1: kommer] = M; mangler i N, A (B, C og D)
- —, — 17: Bryst] = C; A: Barm
- 154, — 8: komme] = B; A: kommer
- —, — 13: Thi Nat] = C; A: Ratten
- —, — 20: kongelig] = B; A: kongeligt
- —, — 22: Huc] = B; A: Hætte
- 155, — 1: Trondelagens] = M; N og A: Trønderlagens
- —, — 3: see] = M; A: saae
- —, — 8: bød] = M; N, A (B, C og D): bad
- —, — 11: påsede] = B; A: påser
- —, — 21: vor Konning Olaf] = M; N og A: vor Olaf
- 156, — 5: Din Sol har brudt sin mørke Tordenstj.;] = C; A:
- Fryd dig, din kongelige Sol har brudt
Sin Sky. Den mørke Tordenstj er sunken,
- —, — 7-8: Man bringer hist Jarl Hakons Liig paa Skjolde. | Hans] = B; A:
- Man bringer hisset hid Jarl Hakons Liig

Paa Skjolde. Han er myrdet af sin Træl,
Hans

Side 156, Linie 14: est] = M; N og A: er (i B, C og D anden Forandring)

— —, — 21: Brystet] = B; A: Struben

— —, — 29: bringe man til] = M; N: bringer ham til; A: bring ham flug til (i B, C og D anden Forandring)

— 157, — 13: Konning] = M; N og A: Konge

— —, — 19: Graneløv] = B; A: Graneløv

— —, — 20: Risten; endelig siger hun:] = B; A: Risten.

— 158, — 13: en Vinterfrost] = M; N og A: sin Vinterfrost

— —, — 22: vel, min Hæson! sov da vel!] = M; A (B, C og D): vel! du store Hæson Jarl!

— —, — 28-29: endnu en liden Stund ved at] = M; N og A: endnu ved, en liden Stund at

Side 159: **Baldur hiin Gode** er, i Følge Oehls Erindringer, II, Side 72-73 og Side 114, forfattet i Sommeren 1806 i Weimar og Dresden (ikke i Halle, som H. Steffens ved en Hukommelsesfeil fortæller i Was ich erlebte, V, Side 162). Dette Sørgespil fremstod første Gang (A) i Nordiske Digte af Adam Oehlenschläger (see ovenfor Side 245 og 250), og opnaaede i Digterens Levetid endnu tre Udgaver, nemlig: (B) i Tragødier, VII, 1833, (C) i Tragødier, I, 1841, og (D) i Tragødier, I, 1849.

Oehls Erindringer, II, Side 30 og Side 114:

Med den forstandige Schleiermacher levede jeg si Halle, i Slutningen af 1805] behagelige Dage. — Han læste noget Græsk med mig; den hele Odisus i Kolonos forelæste han mig, for at gjøre mig fortrolig med den characteristiske Velsklang i Sproget. Han oversatte mig Stykket Ord for Ord, og lærte mig ret at kiende og forstaae de græske Stavelsemaal; hvoraf jeg siden, da jeg flittig havde studeret Solgers Sophocles, gjorde Brug i min Baldur hiin Gode.

Denne Oversættelses Strengthed i Formen, der oftere gaaer til Bedanterie, som mishager den sædvanlige Læser, er just den Digter til Nytte, der ikke er det græske Sprog mægtig, og dog gierne, saameget muligt, vil lære at kiende dets Klang, Taft og Ordboininger. Det er let for den sande Digter at tænke sig alt dette i en mere livlig, yndig, skion Naturlighed. —

Jeg har alt fortalt, at Schiller i Bruden fra Messina igien forsøgte at benytte det græske Chor. Man fandt, at han, uagtet utallige Skionheder, havde forbundet to modstridende Elementer: græsk Democratie og Middelalderens Feudalvæsen. I Baldur hiin Gode brugte jeg alle græske Former, og det lod til, at den antike Rhythmus ret naturligt forbandt sig med de gamle nordiske Myther og Heltesagn. Dette Stykke digtede jeg paa min Reise, i Weimar og Dresden.

Oehls Fortale til hans Nordiske Digte, Side X-XVIII:

Det er Digteren kiært at fremtræde ny og original, deels i Henseende til Stoffet, deels i Henseende til Behandlingen. Ligesaa almindeligt det nu er bleven

paa de senere Tider, at skrive metriske Epoeer, ligesaa ualmindeligt er det, at see en reen Esterligning af Æschylos eller Sophocles. — Hverken i det tydske eller i det danske Sprog, altsaa i intet, var der skrevet en Tragoedie heelt igiennem i Trimeter med metriske Chore, førend min Baldur. Man har paa de senere Tider meer eller mindre søgt at copiere de græske Sørgeespil. Dette er ikke Tilfældet her. Som Bøss og Goethe med Homer, har jeg, ikke copieret Sophocles i et græsk Sujet, men bragt hans Aand over i en anden Verden, og ladet den gienføde sig i en anden Natur.

Man vil maaskee sige: Hvorfor har du valgt Baldur? Hvorfor skulde han efter sin anden Død lide Døden tredie Gang, ved at opoffre sin Nationalcharacter, som et Experiment for din Nyhedssyge? Jeg svarer: Ikke lyst til at skrive en græsk Tragoedie har bragt mig til at vælge Baldur; men Baldur, som først befælede mig, har tvunget mig til at skrive en græsk Tragoedie.

I min Barndom var Ewalds Balders Død egentlig det første Digt, som fra Formens Side gjorde Indtryk paa mig. Dette Sørgeespil og Rolf Krage vakte de første Funke af nordisk Digterild i mit Hierte, de gave mig de første Anelser om den gamle Heltetid, og bragte mig til, med Begierlighed at gribe efter mere af den Slags, hvilket jeg i den ny Litteratur kun fandt lidet af, maatte altsaa søge hen til den gamle. Saa-

Linie 21-22: Balders Død egentlig det første] Orig.: Baldurs Død det egentlig første

ledes kan jeg vel sige, at jeg lidt efter lidt, alt som ældre Aar og mere Kundskab førte det med sig, saaa temmelig er bleven fortrolig med den nordiske Oldtids Historie og dens Mythologie. Med Tiden blev det mig ikke nok at kende den tilfulde, jeg vilde erkiende den, forstaae den. Man sagde mig, det var et Virvar uden Mening; mig kom det altid mere for som en Mening, hvori der med Tiden var kommet Virvar. Dette er for nærværende Tid min fulde Overbeviisning, og en stor Deel af de Myther, man hidindtil har foragtet som monstrofe Udværter af en vild Phantasie, forekommer mig at være skionne Digtninger, forbundet med didactisk Allegorie og Verdensbetragtning. Blandt disse er uden Tvivl Baldur en af de største, og af Tiden mindst forstyrrede.

Der vil maaskee findes de, som kalde det en utilgivelig Driftighed af mig, at skrive en Baldur efter Ewald, en Ilias post Homerum. Nogle vil maaskee finde en blot Forsængelighedsstræben heri, en Lyst til at overtræffe det hidtil af Nationens Kunstdommere almindelig erkiendte bedste Digt, 2c. Disse maa jeg svare, at de gjøre mig Uret. Hvo der gjør det af Bildfarelse blot, haaber jeg at overbevise; lidenskabelig plump Personlighed har Intet at gjøre i Kunstens Rige, skylder Kunstneren intet Forsvar.

Jeg har nemlig under Arbeidet saa lidt tænkt paa mit Forhold til Mængden, og paa den Roes, der kunde indhøstes, at jeg meget mere fra Begyndelsen af vel indsaae, hvorledes dette Drama efter sin Natur,

hvis det ogsaa vilde lykkes, maatte blive en Lecture for et indskrænket Publicum, der paa ingen Maade vilde giøre det Indtryk paa Mængden, som Balders Død. Hvad der drev mig til at behandle dette Emne var, at jeg fandt det stort og ubrugt. Jeg fandt nemlig i Mythologien en ganske anden Baldur, end Ewalds. Dermed vil jeg ikke sige, at Ewald har misforstaaet og omgiort den gamle Mythos; han har øst af en anden Kilde, brugt et andet Stof. Der gives to Baldere i den gamle Historie: en mythologisk Gud hos Snorro, en historisk Heros hos Saxo. Den sidste har Ewald brugt, og fra sin Synspunkt handret ret; den første har jeg brugt, og troer ikke at have handlet uret.

J Ewalds Balder spiller, efter Sorgespillet's almindelige Natur, den menneskelige Character og Sensibiliteten Hovedrollen; her træde Naturkræfterne selvhandlende frem, menneskeligpersonificerede, objectivlegemliggiorte. Min Musa maa røre Væserens Subjectivitet mere, fordi hun spiller paa den personlige Medlidenheds Strænge; min slaaer med stille Ro Tilværelsens Grundaccorder. Interessens her er ikke et enkelt Væsens, men den hele Menneskeslægts Liv og Skiebne. Dermed vil jeg nu paa ingen Maade sige, at mit Sujet er større, end det andet, meget mindre mit Bærk. Hvad der gaaer i det Almindelige, kan ikke giennemtrænge det Enkelte, og hvad der giennemtrænger det Enkelte, kan ikke udbrede sig over det Almindelige. J Kunsten er det ikke Stoffets Udstrækning eller Indskrænkning, men Behandlingen, Udførelsen, som giver Tingen sin Værdi. En Kunstner kan være stor i det Smaa, en anden liden i det Store. Min Hensigt er

med disse Anmærkninger kun at lede Læseren til at nyde og bedømme min Baldur efter sin Natur. Uden at tale om Behandlingen altsaa, hvilket ikke tilkommer mig, forholder Stoffet sig i den ewaldste Balder og min, som Farverne til en Marmorblof. Af hine kunde gøres et Maleri, af denne en Billedstøtte. Saa er fleet. Ligesaa lidet som man nu kan bebreide Maleriet, at det kun er en Overflade, uden Lemmer og Existent, ligesaa lidt bør man forekaste Billedstøtten Mangel af Farvesmeltning og behagelig Illusion af Liv og Bevægelse. I hiint Drama gaaer et godt Væsen til Grunde, her det gode Princip. Det er en philosophisk-poetisk Naturallegorie. Jetterne (den onde Natur) overtale Lofe (det fristende, vaklende Dieblif) til at drabe Baldur (Fromheden). Dette bliver muligt ved Friggas (Jordens) og Ufernes (den gode Naturs) Letfind. Den sorte Daad iværksættes ved den blinde Hodurs (Skiebne's) Haand. Saa vidt er Mythen moralsk didactisk. Nu fortsætter den sig som en phantasierig Betragtning af den objective Natur. Dødens Huler aabne sig under Jorden. Modsatningen af den dristige, kraftige Guddom Hermod, og Eigene i Niffelheim. Streng ulukkelig Skiebne, Hevn og Had i Hel. Det i Boble springende Haab i hendes Lofte. Den melancholske Tø i Naturens Graad over Baldur. Gudernes Grumhed (efter Fromhedens Død) i Lofes Straf. Jordskælvet i hans Rysten i Hulen. Den rørende qvindelige Hengivenhed i Signis Daad med

Linie 14: overtale] Orig.: overtaler

— 21: Modsatningen] Orig.: Modsatninger

Skaalen. Endelig Jordens Jammerskrig, der midt i sin Ulykke rører Hjertet til Beemod, og tvinger til en christelig Anelse, til en Tro paa et Høiset, netop fordi det er ude her.

Alt dette har jeg meent at finde i den mythologiske Baldur; det fandt jeg ikke hos Ewald, saa lidt som Ewald kunde finde det hos Saxo. Hos denne er Baldur en historisk Person, en Søn af den angelsagiske Fyrste Odin, der gav sig ud for at være den gamle Gud, i Folge Troen paa Siælevandringen. Dette har givet Anledning til, at Krigen mellem hans Søn Balder og den danske Kong Hother er forvejlet med og forblandet med Mythen om Asa-Baldur og Asa-Hodur.

Hvorledes nu dette Emne bragte mig til at skrive en græst Tragoedie, vil jeg kortelig giøre Regnskab for. Jeg saae mig, ligesom i Thors Reise, om efter en passende nordisk Form; men jeg fandt ingen, thi hele den gamle nordiske Litteratur viser intet Spor af noget dramatisk Digt, med mindre man vil regne de lyriske Dialog = Fragmenter i Sæmunds Edda derhen. At disse riimbogstavede, korte Vers vare mig ubrugelige, indseer den Kyndige lettelig. Hvad skulde jeg da giøre? I hvilke Vers skulde jeg digte? I den femfødde dramatiska Jambus? Hvorfor da ikke engang i den seksfødde, der er den ægte, og hvoraf den femfødde først er afledet i den nyere Tid? En romantisk Form kunde jeg ikke give mit Sujet, thi det var ikke romantisk; det var plastisk, og havde mere tilfælles efter sin

Linie 13: med] Orig.: ved

— 23: den] Orig.: de

Natur med den antike, end med den romantiske Tragedie. Den uendelige Skiebne; det Enfoldige i Handlingen; det store Optrin, hvortil Menneskehoben maatte være et deeltagende, høitideligt Chor; det med Dramaet blandede Episke, der nødvendig af en indtrædende Person maatte fortælles: alt dette laae i Emnet selv, og gav det en stor Liighed med de græske Sørgespil. Den femfødde, nyere Jambus, mere smidig, ubunden og indifferent, retter sig efter enhver Character, og er af den Aarsag netop saa fortrinlig i den romantiske Tragedie. Det alvorlige, strenge, af Jern smeddede Trimeter vedligeholdet en fremtrængende egen Tone, hvilken vel tvinger det Enkelte under sig, men giver just derved det Hele en Høitidelighed, en Old-Arværdighed, som her kom mig meget vel tilpas. Da nu Baldur desuden, som en Aser, var i Slægtskab med de gamle Heroer, saa gjorde jeg mig ingen Samvittighed af at bruge denne Form, der passede sig saa vel til mit Stof. Udfaldet viste ogsaa, i det mindste mine Venner og mig selv, at jeg ikke havde handlet urigtigt. Under Digtingen foiede sig Altting meget vel for mig paa denne Maade, hvilket er for Digteren det bedste Beviis, da en feil valgt Form under Arbeidet noksom hevner sig. Jeg fandt ogsaa i de anapæstiske, fortliniede antike Chorvers nogen Liighed med de ellers saa ubrugelige islandiske Vers, hvis Kunst ligger i Riimbogstaverne. For at bevise denne Liighed har jeg et Par Gange blandet dem ind mellem det Antike, og troer ikke, det har forandret Tonen i det Hele.

Hvad nu overalt Tonen i Sproget angaaer, saa blev den ikke udenlandsk eller fremmed, fordi jeg brugte den antike Jambus; thi Jamben ligger næst Trochæen dybest i vort Sprogs egentlige Natur, er, saa at sige, det danske Vers selv, hvilket paa ingen Maade kan siges om Hexametret. Vil man nu beskylde mig for Inconsequents ved at have forkastet de romantiske Vers her, og ved at have brugt dem i Thors Reise, saa undskylder jeg mig paa denne Maade: Begge Digte skulde efter deres Natur være i gammel Stil; men i et Drama fra den gamle Tid maa Stilen være ældre, end i en Fortælling. Fortællingen forudsætter, at Begivenheden er skeet, jeg kan altsaa vælge mig en følgende Tid efter min egen Smag, hvori jeg sætter at den bliver fortalt; og saaledes gjorde jeg i Thors Reise. For at give Digtet Værdighed og en vis tillidsfuld Unfoldighed, satte jeg Fortællingstiden i den brede Grændse mellem Hedenskab og Christendom, hvorved jeg blev i Stand til at bruge et passende gothisk-episk Versemaal. I Baldur maatte Alting være hedensk, her fandt jeg ingen Form for mig, fandt jeg den græske Form passende, overensstemmende med vort eget Sprogs Natur, ubrugt — og valgte den altsaa. Og saaledes troer jeg nu at have hævet en ved første Blik tilsyneladende Modsigelse.

Svar paa Hr. Capt. Abrahamsons Recension over mine nordiske Digte (see ovenfor Side 264), Side 39-58, 60, 62-79:

Linie 2: udenlandsk] Orig.: udenlands

— 7: ved] Orig.: med

— 21: hedensk, her fandt] Orig.: hedensk, fandt

Rec. mener, jeg havde maaskee gjort bedre i aldelles ikke at behandle dette Emne, som i Grunden umoralsk; at det er smerteligt for Menneskeheden at tænke sig det gode Princip udroddet af det Onde ved Skieb-
nens Haand.

Dersom Mythen og den digteriske Behandling tydede paa en saadan Undergang af det gode Princip for evig, da havde visselig Rec. Ret; men jeg beder ham at betænke, at i hele Digtningen kun hentydes paa en endelig Undergang. Og at det gode Princip ofte overdøves af det Onde for en Tid ved Skieb-
nens 3: Tingenes Gang, er en ofte gientaget Begivenhed, som han vist ikke vil negte mig. At nu en Digter poetisk fremstiller en saadan Tildragelse til Skræk og Advarsel for nærværende og kommende Tider, at de ikke atter ved den jordiske Letsindighed give Morkets Magter Baaben i Hænde til at berøve dem det Gode — det forekommer mig mere at have moralsk end umoralsk Tendents.

Baldur gik til Grunde, og med ham det gode Princip fra den hedenske Tid. Men at han selv er en Modification af det gode Princip, og som Modification ikke evig, saaledes som de til alle Tider uforanderlige Elementer: Odin, Frigga, Freia, Uggir, siger han jo strax selv i Digtet:

Baldur med sin hele Kraft
Sprang frem i Tiden, blev i Tiden, og forgaaer
Med Tiden; kun hvad aldrig blev, kan ei forgaae.

Linie 26-28: Baldur med sin hele Kraft osv.] See Side 195,
Linie 14-16.

Den gode, blide, menneskefiarlige Baldur levede jo atter op i Christus, og fra denne Synspunkt be-
 tragtet staaer Baldur og Hakon Jarl ikke uden
 Hensigt sammen i eet Bind, og følge umiddelbart oven
 paa hinanden. — Er det da nødvendigt, at en Digter
 i ethvert enkelt Stykke skal udtale Alt? Er det nød-
 vendigt, at man i enhver Melodie skal ende med
 Grundtonen? Gjør det ikke ofte en kraftig Virk-
 ning i de gamle Folkesange, at Melodien ender i
 Terzen eller Quinten? Digteren vil ikke altid
 trøste, ikke altid berolige, det vil sige: berolige, trøste
 umiddelbart; thi i ethvert modent og færdigt Værk er
 en objectiv Trøst, saaledes som ethvert Naturproduct,
 der er kommen til Modenhed og Fuldendelse, veder-
 gvæger ved sit blotte Syn, og mere et menneskeligt
 Værk, som et Udtryk af menneskelig Formuenhed.
 Digteren vil ikke stave det moralske A B = ab for Born,
 han vil ved sin Virksomhed sætte Læserens Virksomhed
 i Gang, og den fornuftige, tænkende, dannede Læser
 maa selv tænke og digte videre frem. Min Hensigt
 med den balderste Catastrophe var at udtrykke en
 ulykkelig Menneskeslægts Fortvivlelse, for paa
 denne Maade at ryste en anden Menneskeslægt; og
 denne Rystelse maatte være ægte tragisk, og i sin
 høieste Grad. Derfor fandt jeg det ikke for godt ved
 nøiere Overveielse, at ende Stykket med at lægge duls-
 mende Balsam paa Saaret (hvilket jeg ved den første

Linie 2: op] Orig.: os

— 27: hvilket jeg ved den første Bearbejdelse havde gjort osv.]
 Denne oprindelige Slutning paa Stykket er, saavidt vides, tabt,
 i al Fald i sin første Form. Senere vendte Digteren til-

Bearbejdelse havde gjort, ved at ende med *Volsuja* som en Epilog); men jeg fandt det rigtigere paa dette Sted at overlade Hiertet blodende og oprørt til sig selv, og lade det finde sin egen Trost i Grunden af sit eget Underste. Ogsaa den catholske Christendom gif til Grunde, og fandt sin Gienfødelse i Lutherdommen. I vore Dage er atter denne lunket, og maa finde sin Støtte og Forsvar mod den overraffinerede Tid i Kunst og Videnskab. Skal Kunsten oplive, da maa den bruge stærke Midler. I en

bage til den samme Idee, og tilføiede i B følgende, i C og D med et Par Ords Forandring gjentagne, Slutningsscene, der umiskjendeligt bærer Præget af en sildigere Tid:

Vasa kommer.

Gi for evig! Du fortvivler, og i din Fortvivlelse
 Skuer du med graadfuldt Øie flet igiennem Tidens Slør,
 Høie Frigga, Jordens Dronning! Men den gamle Vasa spaaer,
 Hvad i Nornens dybe Kilde hun ved Stierneglimt har læst.
 Lokes Ondskab længe seirer, det er vist; og Grumheds Nat
 Dækker Aernes Bedrifter, saa dem Jorden glemmer fast.
 Men naar dybt den gamle Verden sunken er i Tidens Mulm,
 Løfter stærk Alfader Jorden græsgrøn giennem Havets Skum.
 Thor er dræbt, men Mod og Styrke, Gudens Sonner, dræbtes ei.
 Asa-Baldur, Asa-Hødur vaagne da som Dag og Nat,
 Sætte sig i Lund og tale broderligt om svunden Old.
 Og der ligger, som et Brætspil, næsten slikt i høie Græs,
 Tryllet om til gyldne Brækker, den forsvundne Heltetid.
 Da har Solen født en Datter, som er mere faur, end hun.
 Reddet har en Mand og Qvinde sig fra Verdens Undergang.
 Lef selv vorder Stammefader til en ung, forædlet Slægt,
 Aukthors Hammer, Asa-Baldur! da du smedder til et Kors,
 Og i Kraftens Sværd sig slynge Fromheds Lilier, Øduns Frugt.
 Linie 1: *Volsuja*] Orig.: *Volsuja*.

letsindig og spilsægtende Tid, der saa gierne flager hen over Alt, saa gierne betragter Alt som et vellystigt kildrende Spil til at more sig med, kan en Digter vel undertiden finde sig fristet til at ende med en smertelig Dissonans, og saaledes at bedrage den kialsne Indolents, der betragter det Hele uden alvorlig Deeltagelse, som et Morstab, der blot tager paa Bei for at yttre sig, og som dog tilsidst formodentlig vil ende sig til alle Parters Fornoielse.

Dersom Baldur ikke var død, kunde Hakon aldrig offret sin Søn i Runden, det skrækkeligste, men ogsaa det sidste Exempel paa hedensk Fanatisme.

Enhver Historie begynder med Barbarie, og har Exempler nok at fremvise af dets Dyder og Laster; men ogsaa i enhver Historie er et Sagn om en Tid, hvor dette Barbarie ikke herskede, saaledes det bibelske Paradiis, saaledes den gyldne Tidsalder i Grækenland under Kronos, saaledes den skionne, fredelige Tid i Norden under Frode, hvormed de gamle Skialdre med længselsfulde Suk ofte skal have sunget. Da levede og virkede den gode Baldur; men ved Letsindighed og Fristelse fik Videnskaberne Overhaand, og han gik til Grunde. Først da blev Krigens Fortrin anseet for de høieste Dyder, først da opstode de blodige Jdrætter og Menneskeoffringerne.

Saaledes have Mexicanerne (efter Humboldt) havt en Tid, hvori den blodige Fanatisme aldeles ikke herskede, saa lidt som hos Peruanerne; men engang ved en Hændelse, da en Fiende vanhelligede deres uskyldige Kornoffringer med sin Nærværelse, bleve de opeggede til Mord, dræbte ham, og ved at see det røde, ry-

gende Blod strømme over Alteret, forekom dem dette Offer meget vigtigere og kraftigere, hvilket skal have givet Anledning til alle følgende Bederstyggeligheder.

Naar der siges, at Baldur omkommer ved Skieb-
nens Haand, da vil det ikke betyde Andet, philosophisk
talt, end ved Tidssalderens egen Vetsindighed og mo-
raliske Jordærvælse. Hvorledes Mennesket fristes fra
det Gode til det Onde, er en evig Hemmelighed; men
at han kan modstride denne Fristen og Voffen, naar
han vil, er et Factum, som hyppig yttres sig i en-
hver ædel og kæmpende Menneskeaaand. Hverken Phi-
losophien eller Poesien kunne gaae videre, end at kalde
den fremmede, ufornuftige Fristelse det moralske Onde,
Satan, Løse &c., og Evnen til Indsigt af det Gode,
og Seieren over det Onde: Gud i os. Hvad vi kalde
Skiebne, er det Forhold, det enkelte Væsen staaer i
til sine Omgivelser, under hvis Medgang eller Mod-
gang han som Individ lykksaliggjøres eller lider. Denne
Udsigt kan ikke svække det fornuftige Væsens Moralitet,
saa lidt som dets Tro og Tillid til sin frie Villie.
Thi Lykke og Ulykke ere kun endelige Betingelser,
hvilke vi med Resignation bør underkaste os, som fort-
synede Skabninger, der ikke indsee det Heles Sammen-
hæng; for sin evige Lykke, sin Salighed o: sin Sam-
vittighed raader derimod Enhver selv, og er saa-
ledes Gnevoldsherre over sin høiere Skiebne. Det
kommer aldeles an paa ham, naar Baldur skal opleve
igien i hans egen Barm, og løskløbes af de Dodes
Boliger ved hans oprigtige Angerstaarer. Derimod
hvor en heel Tidssalder er sunket, der hører ogsaa en
heel Tidssalder til, før det Gode atter kan reise sig;

og naar Menneſſkehoben kommer til denne Indſigt, og pludſelig indſeer den Ulykke, hvori den ſelv har ſtyrtet ſig, da kan Jorden vel tiltordne den: „Ewig for dig Baldur er tabt!“ da kan den vel have Aarſag til i et tragisk Chor at græde og hyle, ſønderribe ſine Klæder, ſtrøe Afte paa ſit Hoved, og raabe: „Siunket i Gruus er Midgards Stad!“

Da jeg fandt den omtalte Friſten eller Loffen i Loſe, ſaa kom det mig ikke for at være noget uværdigt Ordſpil, naar jeg lagde Betydningen af hans Character i hans Navn. Om det virkelig er rigtigt efter det gamle Sprog, har jeg i dette Dieblif ikke Leilighed til at underſøge; men er det ikke, da, kunde man ſige, burde det være. Alle Nomina propria ere oprindelige Nomina appellativa. Der er mange flere Navne i den nordiſke Mythologie, ſom ligefrem have characteriſtiſk Betydning, ſaaledes: Riords Huſtru Skade (Stormens Huſtru); Havets Gudinde Ran; Freias Mo Siofn (Søvn); Loſes Frille Angerbod; hans Kone Signi (hvoraf endnu at ſigne o: hege); ſelv de høiere Guder: Freia (Frue), Tyr, Bragi (Brag), Hermod (Herremod), Modguder, Hels Terne, &c. Jeg er viſ paa, at de alle, paa et Par hiſtoriske fra Aſien bragte Navne nær maaskee, have allegoriſk Betydning, naar vi ret underſøge dem. Thi at mythologiſke Perſoner have Navn efter deres Virſomhed, er ikke Ordſpil, men Ordvalg. Men var det nu endogsaa blot Ordſpil, da er et Ordſpil

Linie 8-11: Da jeg fandt den omtalte Friſten osv.] See Var. til Side 186, Linie 20-21.

intet Uværdigt i den uværdige Lokes Mund, der spiller med Alt, altsaa ogsaa med Ord.

Ligesom nu altsaa det onde Princip er fremstillet i Lokerne, og deres Bærktøi i den blinde Hødur, saaledes er Muligheden og Uarsagen til dets Seier fremstillet i Baldur. Det er ganske sandt, at hans Blidhed og Blødhed grændser til Svaghed; at han er mere lidende og sig taalmodig underkastende, end standhaftig; at han er veemodig og mat hengiven. Dette er just Beviset for hvad jeg har sagt: Var det Gode ikke allerede bleven mat og sygt hos Menneffene, saa havde Lokernes hele Vijs ikke hjulpet dem. Det er sig sin kommende Undergang bevidst — dette betyder Drømmen. Baldur er allerede død. Det Gode, naar det vil trives og virke, maa altid være forbunden med Dygtighed. Dyd og Dygtighed var i gamle Dage eet Ord, og hele vor Ulykke bestaaer i, at det er bleven to. De Tydske udtrykke det ved Tugend, Romerne ved Virtus, og Grækerne ved ἀρετή. Saasnart Dyden vorder blot negativ, og bestaaer blot i: ikke at gjøre det Onde, da er det Onde ikke langt borte, og Baldur døer.

„Den eneste Virksomhed, han viser, er at lade Bragi synge sin Liigsang.“ Ganske rigtig! En elegisk Beemodsperiode, der flere Gange har gientaget sig i Historien, som Udtrykket af en mat Tidssalder, men der med al sin Mathed dog er elskværdig og rørende, som en bleg, lidende Pige med ædle Ansigtstræk.

Linie 5: dets] Orig.: dens

— 14: Drømmen] Orig.: Døomme

— 26: men der] Orig.: men som der

Naar nu altsaa Baldur viser sig saaledes, saa viser han sig i Digtet efter sin Natur, og anderledes kan og bør han hverken vise sig eller interessere, hverken som Mythe eller som dramatisk Person. At han aldeles ikke vil interessere dem, som ikke vide, hvad han vil sige, troer jeg gierne; men for dem er Stykket heller ikke skrevet, og jeg veed ikke, hvordan en Digter skulde bære sig ad med at behage dem, som ikke kunne følge og føle med ham.

At Tragoedien Baldur er simplex et unum, naar man betragter den som Tragoedie, som dramatiseret Mythe, tilstaaer Rec. selv. Et Par ubestemte Udtryk i min Fortale bør altsaa ikke kunne forlede ham eller Noget til at betragte den anderledes. Thi Digtet fortsætter sig ikke blot som phantasierig Betragtning af den objective Natur, men bestandig fort til Enden moralsk didactisk. I Graaden ligger ikke alene den melancholske Tø, men Jordens Angers- og Bedrøvelses-Taare over, ved Letfind at have mistet det Gode. Selv den Urimelighed, som Rec. troer at finde i Forholdet af Løses Daad til Eden, er en moralsk Mythe. Thi Hel gav ikke sit Løfte for at tæffes Guderne, og for at redde dem fra Fortvivlelsen, men for om muligt at græmme dem endnu mere med et falskt Haab. Haant siger hun til Hermod, som alt begynder at glæde sig:

Fryd dig ei for tidligt; thi den alt for snare Fryd
Kunde gjøre Smerten større, hvis den skuffet blev.

Linie 27-28: Fryd dig ei for tilbligt osv.] See Side 221, Linie 29-30.

Loke er en Jothun af Fødsel, men den almægtige Odin har knæsat ham og skrevet ham i Guder's Tal, altsaa selv erklæret ham for en Gud; hvis han nu ikke græder, saa ligger deri en Udflugt for Hel, og det er hende nok. Hun kan da sige til Odin: Den, som du selv har erklæret for en Gud, græder ikke over din Søn; nu giver jeg ham ikke løs, thi mit Vilkaar var, at alle Guder skulde græde. Der ligger altsaa intet uovervindeligt Anstød i Habelen; men selv dette tilsyneladende Anstød er et poetisk Motiv.

At Frigga i Hgisdrekka siges at vide Alting, veed ogsaa jeg. Men jeg veed ogsaa, at Poeterne til alle Tider har ignoreret enkelte Yttringer i enkelte Fragmenter, ukiendte af Mængden, naar der for Resten Intet var i Veien, og deres eget Digt kunde vinde derved; saameget mere, som de gamle mythologiske Sagn i Biomstændigheder ofte ere meget forskiellige, og ofte selv i Bigtigheder modsigende. Hvor forskieligt taler ikke Hesiod og Homer om de græske Guder! De eddiske Digte have uden Tvivl deres Udspring af høistforskjellige Tider. Man har ikke uden Grund formodet, at Hgisdrekka er skrevet som en Pasquil paa Guderne af en Ny-Christen, eller (hvad jeg heller troer) af en af den Slags Fritænkere, der levede mellem det fordærvede Hedenskab og Christendommens Indførsel, og, foragtede Guderne, (som Rolf og hans Kæmper) kun stolede paa deres egne Kræfter; hvorfor ogsaa Thor (Krigens og Kraftens Gud) er den Eneste, som i Digtet faaer Loke til at tie. Den vise Odin kaldes

Linie 14: ukiendte] Orig.: ukiendt

— 23-24: troer) af en af den] Orig.: troer) af den

en Høgemester, og den ædle Bragi en Bænkepryder. Og Gudindernes Levemaade, der naturligviis blot behøver at være afhængig af deres egen Villie og Tilboielighed, bebreides dem, som om de vare jordiske, skrøbelige Qvinder, borgerlige Indretninger og Sæder underkastede.

Hiin enkelte Ytring kan og bør altsaa ikke indskrænke en Digter i sit Arbeide, og en saadan Indvending er vidt hentet. Jeg har ofte med Overlæg forandret en og anden Egenskab hos en Mythe, hvor jeg fandt det passende for det Hele, og for selve Mythens Hele. Saaledes kaldes Tyr i Edda: den vise As. Dette har jeg aldeles ignoreret i Thors Reise, hvor jeg kalder ham en Tyr i Strid, og betragter ham som en hylende Ures, da derimod Thor mere er en Forbindelse af Hercules og af Pallas Athene. Elige Smaasforandringer maae de nyere Digtere have Tilbøielighed til, dersom det gamle Naturproduct skal have sig til Kunstproduct.

At Odin paa Glidskjalf seer Alting, er en Mythe, som bør og maa blive usforandret; men naar han ikke er paa Glidskjalf, seer han ikke Alting. Han sidder ofte til Bords med sine Einheriar i Valhalla, han besøger ofte Jorden og gaaer paa Eventyr &c.; det maa da vel have været i et saadant Dieblif, at Loke passede sit Snit.

Rec. bebreider Stykket for lange Replikker og Monologer; man finder dem ligesaa lange hos Aeschylus, Sophocles og Euripides, Monstere, som jeg i dette Arbeide havde for Die.

Jeg indseer ikke, hvorfor Monologer og Replikker

ikke maae være lange. Stærke Characterer og dybsindige Gemytter udtale sig klart, tydeligt og omstændeligt for hinanden. De hyppigveglende Smaareplikker i de nyere Skuespil er en Frugt af en forsængelig Tid, hvor Enhver vil snakke, uden at have Noget at sige, og uden at give sig Tid til at høre den Anden ud. Kun hvor usædvanlig Handling og Videnkab hersker, fremskyndes og afbrydes Dialogen af en naturlig Grund. Men hvor denne Aarsag ikke er, hvor det mere gielder, at Aand tydeliggjør sig for Aand, der er Omstændelighed nødvendig, og kan kun for den sløve Utænkksomhed være trættende og kiedende. Da nærværende Skuespil ikke er digtet for at opføres, men for at læses, gjorde jeg mig saa meget mindre Betænkning over at bruge et Middel, som Grækerne have brugt for mig, for at indflette Begivenheder poetisk, der høre til Handlingen, uden dog at gaae for sig paa Skuepladsen. Rec. mener, at Løses Straf ikke hører til Handlingen. Jeg skal, naar vi komme til Hakon, tydeligere yttre min Opposition mod den alt for ængstelige Banghed og Udpegning af hvad der ikke altid ligesom udvortes hører til Handlingen; jeg vil kun her sige til mit Forsvar, at jeg indbragte denne Begivenhed i det paa græsk Biis med Beretninger indblandede Drama, fordi den var en umiddelbar Følge af Handlingen, fordi den var poetisk, og fordi Forskyndelsen af Løses Straf forekom mig at høre til Handlingens Fuldendelse.

Vi komme nu til Sproget, eller rettere sagt til

Linie 17: Handlingen] Orig.: Handlinger

— 19: naar vi komme til Hakon,] See ovenfor Side 267-270.

— 25: den] Orig.: det

Sprogfeilene; og ved denne Leilighed maa jeg med oprigtig Frimodighed tilstaae Herr Rec., at af Alt, hvad han yttreer over mine Digte, forekommer mig Intet at være farrigere aslagt, end Sproget. Jeg veed meget vel, at en Digter, der i sin Begeistring nedskriver, hvad hans Muse indgav ham, undertiden kan begaae Distractions-, ja selve Sprogfeil. Jeg veed ogsaa, at en Digter, der bryder sig en ny Bane, og taler i en anden Tone end den sædvanlige, ofte kan finde Vanskeligheder, der bringe ham til at søge Hielp hos en Rabo-Vitteratur, naar han i Diebliffet Intet finder for Haanden i sin egen; men det veed jeg ogsaa, at jeg med alvorligt Studium og sand Kiærlighed flere Aar har fordybet mig længer ind i vort litteraire Egypten, for at finde Kilden til Sprogets Riisflod, end det af Consorter længe har været brugeligt; og jeg troer, heller ingen Billig, som veed, hvad der var gjort for mig, og hvad jeg har gjort, vil kunne sige, at jeg er kommen tilbage uden Udbytte. Dette synes Rec. dog saa ganske at oversee og ignorere, at hvo som læste hans Recension, uden at kiende mine Digte, maatte troe, Sproget egentlig var min svage Side. —

Naar den lunefulde Baggesen, i et — Skolemesterlune, med flere underlige Ting bebrejder mig for meget Saxisk i mit Sprog, da er dette en Underlighed, der bør tilgives den humoristiske Digter, hvis Humor i et selvkiærligt Dieblif drev ham til, med

Linie 10: bringe] Orig.: bringer

— 23-25: Naar den lunefulde Baggesen osv.] See Baggesens Giengangeren, 1807, Side 38-39.

— 27: Humor] Orig.: Humor

Biæsker i sit eget, at see Skæver i sine Brødres Dine. Men at Veteranen Abrahamson, der saa grundigt kiender vor gamle Litteratur og dens Tunge, skulde have mærket, at mit Sprog i det Hele taget smagte af Rilden og af Rikernen — det havde jeg haabet; jeg tilstaaer det. — —

Hvad Sproget i Baldur angaaer, da kan der vist nok være Udskilligt at rette og forbedre; men jeg mener ogsaa, at der ikke allerede er gjort saa Lidt endda, naar man betænker, at disse Trimeter ere de første, der ere skrevne paa Dansk, og naar man betænker, hvad det vil sige, at plante en antik Versbygning over i et fremmed Sprog. Klopstock maatte digte hele sin Messias, Stolberg og Bürger oversætte paa Homer, Bosc atter oversætte ham, og atter omarbejde denne sin Oversættelse, forend det blev til et godt Hexameter-Digt; og om denne Oversættelse, som tyds sk Digt betragtet, fra Sprogets Side endnu er fuldkommen, er et andet Spørgsmaal.

Trimeteret skulde synes at være det samme, som den femfødde Gambe, kun at man satte en Fod til; men der er endnu meget at tage Vare. Den femfødde Gambe har taget Borgerret og romantisk Nationalsnit i den nyere Poesie siden Shakespeares Tid; den bevæger sig frit og løst uden streng Scausjon, og uden at bekymre sig om sin Casur, der, naar den har nogen, maa falde til een af Siderne, da Verset er uligefodet. Trimeteret derimod forleder til at sætte

Linie 12: Versbygning] Orig.: Sprogbbygning

— 18: fuldkommen] Orig.: fuldkomment

— 25: løst] Orig.: løs

Cæsuren i Midten; en Maade, der (naar den ikke sparsomt bruges til Afvevling) tilintetgjør Versets hele Skønhed, og som blot behøver endnu at forøges veglende med qvindelig Slæb og med Riim, for fra det ægte græske Trimeter at blive til den uægte franske Alexandrin. Trimeteret bestaaer, ligesom den mandlige Alexandrin, i sex efter hverandre følgende Jamber, og dog ere de høist forskellige i deres Scansion og Rhythmus. Alexandrinen har to Affnit:

— — — — — | — — — — —

Trimeteret derimod, efter sit Navn, tre:

— — — — — | — — — — — | — — — — —

Bed disse trende Ophold skeer endnu, at de tre lange Fodder i Enden af Affnittene faae en stærkere Vægt, end de foregaaende; saa at Verset egentlig klinger saaledes:

— — — — — | — — — — — | — — — — —

Hvo har noget Dre for Velklang, og indseer ikke den uendelige Forskiel mellem Alexandrinens grove Monotonie og Trimeterets veglende harmoniske Bevægelse? Cæsuren kan falde, hvor den vil, til begge Sider, kun ikke i Midten; men selv dette have Grækerne ikke ængstelig undflyet, men undertiden til Forandring brugt. Endnu en Skønhed og Variation tillader Trimetret, hvilken jeg i Valdur dog kun et Par Steder har brugt, for lidt efter lidt at tilvænne Læserens Dre. Den bestaaer nemlig i at sætte en kort Fod endnu til hvilken af de korte Fodder man vil, saa at Verset derved faaer et dactyliskflingende Forslag, f. Ex.:

Linie 6: bestaaer] Orig.: bestaae

— 14: faae] Orig.: faaer

I Biergene som | paa Jorden, i | Valhalla selv.

v — vv — | v — v — | — — v —

Spænd Kobberpand | seret om din Barm, | hugprude Drot!

— — v — | v v — v — | — — v —

Her bemærker Læseren endnu en Forandring, nemlig at den første Fod er bleven lang to Steder, og at Verset er beriget med — Spondaer, en Skionhed, som de Gamle meget søgte, og ofte brugte, for at give Strophen Kraft; E. g.

Ved Sværdsflag = Magt randt Hialmars Blod, en
Purpurstrøm!

v — — — — — v — — —

Den eneste taalelige Alexandrin er den franske, da just Mangelen af Stavelsesernes Qvantitet i dette Sprog gjør Verset veglende; denne Begling ophæver tildeels den utaalelige Monotonie, og saaledes lader Forsynet altid en eller anden Udflugt for den Betrængte. Den franske dramatiske Dialog faaer dog derved en Rhythmus, og det er meget for et Sprog uden Prosodie, det vil sige uden Soliditet. At nu paa den anden Side Mangelen af Ordnes Bægt og Holding, der maa erstattes med prægtig klingende Phrase-Forbindelser, leder til Svulst, Overspænding og Coquetterie, det er nu desværre et radicalt Onde i den franske Poesies Blod, der kun maaskee kunde blive noget hævet ved at bruge Jordbærcuren af andre Nationers sunde Litteratur. I de gothiske Sprog brydes Alexandrinen uafsladeligt

Linie 1: I Biergene som paa Jorden osv.] See Var. til Side 177,
Linie 7.

monoton over af Hemisticher, og falder fra hinanden i to Stykker uden Muskelkraft; da derimod Trimeteret som en klingende Metalstang oscillerer frit i sine elastiske Svingninger. Hiatus gaaer i den saa lidt an, som i Hexametret, og selve det antik-correcte Fodemaal bør saa meget muligt iagttages. Jeg siger: saa meget muligt, da jeg er overtydet om, at den alt for strenge Copieform af de antike Berstakter indflemmer de nyere Sprog i et unaturligt Snørliv, og forhindrer dem i at yttre sig frit og genialt. Og dette, mener jeg, er Aarsagen, hvorfor de sande Original- og Rational-Digtere Goethe og Schiller aldrig have kunnet bevæbne sig til at gøre, hvad Bosc kalder rigtige Hexameter. Som af Uffo hiin Spages brede Barm, er dette Pandser brustet dem af Livet, medens den elskværdige, idylliske, stille Bosc, hos hvem det heftige Digterblod aldrig kogte, aldrig altsaa steg for Drerne, bestandig reflecterende kunde lytte til sit kunstig-melodiske Tonefald, og rette sig derefter. Vigner nu de vossiske Hexametre i Løise de Gamle mere i Henseende til deres harmoniske Taktcorrecthed, saa troer jeg derimod, at Goethe i sin Hermann og Dorothea mere har udtalt den homeriske frie, letklingende, idiotiske, naive Sproggenialitet; og saaledes, mener jeg, at han selv fra Formens Side kommer Homer nærmere, end Bosc er kommen ham.

Det Rigtigste er uden Tvivl, med Smag og Flid at indføre de græske Skionheder i vort Sprog, der lade sig indføres uden at lemleste det og berøve

Linie 1: falde] Orig.: falder

— 5: selve] Orig.: selv

— 9: forhindrer] Orig.: forhindre

det fine eiendommelige Skionheder. Derfor er et grundigt Studium af sit eget Sprog, af sin egen Litteratur og Historie uden Tvivl det vigtigste for en Digter; et Studium, der hidindtil har været meget forsømt, da Mængen for det meste har lagt sig efter at beundre andre Sprogs Skionheder, uden endnu at kiende, end siige forstaae sine egne; hvilket kommer mig for at være det samme, som at reise til Italien og Grækenland for at see Laurbær, uden endnu at have været i de gamle nordiske Ege- og Bøgeskove.

De nye Forbedringer, f. Ex. med Spondæer for Trochæer i Hexametret i et Sprog, som egentlig ingen virkelige Spondæer har, forekomme mig at være den sande Bei til Fordærvelsen. Til en Afvegling kan det giøre godt at smelte Ord sammen, men hyppig brugt blive disse sammensyede Genstavelsesord over al Maade væmmelige. Intet flinger i mit Øre affskyeligere, end Rangleri, Coquetterie og Ordbram i et Hexameter, hvis eneste Skionhed bestaaer i elstværdig Simplicitet, hvilken ikke frembringes ved at blæse i Trompet, eller ved at slaae paa Pauker. Hvo som derfor ikke kan spille landlig simpelt paa Haverørret, som Bøss, eller kraftig naturligt slaae de mellem tvende mægtige Ørehorn udspændte Tarmestrænge, som Goethe, den skulde heller aldeles ikke befatte sig med den antike Poesie.

Jeg har i Trimeterne i Baldur søgt at tale fort i et taktsfuldt og malmrigt Vers, uden ængsteligen at veie de utallige Mellemords Korthed eller Længde, hvoraf vort Sprog vrimler, og uden hvilke det er umuligt at skrive; jeg har ved slige Leiligheder ladet

Linie 13: forekomme] Orig.: forekommer

— 20-21: eller ved] Orig.: eller og ved

det komme an paa den naturlige Besklang, som Udtrykket forte med sig. Og jeg troer heller ikke, at noget musicalsk Dre, forbunden med en fordomsfri Siæl, vil holde sig op over et Trimeter, som det allerede anførte:

I Biergene som paa Jorden, i Balhalla selv;
om ogsaa Ordene som og i ikke ere saa lange, som de efter den antike Scansion egentlig skulde være.

Efter denne Regel, mener jeg, man maa ogsaa skrive Hexameter, naar man vil skrive dem i vort Sprog; og saaledes har jeg ogsaa skrevet mine bedste (som i Toget til Thorsing), hvor nogle Amphibracher og nogle saa Friheder med kort scanderede Verber er det Eneste, man deri vil kunne bebreide mig. Derimod troer jeg, at Versene i dette Digt have deres antike Rhythmus, deres Colorit og Kraft, hvilket er det Fornemste. Der kan gives Hexameter uden Feil i Scansionen, men aldeles uantikt sammensatte, slappe og kraftløse. Det One er en sthenisk, det Andet en asthenisk Sygdom.

At nu et og andet Vers i Baldur kan mangle Belyd, vil jeg gierne tilstaae. At enkelte Udtryk kunne nærme sig det Prosaiske, er vel muligt, da min største Stræben under Digtningen var at vogte mig for det Svulstige og Overspændte, som aldeles uantikt. Dette har givet Anledning til flige Linier som:

Fornemmer, hvad i Korthed og Enfoldighed o. s. v.

Linie 12: Toget til Thorsing] See Digtet Langelandsreisen.

— 27: Fornemmer, hvad i Korthed osv.] See Side 208, Linie 8-9, hvilke to Vers i B, C og D ere sammentrunkne til:

Dpmærksomt horer! at I vide maa hvordan osv.

Jeg tilstaaer ogsaa, at Urkraft, Dvæld, ubesværges, brunstig ere Germanismer, som ikke bør finde Sted; derimod forsvare jeg Udtrykkene: betræffer, have til bedste, qvæle med Forekastelser. Det danske og det tydske Sprog ere begge Søstre af een Moder, og have uddannet sig efter een Analogie. Ovenanførte Udtryk ere meget i Folkemunde i Danmark, de stride ikke mod Sproget, og skulde vi bortkaste Alt, hvad vi i de senere Tider have taget af det Tydske, da maatte vi bortkaste to Trediedele af det nyere Sprog, det vil sige alle urbane og videnskabelige Udtryk. Men meget mere sommer det sig os at glæde os over, at vi have begge Sprogene i vor Magt, thi det ene støtter sig til det andet, og forstaaes først fuldelig i sit Forhold til det andet. Det tydske Sprog vilde ogsaa vinde meget, dersom dets Dyrkere øste af de skandinaviske, saaledes som vi have øst af de germaniske Kilder.

Hvilket Ord skulde jeg nu f. Ex. bruge for betræffer? „Angaaer bruger hele Verden.“ Men er nu ikke Præfixet be mere dansk, end Præfixet an? Er træffer ikke fuldkommen dansk, og er Sammensætningen ikke tilladt, plastisk og velflingende? Rec. bebrejder mig ogsaa at have brugt Ordet forblømt;

Linie 1-2: Urkraft, Dvæld, ubesværges, brunstig] See Var. til Side 171, Linie 19; til Side 201, Linie 31; til Side 230, Linie 1-2; og til Side 235, Linie 9.

— 3-5: betræffer, have til bedste, qvæle med Forekastelser] See Var. til Side 171, Linie 29, og see i Texten Side 179, Linie 23; Side 180, Linie 7.

— 17: de] Orig.: det

— 24: forblømt] See Side 193, Linie 5, og Side 230,

som tydsf. Ordet viser, at det er fra gammel Tid, da man endnu brugte Blomme for Blomst; det staaer her for „stult, med Blomster overdækt“, og kan ikke være utydeligt. Af danske Ord tilstaaer jeg urigtigen at have brugt Hyldest for Hylдинг, mören for flug. Men at gjøre vredet til et Activ, kan vel være en Poet tilladt, naar man ikke har Andet end for-tørnet, hvilket atter efter Rec.s Betragtningssmaade vel ikke kan være tilladt at bruge, da det kommer af det tydske erzürnt. Rec. tager sig en lignende Frihed, naar han Side 79 i sin Recension gjør Ordet erindre (der ved sit Præfix tydelig rober sin Herkomst fra et Verbum personale, der egentlig altid maa have Pronomerne mig, dig, sig 2c. i Folge med sig) til et Verbum activum, hvilket ikke betyder at mindes, men at gjøre opmærksom paa. Hvordan kan meget godt bruges for hvorledes, hvor dette Abverb

Linie 12. Det sidste Sted er i B, C og D forandret til:

Har Viisdoms Gaade stult sig bag dit Guddomsord?

Linie 2: brugte] Orig.: bruger

— 5: Hyldest for Hylдинг] Recensenten havde kun paa-peget det ene Sted i Baldur hiin Gode, hvor denne Forvexling var skeet, Side 204, Linie 19. Der rettede Digteren den i senere Udgaver, men oversaae den paa det andet Sted, Side 203, Linie 29, som er rettet i nærværende Udgave. Smlg. Side 277 Var. til Hakon Jarl, Side 23, Linie 28.

— 5-6: mören for flug] Denne Forvexling, Side 236, Linie 29, lod Digteren alligevel blive staaende gennem alle Udgaver, saavel her som i Palnatoke, Trag. Dram. II, Side 10, Linie 5.

— 6: vredet] See Side 204, Linie 19.

— 16-17: Hvordan for hvorledes] Det Sted blandt flere, som Rec. mener, maa være Side 195, Linie 24 og 25.

er for langt for Verset. Nedhængne er en poetisk Sprogforbedring for nedhængende, hvilket er alt for hængende. Derved opstaaer ingen Tvetydighed, da det corresponderende transitive Verbum har i Participium: nedhængte. Det samme gielder om saasom for saavelksom. Skriinlagt er et Ord, som kun er tusinde Aar gammelt, jeg tilstaaer det; men vi bruge nødvendigt mange Ord i de fleste Digte, som endnu ikke ere et halvt Hundrede Aar gamle. Skriinlagt vil sige kistelagt; at det endelig skal betyde canoniseret, er ikke sagt, og var det saa, da er det en Ting, som Digteren har fuld Ret til at ignorere; han kan udvide Betydningen, da Skriinlægning er smukkere og mere poetisk, end Kistelægning. At Kielderen i Niflheim er lummer, er ingen Feil mod Sproget; det maatte være en Feil mod den rigtige Forestillingsmaade, hvis det var nogen, som altsaa sorterede under en anden Ret. Jeg har tænkt mig det lummert, fordi det Lumre er angsteligere, end det Kolde, og nødvendig til Egenes Forraadnelse. Høls Bolig er egentlig Tilintetgjørelsens Hule, hvad Tydsterne i Kirkerne kalde die Verwesung. Derfor har jeg tænkt mig det

Linie 1: Nedhængne] See Var. til Side 208, Linie 27.

— 5-6: saasom for saavel[som] See Var. til Side 177, Linie 20, og til Side 221, Linie 2.

— 6: Skriinlagt] See Side 157, Linie 21, og Side 208, Linie 31. Rec. havde blandt Andet sagt: „Først tusende Aar efter Baldur gjaldt det Ord.“

— 14-15: At Kielderen i Niflheim er lummer] See Side 215, Linie 29.

— 15: maatte] Orig.: maa

lummert der. Røgløshed er et Ord, som jeg har funden hos den gamle classiske danske Skribent Anders Sørensen Vedel, bekiendt for sit rene Sprog. Jeg fandt det skønnere end Ryggeløshed, derfor valgte jeg det, og dets Definition ligger i den hofsøiede poetiske Forklaring; det kan altsaa ikke være uforstaaeligt:

Denne Barneleg,

Der springer som en Boble frem af Egenfind,
Er Røgløshed; thi Tanken driver om som Røg,
Og styres af et Jufalds hensigtsløse Pust.
Lummersot er et poetisk Udtryk for Pest, det vil sige: for den hede, pludselig kommende Syge fra Syden.

Hurtig, som et Stiernekud,

Redsank jeg langsomt imod Jorden,
er en reen Distractionsfeil, som jeg takker Rec. for at have gjort mig opmærksom paa; det skal engang worde forandret. Et Stiernekud lader sig ofte pludselig til Syne, og ruller derpaa langsomt hen i Luften, inden det slukkes; det maa have givet Anledning til denne Forestilling, der med sit antithetisk forte Udtryk uden forberedende Overgang klinger som Gallimathias. Hvad

Linie 1-11: Røgløshed er et Ord osv.] Vedels Saxo, Side CXIX.

Den — selv under Forudsætning af, at denne Form kunde udledes af Røg (fumus) — besynderlige Forklaring, Side 179, Linie 18-21, er bleven staaende gennem alle Udgaverne.

— 12: Lummersot] See Side 213, Linie 23.

— 15-16: Hurtig, som et Stiernekud osv.] See Var. til Side 167, Linie 21-22.

den grønne Frigg derimod angaaer, saa seer jeg mig ikke fristet til at forkaste dette Epithet som synderligt. Man siger jo den grønne Jord; det vil ikke sige, at Jorden er grøn (vi veed, den er sort eller blaffet), men at den er beklædt med Grønt. Saaledes vil det heller ikke betyde, at Frigga (Jordens Gudinde) er grøn, men at hun er beklædt med Grønt. Man siger jo i den romantiske Poesie den røde Ridder, den sorte Ridder; og paa et Bal eller en Spadsferegang nævner man en Dame, hvis Navn man ikke veed, efter sin Dragt. Hvorfor da ikke sige den grønne Frigg? Det betyder: Frigga i et grønt Klædebon med en Løvfrands om Lindingen. Ligesaadant kan jeg finde, at Ordet Her er fatalt. Mig forekommer det kraftigt poetisk; med sin korte Guldklang maler det sit Væsens Bizarrerie og Magt, og det hurtig afbrydende X tyder her poetisk, som ellers mathematisk, paa en ubekendt Størrelse. — —

Om Evald og Schiller. Forelæsninger holdte ved Københavns Universitet i Aarene 1810 og 11 af Adam Oehlenschläger, 1854, I, Side 111-112 (hvor Talen er om Ewalds Balders Død):

Dgsaa jeg har engang forsøgt paa at bearbejde en Balder efter Mythologien. Uden Tvivl er der efter

Linie 1: den grønne Frigg] See Side 106, Linie 7, og Side 230, Linie 8.

— 14: Her] See Side 177, Linie 5 og 22; Side 209, Linie 14; Side 210, Linie 2; Side 225, Linie 5; Side 234, Linie 3 og 28; Side 235, Linie 19 og 24.

Mythologien mere Betydning i Balder's Død, end i den Maade, Ewald har taget den paa; men jeg tilstaaer oprigtigt, at jeg nu betragter min Balder mere som et Studium, end som et færdigt Product. Den mangler for meget naiv Kraft og Menneskecharacter til at ligne en Tragoedie af Sophocles, den er for pynselig og søgt i Sproget til at kunne sammenlignes med den poetiske Diction i Ewalds Balder. I saa Henseende staaer denne langt over min, skiondt jeg atter vover at troe, at Scenen med Balder's Drab ved den blinde Høder er ægte tragisk, og digtet i antik Aand.

Nærværende Udgaves Afvigelser fra Original-
udgaven ere følgende:

- Side 164, Linie 10: Forborgent] = C; A: Forborgen
 — —, — 19: Kummer'sblif] = C; A: Kummer's Blif
 — —, — 24: det] = C; A: de
 — 165, — 6: Imellem Skovens Bøgestammer svandt
 du da] = B; A: Da svandt du mellem Skovens
 Bøgestammer her
 — —, — 27: det] = C; A: de
 — 166, — 2: da havt en Drøm; men] = B; A: da
 drømt; men
 — 167, — 3: der] = B; A: som
 — —, — 8: hinanden] = B; A: hverandre
 — —, — 21: styrtet] = B; A: hurtig
 — —, — 22: hurtigt] = B; A: langsomt
 — —, — 24: Der] = B; A: Som
 — —, — 25: Braadden] = C; A: Braaden
 — —, — 31: sortbehaaret] = C; A: sort behaaret

- Side 168, Linie 3: var] = C; A: er
 — —, — 13: hvo] = B; A: hvad
 — —, — 26: Muslingskal] = C; A: Musselskal
 — —, — 29: Freia Luften, Ægir Havets] = C; A:
 Freyas Luften, Ægirs Havets
 — 169, — 13: Odin, Ægir, Freia komme.] = C; A:
 Odin. Ægir. Freya.
 — —, — 22: til] = C; A: sit
 — 170, — 27: drypped] = B; A: dypned
 — 171, — 2: sammenstemmer] = B; A: stemmer
 — —, — 5: Men] = C; A: Dog
 — —, — 6: Dog — paa] = B; A: Men paa
 — —, — 15: sit hvide Skum] = B; A: og hviden
 Fraa
 — —, — 19: Grundkraft] = B; A: Urkraft
 — —, — 24: Ungdomsblod] = C; A: Ungdoms Blod
 — —, — 29: Og straale mildt for ham skal Maanen,
 Nattens Sol.] = B; A:
 Hvad Maanen, Nattens mindre Sol, betræffer, da
 Skal paa den stille Vandrers Bei hun lygne mildt,
 — 172, — 3: fængsler] = C; A: slutter
 — —, — 15: Havblis overalt, som i hans fromme
 Siæl] = B; A: Havblis rundtom overalt som i hans
 Siel
 — —, — 16: venligt] = B; A: venlig
 — —, — 16-17: fierligt Ran | Skal i sin Arm ham]
 = B; A: fierligt i | Sin Arm skal Ran ham
 — —, — 18: koe] = C; A: kioene
 — —, — 24-26: et Blomster, Baarens Skjod
 Ham aarle hyder, klare Solvertaarer lee!
 For ham skal altid Lødsledrikken kelig staae.

- = B; A: et Blomst, som Baarens Skød,
 Ham byder, klare Solvertaarer lee; for ham
 Skal altid kielig Lødsledricken færdig staae.
- Side 173, Linie 11: Bryst, at ei den truer Baldurs] = B;
 A: Bryst; den true skal ei Baldurs
- —, — 24: du Dalens] = B; A: og Dalens
- —, — 26: Da springe frem Kiærminde flux og
 Tusindskion!] = C; A: Da springer frem Kiærminder
 flux og Tusindskion,
- —, — 27: Skovlilier og Altidkiær, omslynger] =
 B; A: Skovlillier, Altidkiær, og du! omslynger
- 174, — 5: end] = C; A: dog
- —, — 7: Dog] = C; A: Men
- —, — 26: fremmer] = C; A: yttre
- 175, — 2: Kreds] = C; A: Kraft
- —, — 12: Biv] = B; A: Brud
- 176, — 8: Afs] = C; A: Afsers
- —, — 20: din] = C; A: den
- 177, — 7: Biergene, paa] = C; A: Biergene
 som paa
- —, — 20, og Side 180, Linie 11: saa som] =
 C; A: saasom
- 178, — 4: ad] = C; A: af
- —, — 12: bitter] = D; A: bittert
- 179, — 8: det] = C; A: de
- —, — 26: Bæmmelse] = C; A: Uffelshed
- 182, — 18: fik] = B; A: fikst
- 183, — 8: Fenrisulvens Magt] = C; A: hisset
 Fenris Magt
- —, — 14: kraftigt] = B; A: kraftig
- 184, — 8: hvormed bundet] = C; A: hvoraf tvundet

- Side 184, Linie 24: ene sammenholdes] = C; A: sammenholdes ene
- 185, — 26: stridt dig luer Haarets røde Buß] = C; A: stridigt luer vildt dit røde Haar
- 186, — 1: vel] = B; A: da
- —, — 4: Men tøver, Stolte! giver] = C; A: Men bier, tøver, giver
- —, — 20-21: Jeg nu mig til en jordist Mø, og løffe Frigg | Til Jorden] = C; A:
Jeg nu mig til en jordist Mø, og løffe (thi
For intet hedder jeg ei Løfe) Frigga ned
Til Jorden
- 187, — 17: Mistanke] = B; A: Mistanker
- —, — 22: hidtil selv ei faldet mindste Tvivl] = B; A: hidtil aldrig selv ei faldet Tvivl
- 188, — 5: sidste] = B; A: mindste
- —, — 28-30: Sig har Roserne luft, sig har Vlierne luft osv.] Interpunctionen, som mangler i A, er efter B; C og D have Comma efter luft, og Punctum efter Midnat.
- 190, — 17: en Dverg] = C; A: Dværgen
- 192, — 2-3: i Ring | Paa Skyen] = B; A: i Ring, | Som Skyen
- —, — 4: Offerstenen, flyer i] = B; A: Altret! Flygter slug i
- 193, — 21: Hurtigt] = B; A: Helligt
- —, — 22: Freir] = B; A: Freier
- 194, — 2: med] = B; A: ved
- —, — 12: flyer] Alle Kilderne: flye
- 195, — 20: da vel Sielen mægtig] = B; A: Sielen mægtig da vel

- Side 195, Linie 25: mit] = C; A: mig
 — —, — 30: Tant] = B; A: Luft
 — 196, — 4: betrygget] = C; A: forfikkret
 — —, — 11: længer] = C; A: denne
 — —, — 19-20: Lunden, glæde først | Din Broders
 Hierte, qvæde ham en Afskedsfang?] = C; A:
 Lunden, vilst du Ven
 Da midlertid endnu engang fornoie her
 Din Broders Hierte? Qvæde ham den sidste Sang?
 — —, — 31: Blankt] = C; A: blank
 — 197, — 14: Forkyndel] = B; A: Betyde
 — 198, — 13: tie] Alle Kilderne: tier
 — 199, — 6: drabelig] = D; A: bradelig
 — —, — 16: hiſt] = B; A: nu
 — 200, — 5: ſin] = B (efter en constant Sprogbrug
 hos Digteren); A: ſit
 — —, — 7: den] = C; A: det
 — 201, — 31: Bæld] = B; A: Qvæld
 — 202, — 9: dog] = B; A: da
 — —, — 17: mig jo forborgent] = B; A: forborgent
 mig jo
 — —, — 18: min] = C; A: mit
 — —, — 23: høire] = B; A: høie
 — —, — 25: nyſfremſpiret] = B; A: nyſopløbent
 — 203, — 8: forſt] = B; A: nu
 — —, — 25: ſui] = B; A: ſu
 — —, — 29: Venſtabſ-hylding] Alle Kilderne: Ven-
 ſtabſ-hyldeſt; ſee ovenfor Side 329, Anm. til Linie 5.
 — 204, — 7: Hødur] = B; A: ſan
 — —, — 18: Afmægtigt] = B; A: Afmægtig
 — —, — 19: Hylding] = C; A: Hyldeſt

- Side 204, Linie 25: tie] = B; A: tier
- —, — 28-29: jo | Dog] = B; A: dog | Jo
- 205, — 27: Riddingsvær] = B; A: Riddingsvær
- 206, — 28: fierne] = C; A: ydre
- 207, — 13: milde] = B; A: vilde
- 208, — 14: dog] = C; A: men
- —, — 23: befugter] = C; A: begynder
- —, — —: Jordens grønne Blomsterbed] = B; A:
alle Jordens Urtebed
- —, — 24: mod] = C; A: til
- —, — 26: Der] = C; A: Som
- —, — —: ellers] = B; A: Ddin
- —, — 27: nedhængende] = B; A: nedhængne, vredt
- —, — 30: Afynier] = C; A: Afyniar
- 209, — 6: blege] = B; A: hvide
- —, — 13: og dyben Kummer. See, da pludselig
= C; A: og Kummer. Men da pludselig, paa Stand,
- —, — 17: Mod] = C; A: Til
- —, — —: segned ned af] = D; A: brøstet udaf
- —, — 29: Da nærmed sig] = B; A: Men da
kom frem
- 210, — 1: løb] = B; A: gif
- 211, — 2: skumle] A: skumlende (udeladt i B, C
og D)
- —, — 10: og] = B; A: frem
- —, — 12-13: vendte Blikket hen | Mod Elstovs
Disa, vinkte] = C; A: noksom undred sig | Ved hen-
des Færd, da vinkte
- —, — 15: Hvor] = C; A: Hvo
- —, — 17: tapper] = C; A: vovsom
- —, — 20: der] = B; A: selv

- Side 211, Linie 31: Ddur] = B; A: Ddur
 — 213, — 12: fieden] = B; A: fremmed
 — —, — 24: Giest, der] = B; A: Geist, som
 — 214, — 4: Hvem] = B; A: Som
 — —, — 6: Svendens] = C; A: thi hans
 — —, — 9: Ja,] = C; A: Thi
 — —, — 28: Nei,] = B; A: Thi
 — 216, — 21: brygget] = B; A: bygget
 — 217, — 13: undre] = B; A: undres
 — 218, — 5: Dødningubrø, en Gaarefyllings høse Røst]
 = B; A: Dødningubrø og som en Gaarefyllings Røst
 — —, — 9: Ved hans Side?] = B; A: Hisset
 ved hans Side?
 — —, — 11: Nanna, det er Baldurs] = B; A:
 Nanna, Baldurs
 — —, — 21-22:
 Smertelig for føle Dunst er Varmen af dit Blod,
 Selve Duggen af din Hande, som for Jordens Søn]
 = C; A:
 Smertligt er det føle Dunst at varmes af dit Blod
 Og bedugges af din Hande, saasom Jordens Søn,
 — 220, — 8: rædde] = B; A: feige
 — —, — 28: frækt] = C; A: meer
 — 221, — 2: saasom] Alle Kilderne: saasom; smlg.
 Var. til Side 177, Linie 20.
 — 222, — 2: Staaer det nu til Oververdnen, ei til]
 = B; A: Staaer til Oververdnen det, og ei til
 — —, — 6: vist din læffre Gane] = B; A: dine
 læffre Gummer
 — —, — 14: Floden] = B; A: Floder
 — —, — 18: muligt] = C; A: mulig

- Side 222, Linie 27: [alde] = B; A: falder
 — —, — 18: [ofte] = B; A: [øvter]
 — 223, — 20: [jeg] = B; A: du
 — 224, — 1: [bespænde] = B; A: bespænder
 — 225, — 1: [forestaaer] = B; A: forestod
 — —, — 2: [bringer] = B; A: bragte
 — —, — 11: [Guder; alle troe] = C; A: Guder,
 fun de troer
 — —, — 12: [dybt] = C; A: hardt
 — —, — 19: [Magt] = C; A: [Læst]
 — —, — 21: [Hiertet ofte meer] = C; A: Hiertet
 mere hardt
 — 226, — 9-10: [Muslingskal | I vaaden] = B; A:
 Muslingskiæl | I dunklen
 — —, — 23: [dens] = C; A: din
 — 227, — 11: [Bag Lovet] = B; A: Forborgen
 — 229, — 22: [fornemste] = B; A: fornemmeste
 — 230, — 1-2: [Uld paa Faar: | Siig, saaest] = B,
 som dog har saae for saaest; A:
 Uld paa Faar,
 Siig ubesværges, er det Sandhed, hviden Nø?
 Siig, saaest
 — —, — 22: [stærke] = B; A: dunkle
 — 231, — 13: [En Morderdolk] = C; A: En stum-
 mel Dolk
 — —, — 15: [Letsindige! veedst du, veedst du, at]
 A: Letsindige! Vedst du, at; B (C og D): Letsindige!
 Veed Du, veed Du at
 — 232, — 21: [Didhen] = B; A: Bestemt
 — —, — 26: [grumme Daad] = B; A: Gruslighed
 — —, — 28: [Husvaled os mod Heflæs Brand] = B;
 A: Husvaled Heflæs Rettebrand

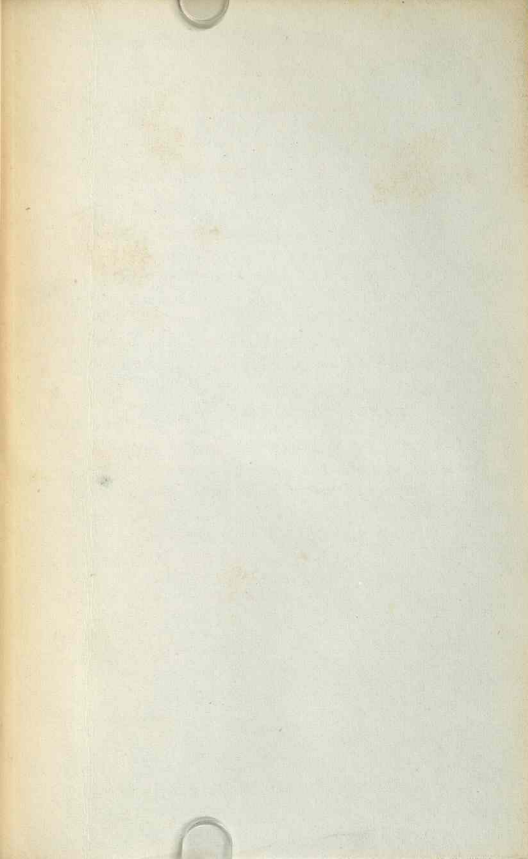
- Side 232, Linie 29: ved et egent] = C; A: ved egent
 — —, — —: thi der] = B; A: thi bleg
 — —, — 30: bleg] = B; A: midt
 — 233, — 21: Bautaſtene] = B; A: Bautaſteen
 — —, — 28: Og ſaadan gif det igientaget altid fort]
 = B; A: Og ſaa gif, igientaget, det beſtandig fort
 — 234, — 10: ſit] = B; A: de
 — —, — 15: rolig, ligegyldig] = B; A: roliglige-
 gyldig
 — —, — 21: D] = C; A: Ha
 — —, — 26: ſkued den] = B; A: ſkued — den
 — —, — 30: ſnelt] = B; A: ſlug
 — 235, — 9: Uroffelig, fortvivlet] = B; A: Uroffe-
 lig og brunſtig
 — —, — 15: Ridningen] = B; A: Riddingen
 — —, — 21: Tuder] = B; A: Tidſler
 — 236, — 1: Ridingsværk] = D; A: Riddingværk
 — —, — 5: Da flygted Løſe til en Hal paa] = C;
 A: Da ſoer han til en Bolig fiernt, paa
 — —, — 7: ſig til en Lax] = B; A: ſig om, blev Lax
 — —, — 9: Fiſkegarn] = B; A: Fiſtergarn
 — —, — 12: See.] = C; A: Men
 — —, — 15: Riding] = B; A: Ridding
 — —, — 19: i Halen] = B; A: om Stierten
 — —, — 26-27: hvor Dgler ſlette Tæppet blødt. |
 Tre] = B; A:

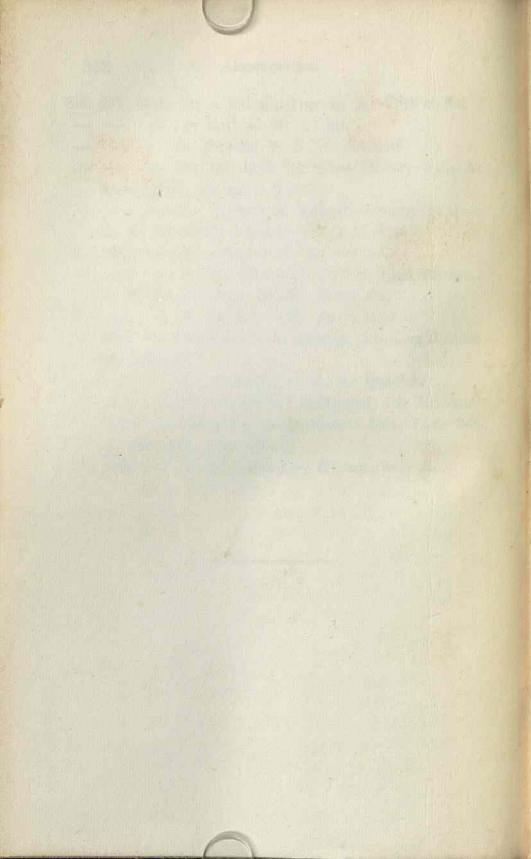
hvor Dgler ſlætter æffelt ſig
 Til Gulvets ſilkebløde Teppe, rundtomkring.

Tre

- —, — 28: Bali] = B; A: Waler
 — 237, — 2: Baliſ] A: Walerſ (i B, C og D anden
 Forandring)

- Side 237, Linie 13: ei skal Diet] = B; A: Diet ei skal
 — —, — 14: bort] = B; A: hen
 — —, — 19: fornam] = B; A: fornamst
 — —, — 21: hule Brøl fra dyben Grund] = B; A:
 dumpe Brøl, fra hulen Grund
 — —, — 25: I Lundens Skygger vandrer hun] =
 B; A: Omvanker Lundens Baggrund hun
 — 238, — 7: reent] = B; A: heel
 — —, — 8: min Blodsteen, dandser trindt om den,]
 = B; A: mit Alter, dandser Ultret om,
 — —, — 19: nærme] = B; A: nærmes
 — 240, — 10: hvirvle] A: hvirvler (i B, C og D anden
 Forandring)
 — —, — 27: blaaohvide] = B; A: spraglede
 — 241, — 8-9: Gruus er | Midgard's] Alle Kilderne:
 Gruus | Er Midgard's (smlg. samme Side, Linie 2-3,
 og Side 242, Linie 10-11)
 — 242, — 8: Hun gaaer.] = B; mangler i A.

- III. **Dramatiske Digte:** Syngespil, Lystspil og Stuepil, samt Forspil, Prologer og Epiloger. 6 Bind. Bogladepriis 5 Rdl; **nedsat Priis 4 Kr.**
- IV. **Episke Digte:** Eventyr, Fortællinger, Noveller og Roman. 4 Bind. Bogladepriis 4 Rdl; **nedsat Priis 3 Kr.**
- V. **Dramatiske Digte:** Tragiske Dramaer. 10 Bind. Bogladepriis 8 Rdl 64 β; **nedsat Priis 10 Kr.**
- VI. **Dramatiske Digte:** Romantiske Dramaer (St. Hansaften-Spil, Maddin, Fisteren). 2 Bind. Bogladepriis 1 Rdl 64 β; **nedsat Priis 2 Kr.**
- VII. **Erindringer.** Bogladepriis 2 Rdl 24 β; **nedsat Priis 3 Kr.**

Alle 7 Afdelinger (33 Bind), der tidligere kostede 29 Rdl 24 β, ere saaledes nedsatte til omtrent det halve, nemlig **30 Kr.**, hvilken er den ualmindelig billige Priis af **4 Ore** pr. Ark.

For yderligere at lette Anskaffelsen af dette Værk vil der samtidig blive aabnet en ny Subskription, hvorved der bydes Publikum en nem Leilighed til efterhaanden at anstaffe denne fortrinlige og prisbillige Udgave. Hver 3die Uge udkommer en Levering (indeholdende et Bind) til Priis **1 Kr.**; de sidste 3 Leveringer leveres Subskribenterne

gratis.

Subskription modtages i de fleste Boglader i Danmark Norge og Sverrig, samt hos Selskabets Hovedkommissionær Rudolph Klein, Lille Kjøbmagergade Nr. 56 (efter Juli 1875: Pilestræde Nr. 40).

Kjøbenhavn, i Januar 1875.

Selskabet til Udgivelse af Oehlenschlägers Skrifter.

1875.

